

Naantali*

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2025-2027

Talousarvio 2025

Sisällysluettelo

TOTEUTTAMISOSA.....	5
1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	5
2 NAANTALIN STRATEGIA.....	11
3 TALOUSARVION SISÄLTÖ	11
3.1 Konserni	11
4 ALUE, YMPÄRISTÖ, VÄESTÖ JA TYÖLLISYYS.....	14
4.1 Kunnan alue	14
4.2 Ympäristö	14
4.3 Väestö ja työllisyys	14
4.4 Rakentamisalueet ja elinkeinotoiminta	17
5 HALLINTO JA HENKILÖSTÖ.....	18
5.1 Hallinto	18
5.2 Henkilöstö.....	18
6 TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN LAADINNAN LÄHTÖKOHDAT	19
6.1 Yleistä.....	19
6.2 Talousarvion valmistelu	21
6.3 Kaupungin johtajan ehdotukseen tehdyt muutokset	21
6.4 Rakenteelliset muutokset vuoden 2025 talousarviossa	21
6.5 Toimintatuotot ja toimintakulut vuonna 2025	22
6.6 Verotulot	23
6.7 Valtionosuudet	26
6.8 Muut tuloslaskelman erät	26
6.9 Tilikauden tulos ja tilikauden yli/alijäämä.....	27
6.10 Suunnitelmavuodet 2025-2028	27
6.11 Investoinnit	28
7 KAUPUNGIN JA KAUPUNKIKONSERNIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN JA RISKIENHALLINNAN PERUSTEET.....	31
RAHOITUSOSA.....	32
KÄYTTÖTALOUSOSA.....	37
Kaupunkistrategian 2026 strategiset tavoitteet ja toimenpiteet	38
Kaupunginhallitus	46
HALLINTO- JA PÄÄTÖKSENTEKOPALVELUT	48
Vaalit	50
Tarkastustoimi	53
Kaupunginvaltuusto	55
Hallinto	59
Asiahallinto- ja päätöksentekopalvelut	65

Asiointipalvelut.....	71
Kehitys- ja henkilöstöjaosto	74
KONSERNIPALVELUT	76
Konsernipalvelujen yhteiset	78
Henkilöstöpalvelut.....	81
Omaisuu den luovutus	84
Satama	87
Talouspalvelut	89
Tietohallinto	92
KEHITTÄMISPALVELUT	95
Elinkeinopalvelut.....	97
Viestintä ja markkinointi	100
Työllisyyspalvelut.....	103
Saaristoasiat.....	106
SIVISTYSPALVELUT	109
Koulutuslautakunta.....	112
Sivistystoimen hallinto	113
Varhaiskasvatuksen tuki	116
Varhaiskasvatus	121
Perusopetus	125
Lukio-opetus	129
Oppilaan tukipalvelut (entinen hyvinvointipalvelut).....	133
Opistot	136
Hyvinvointilautakunta	141
Hyvinvointipalvelut.....	142
Kulttuuripalvelut	145
Liikuntapalvelut.....	150
Nuorisopalvelut.....	154
TEKNISET PALVELUT	157
Tekninen lautakunta	160
Teknisten palveluiden hallinto.....	162
Liikenneväylät ja venesatamat.....	165
Viheryksikkö	168
Liikuntapaikat.....	171
Joukkoliikenne	174
Kaavoitus.....	177
Maankäyttö	180
Kaukolämpö ja energiatuotanto	183
Konekeskus	186

Keskusvarasto	189
Ateriapalvelut.....	192
Siivouspalvelut.....	196
Tilalaitos	199
Vesihuoltolaitos	203
Ympäristö- ja rakennuslautakunta	207
Rakentamisen valvonta- ja neuvonta	208
Ympäristönsuojelu	211
Ympäristöterveydenhuolto	215
INVESTOINTIOSA.....	217
LIITTEET	246
1 Avustukset	247
2 Jäsenmaksut.....	248
3 Grafiikat ja taulukot.....	249
4 Käyttötalouden tehtäväalueiden yhdistelmät	250
5 Henkilöstösuunnitelma	259
6 Talousarvion täytäntöönpanomääräykset	262
7 Maksupolitiikka	267
8 Rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet	273
9 Mittarit	280

TOTEUTTAMISOSA

1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Taantuma jää taakse - Suomen talous kääntyy kohti vaimeaa kasvua vuonna 2025

Suomen talous näyttää vihdoinkin selättävän taantuman. Bruttokansantuote supistuu 0,2 prosenttia vielä vuonna 2024. Loppuvuotta kohden talouden toipumisen odotetaan vahvistuvan - inflaatio hidastuu ja korot ovat jo kääntyneet laskuun.

Vuosina 2025 ja 2026 kasvu nopeutuu ollen noin 1,7 ja 1,5 prosenttia vuodessa. Julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen korotus hidastavat kuitenkin kotimaisen kysynnän kasvua ja nostavat hintoja. Toisaalta tehdyt työllisyys-toimet parantavat työllisyyttä.

Suomen talouden kehitys on ollut viime vuosina heikkoa. Tuotanto laski 2022–2023 yhteensä noin 2,5 prosenttia. Tähän vaikutti hintojen ja korkojen nousu sekä Venäjän hyökkäyssodan suorat vaikutukset Suomen talouteen. Venäjän talouden ja kaupan merkitys Suomelle oli ennen Ukrainan hyökkäyssotaa suuri.

Inflaatio on nyt hidastunut selvästi ja pysynee matalalla tasolla. Arvonlisäveron korotus nosti hintoja ja hidastaa inflaation laskua vuonna 2025.

Rakentaminen on ollut jyrkässä laskussa vuonna 2024, mutta lasku näyttäisi nyt pysähtyneen. Korkojen lasku elvyttää asuntomarkkinoita. Asuntorakentamisen odotetaan kasvavan vuoden 2025 aikana.

Kone- ja laiteinvestoinnit ovat kasvaneet taantumasta huolimatta. Investointeja ovat kasvattaneet energiamurros ja digitalisaatio. Energiantuotantoon ja halpaa sähköä hyödyntävään tuotantoon liittyvien investointien ennustetaan jatkuvan. Valtion investoi puolustukseen tällä hetkellä aktiivisesti. Investointien ennustetaan kasvavan lähes 6 prosenttia vuonna 2025.

Työllisyys vähenee vuoden 2024 aikana. Voimakkainta työllisyyden väheneminen on ollut rakentamisessa. Sen sijaan palveluissa työllisyys on edelleen noussut. Työllisyyden odotetaan kasvavan vuoden 2025 aikana ja kasvun jatkuvan edelleen vuonna 2026. Työllisyyden kasvun takana ovat hallituksen työllisyystoimet ja maahanmuutto.

Työttömien määrä kasvoi alkuvuonna 2024 laaja-alaisesti, mutta kesällä työttömyyden kasvu pysähtyi. Vuonna 2024 työttömyysaste nousee kahdeksaan prosenttiin. Ensi vuodesta alkaen työttömyys vähenee, mutta jäänee 7,2 prosentin tasolle vuonna 2026.

Vuosien 2022–2024 aikana Naantalin työttömyysaste on vaihdellut pääosin kuuden ja seitsemän prosentin välillä. Naantalin työvoima on 9 290 henkilöä, joista työttömänä oli kesäkuun lopussa 734 henkilöä, eli 7,9 % (heistä lomautettuja 59 henkilöä). Avointen työpaikkojen määrä on suorastaan romahtanut koko maakunnassa taantuman takia. Kesäkuussa 2024 avoimia työpaikkoja oli peräti 63 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2023. Pitkäaikaistyöttömyys on ollut kasvussa tammikuusta 2024. Kesäkuussa pitkäaikaistyöttömiä oli 203 henkilöä.

Kaupunkistrategia ohjaa kaupungin suuntaa

Elokuussa 2022 kaupunginvaltuuston hyväksymä Naantalin kaupunkistrategia 2026 on ohjannut talousarvion 2025 valmistelua, sekä kaupunkitason strategisia toimenpiteitä että tuloalueiden

strategisia toimenpiteitä. Erityistä huomiota on vuoden 2025 talousarvion valmistelussa kiinnitetty kaupunkitasoista toimintaa tarkasteleviin mittareihin. Työtä toiminnallisten mittareiden kehittämiseksi jatketaan vuoden 2025 aikana kaupunkistrategiatasolta aina vuoden 2026 talousarvion laadintaan.

Kaupunkistrategia 2026 korostaa vastuullista talouden hoitoa, tehokasta palvelutuotantoa, perhe- ja yrittäjäystävällisyyttä sekä sosiaalista ja ekologista kestävyyttä. Kaupunkistrategia kannustaa elinvoimaisuuden kehittämiseen, rohkeuteen uudistaa palvelutuotantoa ja kääntää katseen osaavan henkilöstön saatavuuteen sekä pysyvyyteen. Näitä strategisia tavoitteita on edistetty päämäärätietoisesti koko strategiakauden ajan.

Vuoden 2025 aikana toteutetaan Kaupunkistrategia 2026 -arviointi ja laaditaan uusi kaupunkistrategia alkavalle valtuustokaudelle. Arviointityö käynnistetään keväällä 2025 ja kuntavaalien jälkeen uudet luottamushenkilöt pääsevät laatimaan kaupunkistrategian linjaukset valtuustokautta ohjaamaan.

Turun työvoima-alue aloittaa toimintansa vuoden 2025 alusta

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille 1.1.2025. Kyseessä on järjestelmätasoinen muutos, joka vaikuttaa työllisyyspalvelujen järjestämisvastuuseen, rahoitukseen, palvelujen tuottamiseen sekä niiden ohjaamiseen. Uudistuksessa kuntien vastuulle siirtyy täysin uusia tehtäviä ja on odotettavaa, ettei kunnille osoitettu valtionosuus riitä kattamaan uudistuksen kustannuksia täysimääräisesti.

Naantalin kaupunki kuuluu Turun työllisyysalueeseen, johon kuuluu 23 varsinaissuomalaista kuntaa; Aura, Kaarina, Kemiönsaari, Kustavi, Laitila, Lieto, Loimaa, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Oripää, Paimio, Parainen, Pyhäranta, Pöytyä, Raisio, Rusko, Sauvo, Taivassalo, Turku, Uusikaupunki ja Vehmaa. Turun työllisyysalueen vastuukuntana toimii Turku.

Työvoimapalveluiden palvelutuotanto tulee jakautumaan keskitettyihin palveluihin ja lähipalveluihin. Vastuukunta Turku tuottaa keskitetyt palvelut kaikille jäsenkunnille. Jo tehdyn valmistelun mukaisesti Raision kaupunki tuottaa Naantalin kaupungille lakisääteiset työvoimapalvelut eli niin sanonut lähipalvelut, jotka ovat jatkossa saatavilla Raisiosta. Palvelut siirtyvät näin ollen fyysisesti lähemmäs kuntalaista.

Työllisyysalueen palvelut tähtäävät osaavan työvoiman saatavuuden varmistamiseen sekä työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamiseen. Työvoimapalveluita on tarkoitus uudistaa tavalla, joka parantaa niiden saavutettavuutta, saatavuutta ja vaikuttavuutta. Uudistuksen myötä TE-toimistojen henkilöstö siirtyy valtiolta kuntien palvelukseen liikkeenluovutuksella. Suoraan Naantalin kaupungin palvelukseen ei uudistuksessa siirry henkilöitä.

Työllisyysaluetta ohjaa Turun työllisyysalueen lautakunta. Uudistus on valmistelun ja toteutuksen näkökulmasta vaikeuskertoimeltaan sote-uudistukseen verrannollinen. Uudistuksen toimeenpano on työllistänyt vuoden 2024 aikana ja tulee työllistämään vuoden 2025 aikana paljon, kun uusi toimintamalli käynnistyy ja sen vaatima yhteistyö, seuranta, maksuliikenne ja ohjaus on saatava käytännössä toimimaan niin hyvin kuin mahdollista.

Investoinnit Kalevanniemeen keskiössä vuosina 2025–2026

Turun ydinkaupunkiseudun muuttovetovoima on vahvaa. Kuntien yhteistyö on tiivistynyt ja positiivinen vire siivittää Turun ydinkaupunkiseutua kasvuun.

Naantalin väkiluku on yli 20 000 asukasta ja kesäasukkaitakin Naantalissa on noin 17 000 asukasta. Naantalin väestönlisäys ensimmäisen vuosipuoliskon 2024 aikana oli 77 henkilöä, mikä on kaupunkistrategian viitoittama tavoite kasvulle.

Naantalissa luonnollinen väestönkasvu on ollut jo useiden vuosien ajan negatiivinen. Vuoden 2024 ensimmäisellä vuosipuoliskolla luonnollinen väestönkasvu oli -31. Syntyneitä oli 77 lasta ja kuolleita 108. Naantalin pysyminen kasvussa kiinni edellyttää voimakasta muuttovoittoa, vetovoimaa ja tulevaisuusinvestointeja. Käytännössä tämä tarkoittaa kasvua tukevaa kaavoitusta ja yhdyskuntateknisiä investointeja ja lisäksi mainetyötä erinomaisen koulu- ja päiväkotiverkkomme sekä laadukkaiden palveluidemme osalta.

Uusien asuinalueiden kaavoitusta ja investointeja yhdyskuntatekniikkaan on kaupunkistrategian linjausten mukaisesti priorisoitava, jotta Naantali pysyy kiinni positiivisessa väestönkasvussa. Talouden jarruttaminen uuteen tasapainotilaan ja jo päätettyjen investointien runsas määrä jarruttavat kuitenkin suunnitelmakaudella investointeja uusiin asuinalueisiin.

Vuoden 2025 investoinnit suuntaavat vahvasti lasten ja nuorten koulu- ja liikuntaolosuhteiden parantamiseen. Merkittävimmät investointikohteet ovat Kalevanniemen kampus ja Kalevanniemen liikuntahalli. Jarrutusta on valmisteltu huolella ja tonttitarjonnan määrän on laskettu riittävän, vaikka investointeja suunnataan voimallisesti Kalevanniemeen. Kerrostalotuotantoa ja täydennysrakentamista kanta-Naantalissa tulee edistää suunnitelmakaudella asuntotuotannon pitämiseksi vauhdissa.

Naantalin vuokra-asuntokanta on viime vuosina vahvistunut Naantalin Vuokratalot Oy:n toimesta sekä Nuhjalaan valmistuneiden 84 asunnon vuokratalokohteen myötä vuoden 2023 aikana sekä asuntomessualueelle vuonna 2022 valmistuneen kohteen myötä. Vuokrataloyhtiö käynnistää parhailaan kahden uuden vuokrakerrostalon rakentamista keskustaan ja varautuu mittavaan peruskorjauskierrokseen. Tämän jälkeen on syytä arvioida tytäryhtiömme jatkoinvestointeja uudistuotantoon.

Työpaikkaomavaraisuuden laskusta Nesteen jalostamon lakkautuksen jälkeen on syytä olla huolissaan. Työpaikkaomavaraisuutemme on vain 62,5. Työpaikkaomavaraisuutta voimme kasvattaa tarjoamalla laadukasta tonttitarjontaa, hyviä liikenneyhteyksiä ja yhdyskuntateknisiä edellytyksiä. Nämä vaativat huomiota ja priorisointeja investointiohjelmassa. Tytäryhtiömme Naantalin Satama Oy tarjoaa hyvät logistiset mahdollisuudet sijoittujille, ja sataman välittömässä läheisyydessä sijaitseva Luolalan alue onkin yritysten näkökulmasta erityisen kiinnostava sijoittumiskohde. Tonttitarjontaa Luolalassa on vain niukasti, ja tästä syystä suunnittelukaudelle on osoitettu taloudellista panostusta Vantoon kehitettävälle työpaikka-alueelle.

Toiminta- ja taloussuunnitelmakauden 2025–2028 merkittävimpiä investointeja ovat edelleen koulu- ja päiväkotiverkkohankkeiden palveluverkkosuunnitelman toteuttaminen, joka tuo merkittävät paineet Naantalin investointiohjelmiaan. Näiden tilojen suunnitelmallinen uudistaminen on kuitenkin tärkeää modernien oppimisympäristöjen sekä lasten ja nuorten sekä henkilöstön terveellisten ja turvallisten tilojen näkökulmasta. Kalevanniemen liikuntahallin rakentaminen käynnistyy vuonna 2025 ja se lisää merkittävästi naantalilaisten lasten ja nuorten liikuntaharrastamisen kapasiteettia.

Vuoden 2025 suurimmat investointihankkeet ovat seuraavat:

- Kalevanniemen oppimiskylät 6,7 milj. eur
- Kalevanniemen liikuntahalli 4,5 milj. eur
- Kaivokadun saneeraus 1,2 milj. eur
- Virpi-Porhokallion asemakaava 1 milj. eur
- Ruonan yhdystien ja Rautakadun liittymäjärjestelyt 1 milj. eur
- Opintien parantaminen 0,7 milj. eur
- Koulujen ja päiväkotien pienet investoinnit 0,24 milj. eur
- Muiden kiinteistöjen pienhankinnat 0,27 milj. eur

- Kaupungintalon peruskorjauksen suunnittelu 0,22 milj. eur
- Kaivohuoneen ulkopinnoitteen uusiminen 0,2 milj. eur
- Ohjelmoidut sotetilojen parannukset 0,2 milj. eur

Investointiohjelma sisältää joitakin epävarmuustekijöitä, joita ei tässä kohtaa voida täysin huomioida. Tiedossa on talousarviota laadittaessa hyvinvointialueen Naantalin kaupungilta nyt vuokraamat tilat ja tulevaisuudessa mahdollisesti hyvinvointialueelta vapautuvien tilojen vapautumisajankohta. Täysin varmaa tietoa ei kuitenkaan talousarviota laadittaessa ole saatavilla. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tilat yhtiötetään lainsäädännön velvoitteiden mukaisesti vuonna 2025 eli Naantalin kaupungille perustetaan uusi markkinoilla toimiva tytäryhtiö. Vuokrattavia kohteita, vuokran suuruutta tai kiinteistöjen toimintojen johdosta tehtäviä muutoksia ei ole vielä yksilöity. Yhtiön on tultava taloudellisesti toimeen ilman kaupungin tukea, koska kyse on markkinoilla toimivasta yhtiöstä. Tämän yhtiön perustaminen tulee olemaan yksi vuoden 2025 merkittävistä virstanpylväistä. Yhtiön ohjaaminen ja vuokraneuvottelut hyvinvointialueen kanssa ovat tärkeässä roolissa niin sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuuden, pelastuspalvelujen palvelutason kuin kaupungin taloudenkin näkökulmasta.

Taloudellista epävarmuutta investointipuoleen aiheuttavat myös sinänsä erittäin positiiviset yritysten hankevalmistelut. Naantalissa on suunnitteilla useampia vihreän siirtymän hankkeita, joiden vaatimat vesi- ja jätevesihuollon investoinnit, esirakentaminen tai muut yhdyskuntatekniikkaan liittyvät kustannukset tarkentuvat vasta hankkeiden suunnittelun myötä. Nämä ajoittunevat suunnittelukaudelle.

Investointeihin kohdistuu epävarmuutta myös liikenneyhteyksien osalta, erityisesti koskien E18-tien Raisio–Naantali-hankkeen rahoituksen ajankohtaa sekä Raisio–Naantali raideliikenneyhteyden perusparantamisen, sähköistämisen ja asemapaikkojen kehittämisen ajoittumista.

E18-tie sai rahoituspäätöksen Raision keskustan kohdassa osana Maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimusneuvotteluja syyskuussa 2024. Hankkeen toinen vaihe, Raisio–Naantali-yhteyden tiesuunnitelma pääsee hyväksymismenettelyyn, kun Raision kolme viimeistä hankealueen kaavahanketta hyväksytään Raision kaupunginvaltuustossa. Keskenäisiä kaavahankkeita ovat Ulpu-kan ympäristön kaavahanke, E18 Raisionlahti ja E18 Telakan liittymä. Naantalin puolella kaikki kaavoitus on valmista E18-hankeeseen liittyen.

On huomioitava, että edellä mainitut epävarmuustekijät voivat johtaa investointiohjelman uudelleen-tarkasteluun suunnitelmavuosina.

Naantalin kaupunki on varautunut hyvinä taloudellisina vuosina raskaaseen investointiohjelmaan. Investointivaroja on aiempina vuosina tehty seuraavasti:

- Kalevanniemen liikuntahalli 8 milj. eur
- Maijamäen koulu 7 milj. eur
- Kalevanniemen oppimiskylät 6 milj. eur
- Karvetin koulu 3 milj.
- Lisäksi Särkängsalmen siltaa varten tehtiin 1,3 milj. euron investointivaraus, jota jo puretaan, ja myös kuntaliitosta edeltäviä varauksia puretaan vuosittain pienellä summalla.

Nyt käsiteltävä talousarvio ja sen sisältämät suunnitelmavuodet esittävät vuosikatteeseen nähden edelleen raskaita investointeja. Jarruttamista uuteen talouden tasapainotilaan ei ole kyetty toistaiseksi tekemään. Talousarvion sisältämällä investointitahdilla Naantalin kaupunki velkaantuu reipasta tahtia. Näin ollen uusista investointiavauksista on syytä pidättäytyä.

Valtionosuusjärjestelmän uudistus keskeinen epävarmuustekijä kuntataloudessa

Naantalin kaupungin talous vuodelle 2025 näyttää muuhun kuntakenttään verrattuna varsin hyvältä, vaikkakin aiempien vuosien ”tulokunto” näyttää nyt jääneen taakse. Koko suomalainen kuntakenttä on suurten taloudellisten haasteiden edessä. Naantalin kehitys seuraa tätä trendiä, mutta loivemmalla ajallisella kulmalla.

Naantalin kaupungin tuloveroprosentti vuodelle 2025 pysytetään ennallaan ollen 6,4 %. Tämä on suomalaisessa kuntakentässä varsin alhainen veroprosentti. Kiinteistöveroprosentti ehdotetaan pidettäväksi ennallaan.

Vuoden 2025 talousarvioehdotuksen mukaan tilikauden tulos on tasapainossa. Vuoden 2025 aikana on kuitenkin kiinnitettävä erityistä huomiota talouden seurantaan vuoden aikana ja talouden hallinnan toimenpiteisiin toimialoilla. Vuonna 2025 kaupungin toimintakulut kasvavat 9,7 %. Viime vuosina toteutettu investointiohjelma on ollut raskas ja poistot kasvavat noin 0,35 miljoonaa euroa rasittaen suunnittelukauden talouden tasapainoa.

Taloussuunnitelmavuosiin kohdistuu merkittävä epävarmuustekijä, valtionosuusjärjestelmän uudistus, jonka tavoitteena on uudistaa peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä sekä lisätä järjestelmän ymmärrettävyyttä ja läpinäkyvyyttä. Aikataulullisesti tavoitteena on, että uusi lainsäädäntö tulisi voimaan 1.1.2026. Uudistus on merkittävä kysymysmerkki koko kuntataloudelle. Mikäli uudistukseen ei sisällytetä muita tavoitteita tai uudistuksia, kuten kuntarakenteen muutosta tai kuntien tehtäväkentän erilaistamista, on kyse olemassa olevan ja kiristyvän rahoituksen uusjaosta. Tämä tarkastelukulma näyttäytyy riskitekijänä Naantalin näkökulmasta.

Valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta johtuen suunnitelmavuosiin 2026–2028 on suhtauduttava suurella varovaisuudella. Tässä talousarviossa em. suunnitelmavuosien tarkka tarkastelu ja mahdollisesti tarvittavien sopeuttamistoimien tarkastelu ei ole hedelmällistä. Valtionosuusjärjestelmä uudistuksen vaikutusten suuruusluokka voi pahimmassa tapauksessa olla miljoonia euroja, eikä näitä muutoksia voi vielä ennustaa uudistuksen ollessa täysin kesken. Veronkorotuksiin on joka tapauksessa varauduttava, viimeistään suunnitelmakauden loppupuolella.

Talouden sopeuttamiseen pyritään varautumaan rakenteellisiin muutoksiin jo ennakkollisesti. Ensisijaisina keinoina luottamustoimielinorganisaation ja viranhaltijaorganisaation uudistaminen, prosessien sujuvoittaminen ja kiinteistö kustannusten hallinta eli käytöstä vapautuvista tiloista luopuminen. Myös investointiohjelmaa on pystyttävä tarkastelemaan kriittisesti ja uusista avauksista pidättäytyttävä. Tulopohjaa vahvistetaan verotusta kiristämällä mikäli tarpeellista ja lisäksi tarkastellaan käyttäjämaksut. Ei-lakisääteisten tehtävien kokonaisuutta voidaan tarkastella uudelleen. Naantali on tunnettu palveluidensa korkeatasoisesta laadusta, joten palveluiden laatuun ja palveluverkkoon tehtävät muutokset tulee toteuttaa vakaalla harkinnalla ja viimesijaisena toimena.

Naantalin kaupungilla on kaksi keskeistä haastetta tuleviin vuosiin.

Ensinnäkin käyttötaloudessa toimintakatteen kasvu on suurempaa kuin tulevien vuosien verotulokehityksen kasvu.

Toisekseen, investointien jarruttaminen hyvinvointialueuudistuksen jälkeiseen tasapainotilaan on osoittautunut hyvin haastavaksi. Jo tehty ja tulevana vuosina jatkuva raskas investointiohjelma kasvattaa tulevana vuosina poistojen määrää merkittävästi. Tämä johtaa suunnittelukauden aikana reippaaseen velkaantumistahtiin. Tästä huolimatta Naantalin asukaskohtainen velkamäärä säilyy maltillisena, mutta velkaantumiseen ja sen nopeaan vauhtiin on kiinnitettävä huomiota. Kaupungin lainamäärä kasvaa vuoden 2025 aikana 9,2 miljoonalla eurolla ja on vuoden lopussa 12,2 miljoonaa euroa (604 euroa/asukas). Lainamäärän arvioidaan olevan suunnitelmakauden lopussa vuonna 2028 noin 27,4 miljoonaa euroa (1 347 euroa/asukas).

Liikkumavaramme investointien osalta on hyvin ohut – käytännössä lähes kaikki investointiohjelman investoinnit pohjautuvat tehtyihin sopimuksiin, kaupungin kasvussa pitämiseen, yritystoiminnan edellytysten ylläpitämiseen ja palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseen. Tämän lisäksi Naantalilla on edellä mainittuja epävarmuustekijöitä investointipaineen osalta. Ongelma on kuitenkin positiivinen ja ratkaistavissa omin toimin.

Kaupungin strategia antaa poliittisesti sovitut suuntaviivat investointiohjelmalle ja tavoitteen kestävästä investointitasosta. Kestävä investointitaso on vuosikatteen suuruusluokkaa eli noin 11–12 miljoonaa euroa vuodessa. Tehtyjä sitoumuksia, sopimuksia ja suunnitelmia on suunnitelmakaudelle kuitenkin paljon enemmän. Uusista, investointiohjelmakauteen sisältymättömistä miljoonaluokan investoinneista tulee johdonmukaisesti pidättäytyä investointisuunnitelmakauden loppuun, ainakin vuoteen 2028 asti.

Investointiohjelman pääprioriteettina tulee olla turvalliset ja terveelliset tilat henkilöstömme tuottaa arvokasta palvelua toimivissa tiloissa kuntalaisillemme, niin lapsille, koululaisille, ikäihmisille kuin työikäisillekin. Koulu- ja varhaiskasvatusverkon uudistaminen on tärkeä yhteinen tavoitteemme kohti perheystävällistä Naantalia. Toinen keskeinen tavoitteemme on Naantalın elinvoiman jatkuva parantaminen ja Turun seudun kasvussa mukana pysyminen. Tulevien vuosien merkittävä yhteinen ponnistuksemme on E18 Raisio–Naantali-osuuden valmiiksi saattaminen eli rahoituspäätöksen saaminen.

Kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen on tehty vain pieniä täsmennyksiä lautakuntien käsittelyn jälkeen. Huolimatta erinomaisista taloudellisista vuosista Naantalissa, toimialoillamme ja lautakunnissa on pidetty valmistelussa pää kylmänä ja katse tulevissa tiukemmissa kuntatalouden vuosissa. Valmistelu on tehty talousarvioraamiin. Henkilöstösuunnittelu on ollut maltillista ja lisäykset osoitettu jo aiemmin tunnistettuihin tarpeellisiin tehtäviin. Kiitämkin toimialajohtajia, tulosaluevastuullisia ja lautakuntia tehdystä valmistelusta. Se, että katse on hyvinäkin vuosina pidetty tiukasti horisontissa, edesauttaa meitä nyt, kun talouden tiukentuminen alkaa kaikissa suomalaisissa kunnissa, niin Naantalissakin.

Laura Leppänen
kaupunginjohtaja

2 NAANTALIN STRATEGIA

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoteen 2026 ulottuvan Naantalin kaupunkistrategian 29.8.2022 § 59. Sen mukainen tavoitteen asetanta löytyy tästä asiakirjasta käyttötalousosan alusta.

Tarkastuslautakunta on kaivannut kaupunkistrategian tulosten mittaamiseen numeerisia mittareita. Nykyisen kaupunkistrategian kaikkiin tavoitteisiin ei ole saatavissa numeerisia mittareita. Joitakin toiminnallisia mittareita tunnuslukuineen on tuotu talousarvion liiteosaan.

Tarkastuslautakunnan pyyntö strategisten mittareiden kehittämisestä otetaan seuraavan kaupunkistrategian laadinnassa yhdeksi näkökulmaksi. Huomioon on otettava mittareiden ohjausvaikutus sekä se, että mittareiden tietoja on ylipäättään saatavissa.

3 TALOUSARVION SISÄLTÖ

Kuntalain 110 §:ssä talousarviosta ja -suunnitelmasta säädetään seuraavasti:

”Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.”

Kuntien toimintasuunnitelman ja talousarvion laadintaa ohjaa nykyisin JUHTA (Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta) ja sen julkaisema suositus JHS 199 (Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja – suunnitelma). Kuntaliitto on laatinut suosituksen perusteella ohjeen kunnan ja kuntayhtymän talousarvion ja – suunnitelman laadinnasta vuonna 2022.

3.1 Konserni

Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kuntakonsernin merkitys on kasvanut merkittävästi. Kuntalaki korostaa kunnan ja konsernin ohjaamista kokonaisuutena. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet ja talousarviossa tulee ottaa myös huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. (Kuntalaki 110 §)

Nykyinen konserniohje on hyväksytty valtuustossa 23.4.2018, ja sitä muutettiin Naantalin Energia Oy:n osalta 24.8.2020. Nämä kaksi asiakirjaa ovat toimineet lainsäädännön ohella kaupunkikonsernia ohjaavana viitekehyksenä. Kaupungin tytäryhteisöjä ohjaava konserniohje päivitetään

kokonaisuudessaan vuoden 2024 aikana.

Kuntalain 48 § mukaan ”Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.”

Hallintosäännössä on kuntalain lisäksi määritelty kaupungin toimielinten tehtävät ja vastuut kaupunkikonsernin toiminnassa. Hallintosääntö päivitetään vuoden 2024 aikana.

Kaupunginhallitukselle on talousarvion 2025 ohjelukujen käsittelyn taustakeskusteluissa todettu keskeisten yhtiöiden tuotto-odotuksista ja yleisistä tavoitteista seuraavaa. Muutos on aiempaan nähden merkittävä.

Keskeisten konserniyhtiöiden, Naantalin Energia Oy:n, Naantalin Satama Oy:n, Naantalin Matkailu Oy:n ja Naantalin Vuokratalot Oy:n, osinko- tai vastaava taloudellinen odotusarvo vuoden 2024 tuloksen perusteella on yhtiöittäin seuraava:

- Naantalin Energia, alustava osinko-odotus 100 000 euroa
- Naantalin Satama, alustava osinko-odotus 0 euroa
- Naantalin Matkailu, ei osinkotavoitetta
- Naantalin Vuokratalot, yhtiöön sijoitettujen varojen tuotto-odotus 100 000 euroa.

Osinko-odotukset ovat ennallaan Naantalin Matkailun ja Naantalin Vuokratalojen osalta. Naantalin Energian osingonmaksukyky palautuu, mutta merkittävästi pienemmän osingon maksuun kuin normaalisti. Osingonmaksukykyä on rasittanut vuoden 2022 heikko tulos ja suuret investoinnit. Yhtiö maksanee aiemman tason mukaista osinkoa jälleen vuodesta 2025. Naantalin Satamalla ei ole osingonmaksukykyä mittavien investointien sekä haastavan maailmantalouden tilanteen vuoksi. Kehityksen johdosta Naantalin Sataman osingonmaksukykyyn kehitystä seurataan ja ohjataan säännöllisesti. Arvio on, että yhtiö voisi maksaa osinkoa jälleen vuonna 2027.

Konserniohjauksen yleiset tavoitteet

Kaupunki toimii aktiivisena omistajana ohjaten konserniyhteisöjä niiden toiminnan luonteen edellyttämällä tavalla. Samalla pidetään huoli siitä, että kaupunkikonsernin toiminta ja talous ovat eri tunnusluvuilla ja mittareilla arvioituina terveellä pohjalla.

Konserniohjeen tarkoituksena ei ole rajoittaa tytäryhteisöjen toimintavapautta omistajan sille asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi, vaan selkiyttää yhteisiä toimintaperiaatteita.

Emokaupunki keskittyy toiminta- ja taloussuunnitelmassa mittavan investointisuunnitelman rahoittamiseen. Se ei sisällä ennakkonäkemyksiä konserniyhtiöiden pääomittamiseen eli konserniyhtiöiden omat investointitarpeet on rahoitettava tulorahoituksella ja tarvittaessa vieraalla pääomalla, mitkä tulee ottaa huomioon asetettaessa pitemmän aikavälin tavoitteita.

Kaupunkikonsernin tunnusluvut osoittavat, että tytäryhteisöjen tilannetta ja kehitystä on seurattava entistä vahvemmin, jotta kaupunkikonsernin kokonaisuus pysyy toiminnan ja talouden näkökulmasta tasapainossa. Yhtiöiden hallitusten jäsenten rooli, osaaminen toiminnasta ja taloudesta sekä hallituksen jäsenen vastuu ovat korostuneet ja tähän tulee kiinnittää huomiota yhtiöiden hallitusten valinnassa.

Keskeisille konserniyhtiöille on annettu seuraavia toiminnallisia tavoitteita:

Naantalin Energia Oy:n omistajapolitiikka on siirtopalvelun tuottaminen valvontamallin mukaisena ja

siten, että hinnoittelu on vakaata ja ennakoitavaa. Lisäksi yhtiön tulee huolehtia mahdollisimman häiriöttömän sähköjakeluverkon ylläpidosta kanta-Naantalissa, arvioida muiden liiketoiminta-alueiden jatkokehityksen suunta sekä jakaa omistajalle kohtuullinen osinko.

Naantalin Matkailu Oy:n omistajapolitiikka keskittyy laadukkaiden ja monipuolisten matkailupalvelujen tarjoamiseen alueella yhdessä alueen yrittäjien kanssa. Vuoden 2025 aikana yhtiö kehittää kaupungin matkailullista imagoa yhteistyössä emokaupungin kanssa. Päätös Naantalin matkailutoimintojen uudelleenorganisoinnista tehdään vuoden 2025 aikana.

Naantalin Vuokratalot Oy:n omistajapolitiikka on huolehtia hyvin hoidettujen, kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen riittävästä tarjonnasta kaupungissa. Tavoitteena on hyvä käyttöaste ja vähäiset vuokrasaavat sekä yhtiön tulee suorittaa sijoitetulle pääomalle kohtuullinen tuotto.

Naantalin Satama Oy:n omistajapolitiikka on tuottaa satamapalvelut alueelle sijoittuneille yrityksille ja sataman käyttäjille sekä edesauttaa osaltaan satamasidonnaisen teollisuustoiminnan sijoittumista Naantaliin. Lisäksi satama toimii kauttakulkureittinä ulkomaankuljetuksissa ja lauttaliikenteessä; kehittää ja ylläpitää sataman infra-struktuuria sekä jakaa liiketoiminnan mahdollistamaa kohtuullista osinkoa.

Kuntayhtymien ja osakkuusyhteisöjen (omistus 20–50 %) osalta ei ole asetettu konserniohjausjärjestelmää.

4 ALUE, YMPÄRISTÖ, VÄESTÖ JA TYÖLLISYYS

4.1 Kunnan alue

Naantalin kaupunki kuuluu Turun seutuun. Kuntaraja Naantalilla on Turun, Paraisten ja Raision kaupunkien sekä Maskun, Mynämäen, Taivassalon ja Kustavin kuntien kanssa. Näistä Naantalilla on maaraja Raision ja Maskun kanssa. Kaupungin pinta-ala on 688 km², josta maapinta-alaa on 311,5 km².

Liikenneyhteydet Naantaliin ovat hyvät. Maanteitse etäisyys Naantalin keskustasta Turkuun on noin 16 km ja Raisioon noin 9 km. Etäisyys Helsinkiin on noin 175 km.

E18-käytävä osana ns. Pohjolan kolmiota kuuluu EU:n tärkeimpien liikenneyhteyksien joukkoon. Käytävän merkitys Naantalille, joka on eräs väylän Suomen osuuden keskeisiä paikkakuntia, on suuri.

4.2 Ympäristö

Kaupungin ympäristöpolitiikan tavoitteena on systemaattisesti ympäristöjohtamisen työkalujen kuten ympäristö- ja ilmasto-ohjelman avulla toimia kestävän kehityksen mukaisesti ympäristöasiat huomiioon ottaen. Kaupungin ensimmäinen ympäristöohjelma laadittiin vuosille 2020-2024. Ympäristöohjelmassa asetettiin kaupungin strategiset ilmasto-, vesistö- ja luonnon monimuotoisuustavoitteet sekä päätettiin niistä konkreettisista toimenpiteistä, joilla kaupungin toimintaa kehitettäisiin kestävän kehityksen periaatteiden mukaiseksi, ja joilla voitaisiin parantaa Saaristomeren tilaa ja vaalia kaupungin arvokkaiden luontoympäristön piirteitä. Ympäristöohjelma on päivitetty ja uusi ympäristö- ja ilmasto-ohjelma ulottuu vuosille 2024-2030. Ympäristö- ja ilmasto-ohjelman toimeenpano tulee näkymään edelleen kaupungin eri toiminnoissa nykyisen toimintakulttuurin muutoksina nykyistä ympäristöystävällisempään suuntaan. Naantalin kaupunki on mukana valtakunnallisessa Kohti hiilineutraalia kuntaa (HINKU) -verkostossa.

Ympäristönsuojelu hoitaa lakisäätteisiä ympäristöviranomaisen tehtäviä, kuten valmistelelee viranomaispäätöksiä ja –lausuntoja, ja valvoo eri toimintoja ja ympäristölainsäädännön noudattamista. Lisäksi ympäristönsuojelu teettää ympäristön tilaa koskevia selvityksiä sekä ohjaa ja neuvoo kuntalaisia ja toiminnanharjoittajia ympäristöasioissa.

4.3 Väestö ja työllisyys

Kaupungin lopullinen väkiluku oli 31.12.2023 oli 19 999 henkilöä.

Ikäluokkiin asukkaat jakautuivat seuraavasti:

	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2023	Muutos 2023/1990
0-6 v	1 307	1 484	1 505	1 399	1 407	1 287	1 119	1 160	-147
7-15 v	2 014	1 978	2 000	2 216	2 100	2 014	1 998	1 990	-24
16-19 v	721	882	896	834	984	883	849	862	141
20-24 v	872	797	787	785	735	725	589	519	-353
25-64 v	7 985	8 656	9 287	9 955	10 310	9 809	9 754	9 887	1 902
65-74 v	1 081	1 261	1 307	1 408	1 877	2 606	3 033	3 001	1 920
75-84 v	516	635	768	930	1 050	1 162	1 562	1 996	1 480
85 +	126	161	193	261	344	475	523	584	458
yhteensä	14 622	15 854	16 743	17 788	18 807	18 961	19 427	19 999	5 377

Kaupungin väkiluku kasvoi vuosina 2020–2023 yhteensä 572 henkilöä. Kasvu oli keskimäärin 143 henkilöä vuodessa. Edellisen nelivuotiskauden aikana eli vuosina 2016–2019 kasvu oli yhteensä 353 henkilöä, keskimäärin 88 henkilöä vuodessa. Kasvu on siten parantunut viimeisen neljän vuoden aikana. Viime vuosien väkiluvun kasvu on perustunut ennen kaikkea kuntien väliseen muuttoliikkeeseen ja viimeisen vuoden aikana maahanmuuttoon. Maahanmuuton kasvua selittää ukrainalaisten kotikuntaoikeuden hakumahdollisuus keväästä 2023 lähtien.

Uusia asuntoja valmistui seuraavasti: vuonna 2022 188 asuntoa ja vuonna 2023 164 uutta asuntoa. Vuonna 2024 arvioidaan valmistuvan 140 uutta asuntoa. Nykyiset ja suunnittelussa olevat hankkeet huomioon ottaen perustellusti voidaan arvioida, että 2025 valmistunee n. 150 asuntoa.

Rakennusalan suhdanneryhmä (RAKSU):

Rakentamisen tuotannon ennustetaan elpävän vuonna 2025, kun väestökehitys sekä palautuva ostovoima luovat edellytykset asuntokysynnän elpymiselle. Uusista asunnoista on edelleen runsaasti tarjontaa mikä heikentää alan sijoitusnäkyymiä. Toimitilarakentamisessa on edelleen potentiaalia, mutta käynnistämisiin liittyy epävarmuuksia. Raksu ennakoii korjausrakentamisen tason pysyvän ennallaan ja kysynnän erilaisiin energiaa säästäviin hankkeisiin syntyvän korkean energianhinnan ja säävaihteluiden takia. Rakentamisen hintojen nousuvauhti on vaimenemassa. Rakentamisen työllisyyden ennakoidaan heikentyvän selvästi.

Rakennusteollisuuden (RT) suhdannekatsaus kertoo, että voimakas kaupungistuminen, hyvä tulojen kehitys, kotitalouksien patoutuneet asuntotarpeet ja korkojen lasku nostavat kysyntää ensi vuonna. Tarjonta pysyy heikolla tasolla. Tarjonnan romahtamisesta ja pitkistä rakennusajoista johtuen edessä on kysynnän ja tarjonnan epäsuhta eikä jonkinasteisia markkinahäiriöitä voi enää estää. Ennustemme kuluvan vuoden asuntoaloituksista laskee edelleen rahoituksen puutteen vuoksi 16 500 asuntoon. Ensi vuonna aloitusmäärä nousee arviolta 23 500 asuntoon.

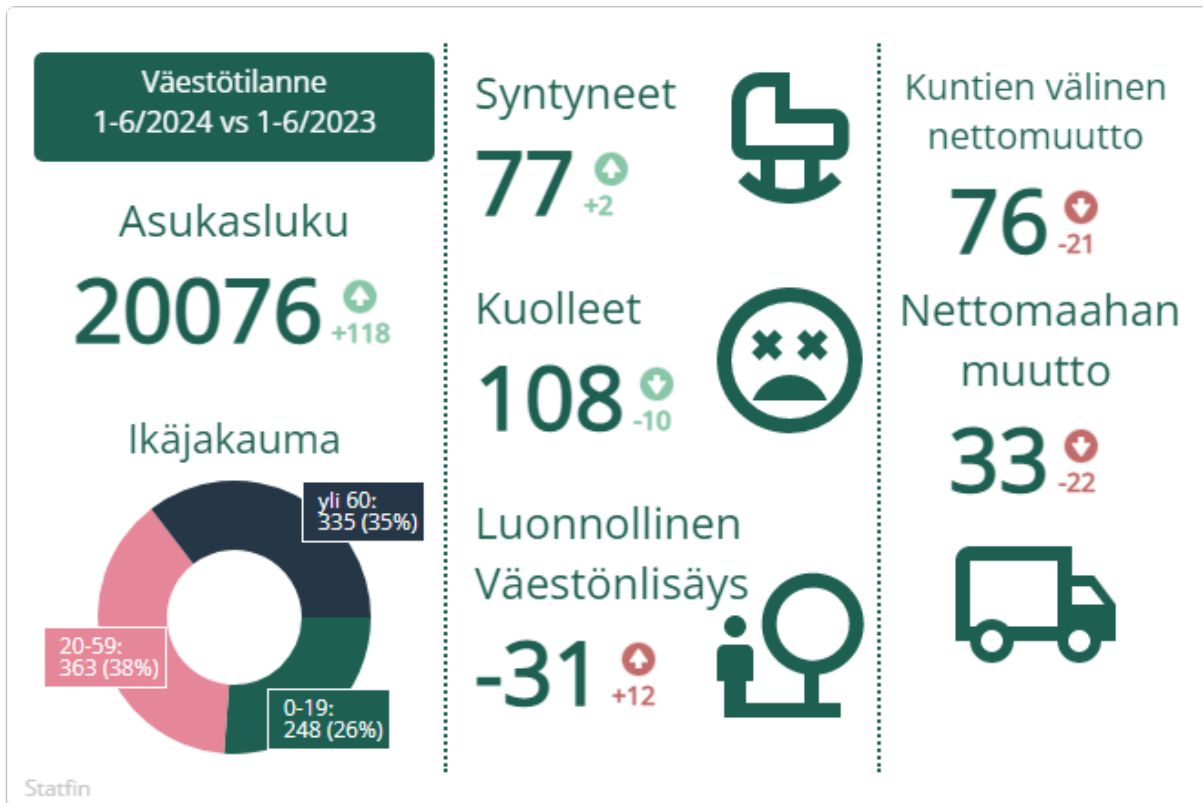
Naantalin kaupungin kannalta katsottuna samantyyppiset epävarmuudet esiintyvät myös meillä.

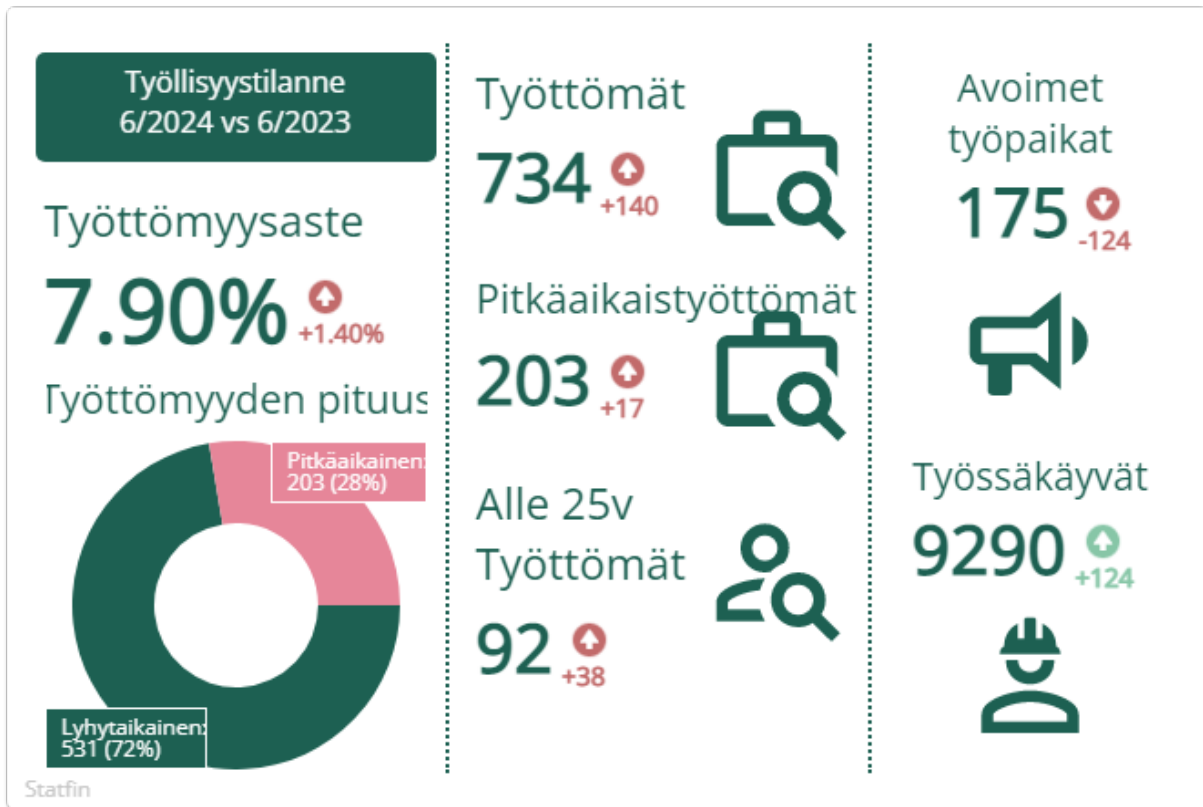
Vuosien 2022 ja 2023 keskimääräinen kuukausikohtainen työttömyysaste oli 6,6 %. Vuoden 2024 (heinäkuun loppuun mennessä) kuukausikohtainen keskiarvon on ollut 7,4 %, eli 0,8 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edeltävinä vuosina. Työttömyyden kuukausikohtaiset erot ovat olleet pääasiassa maltillisia ja tyyppillistä kausivaihtelua on esiintynyt (työttömyys lisääntyy vuoden vaihteessa ja kesällä). Naantalin työttömyysaste on viime vuosina ollut keskimäärin 2,5 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin Varsinais-Suomessa keskimäärin.

Naantalin työttömyysaste oli heinäkuun 2024 lopussa 8,4 % (vuotta aiemmin 7,1 %). Samaan aikaan lomautettuja oli 74 (vuotta aiemmin 56), alle 25-vuotiaita työttömiä 89 (vuotta aiemmin 66) ja pitkäaikaistyöttömiä 215 (vuotta aiemmin 195). Avointen työpaikkojen määrä koko Varsinais-Suomessa on romahtanut. Avoimia työpaikkoja oli Naantalissa kesä- ja heinäkuussa 2024 vain reilu

kolmannes siitä mitä vuotta aiemmin oli.

Vuoden 2024 aikana työvoimapalvelu-uudistusta (TE2024 -uudistus) on valmisteltu yhteistyössä 23 Varsinais-Suomen kunnan kanssa. Menossa on uudistuksen toimeenpanovaihe, jossa varmistetaan työvoimapalveluiden järjestämisvastuun sujuva siirto TE-toimistolta kunnille 1.1.2025 alkaen.

4.4 Rakentamisalueet ja elinkeinotoiminta

Kaupungin tavoitteena on edistää hallitulla kasvulla yhdyskuntarakennetta, joka turvaa asumismahdollisuudet ja nykyisten palveluiden säilymisen ja kehittämisedellytykset. Tavoitteena on turvata väestö- ja työpaikkatavoitteiden edellyttämä kaava- ja tonttivaranto.

Kaupungin alueella elinkeinojen toimintamahdollisuudet ovat hyvät. Naantalilla on teollisuuden, satamatoimintojen ja matkailun toimialoilla koko kaupunkiseutua vahvistava rooli ja imago. Tavoitteena on aktiivinen vuoropuhelu yritysten kanssa toimintaedellytysten kehittämistä ja ennakoivasti myös yritystoimijoiden kaavoitustarpeista.

Kaupungilla on kaavoitettuja teollisuus- ja työpaikkatontteja Luolalan, Luonnonmaan Naviren ja Isosuon alueilla. Naviren alueen esirakentaminen jatkuu ja ensimmäiset yritykset ovat jo sijoittuneet alueelle. Vastaavaa kehitystä pyritään edistämään myös Isosuolla. Uudempien yritysalueiden osin rakentamaton kunnallistekniikka rajaa alueille sijoittumista harkitsevien toimijoiden määrää sekä näiden sijainnissa mahdolliseksi kokemia toimintoja. Luolalassa tontit ovat olleet haluttuja ja erityisesti merkittävämpien toimijoiden hankkeet ovat johtaneet alueen tonttivarannon pienentymiseen. Haasteita teollisuus- ja yritystonttien osalta luovat tonttitarjonta sekä tontinluovutusehdot, jotka eivät aina vastaa yrittäjien tarpeisiin ja markkinoilla olevaan kysyntään ongelmien liittyessä tyypillisesti esimerkiksi rakentamisvelvoitteen täyttämiseen.

Luolalan-Sataman alue nähdään vahvasti vihreän siirtymän teollisuuden alueena. Neste Oyj on luovuttanut entiseltä jalostamoalueelta Tupavuoresta maata Naantalien kaupungin käyttöön ja edelleen hyödynnettäväksi. Maa-alueiden jatkojalostus suunnitteilla olevan, Green North Energy:n vety- ja

ammoniakkilaitoshankkeen toteuttamiseksi jatkuu. Uusien teollisuusyritysten sijoittumista entiselle ja-lostamoalueelle edistäneen Green Industry Park Oy:n toiminta on sittemmin sulautunut osaksi Turku Business Regionin toimintaa. Turun kehätien (E18) voimaan tullut asemakaavanmuutos mahdollistaa uutta liikerakentamista kehätien ympäristössä. Vanton alueen profiili nähdään tulevaisuudessa vahvemmin työpaikka- ja toimitila-alueena. Vanton alueella on asemakaava vireillä.

Kaupan toimintojen osalta kaupunki tavoittelee monipuolista kaupan rakennetta, jotta naantalilaisten ostovoimaan pystytään vastaamaan. Ruonan yhdystien varren asemakaavat mahdollistavat alueen kehittämisen arjen asiointivyöhykkeenä, jossa sijaitsee monipuolista kaupan tarjontaa. Lisäksi Asemanseudun vireillä olevalla asemakaavamuutoksella mahdollistetaan keskustan kaupan palvelujen monipuolistaminen.

Vuosittain hyväksyttävällä kaavoituskatsauksella ohjataan kaavoitushankkeiden aloittamista ja toteuttamisaikatauluja. Asunto- ja maapoliittisella ohjelmalla 2023-2026 luodaan suuntaviivoja maankäytölle, kaavoitukselle ja tontinluovutukselle ohjelmakaudella. Vuonna 2026 käynnistyy vuoden 2027 alusta voimaan astuvan asunto- ja maapoliittisen ohjelman valmistelu.

5 HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

5.1 Hallinto

Vuonna 2025 on menossa valtuustokauden viimeinen vuosi. Kuntavaalit järjestetään toukokuussa ja uusi valtuustokausi alkaa kesäkuussa 2025. Hallintosääntö on uudistettu vuoden 2024 aikana, osan muutoksista astuu voimaan 1.1.2025 ja luottamushenkilöorganisaatiota koskevat muutokset tulevat voimaan 1.6.2025.

Hyvinvointialueuudistuksen jälkeistä aikaa on eletty lähes kaksi vuotta, ja nyt on aika toteuttaa organisaatiomuutoksia uuteen kuntakokoon ja 2020-luvun tarpeita vastaavaksi. Kunnan tehtävien ja toimintaympäristön muuttuessa on ollut tarpeen tarkastella uudelleen kaupungin toimintojen organisointumista ja päätöksentekojärjestelmää.

5.2 Henkilöstö

Kaupungin strategian tavoitteita henkilöstön osalta toteutetaan henkilöstöohjelmassa. Henkilöstöohjelma päivitetään vuosille 2025-2026. Henkilöstöpoliittisina keinoina on olla hyvä ja haluttu työnantaja, osaamisen varmistaminen kaupunkiorganisaatiossa ja henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen. Henkilöstöohjelmaan nostetut tavoitteet toimivat pohjana tavoitteelliselle esihenkilötyölle.

Kaupungissa työskentelee vuonna 2025 noin 810 työntekijää. Kaupunkiorganisaation uudistaminen ja tähän liittyvät selvitykset edellyttävät hyvää valmistelua ja yhteistyötä henkilöstön kanssa.

6 TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN LAADINNAN LÄHTÖKOHDAT

6.1 Yleistä

Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallio on arvioinut kuntien tilannetta alkusyksystä tehdyn Talousbarometri-kyselyn pohjalta seuraavasti:

”Kuntien ja kuntayhtymien talouden tila oli viime vuonna poikkeuksellisen vahva sote-uudistukseen liittyneiden poikkeuksellisten ja kertaluonteisten tuloerien vuoksi. Soten varjossa kuntien sivistystoimen kustannukset kasvoivat kuitenkin nopeasti, minkä vuoksi kuntien taloudelliset tunnusluvut ovat alkaneet heikentyä nopeasti vuoden 2024 alkupuolella.

Talouden suhdanteet vaimentavat verotulojen kehitystä, kuntien tuloihin kohdistuu ensi vuonna useita leikkauksia valtion sopeutustoimina, kuntien tehtävät laajenevat ja kustannusten nousu hiipii kuntien kustannuspohjaan viiveellä. Myös investointitarpeet ovat pysyneet kunnissa korkealla. Näyttää, että hyvien vuosien jälkeen liian moni asia tästä yhtälöstä on pudonnut kuntapäätäjille yllätyksenä, eikä kustannusten kasvuun ole taruttu riittävän ajoissa. Tulevan vuoden aikana kustannusten kasvu on saatava kuriin, sillä tilanne ei ole pitkällä aikavälillä kestävä.”

Punakallio kiteytti valtion budjettiriihen tulokset kuntatalouteen seuraavasti:

”Kuntien kannalta valtion budjettipäätökset ovat yhtä sekamelskaa, jossa menevät sekaisin isot ja pienet asiat. Yksinkertaistettuna valtionrahoituksen tasoa määrittävät pienenevä lapsimäärä sekä sote-uudistuksesta kuntiin periytyvät tasauserät ja takaisinperinnät. Valtion rahoitus kuntien nykyisiin tehtäviin siis pienenee ensi vuonna. Toisaalta kuntien tehtävät laajenevat ensi vuonna työttömyydenhoidossa ja työttömyysturvan rahoituksessa. Tämän vuoksi kuntien valtionrahoitukseen kohdistuu ensi vuonna iso lisäys, joka peittää alleen edellä mainitun rahavirtoja supistuvan kehityksen. Näiden kahden vastakkaisen kehityskaaren rinnalla valtion budjetti sisältää runsaasti yksittäisiä kuntien tulo- ja menoeriä muuttavia linjauksia.

Hallituksen sopeuttamisen kokonaisuudessa kunnat ovat toistaiseksi säästyneet suuren mittaluokan leikkauksilta. Vaakakupissa on painanut kunnille kehysriihessä myönnetty 277 miljoonan euron valtionosuuslisäys, jolla lievennettiin sote-uudistuksen tarkistuslaskelmiin liittyviä valtionosuusvähennyksiä. Positiiviseen suuntaan vaakakuppia on painanut myös tavoite keventää kuntien normeja.

Nyt VM:n esitys kallistaa vaakakuppia kuitenkin toiseen suuntaan, sillä TE-palvelu-uudistuksen kynnyksellä kuntien kotoutumisen korvauksiin kohdistetaan huomattava lisäleikkaus. Utta lisäleikkausta perusteellaan valtiontalouden tasapainottamistarpeella, sillä kehysriihen toimeentulotukeen liittyvä toinen säästö päätös on tuomassa julkiseen talouteen säästöä vasta parin vuoden viiveellä. Sen lisäksi budjettivalmistelua hämentää joukko kuntien muita rahoitusleikkauksia tehtävien tai tuottavuussäästöjen varjolla ilman, että itse tehtävien kustannukset olisivat ensi vuoden alussa keventymässä.

Kuntien hiljaisesti hyväksymä yhden prosenttiyksikön indeksijarru kuntien rahoitukseen alkaakin näyttää tässä vaiheessa pikkurahalta. Indeksijarrun päälle on kasautumassa kuntien rahoituksen lisäleikkausta noin 100–150 miljoonan euron edestä. Valtio hiipii jälleen ovelasti kuntien kukkarolle.”

Lähde: Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallion blogi 20.8.2024/16.9.2024

Yleinen talouden tilanne on vuonna 2024 ollut pitkälti mollivoittoinen: vuoden alussa oltiin taantumassa, korot ovat säilyneet korkealla tasolla, ja talouden vakautta haastaa maailman ja Euroopan laajuiset, talouteen vaikuttavat epävarmuustekijät. Suomessa huoltosuhteen suunta on huolestuttava, ja se heijastuu tähän hetkeen mm. työvoimapulana. Toisaalta työttömyys on lievässä kasvussa. Kesällä oli vielä tarjolla avoimia työpaikkoja runsain mitoin, mutta kesäkausi on kääntänyt tilanteen huonompaan: avoimien työpaikkojen määrä on romahtanut. Vaikka korkotason alenemisesta on tullut lupauksia, ei tulevan lähtötilanne tulevaan vuoteen näytä ruusuiselta.

Vireillä on kuntien tulomuodostukseen suuresti vaikuttavia uudistuksia: valtionosuusuudistuksen pitäisi tulla voimaan vuoden 2026 alusta ja kiinteistöverouudistus on vireillä, mutta sen aikataulu tällä hetkellä on epäselvä. Tulevaisuuden talouskehityksen ennustaminen suunnitelmakaudeksi näissä olosuhteissa on jälleen haasteellista.

Kuten on moneen kertaan todettu, hyvinvointialueuudistuksen jälkeinen kuntatalous on kooltaan pienempi ja siten myös pienemmät muutokset suuntaan tai toiseen tulevat selvemmin näkyviksi. Pienempi talous kestää myös heikommin riskejä sekä yllätyksiä. Kuluvana vuonna talous on kiristynyt myös Naantalissa ja suuret positiiviset tulositylykset ovat historiaa.

Naantalın kaupungin tilannekuva vuoden 2025 talousarviossa on hyvin samankaltainen kuin vuotta aiemmin eli suunnitelmakaudella talouden kiristyminen jatkuu. Menot kasvavat, mutta tulot eivät kasva samassa suhteessa. Vuosikate on 9-12 miljoonan euron välillä. Investointiohjelma on kuitenkin vuodet 2025-2026 yli 20 miljoonaa euroa, joten Naantali velkaantuu lähes 10 miljoonaa euroa vuodessa tällä aikavälillä. Samaan aikaan poistojen taso ylittää vuosikatteen tason vuonna 2026, ja tällä mittarilla talous painuu epätasapainoon.

Naantalın lähtötilanne haastavampiin taloudellisiin aikoihin on edelleen hyvä. Verotulopohja on muutoksista huolimatta vahva, väestö kasvaa, vaikkakin muuttoliikkeen kautta, ja uusia elinvoimahankkeita on vireillä. Tällä hetkellä on keskityttävä talousarvion realistiseen laadintaan, jotta sitä pystytään toteuttamaan mahdollisimman hyvin talousarviovuoden aikana.

Kaupungin toiminnassa ja taloudessa jatketaan perusasioiden toteuttamista, valmistaudutaan tuleviin haasteisiin huolella ja ylläpidetään hyvää talouden tilaa harkituilla päätöksillä. Uusien pysyvien menojen muodostumista vältetään. Käyttötaloudessa kustannusnousut on saatu pidettyä siedettävänä, ja investointeja pitää tehdä suunnitelmallisesti siten, että varmistetaan väestönkasvun edellytykset,

omaisuuden arvon säilyminen sekä strategisen tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnallisten tavoitteiden että investointien tulorahoituksen osalta.

6.2 Talousarvion valmistelu

Kaupunginhallitus antoi 17.6.2024 § 166 ohjeluvut talousarvion 2025 sekä taloussuunnitelman 2026-2028 valmisteluun. Ohjelukujen lähtökohtana oli nykyinen toiminnan taso, hyvinvointitoimintojen vaikiinnuttamisen jatkaminen ja oman toiminnan uudelleenjärjestely hyvinvointialueuudistuksen jälkeistä aikaa vastaavaksi sekä luottamushenkilö- että virkaorganisaation suhteen. Suunnitelmakaudella joudumme etsimään lääkkeitä tiukentuvaan taloustilanteeseen. Naantalin palvelutaso on useilla mittareilla mitattuna hyvä, mutta jostakin joudumme jatkossa tinkimään. Ohjeluvuissa kustannusten nousua oli huomioitu, mutta ei täysimääräisesti.

Investointeihin ei varsinaisesti annettu ohjelukua, mutta ohjelukupäätöksessä todettiin, että keväällä suunnitelmissa ollutta 78 miljoonan euron investointisummaa suunnitelmakaudelle on tarkasteltava uudelleen. Investointipaineet jatkuvat teknisten palvelujen suurissa investoinneissa, ja suuri osa investointisuunnitelman kohteista on sidottu esim. maankäytösopimuksin tai palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseen. Strategian mukaisesti investointien tulee olla Naantalin elinvoimaa tukevia sekä tukea väestönkasvutavoitteita. Investointiesityksiä on karsittu, ja suunnitelmakauden investointitaso on tämän jälkeen 69,6 miljoonaa euroa.

Talousarvio on laadittu uusilla taloussuunnittelun työkaluilla, jotka on otettu käyttöön koko kaupungissa kuluvan vuoden kesän ja syksyn aikana. Uusien järjestelmien opettelu on aina uutta ja se on tuonut omat mausteensa talousarvion laadintaan. Työvälineillä tehdään paitsi eurojen suunnittelu, myös itse talousarviiodokumentti. Talousarvion ulkoasu on sen vuoksi hieman muuttunut, mutta samalla myös selkiintynyt.

Kaupunginhallitus käsittelee talousarvioehdotusta 21.10. sekä 4.11.2024, ja kaupunginvaltuusto 11.11.2024.

6.3 Kaupungin johtajan ehdotukseen tehdyt muutokset

Kaupunginjohtajan esitys perustuu pääosin lautakuntien talousarvioesityksiin, koska lautakuntien esitykset ovat talousarvion ohjelukujen mukaiset. Muutoksia tehtiin käyttötaloudessa teknisen lautakunnan määrärahoihin uusien tietojen perusteella: energiatuotannon palvelujen ostomäärärahaa lisättiin 500 000 euroa ja teknisen hallinnon henkilöstökustannuksista poistettiin 40 000 euroa.

Lisäksi investoinneissa tekninen lautakunta teki alkuperäiseen esitykseen 65 000 euron lisäyksen Kuparivuoren kentän pinnoitteen uusimishankkeeseen. Kaupunginjohtaja muutti ko. hanketta siten, että lautakunnan lisäys poistettiin ja vuodella 2028 ollut 80 000 euron määräraha siirrettiin vuodelle 2026.

6.4 Rakenteelliset muutokset vuoden 2025 talousarviossa

Vuosi 2025 on kolmas toimintavuosi hyvinvointialueuudistuksen jälkeen.

Vuoden 2025 suurin rakenteellinen ja euromääräinen muutos kaikille kunnille on TE-palvelu-uudistuksen voimaantulo 1.1.2025. Työllisyyspalvelut siirtyvät kuntien vastuulle, ja kuntien rahoitusvastuu työmarkkinatuesta kasvaa. Valtionosuusrahoituksella korvataan kunnille tästä aiheutuvat kustannukset, mutta valmistelun edetessä näyttää siltä, että valtionosuusrahoitus ei tule riittämään kustannuksiin.

Tämän uuden lakisääteisen tehtävän toteuttamista varten perustettiin Varsinais-Suomeen TE-palvelujen järjestämiseksi Suomen suurin yhteistoiminta-alue, jossa Turku toimii vastuukuntana. Naantali ostaa yhteistoiminta-alueelta palvelut naantalilaisille työnhakijoille. Tavoite uudistuksessa on ollut se, että uudet palvelut kyetään toteuttamaan tehtävää varten saatavalla valtionosuudella. Valtio on valmistelun edetessä vähentänyt TE-palvelujen tehtäviä, ja sillä perusteella myös muuttanut kuntien rahoitusta pienemmäksi. Se, onnistuuko palvelutuotanto valtionosuusrahoituksella, jää nähtäväksi. TE-palvelujen siirron suuruusluokka Naantalissa on palvelujen rahoituksen osalta 1,6 miljoonaa euroa ja työttömyysetuuksien rahoitusvastuun kasvun osalta 0,8 miljoonaa euroa yhteensä vajaat 2,4 miljoonaa euroa. Rahoitus tulee osaksi yleiskatteista valtionosuutta. Näin ollen palvelujen tuotannosta ja rahoitusvastuun kasvusta aiheutuvat kustannukset kasvattavat toimintakatetta, ja vasta vuosikatteessa huomioidaan sekä menot että valtionosuutena tulevat tulot. Työllisyyspalvelut kuuluvat kehittämisspalvelujen toimialaan vuoden 2025 alusta alkaen.

Organisaation sisäinen muutos on hallintopalvelujen jakaantuminen kolmeksi toimialaksi: hallinto- ja päätöksentekopalveluihin, konsernipalveluihin sekä kehittämisspalveluihin. Uusien toimialojen aikaisempien vuosien lukuja ei saada täysin vertailukelpoisiksi uuteen rakenteeseen, koska joidenkin kustannuspaikkojen kustannukset jakautuisivat usealle kustannuspaikalle (mm. johdon tuki, joka jakautui kaikille kolmelle uudelle toimialueelle). Tästä syystä aikaisempien vuosien vertailulukuihin ko. toimialoilla voi suhtautua varauksella.

Muut muutokset

Edellisessä talousarviokäsittelystä otettiin kehittämisen alle palaute, jossa toivottiin yhtenäistä tapaa ilmaista henkilöstön määrää ja/tai henkilötyövuosia. Nyt tulosalueilla näkyy HTV-mittari, jonka määrittelmä on seuraava:

HTV eli henkilötyövuosi = palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100). Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötyövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti (esim. osa-aikaisuus 50 %, koko vuoden työssä = 0,5 henkilötyövuosi). Osan vuotta palvelussuhteessa olleen työ lasketaan suhteessa koko vuoden kalenteripäiviin (esim. työssä 1.3.-31.5. = 92 / 365 = 0,25 henkilötyövuotta). Henkilötyövuoden määrä on aina enintään yksi.

HTV-mittarin historiatiedot ovat dataa henkilöstöjärjestelmä Populuksesta koko vuodelta 2023 ja kuulvalta vuodelta kesäkuun tilanteesta. Vuoden 2025 luvut perustuvat ko. vuoden henkilöstösuunnitelmaan.

6.5 Toimintatuotot ja toimintakulut vuonna 2025

Tuloslaskelma esitetään ulkoisina erinä, sisältäen kaupungin sekä taseyksikön eliminoituna.

Toimintatuotot ovat yhteensä 22,7 miljoonaa euroa ja ne kasvavat edelliseen vuoteen verrattuna 3,4 % eli 0,7 miljoonaa euroa (vertailu alkuperäiseen talousarvioon 2024).

Myyntituotot putoavat hieman vuoden 2024 tasosta, niissä ennakoidaan sähkövälityksen tulojen pienen. Maksutuottojen ennakoidaan kasvavan hieman, vaikka rakennusvalvonnan taksarakenne tulee muuttamaan lakiuudistuksen johdosta. Tuet ja avustukset putoavat työllistämistuen vähenemisen vuoksi. Muihin tuottoihin vaikuttaa nostavasti hyvinvointialueen maksamat vuokrat kiinteistöistä, ja sopimuksen mukaiset indeksikorotukset näihin eriin. Käyttöomaisuuden myyntituottotavoite on ennallaan, 0,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 kertaluonteinen tuloerä on maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset, jotka tuloutetaan Porhonkallio-Virpi -kunnallistekniikan investointihankkeen valmistuessa 0,8 miljoonaa euroa.

Valmistus omaan käyttöön pysyy edellisvuosien toteutumien tasolla.

Toimintakuluja on yhteensä 74,6 miljoonaa euroa ja ne kasvavat 9,7% eli 6,6 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Henkilöstökustannuksissa varaudutaan palkankorotuksiin 3,0 %:n korotuksella verrattuna vuoden 2024 talousarvioon. Työehtosopimukset päättyvät helmikuussa 2025, joten vuoden 2025 palkankorotuksista ei ole vielä tarkkaa tietoa. Henkilösivukuluissa eläkemaksu nousee reilusti, ja tähän on varauduttu. Joitakin harkittuja henkilöstölisäyksiä sisältyy henkilöstösuunnitelmaan. IT-palvelujen osaukoistus pienentää henkilöstökustannuksia. Lisäksi on varauduttu paikkaamaan sivistystoimen talousarviolityksiin aiempina vuosina johtaneita kohteita. Yhteensä henkilöstökustannukset kasvavat 5,9 %.

Palvelujen ostot kasvavat peräti 21,4 % edelliseen vuoteen verrattuna. Suurin osa tästä on TE-palvelun ostoa Turusta, 1,6 miljoonaa euroa. Lisäksi sähkön välityksen kustannukseen varaudutaan 0,5 miljoonan euron lisämäärärahalla. Lisäksi IT-palvelujen osaukoistus vaikuttaa palvelujen oston kasvuun. Muuten ostopalvelujen tasoa nosti inflaatio pysyvästi ja sopimustoimittajien vuosittaiset hinnankorotukset.

Aineet ja tarvikkeet

Myös aineiden ja tarvikkeiden kustannukset nousevat hyvin maltillisesti 0,2 %.

Avustukset

Avustukset nousevat 46 %. Syy tähän on TE-palvelu-uudistus, jonka johdosta rahoitusvastuu työttömyysturvasta kasvaa 0,8 miljoonaa euroa.

Muut kulut

Muihin kuluihin sisältyvät mm. ulkoiset vuokrat. Muut kulut pysyvät lähes vuoden 2024 tasolla.

Toimintakate on yhteensä -51,4 miljoonaa euroa ja se kasvaa 13,1 % eli 6,0 miljoonaa euroa.

6.6 Verotulot

Kaupungin tuloveroprosentti ennen hyvinvointialueuudistusta oli 19,00 % ja se muuttui vuodelle 2023 6,36%:iin. Vuoden 2024 veroprosentit tuli pyöristää yhteen desimaaliin. Naantalın tuloveroprosentti on siten 6,4%. Koko maan tuloveroprosentin painotettu keskiarvo on ollut vuonna 2023 7,38 % ja vuoden 2024 veroprosentin keskiarvo 7,46 %.

Naantalissa hyvä verotulopohja sekä väestökehitys ovat pitäneet verotulot lievässä kasvussa talouden yleisestä taantumasta huolimatta. Kunnallisvero tulee toteutumaan lähes ennakoitun mukaisesti

kuluvana vuonna, mutta suuria ylityksiä ennusteisiin ei ole luvassa. Työllisyyden kehitys vaikuttaa nopeasti kunnallisverotuloihin, joten siksi sen kehitystä seurataan tarkasti.

Verotulojen ennustamisessa käytetty väestöennuste on seuraava:

VÄESTÖ ikäryhmittäin, 31.12.						
	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*
0 - 18 vuotiaat	3 783	3 836	3 783	3 720	3 668	3 602
<i>Muutos %</i>	<i>0,8</i>	<i>1,4</i>	<i>-1,4</i>	<i>-1,7</i>	<i>-1,4</i>	<i>-1,8</i>
19 - 64 vuotiaat	10 609	10 582	10 576	10 557	10 546	10 548
<i>Muutos %</i>	<i>0,9</i>	<i>-0,3</i>	<i>-0,1</i>	<i>-0,2</i>	<i>-0,1</i>	<i>0,0</i>
+ 65 vuotiaat	5 458	5 581	5 711	5 865	5 997	6 127
<i>Muutos %</i>	<i>2,8</i>	<i>2,3</i>	<i>2,3</i>	<i>2,7</i>	<i>2,3</i>	<i>2,2</i>
Asukasluku vuoden lopussa	19 850	19 999	20 070	20 141	20 212	20 277
<i>Muutos %</i>	<i>1,4</i>	<i>0,8</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>

Tuloveron veropohja perustuu 2024 verotuksen ennakkotietoihin ja sen taustalla olevaan väestökehitysarvioon. Veronsaajille jaettavana kertymänä käytetään Kuntaliiton muokatun ennusteen mukaista arviota vuoteen 2027 asti, siitä eteenpäin ennuste on kaupungin trendinomaisen arvio.

Hyvinvointialueuudistus muutti kuntien ja valtion verotuksessa tehtäviä vähennyksiä. Vähennysten painopiste siirtyi valtion verotukseen ja samassa yhteydessä vähennysten perusteet kunnallis- ja valtionverotuksessa yhtenäistettiin. Verovähennyksiin ja niiden kohdentamiseen tulee uusia muutoksia vuonna 2025. Ansiotulovähennys poistuu kunnallisverosta, ja tämä lisää kunnallisveroa koko maan tasolla 300 miljoonaa euroa. Vastaavasti valtionosuuksissa oleva verovähennysten kompensatio pienenee vastaavasti.

Yhteisövero on kehittynyt menneinä vuosina hyvin ja vielä vuonna 2023, mutta yleisen taloudellisen tilanteen heikkeneminen alkaa vaikuttaa väistämättä yhteisöveron tasoon. Naantalin oma yhteisöveron rakenteellinen muutos eli Neste Oyj:n jalostamotoiminnan lakkauttamisesta vuonna 2021 johtuva vaikutus yhteisöverotulojen kuntakohtaiseen jako-osuuteen alkoi vuonna 2023. Vaikutus vahvistuu vuonna 2024, ja lopullinen jako-osuus tämän muutoksen johdosta saavutetaan 2025. Naantalin kuntakohtainen jako-osuus on pudonnut vuodesta 2020 lähtien 30 %. Yhteisövero on kaikkein haastavin verolaji ennustaa, sillä kuntakohtaisiin tuloihin vaikuttaa koko valtakunnassa maksettavan yhteisöveron kehitys sekä kuntakohtaisten yritysten maksamien verojen suhde tähän kokonaisuuteen. Ennustaminen on ollut haastavaa talouden kasvaessa, ja haastavaa se on myös taantuvan talouskasvun tilanteessa. Verotuloissa talouden hiipuminen näkyy aina viiveellä, etenkin yhteisöveron osalta.

Verotuloennusteet ovat muuttuneet kuluvan vuoden aikana hieman varovaisemmiksi, eli niissä ennakoitaan vain hyvin maltillista talouskasvua. Työllisyys pysynee hyvällä tasolla taantumasta huolimatta, mutta yritysten kannattavuudessa on nähtävissä ongelmia. Tämä tulee vaikuttamaan maksettavaan yhteisöveroon. Verotuloennusteeseen sisältyy siis epävarmuustekijöitä. Mikäli verotulojen kehitys on ennusteista poikkeavaa, vaatii se tulevana vuosina uusia toimenpiteitä.

Hyvinvointialueuudistuksen myötä kiinteistöverosta puolet sisältyy verotulotasauksen piiriin. Aiemmin kiinteistövero on ollut verotulotasausjärjestelmän ulkopuolella.

Voimassa olevan kiinteistöverolain mukaan kunnan on määrättävä yleinen kiinteistöveroprosentti erikseen rakennuksille ja maapohjalle, vakituisten asuinrakennusten ja muiden asuinrakennusten

veroprosentti. Muiden veroprosenttien määrääminen on vapaaehtoista.

Talousarviossa vuodelle 2025 kiinteistöveron määrän laskennassa on käytetty samoja kiinteistöveroprosentteja kuin vuonna 2024. Vuodelle 2025 kiinteistöveroprosenttien esitetään olevan seuraavat:

yleinen kiinteistöveroprosentti, rakennukset 1,05
 yleinen kiinteistöveroprosentti, maapohja 1,30
 vakituisten asuinrakennusten prosentti 0,45
 muiden asuinrakennusten prosentti 1,35
 voimalaitoksen prosentti 3,0
 rakentamaton rakennuspaikka 3,0.

Kiinteistöveroennuste on varsin vakaalla pohjalla. Vuoden 2025-2028 kiinteistöverot on laskettu samoilla kiinteistöveroprosenteilla. Kiinteistöverotuksen uudistushanke ei ole kuluvana vuonna edennyt. Se odottanee valtiosuusuudistuksen valmistumista.

Ennustettu verotulojen kehitys verolajeittain on seuraava:

TILIVUOSI	2023	2024**	2025**	2026**	2027**	2028**
Verolaji						
Kunnallisvero	37 322	34 010	35 741	37 276	38 930	40 098
Muutos %	-56,0	-8,9	5,1	4,3	4,4	3,0
Yhteisövero	8 316	6 335	5 656	5 857	6 169	6 354
Muutos %	-39,5	-23,8	-10,7	3,6	5,3	3,0
Kiinteistövero	7 658	8 488	8 477	8 477	8 477	8 477
Muutos %	3,2	10,8	-0,1	0,0	0,0	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	53 296	48 834	49 874	51 610	53 576	54 929
Muutos %	-49,7	-8,4	2,1	3,5	3,8	2,5

** ennuste

Verotulojen perusteissa tapahtuneet muutokset

- Vuoden 2023 verotulot putosivat edellisestä vuodesta hyvinvointialueuudistuksen toteutuessa. Vuonna 2023 alussa kunnille tilitettiin vielä edellisen vuoden verotuloja, jotka oli peritty suuremmalla verotuloprosentilla. Tästä muodostui ns. verotulohäntä.
- vuonna 2024 saavutetaan uusi normaalitaso verotuloissa hyvinvointialueuudistuksen jälkeen, ja kiinteistöveron osalta erotettiin maapohjan kiinteistöveroprosentti yleisestä kiinteistöveroprosentista lainsäädäntömuutoksen vuoksi

Veroennustelaskelma ei sisällä veronkorotuksia, mutta veronkorotuksen harkinta on todennäköinen suunnitelmakaudella. Suunnitelmavuosien talouteen vaikuttavasta valtiosuusuksien kehityksestä ei ole vielä tietoa, ja sillä tulee olemaan vaikutusta talouden kokonaiskehitykseen. Talouden kokonaiskehitys ratkaisee mahdollisen veronkorotuksen tai korotusten ajankohdan ja suuruusluokan.

6.7 Valtionosuudet

Valtiovarainministeriö on muuttanut kuntien valtionosuuslaskelmia suunnitelmakaudelle useaan otteeseen viimeisen vuoden aikana. Suurin muutos tuli loppuvuodesta 2023, jolloin valmistui lopulliset laskelmat hyvinvointialueille siirtyvistä tuloista vuoden 2022 verotuksen valmistuttua. Verotuksen lopputulemana siirtyi hyvinvointialueille vähemmän tuloja kuin aiemmissa laskelmissa oli arvioitu. Puuttuva erotus tiedotettiin otettavan kuntien valtionosuuksista, jotka olivat tässä vaiheessa uudistusta ainoa liikkuva tuloerä. Näin ollen kunnat kantavat riskin hyvinvointialuemuutoksen taustalla olevien talouslaskelmien erien toteutumisesta. Lisäleikkaus valtionosuuksiin heikentää entisestään kuntatalouden tilannetta ja ennustettavuutta. Niinpä lisäleikkauksen toteutumisen aikaa pidennettiin ja kevään 2024 kehysriihessä valtio lupasi 277 miljoonaa euroa lisää rahaa kunnille kompensoimaan sote-rahoituksen kasvua. Valtio otti näin kantaaseen 1/3 hyvinvointialuemuutoksen talouslaskelmien osuuden riskistä. Loppuosa lisäleikkaustarpeesta otetaan pois kuntien valtionosuuksista vuosina 2025-2028.

Naantalissa tämä tarkoittaa sitä, että valtionosuudet vähenevät vuoden 2024 tasosta (9,4 milj. euroa) 0,7 miljoonaa euroavuonna 2025. Tämä jää valtionosuuksien kokonaislukuja tarkastellessa piiloon, sillä valtionosuuksien kokonaismäärä tulee olemaan 11,2 miljoonaa euroa. Tämä kuitenkin sisältää uutta valtionosuutta 2,4 miljoonaa euroa, joka tulee uuden tehtävän, eli TE-palvelujen järjestämisen johdosta kunnille. Näin ollen edelliseen vuoteen vertailukelpoinen valtionosuusluku on 8,8 miljoonaa euroa, joka on siis 0,7 miljoonaa euroa pienempi kuin kuluvana vuonna saatava valtionosuus.

Suunnitelmavuosien 2026-2028 valtionosuusluvuissa on arvioitu yllä mainitun hyvinvointialueuudistuksen lisäleikkaukset valtionosuuksiin, mutta todennäköisesti valtionosuudet tulevat muuttumaan näitä lukuja rajummin. Syy tähän on valtionosuusuudistus, jonka lopputuloksesta ei talousarvion laadintahetkellä ole tietoja. Uudistuksen pitäisi tulla voimaan 1.1.2026, tosin jokin siirtymäaika on mahdollinen. Valtionosuusuudistuksen selvityshenkilöt päättivät työnsä elokuun lopulla 2024, ja tätä kirjoitettaessa asian valmistelu jatkuu valtiovarainministeriössä. Uusien valtionosuusperusteiden ja/tai laskelmien pitäisi tulla kuntiin lausunnoille lokakuussa 2024. Kauhuskenaario Naantalin osalta on selvä: mikäli saaristo-osakuntalisä 1,1 miljoonaa euroa ja sote-erät 3,2 miljoonaa euroa pudotetaan kokonaan pois valtionosuuksista, Naantalin tulopohjassa on 4,3 miljoonan euron vaje. Samaan aikaan lasten määrä on hitaassa laskusuunnassa, ja se vaikuttaa omalta osaltaan valtionosuuksiin laskevasti.

Suunnitelmakauden talouden kokonaiskehitys on hyvin riippuvainen valtionosuuksien uudesta tasosta, ja sitä on tässä vaiheessa mahdotonta arvioida.

Veromenetysten kompensatiot

Tuloslaskelman valtionosuuskäsite jaetaan kahtia siten, että varsinainen valtionosuus ja erilaiset, lähinnä verotukseen liittyvät kompensatiot erotetaan toisistaan. Kompensatioiden määrä ja merkitys vähenevät hyvinvointialueuudistuksen tuomien muutosten myötä, koska kompensoitavat vähennykset verotuksessa siirtyvät suurelta osin valtion verotuksen puolelle.

6.8 Muut tuloslaskelman erät

Rahoituserät

Rahoituserien kehitykseen vaikuttaa vuonna 2025 poikkeavasti seuraavat asiat: Naantalin Energia Oy maksaa osinkoa 100 000 euroa ja Naantalin Satama Oy ei maksa osinkoa vuonna 2025. Turun Seudun Energiatuotanto Oy sen sijaan maksaa normaalia suuremman osingon. Korkokuluihin vaikuttaa lainamäärän kehitys sekä korkotason ennakoitu kehitys. Korkeiden aiempia vuosia korkeampaan

tasoon on varauduttu koronvaihtosopimuksella, joka suojaa 10 miljoonaa euroa korkotasoon 1,27 %. Tämän ylittäväksi korkoprosentiksi suunnitelmakaudella on arvioitu 3,0 %. Lainaa otetaan suunnitelmakaudella investointien rahoittamiseksi.

Vuosikate

Vuosikatteen taso on vuonna 2025 11,6 miljoonaa euroa. Vuosikatteella katetaan kokonaan poistot (11,2 miljoonaa euroa).

Poistot

Poistot kasvavat vuonna 2025 hitaammin kuin useampana aikaisempana vuonna. Syy tähän on yhden poistopohjassa olevan erän huomattava pieneneminen (Luonnonmaan perhetalon kalustaminen, poisto 40% menojäännöspoisto). Samaan aikaan ei valmistu suuria kiinteistöinvestointihankkeita, jotka voivat yksittäisenä vuonna nostaa poistotasoa huomattavasti. Suunnitelmavuosien poistotason kehitys riippuu investointien edistymisestä.

Vuonna 2026 Kalevanniemen kampuksen hankkeiden valmistuttua vuosittainen poistotaso nousee noin 800 000 euroa kerralla. Poistojen kattaminen vuosikatteella onnistuu vielä vuonna 2025, mutta vuonna 2026 poistojen suuruus uhkaa ylittää vuosikatteen tason. Talous kääntyy vuosikatteen suhde poistoihin -mittarilla mitattuna epätasapainoon ilman toimenpiteitä. Haasteet poistojen kasvun osalta jatkuvat eli mittava investointiohjelma nostaa poistotasoa reilusti myös seuraavina vuosina.

6.9 Tilikauden tulos ja tilikauden yli/alijäämä

Vuoden 2025 tilikauden tulos on positiivinen 0,4 miljoonaa euroa ja tilikauden ylijäämä +0,6 miljoonaa euroa. Poistoeron vähennys nostaa ylijäämää 152 000 euroa. Poistoeron vähennys muuttuu sen mukaan, miten investoinnit, joita vasten investointivaroja on tehty, valmistuvat. Poistoeron vähennys tapahtuu samassa ajassa kuin ko. kohteen poistot toteutuvat.

6.10 Suunnitelmavuodet 2025-2028

Talousarviovuosi 2025 on vielä tasapainoinen; vuosikate kattaa poistot ja tulos on plusmerkkinen. Investoinnit ovat 21,3 miljoonaa euroa, ja niiden katteeksi joudutaan ottamaan lainaa 9,2 miljoonaa euroa.

Suunnitelmavuodet 2026-2028 on arvioitu suunnitelmaan siten, että toimintakate kasvaa 3 % vuodessa. Tämä on tiukka tavoite. Kustannusten kasvun hillintään on pyrittävä, ja toivottavaa olisi saada toimintatuloihin pitkäaikaisia ja tasaisia tuloeria helpottamaan toimintakulujen kasvun vaikutusta toimintakatteeseen. Kertaluonteiset tulot voivat pelastaa yhden vuoden talouden, mutta isoa kuvaa talouden tilanteesta ne eivät muuta. Vuosikate painuu alle 10 miljoonaan vuonna 2028.

Verotulokasvu on tulevina vuosina maltillista. Mikäli työttömyys kasvaa, verotulojen määrä pienenee.

Julkisen talouden epätasapainosta on puhuttu pitkään, ja valtakunnan hallitus joutuu tekemään toimenpiteitä tasapainon saavuttamiseksi, kuten aiemmin on todettu. Kuntien valtionosuudet ovat edelleen suuri summa valtion budjetissa. Nykyisen hallituksen ohjelmassa kuntien valtionosuuksien indeksikorotuksiin sisältyy leikkaus, mutta valtionosuuksien tason pitäisi pysyä olemassa olevalla tasolla. Valmistuilla oleva ja 1.1.2026 voimaan tuleva kuntien valtionosuusuudistus jakaa jollakin tavalla muutetuilla perusteilla valtionosuuspotin kuntien kesken uudelleen. Lisärahaa ei valtionosuuksiin ole tulossa, vaikka valtionosuusuudistuksesta on odotettu kuntatalouden pelastajaa. Kohdassa valtionosuudet on aiemmin kuvattu Naantalin kannalta ns. kauhuskenaario, jossa tulopohjasta lähtisi 4,3

miljoonaa euroa uudistuksen johdosta. Uudistuksen vaikutus voi olla pienempi, mutta todennäköisempää on, että Naantali on uudistuksessa valtionosuutta menettävien puolella kuin sitä lisää saavien kuntien puolella. Valtionosuuksien muutoksen suuruudella on todennäköisesti merkittävä vaikutus Naantalin talouteen ja siten tarvittavien sopeutustoimien suuruuteen ja ajankohtaan.

Hyvinvointialueelle vuokratut toimitilat on yhtiöitettävä vuoteen 2026 mennessä. Yhtiöitystä valmistellaan vuoden 2025 aikana. Sen vaikutuksia ei ole huomioitu suunnitelmavuosien luvuissa. Yhtiöityksellä ei liene juurikaan vaikutusta toimintakatteeseen, sillä yhtiöön siirtyy sekä ko. kiinteistöihin kohdistuvat kustannukset että niistä saatavat tulot.

Nyt laaditun taloussuunnitelman vuosi 2026 päätty tuloslaskelman mittareilla epätasapainoon ja tulosmiinukselle 1,4 miljoonaa euroa. Seuraavina vuosina tilanne epätasapainon suhteen heikkenee entisestään, koska toimintakatteen lisäksi poistot jatkavat reilua vuosittaista kasvua mittavan investointisuunnitelman vuoksi, ja tulot eivät kasva vastaavasti. Valtionosuudet pienenevät asteittain nykyiselläkin mallilla, mutta kuten todettua, muutos voi olla rajumpi valtionosuusuudistuksen vuoksi. **Joka tapuksessa luvuista näkyvä talouskehitys vaatii tasapainottamistoimenpiteitä suunnitelmakaudella. Toimenpiteiden suuruus ja aikataulu ovat riippuvaisia valtionosuusuudistuksen lopputulemasta, joka selvinnee kevään 2025 aikana. Koska riittävää tietoa ei vielä ole, on mahdollista tehdä päätelmiä sopeutustoimien ja/tai veronkorotusten suuruusluokasta ja ajankohdasta.**

Tulevaan sopeutukseen varaudutaan selvittämällä kaupunkistrategian mukaisesti organisaation muutostarpeita sekä tuotantotapojen muutosmahdollisuuksia. Lisäksi tasapainotuskeinoina ovat sekä tulojen lisäykset että menojen vähennykset. Käyttötalouden tasapainotus varmistaa, että investointien toteutukseen jää kohtuullinen tulorahoitus, ja velkaantuminen pysyy hallinnassa.

Riskit suunnitelmakaudella

Yleinen talouden tilanteen kehitys tuo aina epävarmuustekijöitä suunnitelmakaudelle, mutta suurin yksittäinen riski Naantalin taloudessa on valtionosuusuudistuksen lopputulema.

Kustannuskehitys on haaste suunnitelmakaudella. Voimassa olevat työehtosopimukset päättyvät helmikuussa 2025, ja palkankorotusten suuruutta suunnitelmakaudella ei vielä ole tiedossa. Riskinä on, että palkankorotusvara on liian pieni. Naantalin käyttötalouden menoissa suurin riski sisältyy sähkön välitykseen. Vaikutusmahdollisuutemme tähän ovat olemattomat, ja olemme tässä sähkön markkinahinnan armoilla. Kuten aiempina vuosina on nähty, sähkön välitys voi olla reilusti tappiollista tai reilusti voitollista markkinatilanteesta riippuen. TE-palvelu-uudistus toteutuu 1.1.2025. Miten hyvin onnistutaan tuottamaan vaikuttavia palveluja ja viime kädessä vähentämään kuntien ns. sakkomaksuja, jää nähtäväksi.

Hyvinvointialueille vuokratut kiinteistöt yhtiöitetään viimeistään 1.1.2026. Nyt näyttää siltä, että hyvinvointialue jatkaa toimintaansa palveluverkkouudistuksensa jälkeen merkittävimmissä kiinteistöissä Naantalissa. Näin ollen hankalasti uuteen käyttöön otettavia kiinteistöjä ei merkittävässä määrin jää tyhjilleen ja vaille käyttöä. Sote/pela-kiinteistöjen yhtiöitys on kuitenkin tehtävä hallitusti, sillä uusi yhtiö jäänee Naantalin kaupunkikonsernin osaksi.

6.11 Investoinnit

Kaupunginhallituksen ohjelukupäätöksessä 17.6.2024 § 166 todetaan, että sen hetken valmistelussa teknisten palvelujen osuus seuraavan neljän vuoden investoinneista on 75 miljoonaa euroa, joista

suurin osa on jo olemassa olevassa taloussuunnitelmassa ja sidottu tavalla tai toisella. Tähän kun lisättiin muiden toimialojen pienemmät investoinnit, investointisumma oli 78 miljoonan euron suuruusluokassa vuosille 2025-2028.

Investointeja on tarkasteltu uudelleen, ja sellaisia hankkeita joita ei ole sidottu, on siirretty mahdollisuuksien mukaan eteenpäin. Palveluverkkouudistusta viedään nyt eteenpäin yksi hanke kerrallaan, ja sama pätee myös liikuntapaikkoihin liittyviin hankkeisiin. Tilainvestoinneissa pääpaino vuodet 2025-2026 on Kalevanniemen kampuksella. Investointisuunnitelmassa on varauduttu myös mm. E18-tien korjaukseen sekä asemanseudun uudistamiseen, mikäli junaliikenne Naantaliin toteutuu. Samoin on varauduttu uusiin teollisiin hankkeisiin. Näiden toteutuminen ja tarkempi aikataulu on sidoksissa muiden tahojen päätöksiin hankkeiden edistymisestä. Uudelleentarkastelun jälkeen suunnitelmavuosien investointimäärä on yhteensä 69,6 miljoonaa euroa.

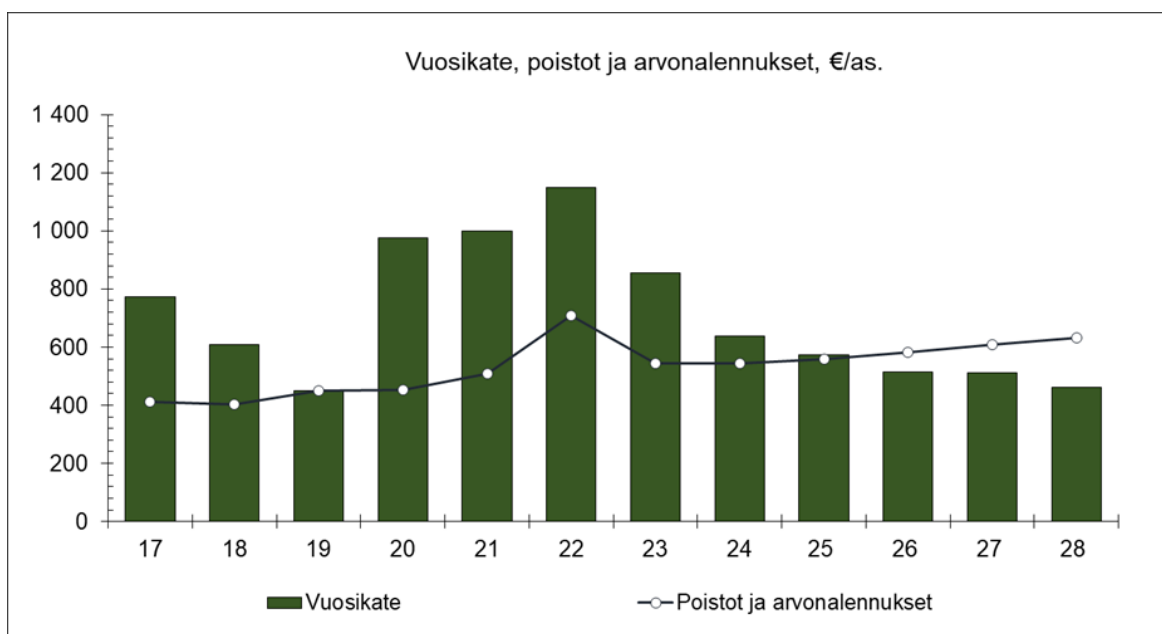
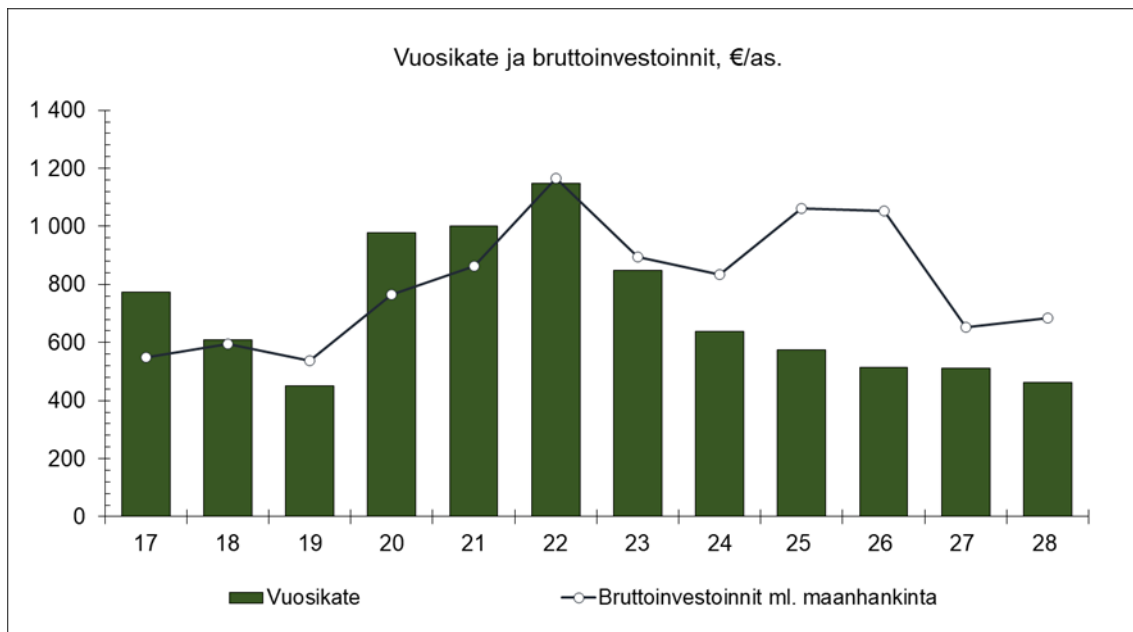
Investointiohjelma painottuu vuosiin 2025-2026, jolloin investointimenot ylittävät 20 miljoonaa euroa. Koska vuosikate ei riitä kattamaan investointeja, joudutaan ottamaan lainaa investointihankkeiden rahoittamiseksi yli 9 miljoonaa euroa vuosittain 2025 ja 2026. Uuden lainan määrä lisääntyy koko suunnitelmakaudella 24,9 miljoonaa euroa ja on vuoden 2028 lopussa 27,4 miljoonaa euroa (1 348 euroa/asukas). Asukaskohtainen lainamäärä on edelleen kilpailukykyinen kuntakentässä, mutta investointipaineet jatkuvat suunnitelmakauden jälkeenkkin.

Kuten aiemmin on todettu, jotta velkaantumisen pysyy hallinnassa, investointien korkea taso edellyttää että vuosikate pidetään riittävällä tasolla. Suunnitelmakauden vuosikate on 9-12 miljoonan euron tasolla, joten kestävä investointitaso on lähempänä 10 kuin 20 miljoonaa euroa. Kestävälle tasolle päästään suunnitelmakauden lopulla. Poistotaso kasvaa vuosikatetta suuremmaksi vuonna 2026 ja toiminnan ja investointien rahavirta -tunnusluku kääntyy niin ikään miinusmerkkiseksi. Se kuvastaa tulo-rahoituksen riittävyyttä investointimenoihin.

Mittava, suunnitelmallinen investointiohjelma on tarpeen viedä läpi, jotta palveluverkkosuunnitelmaa toteutetaan ja kasvavan kaupungin tarpeisiin pystytään vastaamaan. Samalla kertynyttä korjausvelkaa on pienennettävä ja vältettävä sen kasaantumista tuleville vuosille.

Suunnitelmakaudella strateginen tavoite kattaa 60 % investoinneista tulo-rahoituksella kolmen vuoden tarkastelujaksolla toteutuu; vuosina 2025-2027 73%:sti ja vuosina 2026-2028 juuri ja juuri eli 60,7 %:sti. Suuria muutoksia tavoitteen saavuttaminen ei kuitenkaan kestä; marginaali tavoitteeseen on etenkin viimeisellä kolmivuotiskaudella hyvin pieni, joten jos esimerkiksi käyttötalous toteutuu arvoitua heikommin tai investoinnit ennakoitua suurempina, joudutaan lainaa ottamaan investointien rahoittamiseksi enemmän ja vastaavasti omarahoitusosuus investointien osalta laskee. Kun suunnitelmakauden aikana päädytään tekemään sopeuttamistoimia, niillä on vuosikatetta parantava ja siten lainanottoa vähentävä vaikutus.

Alla olevat kuvaajat kertovat vuosikatteen kehityksestä suhteessa bruttoinvestointeihin sekä poistoihin asukaslukuun suhteutettuna.

7 KAUPUNGIN JA KAUPUNKIKONSERNIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN JA RISKIENHALLINNAN PERUSTEET

Kuntalain 14 §:ssä säädetään valtuuston tehtävistä. Valtuuston tulee päättää muun muassa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Sisäistä valvontaa suoritetaan erilaisten raportointikäytäntöjen ja työrutiinien kautta sekä normaalien johtamiskäytäntöjen osana. Johto seuraa esimerkiksi määrärahojen käyttöä, erilaisten rakentamis- ja muiden suunnitelmien laadintaa ja päätösten toimeenpanoa. Asioita käsitellään virastojen johtoryhmissä ja osastopalaverissa, ja laajempia osavuosisiraportteja laaditaan vuoden aikana kolme; 3 ja 9 kk sekä puolivuosisiraportti. Nämä kvartaaliraportit menevät valtuustolle tiedoksi. Kaupunginhallitus ja lautakunnat seuraavat toiminnan ja talouden tilannetta kuukausittain.

Kaupunkistrategian laadinnan yhteydessä käytiin läpi strategisia riskejä, joihin kaupungin on syytä varautua. Strategisia riskejä tarkastellaan vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä. Tietoturva- ja tietosuojaryhmän johtaa ja koordinoi nimensä mukaista toimintaa. Kaupungin riskienhallintatyöryhmänä toimii kaupunginjohtajan johtoryhmä, jolle raportoidaan riskienhallintaan liittyvistä asioista vähintään kerran vuodessa. Etsinnässä on väline, johon kaikki riskienhallintaan liittyvä dokumentaatio saataisiin yhteen paikkaan. Riskienhallintapolitiikka päivitetään hallintosäännön ja konserniohjeen päivituksen jälkeen.

Kaupunki on kilpailuttanut vakuutukset keväällä 2024 ja uudet vakuutus sopimukset astuivat voimaan 1.10.2024. Riskienhallintaa ja -kartoitusta tehdään myös yhteistyössä vakuutusyhtiöiden kanssa.

Vuosittain tehdään säännöllisesti vakuutusten vuosikatselmus lähinnä vastuun ja omaisuuden osalta. Lisäksi toiminnan muuttuessa tarkistetaan vakuutusturva.

Kaupunkikonserniin kuuluu kuntayhtymien lisäksi neljä kaupungin määräysvallassa olevaa osakeyhtiötä, joille on annettu konserniohje. Hallintosäännössä ja konserniohjeessa on määritelty kaupungin näkemys siitä, miten yhtiön sisäinen valvonta ja riskienhallinta tulee järjestää. Kaupunginjohtajan johdolla kokoontuva työryhmä seuraa yhtiöiden toimintaa ja kehitystä. Tytäryhteisöjen kanssa käydään jatkuvaa vuoropuhelua, jotta konsernin johdolla on koko ajan ajantasainen kokonaiskuva konsernin toiminnasta ja riskeistä.

RAHOITUSOSA

Tuloslaskelma, ulkoiset erät, kaikki yhteensä

(1000 €)	TP 2023	TA 2024	TPEnn 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	23 187	21 984	23 089	22 741	22 741		21 920	21 920	21 920
Myyntituotot	8 886	9 215	8 792	9 054	9 054		9 054	9 054	9 054
Maksutuotot	2 367	2 286	3 093	2 368	2 368		2 347	2 347	2 347
Tuet ja avustukset	1 380	588	1 279	475	475		475	475	475
Muut toimintatuotot	10 553	9 895	9 925	10 845	10 845		10 045	10 045	10 045
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	420	600	600	504	504		504	504	504
Valmistus omaan käyt- töön, ULK pl taseyks	296	416	600	350	350				
TOIMINTAKULUT	- 66 527	- 68 002	- 70 379	- 74 170	- 74 621		- 75 701	- 77 299	- 78 945
Henkilöstökulut	- 39 522	- 40 036	- 40 716	- 42 463	- 42 414		- 43 686	- 44 997	- 46 347
Palvelujen ostot	- 14 169	- 15 257	- 16 909	- 18 025	- 18 525		- 18 175	- 18 325	- 18 525
Aineet, tarvikkeet ja tava- rat	- 8 603	- 9 111	- 9 159	- 9 125	- 9 125		- 9 233	- 9 340	- 9 436
Avustukset	- 2 139	- 2 131	- 2 131	- 3 120	- 3 120		- 3 120	- 3 150	- 3 150
Muut toimintakulut	- 2 094	- 1 468	- 1 464	- 1 438	- 1 438		- 1 487	- 1 488	- 1 488
TOIMINTAKATE	- 42 920	- 45 419	- 46 690	- 50 925	- 51 376		- 53 277	- 54 875	- 56 521
VEROTULOT	53 296	47 658	48 550	49 874	49 874		51 648	53 686	54 732
VALTIONOSUUDET	8 915	9 176	9 518	11 150	11 150		10 500	9 900	9 300
Kunnan peruspalvelujen valtionsosuus	7 668	6 824	7 216	9 667	9 667				
Muut valtionsosuudet	1 247	2 352	2 302	1 483	1 483				
RAHOITUSTUOTOT JA - KULUT	2 453	1 250	1 240	1 870	1 970		1 305	1 435	1 605
Korkotuotot	1 170	680	680	1 000	1 000		1 000	1 000	1 000
Muut rahoitustuotot	1 302	700	600	1 200	1 200		800	1 000	1 300
Korkokulut	- 18	- 100	- 10	- 300	- 200		- 465	- 535	- 665
Muut rahoituskulut		- 30	- 30	- 30	- 30		- 30	- 30	- 30
VUOSIKATE	21 744	12 665	12 618	11 969	11 618		10 176	10 146	9 116
POISTOT JA ARVONALEN- TUMISET	- 11 354	- 10 813	- 10 836	- 11 190	- 11 190		- 11 700	- 12 300	- 12 800
Suunnitelman mukaiset poistot	- 11 016	- 10 813	- 10 836	- 11 190	- 11 190				
Arvonalentumiset	- 338								
SATUNNAISET ERÄT									
Satunnaiset tuotot									
Satunnaiset kulut									
TILIKAUDEN TULOS	10 390	1 852	1 782	779	429		- 1 524	- 2 154	- 3 684
POISTOERON LISÄYS (+) TAI VÄHENNYS (-)	- 1 153	152	152	152	152		350	619	619
VARAUSTEN LISÄYS (+) TAI VÄHENNYS (-)	- 8 700								
RAHASTOJEN LISÄYS (+) TAI VÄHENNYS (-)									
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	537	2 004	1 934	931	581		- 1 174	- 1 535	- 3 066

Rahoituslaskelma

(1000 €)	TP 2023	TA 2024	TAE 2024	TAE 2025	KJ 2025	KH 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINNAN RAHAVIRTA	20 414	13 215	11 918	11 069	10 618		10 341	9 431	8 481
Vuosikate	21 744	13 265	12 618	11 970	11 518		10 341	10 331	9 381
Satunaiset erät	0	0	0	0	0		0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 330	-50	-700	-900	-900		-900	-900	-900
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-13 496	-16 425	-19 588	-20 224	-20 159		-20 076	-12 049	-12 723
Investointimenot	-15 036	-16 675	-19 663	-21 375	-21 309		-21 226	-13 199	-13 873
Rahoitusosuudet investointimenoihin	52	50	75	50	50		50	50	50
Omaisuuuden myynti	1 488	200	200	1 100	1 100		1 100	1 100	1 100
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	6 918	-3 210	-7 670	-9 155	-9 541		-9 735	-2 618	-4 243
Antolainauksen muutokset	272 000	363	363	320	320		320	320	320
Antolainasaamisten lisäys	-120	0	0	-30	-30		-30	-30	-30
Antolainasaamisten vähennys	392	363	363	350	350		350	350	350
Lainakannan muutokset	-5 500	2 946	2 946	8 835	9 221		9 415	2 298	3 923
Lyhtäikaisten lainojen muutos	-5 500	2 946	2 946	8 835	9 221		9 415	2 298	3 923
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0		0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	0	0		0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0		0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 071	500	500	0	0		0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-7 299	3 809	3 809	9 155	9 541		9 735	2 618	4 243
Rahavarojen muutos	-381	600	-3 860	0	0		0	0	0
Lainakanta 31.12	0	2 946	2 946	11 782	12 167		21 196	23 494	27 417
Lainakanta €/asukas	0	147	147	585	604	0	1049	1159	1347
Lainakanta kumulatiivinen talousarviosta talouarvioon 31.12									
Lainakanta eur / asukas									

Tuloslaskelman ja rahoituslaskelman selvitysosa

TOIMINTATUOTOT ja sen alla olevat tulolajit

ovat käyttötalouden tulosalueiden tulojen yhteissumma. JHS-suosituksen 199 ja sen Käsikirjaliihteen mukaan käyttötalous jaetaan budjetti- ja kohderahoitteisiin toimintoihin. Budjettirahoitteiset ovat niitä, joiden nettomeno katetaan verovaroin tai joiden tuloilla ei ole suoraa yhteyttä menoihin. Kohderahoitteisia ovat toiminnot, joiden menot pääosin tai kokonaan katetaan tai on katettava toiminnasta saatavilla tuloilla. Toiminnot voivat olla joko ulkoisia asiakaspalvelutoimintoja kuten Vesihuolto tai sisäisiä kuten Tilalaitos tai muut sisäiset palvelutoiminnot.

Myyntituotot ovat tuloja, joista asiakas maksaa täyden hinnan. Tällaisia ovat esimerkiksi vesimaksut. Maksutulot ovat mm. asiakasmaksuja, joista osan suuruun on säädelty lainsäädännöllä. Tällaisia ovat mm. terveydenhuollon ja varhaiskasvatuksen asiakasmaksut. Tuet ja avustukset sisältävät mm. OKM:n jakamat valtionavustukset sekä esim. ELY-keskuksen hankeavustuksia. Muut tuotot sisältävät ulkoiset vuokratuotot sekä KOM myyntivoitot.

TOIMINTAKULUT ja sen alla olevat menolajit

ovat käyttötalouden tulosalueiden menojen yhteissumma.

Henkilöstökulut sisältävät palkkakustannukset sekä työnantajan sosiaaliturvamaksut, kuten mm. eläkemaksut.

Palvelujen ostot ovat nimensä mukaisesti kustannuksia, jotka aiheutuvat palvelujen ostoista. Mikäli ostetaan työpanosta, on myös se pääsääntöisesti palvelun ostoa. Palvelujen oston kasvuun vaikuttaa mm. pitkäaikaisten sopimusten vuosittaiset hinnankorotukset.

Aineita, tarvikkeita ja tavaroita on laidasta laitaan mm. elintarvikkeet, rakennustarvikkeet ja toimistotarvikkeet

Muihin toimintamenoihin sisältyvät vuokramenot sekä muut kulut. Vuokria ovat ulkoisten tilavuokrien lisäksi leasing-vuokrat.

VEROTULOT

Verotuloarvio perustuu verottajan ennakkotietoihin vuoden 2024 verotuksen maksuunpanosta ja sen seurauksena kehitysarvioista vuosille 2025 - 2027. Arvioinnissa käytetään apuna Kuntaliiton ennustekehikkoa (24.9.2024). Knnallisveron tuotto on laskettu nimellisellä tuloveroprosentilla 6,4 % vuosille 2025-2028. Kiinteistöveroprosentit ovat samat kuin vuodelle 2024 vahvistetut koko suunnitelmakauden.

VALTIONOSUUDET

Valtionosuustulo vuodelle 2025 perustuu valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman yhteydessä laskettuihin kuntakohtaisiin arvioihin. Arvio sisältää saaristo-osakuntakorotusta noin 1,0 miljoonaa euroa. Vuodesta 2026- valtionosuudet ovat karkeita arvioita nykytason perusteella. Vireillä oleva valtionosuusuudistus tulee voimaan 1.1.2026 ja sen tuomat muutokset Naantalin valtionosuuksiin ei ole vielä tiedossa.

KOMPENSAATIOT

Valtion budjettiesityksessä valtionosuus-käsite on jaettu kahtia siten, että ns. kompensatiot, joilla on muokattu valtionosuutta, on eriytetty omaksi eräkseen. Kompensatioiden osuus pienenee, koska verovähennykset, joita kompensoidaan, kohdistuvat jatkossa pääosin valtion verotukseen.

RAHOITUSERÄT

Rahoitustuottojen tasoon vaikuttaa vuonna 2025 tytäryhteisöistä saatavat, normaalitasoa pienemmät osingot. TSE:n osinko pitäisi sen sijaan olla noin 1,5 kertainen normaaliin nähden. Korkotaso on yleisesti ottaen nousussa, ja siihen on varauduttu. 10 miljoonan euron nimellisarvoinen koronvaihtosopimus suojaa lainasalkkua hyvin. Muihin rahoitustuottoihin on laskettu mm. osinkotuotot.

POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Suunnitelman mukaiset poistojen määrä vuodelle 2025 on laskettu käyttöomaisuussovelluksella mukana oletukset 2024 valmistuvista kohteista.

POISTOERON LISÄYS / VÄHENNYS

Vapaaehtoiset varaukset vähenevät tätä kautta ko. hankkeiden poistojen tahtiin

ANTOLAINASAAMIS- TEN LISÄYS

Tiedossa ei ole tarvetta antolainasaamisten lisäykseen. Hankkeiden väliaikaisrahoitukseen on varattu 30 000 euron määräraha.

ANTOLAINAUKSEN VÄ- HENNYKSET

Satamayhtiön lainalyhennykset 200 000 ja Katariinanpuiston lainalyhennykset.

LYHYTAIKAISTEN LAI- NOJEN MUUTOS

Mikäli talousarvion toteuttaminen edellyttää lisälainan ottamista, merkitään sen määrä tähän.

PITKÄAIKAISTEN LAI- NOJEN LISÄYS

Mikäli talousarvion toteuttaminen edellyttää lisälainaus halutaan ottaa pitkäaikaisilla lainoilla, merkitään niiden määrä tähän.

PITKÄAIKAISTEN LAI- NOJEN VÄHENNYS

Näitä lainoja ei tällä hetkellä ole.

MUUT MAKSUVALMIU- DEN MUUTOKSET

Talousarviossa tähän merkitään arvio liittymismaksujen ja niiden ennakoiden määrästä.

LAINAKANTA 31.12.

Rivillä on lainakannan kumulatiivinen laskenta suunnitelmakaudella siten, että pohjalla on vuoden 2024 talousarvion mukainen lyhytaikaisten lainojen muutos.

Lainamäärä eur/asukas

Kaupungin laskennallinen lainamäärä laskettuna asukasta kohden.

Asukasmäärä 31.12

19 999 20 070 20 141 20 141 20 141 20 141 20 212 20 277 20 347

KÄYTTÖTALOUSOSA

Kaupunkistrategian 2026 strategiset tavoitteet ja toimenpiteet

Kaupunkistrategiassa 2026 on esitetty kaupungin lähivuosien strategiset tavoitteet ja toimenpiteet, joiden toteuttaminen vaatii koko organisaatiolta ja kaikilta toimialoilta yhteisiä toimenpiteitä. Alla olevassa taulukossa on kuvattu kaupunkitason keskeiset toimenpiteet ja mittarit vuodelle 2024. Näiden tavoitteiden lisäksi toimialat asettavat omassa talousarvio-osuudessaan omat tavoitteensa.

Maltillinen kasvu

Tavoite: Naantali on elinvoimainen kaupunki, jossa eri kaupunginosia kehitetään kasvumahdollisuudet ja palveluverkko huomioiden. Monipaikkainen työ on lisännyt kaupungin vetovoimaa ja tuonut Naantaliin vireyttä ja ostovoimaa.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2025	Mittari	Vastuuhenkilö(t)
Tuemme muuttovoittoa harkitulla maankäytöllä ja suunnittelulla. Toteutamme aktiivista maapolitiikkaa.	Täydennysrakennetaan keskusta-aluetta kerrostalorakentamisella sekä varmistetaan Luonnonmaan tonttitarjonta. Edistetään merellisten asuinalueiden syntymistä taajamien yhteyteen. Huolehditaan asumisen ja yrittämisen mahdollisuuksista aktiivisella tonttipolitiikalla ja kaavoituksella.	Asukasluvun kasvu 150 asukasta / vuosi. Luovutetut omakotitontit / 20–25 kpl/v, rivitalotontit 4–5 ja kerrostalotontit 1 kpl/v. Myönnetyt rakennusluvut Taimon asemakaava-alueen kunnallistekniikka Marianrinteen asemakaava valmistuu Viestitien asemakaava luonnosvaiheessa Luovutetut tontit Yhteistyö Naantalin Vuokratalot Oy kanssa	Tekninen johtaja, Maankäyttöpäällikkö, Kaupunginarkkitehti, Kaavoitusarkkitehti
Houkuttelemme etätyöläisiä joustavilla asumisratkaisuilla ja niiden markkinoinnilla sekä hyvillä yhteyksillä.	Henkilöjunaliikenteen mahdollistaminen Turku–Naantali-radan teknisellä parantamisella ja sähköistyksellä. E18 Naantali-Raisio-yhteysvälin toteuttamisen edunvalvonta.	Ratasuunnitelman eteneminen ja edunvalvonta. Asemaseudun asemakaava valmistuu. Aktiiviset toimenpiteet tietyhteyden edunvalvonnassa, edunvalvontasuunnitelman toteuttaminen.	Tekninen johtaja, Kaupunginjohtaja

Elinkeinot

Tavoite: Uusille työpaikka-alueille on sijoittunut energia-, bio-, cleantech-, ja kiertotalousalan yrityksiä ja kaupungin työpaikkaomavaraisuus on parantunut. Reagointi yrittäjien tarpeisiin on entistä nopeampaa. Työllisyyspalveluihin rakentuu selkeä malli.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2025	Mittari	Vastuuhenkilö(t)
Tuemme bio-, energia-, cleantech-, ja kiertotalousklusterin syntymistä alueellisessa yhteistyössä ja toteutamme alan työpaikkojen syntymistä tukevaa maanhankintaa ja investointeja.	Invest-in-toimintaan panostaminen ja yritysten investointipäätösten tukeminen.	Esirakennettujen yritystonttien määrä	Tekninen johtaja, Maankäyttöpäällikkö, Elinkeinopäällikkö, Kehitysjohtaja
Toteutamme elinvoimaa ja työllisyyttä parantavia hankkeita yhteistyössä.	TE-palvelu-uudistuksen onnistunut toteutus. Oppilaitosyhteistyön tiivistäminen työllisyys- ja yrityspalveluissa. Tehdään konkreettista elinkeinoyhteistyötä oppilaitosten ja yrittäjien kanssa. Satamasidonnaisen toiminnan kehitysedellytysten tukeminen. Tarjotaan verkostoitumismahdollisuuksia yrittäjille ja kontaktit kaikenkokoisiin yrityksiin ovat vahvat. Yrittäjämönteisyyden ja yritysyhteistyön vahvistaminen, yritysten sijoittumisedellytysten kehittäminen. Edunvalvonta sosiaali- ja terveyspalvelujen palveluiden ja työpaikkojen säilyttämiseksi. Kaupan rakenteen monipuolistaminen Naantalissa.	Työllisyysaste paranee, työllisyysaste (%). Naantalissa työllisyyspalvelujen varmistaminen Naantalissa on uusi tapahtumatuenn toimintamalli käytössä. Työpaikkaomavaraisuuden kehitys (%) Uusien yritysten määrä (kasvu/kpl/vuosi) Sijoittuneiden yritysten määrä Järjestetyt yrittäjätapaamiset ja osallistujamäärät Hyvä yrittäjäjyysilmapiiri, yrittäjien elinkeinopolitiikan mittariston kokonaisarvosana nousee. Yrittäjämönteisyyspalvelut (3 parhaan joukossa). Aktiivinen edunvalvonta Monipuolisia uusia kaupan palveluja Naantaliin	Kaupunginjohtaja, Työllisyyspäällikkö, Elinkeinopäällikkö, Tekninen johtaja, Kiinteistöpäällikkö, Yhdyskuntatekniikan päällikkö, Luottamushenkilöt, Kaupunginarkkitehti, Kehitysjohtaja

Sujuvat palvelut

Tavoite: Naantalissa on otettu käyttöön kestävä palvelutuotannon monituottajuusmalli.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2025	Mittari	Vastuhenkilö(t)
Kehitämme kaupungin organisaatorakennetta siten, että saamme luotua sujuvan yhteistyömallin hyvinvointialueen kanssa.	Teemme yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä ja kehitämme toimivat yhdyspintakuvaukset yhdessä hyvinvointialueen kanssa.	Yhdyspinnat on kuvattu ja yhteistyö toimii hyvinvointialueen kanssa tarkoituksenmukaisesti. Kuntalainen saa tarvitsemansa palvelun sujuvasti palveluntuottajasta riippumatta.	Sivistysjohtaja, Työllisyyspäällikkö
Kehitämme palvelujen monituottajuusmallia.	Monituottajamallin käyttöä kehitetään.	Uudet palvelutuotantomallit (kpl)	Kaupunginjohtaja
Kehitämme kaupungin organisaatorakennetta	Jatketaan kaupungin toimintojen uudelleen organisointia	Kaupungin uusi organisaatorakenne voimaan 1.1.2025 ja toimielinrakenne 1.6.2025. Tehdään tarvittavat lisäselvitykset.	Kaupunginjohtaja, Toimialajohtajat, Henkilöstöpäällikkö
Päätöksentekopalveluiden keskittäminen	Kaikkien toimielimien kokousasiakirjat laaditaan hallinto- ja päätöksentekopalveluissa.	Päätöksentekopalvelut on keskitetty. Riittävä ja osaava henkilökunta on käytettävissä.	Hallintojohtaja, Talouspäällikkö
Digi-Naantalin edistäminen	Sähköisten palvelujen lisääminen asiakkaan tarpeita vastaavasti. Sähköisen säilytyksen jatkokehittäminen.	Uudet palvelutoteutukset (kpl) Migraatiot ja integraatiot (kpl)	Tietohallintopäällikkö, Toimialajohtajat, Tiedonhallinnan asiantuntija
Henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen	Henkilökunnan sairauspoissaolojen väheneminen. Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia.	Henkilöstön sairauspoissaolot (lkm, %) Työhyvinvointikysely 2025 henkilöstölle, mittarit: Stressin tunne, Työyhteisön ilmapiiri	Henkilöstöpäällikkö, Esihenkilöt
Kehitämme ostopalvelujen valvontaa, sekä hankinta- ja tilaajaosaimista.	Tehostettu viestintä paikallisille yrityksille hankinnoista ja onnistuneista toimintamalleista. Selvitämme hankintatoimen tehokkaat ratkaisut.	Yhdenmukaistetut toimintamallit. Järjestetyt tilaisuudet.	Hankintapäällikkö, Elinkeinopäällikkö, Kehitysjohtaja

Perheystävällisyys

Tavoite: Opetuksen ja varhaiskasvatuksen tilat ja resursointi vastaavat asiakkaiden tarpeisiin sekä opetuksen ja varhaiskasvatuksen vetovoima on lisääntynyt.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2025	Mittari	Vastuuhenkilö(t)
Varmistamme opetus- ja varhaiskasvatuksen resursoinnilla laadukkaana opetuksen, terveellisten ja turvallisten tilojen toteutumisen, sekä modernit oppimisympäristöt.	Palveluverkkosuunnitelman toimeenpano. Kalevanniemen rakennetaan kaikenikäisiä kuntalaisia palveleva kampus.	Kalevanniemen käden- taitorakennuksen käyttöönotto 2025	Sivistysjohtaja, Tekninen johtaja, Kiinteistöpäällikkö
Varmistamme opetuksen ja varhaiskasvatuksen resurssit	Positiivisen työntajamielikkuvan vahvistaminen. Vakiinnutamme lasten ja oppilaiden tuen resurssit kestäväälle tasolle lakimuutokset huomioiden.	Kuntarekryn hakijapalautteet (NPS) Täytetyt vakanssit Tukea tarvitsevien suhde henkilöresurssiin	Henkilöstöpäällikkö, Esihenkilöt, Viestintäpäällikkö, Tu-losaluepäälliköt
Tuemme kasvua ja oppimista inklusioperiaatteiden mukaisesti.	Kasvun ja oppimisen tuen vaikuttavien toimintamallien kehittäminen: Naantali osallistuu yhteisövaikuttavuus -mallin pilotointiin yhdessä hyvinvointialue Varhan kanssa.	Konkreettiset toteutuneet toiminnot yhteisövaikuttavuuden edistämiseksi Naantalın kaupungin alueella.	Sivistysjohtaja

Hyvinvointi ja terveys

Tavoite: Naantalissa on luotu pohja elinikäiselle liikunnan ja kulttuurin harrastamiselle. Panostukset kulttuuriin ja vapaa-aikaan ovat parantaneet naantalilaisten hyvinvointia.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2025	Mittari	Vastuuhenkilö(t)
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Varmistetaan viestinnällä ja markkinoinnilla, että kaikki kaupunkilaiset ovat tietoisia kaupungin perheystävällisistä ja hyvinvointia edistävästä palveluista. Naantalissa on hyvinvoinnin edistämiseen rakenteet ja yhteinen toimintatapa olemassa.	Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden (HYTE) edistämiskertoimet	Sivistysjohtaja, Tekninen johtaja, Hallintojohtaja, Viestintäpäällikkö

Toteutamme pitkäjänteistä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa	Tehostamme ja kehitämme yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa luomalla mahdollisuuksia osallistumiseen. Yhdistysten toimintamahdollisuuksia tuetaan toimintaan perustuvalla ja yhdenvertaisella avustamisella.	Eri toimijoiden yhteistyön konkreettisten toimenpiteiden toteutuminen. Varmistamme kulttuuritoimijoiden tilat	Sivistysjohtaja, Kiinteistöpäällikkö
Kehitämme kuntalaisten hyvinvointia monipuolisilla kulttuurin ja vapaa-ajan palveluilla	Varmistamme riittävät toimitilat ja selvitämme tilojen riittävyyden	Kalevanniemen liikuntahallin rakentaminen alkaa 2025	Sivistysjohtaja, Vapaa-aikapalvelupäällikkö, Museonjohtaja

Saaristokaupunki

Tavoite: Naantalissa on elinvoimaista saaristoasumista ja vetovoimaista saaristomatkailua.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2025	Mittari	Vastuhenkilö(t)
Toteutamme vahvaa saaristobrändäystä asumisessa ja matkailussa	<p>Naantalin Matkailu Oy:n rajapintojen selkeyttäminen kaupungin elinkeinotoimintaan sekä matkailun strategian uusiminen.</p> <p>Aktiivinen toiminta seudullisessa matkailuyhtiössä (Visit Turku Archipelago)</p> <p>Markkinoidaan saariston Rengastietä, toteutetaan koko kaupungin vahva brändäys saaristona</p>	<p>Matkailutoimintojen kehittäminen</p> <p>Matkailuorganisaation kehittäminen kaupunkiorganisaatiossa</p> <p>Uusi matkailustrategia</p> <p>Tehokas kansainvälisen matkailun markkinointi (toimenpiteet, vaikuttavuus)</p> <p>KV-matkailijoiden määrä lisääntyy alueella</p> <p>Yhteistyö VTA:n kanssa</p> <p>Sähköisten jakelukanavien, reittitiedon ja digitaalisen asiakaskokemuksen parantaminen saariston rengasteilla (CATTB-hanke)</p> <p>Rengasteiden kävijämäärä</p> <p>Tuotteistettujen saaristomatkailupalvelujen määrä</p>	<p>Kaupunginjohtaja, Kehittämispäällikkö, Kehitysjohtaja, Visit Naantali toimitusjohtaja, Viesintäpäällikkö</p>

<p>Tuemme saariston asu- misen ja matkailun edellytyksiä infrastruk- tuuri-investoinneilla.</p>	<p>Merellisten asuinalueiden suunnittelu ja kaavoitus.</p> <p>Tutkitaan olemassa olevan vuokra-asumisen uudelleen- järjestelyt.</p> <p>Kehitetään saariston julkista liikennettä, etsitään uusia rat- kaisuja.</p> <p>Saariston liikenneväylien ke- hittäminen</p>	<p>Muurila-Hellemaan ase- makaavaluonnos 2025</p> <p>Tutkitaan hyvinvointialue- elta vapautuvien tilojen uusiokäyttö.</p> <p>Jatketaan tiloista luopu- mista</p> <p>Saariston kiinteistöjen rat- kaisut</p> <p>Saariston asukasluvun kasvu</p> <p>Joukkoliikenteen tarjon- nan kohdentaminen ky- syntää vastaavasti</p> <p>Tie- ja rakennussuunni- telma laadittu jalankulku- ja pyörätiestä välille Ry- mätylä - Merimasku</p>	<p>Kaupunginarkki- tehti, Tekninen johtaja, Kiinteis- töpäällikkö, Yh- dyskuntateknii- kan päällikkö</p>
---	--	---	--

Kestävä elämäntapa

Tavoite: Naantalin kaupunki toteuttaa kestävän elämäntavan mukaista toimintaa

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2025	Mittari	Vastuuhenkilö(t)
Naantali toimii vastuullisesti ympäristön hyväksi	<p>Saaristomeren suojelutoimenpiteet.</p> <p>Suunnitteleme toimintaamme ennakoivasti pitkällä aikavälillä.</p> <p>Saaristokasvatus kohtaa jokaisen naantalilaisen lapsen ja nuoren.</p> <p>Vähennämme hiilijalanjäljen sitoutumalla ilmastotavoitteisiin, kasvattamalla uusiutuvan energian osuutta ja toimimalla Hinku-Yhteistyössä.</p>	<p>Saaristomeren yleissuunnitelman 2025–2030 toteutuneet toimenpiteet</p> <p>Tyytyväisyys ympäristön tilaan (kysely)</p> <p>Saaristokasvatukseen osallistuneiden kasvatusten/ opetuksen ryhmien määrä.</p> <p>Uusiutuvan energian osuus kaupungin energiahankinnasta kasvaa</p> <p>Vuoden aikana toteutetut energiatehokkuustoimet</p> <p>Kasvihuonekaasupäästöt (CO₂-ekv/asukas)</p> <p>Energiankulutuksen lasku, KETS-tavoite % (Kunta-alan energiatehokkuussopimus 2017–2025)</p>	Ympäristöpäällikkö, Sivistysjohtaja, Kiinteistöpäällikkö

Kaupunginhallitus

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATUOTOT	6 479 646	5 727 485	5 619 663	5 619 663	0	-1,9 %	-1,9 %	0
Myyntituotot	2 783 687	2 690 385	2 794 663	2 794 663	0	3,9 %	3,9 %	0
Maksutuotot	19 147	16 000	11 000	11 000	0	-31,3 %	-31,3 %	0
Tuet ja avustukset	342 449	451 000	230 000	230 000	0	-49,0 %	-49,0 %	0
Vuokratuotot	1 546 582	1 600 000	1 600 000	1 600 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	1 787 781	970 100	984 000	984 000	0	1,4 %	1,4 %	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-8 661 335	-10 038 235	-12 982 748	-12 982 743	0	29,3 %	29,3 %	0
Henkilöstökulut	-3 070 426	-4 038 996	-3 960 983	-3 960 978	0	-1,9 %	-1,9 %	0
Palvelujen ostot	-3 380 901	-4 032 302	-6 097 729	-6 097 729	0	51,2 %	51,2 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-82 849	-102 635	-100 299	-100 299	0	-2,3 %	-2,3 %	0
Avustukset	-661 260	-703 000	-1 691 500	-1 691 500	0	140,6 %	140,6 %	0
Vuokratulut	-1 286 368	-1 128 812	-1 098 147	-1 098 147	0	-2,7 %	-2,7 %	0
Muut kulut	-179 532	-32 490	-34 090	-34 090	0	4,9 %	4,9 %	0
TOIMINTAKATE	-2 181 689	-4 310 750	-7 363 085	-7 363 080	0	70,8 %	70,8 %	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-250 105	-227 121	-701 044	-701 044	0	208,7 %	208,7 %	0
LASKENNALLISET ERÄT	4 625 479	625 605	991 549	991 549	0	58,5 %	58,5 %	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	2 186 906	-3 912 266	-7 072 580	-7 072 575	0	80,8 %	80,8 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATUOTOT	4 083 560	3 168 660	2 955 860	2 955 860	0	-6,7 %	-6,7 %	0
TOIMINTAKULUT	-7 679 844	-8 985 363	-11 987 877	-11 987 872	0	33,4 %	33,4 %	0
TOIMINTAKATE	-3 596 283	-5 816 703	-9 032 017	-9 032 012	0	55,3 %	55,3 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATUOTOT	2 396 086	2 558 825	2 663 803	2 663 803	0	4,1 %	4,1 %	0
TOIMINTAKULUT	-981 491	-1 052 872	-994 871	-994 871	0	-5,5 %	-5,5 %	0
TOIMINTAKATE	1 414 594	1 505 953	1 668 932	1 668 932	0	10,8 %	10,8 %	0

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Asianhallinto ja päätöksentekopalvelut	11	9	9	8
Asiointipalvelut	1,25	1	1	3
Elinkeinopalvelut				3
Hallinto	2	2	2	2
Henkilöstöpalvelut	6,985	5,152	4,342	5
Konsernipalvelujen yhteiset				1,75
Omaisuuuden luovutus				
Saaristoasiat	0,6	0,6	0,6	0,6
Satama				
Talousspalvelut	14,055	11,917	10,866	11
Tietohallinto	7,816	7,015	5,331	4
Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	9	2	3	3
Viestintä ja markkinointi				2,5

HALLINTO- JA PÄÄTÖKSENTEKOPALVELUT

Toimialajohtaja: Hallintojohtaja (Riitta Luotio)

Palvelukuvaus

Hallinto- ja päätöksentekopalvelut huolehtii demokratiapalveluista, osallistamisesta, asia- ja tiedonhallinnasta, päätöksentekopalveluista sekä kokous- ja sihteeripalveluista. Toimialalla on viisi toimielintä.

Käyttötalous (ulkoiset)	TP 2023	TA 2024	RAAMI 2025	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	103 635	174 100	174 100	7 200	7 200	0	-95,9 %	-95,9 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 114 353	-2 691 725	-2 478 949	-2 303 579	-2 303 575	0	-14,4 %	-14,4 %	0
TOIMINTAKATE	-2 010 719	-2 517 625	-2 304 849	-2 296 379	-2 296 375	0	-8,8 %	-8,8 %	0

Perustelut poikkeamille

Aikaisempi Hallinnon toimiala on jaettu kolmeksi erilliseksi toimialaksi, jolloin vertailu aikaisempiin vuosiin ei ole relevantti. Hallinnon kustannuspaikkarakenteelle ja henkilöstölle on tehty organisatiomuutosta vastaavat järjestelyt. Historiatiedoissa (TA2024 ja TP2023) johdon tuen kustannukset (kate noin -342 000 euroa) on säilytetty hallinnon alla, koska kustannukset jakautuvat kaikille kolmelle toimialalle ja jako olisi ollut haasteellista toteuttaa).

Hallinto- ja päätöksentekopalveluiden talousarvio alittaa annetun raamiluvun lähes 8 500 eurolla. Ulkoiset toimintatuotot ovat 7 200 euroa ja toimintamenot noin 2 304 000 euroa. Toimintakate on noin 2 296 000 euroa. Henkilöstömenot arvioidaan olevan 1 285 000 euroa, palvelujen ostot noin 888 000 euroa, aineet, tarvikkeet ja tavarat 38 000 euroa. Avustuksiin on varattu 38 000 euroa, vuokriin 26 000 euroa ja muihin kuluihin 29 000 euroa.

Toimielimistä hallinto- ja päätöksentekopalveluihin kuuluvat keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja kehitys- ja henkilöstöjaosto.

Merkittävät toiminnalliset muutokset

Vuosi 2025 on työntäyteinen vaalivuosi. Keväällä järjestetään samanaikaisesti kunta- ja aluevaalit. Uusille luottamushenkilöille tarjotaan kattava perehdytys ja koulutus Naantalain kaupungista, sen toimintaympäristöstä ja päätöksenteosta laajemminkin.

Digitalisaatio ja osallisuus nähdään strategisina voimavaroina.

Sähköisen asioinnin, sähköisen säilyttämisen ja tiedonhallinnan kehittäminen jatkuu. Päätöksentekopalvelujen keskittäminen yhdelle toimialalle vaatii lisäresursointia. Toimisto- ja hallintopalvelujen uudistamisen suunnittelua jatketaan.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Asianhallinto ja päätöksentekopalvelut	11	9	9	8
Asiointipalvelut	1,25	1	1	3
Hallinto	2	2	2	2

Organisaatiomuutoksen vaikutuksesta Hallintopalveluista siirtyy 12 henkilöä Hallinto- ja päätöksentekopalveluihin (kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, hallinnon asiantuntija, johdon assistentti, tiedonhallinnan asiantuntija, tiedonhallinnan suunnittelija ja tietosuojavastaava, tietopalvelusihteeri, 2 toimistosihteeriä ja 3 palveluneuvojaa).

Päätöksentekopalveluiden keskittämisen aiheuttamien muutosten vuoksi henkilöstöresurssi lisääntyy uudella hallintosihteerillä (henkilö talon sisältä).

Vaalit

Toimielin: KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Kaupunginlakimies (Turo Järvinen)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on vaalilain ja oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti huolehtia valtiollisten, alueellisten ja kunnallisten vaalien järjestämisestä kuntatasolla.

Kaupungin oma henkilöstö toimii pääosin ennakkoäänestyksen vaalivirkailijoina, mutta tilapäisen henkilöstön palkkaamisen tarve on kasvanut sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnan siirryttyä hyvinvointialueen palvelukseen.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	38 170	114 000	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Myyntituotot	38 170	114 000	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-65 374	-174 500	-128 987	-128 985	0	-26,1 %	-26,1 %	0
Henkilöstökulut	-37 771	-149 500	-88 217	-88 215	0	-41,0 %	-41,0 %	0
Palvelujen ostot	-23 701	-23 488	-34 778	-34 778	0	48,1 %	48,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 902	-1 512	-5 992	-5 992	0	296,3 %	296,3 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-27 204	-60 500	-128 987	-128 985	0	113,2 %	113,2 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-19 840	-17 318	-24 424	-24 424	0	41,0 %	41,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-47 044	-77 818	-153 411	-153 409	0	97,1 %	97,1 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	38 170	114 000	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-46 270	-154 900	-104 817	-104 815	0	-32,3 %	-32,3 %	0
TOIMINTAKATE	-8 101	-40 900	-104 817	-104 815	0	156,3 %	156,3 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-19 103	-19 600	-24 170	-24 170	0	23,3 %	23,3 %	0
TOIMINTAKATE	-19 103	-19 600	-24 170	-24 170	0	23,3 %	23,3 %	0

Talousarvion perustelut

Vuonna 2025 toimitetaan kahdet vaalit yhtäaikaisesti eli kunta- ja aluevaalit, joiden vaalipäivä on 13.4.2025. Ennakkoäänestysaika on kotimaassa 2. - 8.4.2025.

Kaupungin alueella yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja on viisi, jotka ovat kaupungin ylläpitämiä. Ennakkoäänestyspaikkoja olisivat kaupungintalo, Velkua, Merimaskun ja Rymättylän palvelupisteet sekä K-Supermarket Ukko-Pekka. Ennakkoäänestyspaikkojen aukiolo Merimaskun ja Rymättylän kirjastoissa sekä Velkuan palvelupisteessä olisi normaaleina aukioloaikoina eli ennakkoäänestys arkipäivisin. K-Supermarket Ukko-Pekassa tai vaihtoehtoisessa tilassa ennakkoäänestys olisi osan päivää arkipäivinä mukaan lukien lauantai. Pisimmät aukioloajat olisivat kaupungintalolla, myös viikonloppuna vähintään klo 10 - 16.

Oikeusministeriö ei suorita korvausta kuntavaalien järjestämisestä.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Vuonna 2024 toimitettiin presidentinvaali ja europarlamenttivaalit. Vuoden 2025 talousarviossa on varauduttu kaksiin yhtäaikaisesti pidettäviin vaaleihin. Talousarviossa on otettu huomioon 1.6.2024 lukien voimassa olevat kokouspalkkiot sekä tarve lisätä ennakoäänestyksen vaalivirkailijoita yhdellä kolmeen koneenkäyttäjään sekä kaupungintalon että K-Supermarketin ennakoäänestyspaikoissa ainakin ensimmäisenä ja viimeisenä ennakoäänestyspäivänä.

Lisäksi varaudutaan ennakoäänenten alustavan tarkistamisen henkilölukumäärän lisäämiseen kahden yhtäaikaisen vaalin vuoksi.

Tarkastustoimi

Toimielin: TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Hankintapäällikkö (Riikka Söderlund)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tarkastuslautakunta vastaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä sekä kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen yhteensovittamisesta. Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungissa ja konsernissa toteutuneet ja laatii valtuustolle annettavan arviointikertomuksen

Strateginen toimenpide	Mittari
Annetaan valtuustolle arviointikertomus ja tarvittaessa väliraportteja arviointityössä tehdyistä havainnoista.	Arviointikertomus laaditaan kerran vuodessa.
Operatiivinen toimenpide	Mittari
Seurataan hallintoa, kuullaan eri tehtäväalueiden vastuuhenkilöitä sekä kaupungin johtoa, tehdään arviointikäyntejä toimintayksiköissä.	Tehdään 2 arviointikäyntiä ja muutoin kuullaan vastuuhenkilöitä lautakunnan kokousten yhteydessä.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	500	0	500	500	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	500	0	500	500	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-50 221	-54 582	-55 406	-55 405	0	1,5 %	1,5 %	0
Henkilöstökulut	-12 592	-13 630	-13 429	-13 428	0	-1,5 %	-1,5 %	0
Palvelujen ostot	-37 504	-40 552	-41 566	-41 566	0	2,5 %	2,5 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-125	-400	-411	-411	0	2,8 %	2,8 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-49 721	-54 582	-54 906	-54 905	0	0,6 %	0,6 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	24 279	54 582	55 406	55 406	0	1,5 %	1,5 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-25 442	0	500	501	0	0,0 %	0,0 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-47 837	-51 430	-53 529	-53 528	0	4,1 %	4,1 %	0
TOIMINTAKATE	-47 837	-51 430	-53 529	-53 528	0	4,1 %	4,1 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	500	0	500	500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 384	-3 152	-1 877	-1 877	0	-40,5 %	-40,5 %	0
TOIMINTAKATE	-1 884	-3 152	-1 377	-1 377	0	-56,3 %	-56,3 %	0

Talousarvion perustelut

Lakisääteisen tilintarkastuksen suorittaa valtuuston valitsema tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy. Tarkastuslautakunnan arvioidaan pitävän 10 kokousta.

Kaupunginvaltuusto

Toimielin: KAUPUNGINVALTUUSTO

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja (Riitta Luotio)

Toiminnan luonne: Kaupungin ylin päätöksenteko

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Kaupunginvaltuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Valtuusto vastaa kaupungin taloudesta ja toiminnasta. Valtuusto on hallintosäännöllä siirtänyt toimivaltaansa muille toimielimille.

Strateginen toimenpide	Mittari
Valtuuston hyväksymä kaupunkistrategia 2026 ohjaa kaupungin toimintaa.	Strategian perusteella määritellään strategiset toimenpiteet, joiden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle 6 kk:n osavuosisikatsauksessa ja tilinpäätöksessä.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-191 494	-279 095	-294 568	-294 569	0	5,5 %	5,5 %	0
Henkilöstökulut	-50 916	-76 190	-78 247	-78 248	0	2,7 %	2,7 %	0
Palvelujen ostot	-43 551	-86 757	-96 199	-96 199	0	10,9 %	10,9 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-286	-4 804	-3 826	-3 826	0	-20,4 %	-20,4 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-96 742	-111 344	-116 296	-116 296	0	4,4 %	4,4 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-191 494	-279 095	-294 568	-294 569	0	5,5 %	5,5 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-9 896	-5 938	-3 563	-3 563	0	-40,0 %	-40,0 %	0
Laskennalliset erät	-25 577	-21 982	-32 880	-32 880	0	49,6 %	49,6 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-226 967	-307 015	-331 011	-331 012	0	7,8 %	7,8 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-85 707	-154 250	-166 897	-166 898	0	8,2 %	8,2 %	0
TOIMINTAKATE	-85 707	-154 250	-166 897	-166 898	0	8,2 %	8,2 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-105 786	-124 845	-127 671	-127 671	0	2,3 %	2,3 %	0
TOIMINTAKATE	-105 786	-124 845	-127 671	-127 671	0	2,3 %	2,3 %	0

Talousarvion perustelut

Kuntastrategia

Kuntastrategia on valtuuston tärkein väline kunnan toiminnan ja talouden pitkäjänteisessä johtamisessa. Naantalin kaupunkistrategia 2026 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa elokuussa 2022. Strategiassa on määritelty tahtotila yhteiselle tekemiselle, mikä lopulta näkyy erilaisina toimenpiteinä kaupungin toiminnassa.

Toimivan yhteistyön jatkaminen hyvinvointialue Varhan kanssa on strategisessa keskiössä. Kestävä kehitys, uudistumiskyky ja kriisinkestävyys ovat tuettavia trendejä. Kaupungin roolia elinvoiman, osaamisen ja asukkaiden hyvinvoinnin edistämässä vahvistetaan.

Organisaatiouudistus

Naantalin kaupunki vastaa ajan haasteisiin ketterästi ja tarjoaa asukkailleen parhaat mahdollisuudet selviytyä arjesta.

Naantalilla suurimmat haasteet liittyvät henkilöstön saatavuuteen ja talouteen. Ongelmat ovat yleisiä koko kuntasektorilla. Toimintaympäristön muutokset haastavat kaupungin palvelutuotantoa, mutta tarjoavat samalla mahdollisuuksia toimia toisin kuin ennen. Tämä edellyttää rohkeutta ja kykyä muuttaa nykyisiä tapoja, rakenteita ja ajatusmalleja.

Toimintaympäristön supistuminen edellyttää talouden sopeuttamista ja organisaation vaiheittainen muuttaminen konkretisoituu vuodesta 2025 lukien. Muutoskykyä tarvitaan palvelujen kehittämisessä tilanteessa, jossa merkittävä osa henkilöstöä on lähivuosina eläköitymässä ja kilpailu osaavasta työvoimasta on koventunut. Laadukkaiden, vaikuttavien ja kustannustehokkaiden palvelujen kehittäminen edellyttää osaamista, mutta myös toiminnan kehittämiseen tarvittavaa väljyyttä.

Julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyy työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille 1.1.2025. Naantalin kaupunki on osa Turun työllisyysaluetta, johon kuuluu 23 varsinaissuomalaista kuntaa.

Kaupungin organisaatiomuutos viiteen toimialaan vahvistetaan vuoden 2025 talousarviotyön ja hallintosäännön päivittämisen kautta. Uudelleenjärjestelyt konkretisoituvat toimialoilla toiminnan jatkokehittämisen myötä.

Valtuustotyöskentely

Valtuuston kokouksia arvioidaan pidettävän yhdeksän. Tämän lisäksi kokouspalkkioissa on varauduttu kolmeen seminaariin ajankohtaisista aiheista.

Kuntavaalit pidetään keväällä 2025 ja uusi toimikausi alkaa 1.6.2025. Vaalien toteuttaminen keväällä aiheuttaa aikataulullisia ongelmia kuntaorganisaatioissa. Luottamushenkilöiden vaihtuminen edellyttää perustietojen keräämistä, rekistereiden sekä eri järjestelmien käyttöoikeuksien päivittämistä. Työmäärä on iso ja aikaikkuna toteutukseen kapea.

Valtuustolle hankittujen kannattavien tietokoneitten laitteiden menot on edelleen kirjattu kaupungin valtuuston tehtäväalueille, vaikka valtuutetut käyttävät niitä myös kaupunginhallituksen ja lautakuntien kokouksissa.

Uuden valtuustokauden alkaessa tarjotaan valtuutetuille kattava ja erikseen suunniteltava perehdytyskoulutus. Koulutuskokonaisuuteen sisältyy lähiopetusta, mutta todennäköisimmin myös ulkoa ostettavaa verkkokoulutusta ajan toimintamallien mukaisesti.

Tietoturva- ja tietosuojasyistä luottamushenkilötyöhön lähteviltä edellytetään sitoutumista kaupungin yhteisiin ja tietoturvallisiin toimintatapoihin.

Valtuuston kokousten suoratoistoa yleiseen tietoverkkoon jatketaan. Valtuuston kokousten tallenteita voi katsella kaupungin YouTube –kanavalla ja niiden tekstitystä jatketaan saavutettavuusdirektiivin mukaisesti.

Valtuuston kokouksia edeltää valtuustokahvit.

Kaikille valtuutetuille hankitaan valtuustokauden alussa kannettava tietokone (kustannus 300€/henkilö/vuosi, yhteensä 13 000 €). Kaikille valtuutetuille, kaupunginhallituksen, elinvoimajaoston ja lautakuntien jäsenille laaditaan naantali.fi -loppuiset sähköpostiosoitteet.

Valtuuston kannattavat tietokoneet on ”pilveytetty” jolloin valtuutetuilla on käytössä M365 E3-lisenssit. Lautakuntien jäsenillä on käytössään F3-lisenssit. Laitteiden ja lisenssien kokonaiskustannus on

28 200 €/vuosi ja kustannus on keskitetty tulosalueelle ”kaupunginvaltuusto”. Lisäksi ICT-palvelujen määrärahoihin sisältyy sähköisen kokouksen (Cloud meeting) ylläpitokustannus 4 200 €/vuosi.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Kokous- ja vuosipalkkioita tarkastettiin 1.6.2024 lukien. Kustannusvaikutus kaupunginvaltuuston tulosalueelle on 2 000 euroa.

Valtuustojuhlaan on varattu määrärahaa 10 000 euroa. Valtuustojuhla järjestetään valtuustokauden ensimmäisenä ja viimeisenä vuonna.

Luottamushenkilökoulutukseen on varattu määrärahaa 17 000 euroa.

Hallinto

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja (Riitta Luotio)

Toiminnan luonne: Kaupunkikonsernin yleisjohto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua, ellei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa sekä edustaa kuntaa työnantajana.

Strateginen toimenpide	Mittari
Huolehdimme talouden tasapainosta ja kaupungin investointikyvystä seuraamalla tiiviisti kaupungin talouden kehitystä ja tekemällä ehdotuksia talouden tasapainottamiseksi tarvittavista toimenpiteistä.	Talouden tasapaino sekä kaupunkikonsernin investointien rahoittaminen vähintään 60 %:sti tulorahoituksella (seuranta kolmen vuoden tarkastelujaksolla)
Poliittisen johtamisjärjestelmän selkeyttäminen	Ryhmäpuheenjohtajien välisessä neuvottelussa käydään läpi luottamushenkilötehtävien tehtäväkokonaisuudet ja puheenjohtajiston määrä ja roolit ennen uuden valtuustokauden alkua Osa-aikaisen puheenjohtajuuden mahdollistamisesta käydään keskustelu ryhmäpuheenjohtajien kesken hyvissä ajoin ennen kuntavaaleja Kaupunginhallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista yhteistyötä. Yhteistyöpalaverien määrä/v

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Hallinto	2	2	2	2

Hallintopalveluista hallinnon tulosalueelle siirtyvät kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	883	200	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Myyntituotot	64	100	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	619	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	200	100	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 522 426	-1 753 637	-1 364 724	-1 364 722	0	-22,2 %	-22,2 %	0
Henkilöstökulut	-695 097	-750 380	-459 660	-459 658	0	-38,7 %	-38,7 %	0
Palvelujen ostot	-609 805	-751 096	-689 450	-689 450	0	-8,2 %	-8,2 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 337	-29 898	-14 024	-14 024	0	-53,1 %	-53,1 %	0
Avustukset	-10 000	-43 000	-38 000	-38 000	0	-11,6 %	-11,6 %	0
Vuokratulut	-150 651	-150 663	-134 990	-134 990	0	-10,4 %	-10,4 %	0
Muut kulut	-24 536	-28 600	-28 600	-28 600	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-1 521 543	-1 753 437	-1 364 724	-1 364 722	0	-22,2 %	-22,2 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 331	-799	-479	-479	0	-40,1 %	-40,1 %	0
Laskennalliset erät	-132 840	-125 744	-142 488	-142 488	0	13,3 %	13,3 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 655 715	-1 879 980	-1 507 691	-1 507 689	0	-19,8 %	-19,8 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	883	200	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 305 671	-1 518 020	-1 164 160	-1 164 158	0	-23,3 %	-23,3 %	0
TOIMINTAKATE	-1 304 788	-1 517 820	-1 164 160	-1 164 158	0	-23,3 %	-23,3 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-216 755	-235 617	-200 564	-200 564	0	-14,9 %	-14,9 %	0
TOIMINTAKATE	-216 755	-235 617	-200 564	-200 564	0	-14,9 %	-14,9 %	0

Talousarvion perustelut

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus on kunnan keskeisin toimielin.

Kaupunginhallituksen jäsenten valitsemisessa pannaan merkille, että jäsenten on kyettävä rakentamaan yhteistyötä, tuomaan lisäarvoa kunnan kehittämiseen, täydentämään osaamisellaan toisiaan sekä käyttämään riittävästi aikaa hallitustyöskentelyyn.

Kaupunginhallituksen poliittisesta paikkajaosta neuvoteltaessa ja luottamushenkilövalintoja valmisteltaessa pidetään mielessä mahdolliset eturistiriidat ja kaksoisroolit.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan keskeinen rooli kaupungin monimutkaistuvassa toimintaympäristössä vaatii entistä syvempää asiantuntemusta ja runsaampaa ajankäyttöä. Kaupunginhallituksen puheenjohtajan nimeämisessä ymmärretään tehtävän kuormittavuus ja roolin asettamat vaatimukset käyttää aikaa poliittiseen johtamiseen.

Kaupungissa käydään keskustelu ryhmäpuheenjohtajien kesken osa-aikaisen puheenjohtajuuden

mahdollistamisesta hyvissä ajoin ennen kuntavaaleja. Samalla selkeytetään ja vastuutetaan myös varapuheenjohtajien roolit. Puheenjohtajan tehtävän kuormittavuus suhteessa käytettäviin resursseihin käydään ennakoivasti läpi ennen valtuustokauden alkua. Puheenjohtajiston määrää voidaan vähentää, mikäli tarvetta ja selkeitä tehtäviä ei kaikille ole.

Yhteistyön toimivuus kaupunginhallituksen sisällä on keskeinen edellytys hallitustyöskentelylle. Hyvä ilmapiiri ja yhteistyökulttuurin ylläpitäminen on kaikkien hallitusjäsenten vastuulla. Luottamusta rakentavalla vuorovaikutuksella lisätään asioiden käsittelyn ennakoitavuutta.

Keskinäistä luottamusta rakennetaan sillä, että jäsenet tekevät sen minkä lupaavat ja tuovat lisäarvoa yhteiseen asioista päättämiseen aktiivisella osallistumisella. Keskinäiseen ryhmäytymiseen kiinnitetään huomiota erityisesti työskentelyn käynnistämävaiheessa.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista yhteistyötä. Käytännössä se tarkoittaa keskustelua poliittisten ryhmien kanssa käsittelyyn tulevista asioista, valtuustoryhmien ja toimielinten puheenjohtajiston yhteispalavereja tai ryhmäpuheenjohtajien yhteistyötä.

Kaupunginhallitus pitää osaltaan huolta vuorovaikutuksen rakenteiden olemassaolosta ja toimivuudesta sekä päätöksentekoprosessien sujuvuudesta.

Kokoustyöskentelyä sujuvoitetaan sillä, että viestitään etukäteen mahdollisista lisätietopyynnöistä, jotta näihin voidaan kokoustilanteessa kattavammin vastata.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja vastaa johtajasopimuksen valmistelusta sekä vuosittaisesta kehityskeskustelusta kaupunginjohtajan kanssa.

Kaupunginhallituksen toimintatavat sovitaan sekä kirjataan ja niiden toteutumista arvioidaan. Toimintatapojen laadintaan osallistuu koko kaupunginhallitus.

Valtuustokauden alkaessa panostetaan hallitusjäsenten osaamisen kehittämiseen. Luottamushenkilökoulutuksiin varataan riittävät resurssit ja työkalut. Luottamushenkilöitä kannustetaan osallistuman koulutuksiin ja käyttämään verkkokouluttautumismahdollisuuksia läpi kauden.

Yhteisöllisyys ja yhdenvertaisuus

Digitalisaatio, hybridityö, erilaiset kriisit ja julkisten palvelujen uudelleenorganisointi vaikuttavat ihmisten väliseen vuorovaikutukseen ja yhteisöllisyyteen. Poliittiset ja yhteiskunnalliset haasteet voivat aiheuttaa jakautumista eri leireihin ja kaikki tämä rapauttaa yhteisöllisyyttä.

Asukkaat voivat kokea yhteisöihin kiinnittymisen haastavaksi eri elämäntilanteissa. Yksinpärjäämisen eetos, esteellisyys, ihmisryhmien eriytyminen, ennakkoluulot ja eriasteinen rasismi heikentävät yhteisöllisyyttä. Osa ihmisistä kokee yksinäisyyttä ja jopa pysyvää ja kasautuvaa ulkopuolisuutta. Yhteisöllisyyden puuttumisen kokemus voi heijastua myös kansalliseen kriisinkestävyyteen.

Arjen tasolla yhteisöllisyys rakentuu kohtaamisista ja sitä tukee kiireettömyys, kuuntelu, kiinnostus ja läsnäolo. Yhteisöllisyys syntyy kokemuksesta, että toimijat ovat aidosti samassa veneessä, yhteiseen hyvään sitoutuneina. Naantalin kaupunki pyrkii toiminnassaan vahvistamaan myönteisiä kohtaamisia, ihmisten välisiä sidoksia ja tukemaan yhteisöllisyyttä. Kaupungin toimintatapojen uudistamisessa ollaan inhimillisiä ja sallitaan myös virheet osana uudistamisprosessia. Julkisen hallinnan on palveltava kaikkia eikä monikanavaisuus tule häviämään. Kaupunki seuraa asetettujen tavoitteiden ja mittareiden toteutumista vuosittain hyvinvointisuunnitelman, yhdenvertaisuussuunnitelman ja muiden ohjelmaseurantaraporttien avulla.

Kaupunki osallistuu yhteiskunnalliseen keskusteluun esim. Naantali24h -tapahtuman kautta. Dialogissa kohtaamisessa tähdätään ymmärryksen lisäämiseen keskustelun aiheesta, toisesta ja itsestä. Keskustelussa annetaan tilaa erilaisille näkökulmille ja yllättävillekin oivalluksille.

Demokratian ja osallisuuden vahvistaminen

Avoimuus, osallisuus ja demokratia ovat julkisen sektorin perusarvoja myös paikallishallinnossa. Demokratiapolitiikalla pyritään siihen, että ihmisten poliittiset ja kansalaisoikeudet toteutuvat yhdenvertaisesti, eikä ketään jätetä yhteiskunnan ulkopuolelle.

Demokratian edistämisen lähtökohtana ovat:

- Luottamus (vahvistetaan asukkaiden ja hallinnon välistä luottamusta)
- Osallisuus (edistetään mahdollisuuksia osallistua kaupungin kehittämiseen)
- Läpinäkyvyys (varmistetaan hallinnon toiminnan läpinäkyvyys oikea-aikaisella tiedottamisella ja julkisuusperiaatteella.)

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää pitkäjänteistä ja hallinnonrajat ylittävää yhteistyötä. Keinoina ovat osallistumismahdollisuudet ja -taidot, rakentava keskustelukulttuuri sekä avoin ja vuorovaikutteinen paikallishallinto.

Kaupungin tehtävänä on tarjota osallistumismahdollisuuksia, tukea omaehtoista toimintaa ja hyödyntää asukkaiden ja yhteisöjen asiantuntijaosaamista. Osallisuusasiat kuuluvat kaupungissa kaikille työntekijöille. Kaupungille laaditaan osallisuussuunnitelma vuonna 2025.

Hyte -uudistuksen jälkeen vaikuttamistoimielimien (vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto) määrärahat on budjetoitu sivistyspalveluille. Tavoitteena on parantaa erityisesti kaikkein heikoimmassa asemassa olevien osallisuusmahdollisuuksia ja kuulemiskäytäntöjä. Veteraanasiaain neuvottelukuntaan ei enää ole varattu määrärahoja, sillä paikallisten yhdistysten toiminta on päättynyt.

Koordinoidulla vuorovaikutuksella vahvistetaan kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä ja torjutaan eriarvoisuutta.

Saavutettavuus ja sähköiset palvelut

Kuntien tehtäväkenttä ja asiakkuudet ovat moninaiset. Hallitusohjelma korostaa digitalisaatiota yhtenä keinona vastata valtionhallinnon tuottavuusohjelmaan. Kunnat ovat lähellä ihmistä ja siksi avainasemassa, jotta digipalvelulain velvoitteet ja digitalisaation hyödyt saadaan toteutettua asukkaille sujuvina palveluina.

GPDR:n (General data Protection Regulation) kansalliset tulkinnat eri EU-maissa poikkeavat toisistaan Suomen muita maita tiukempi kansallinen tulkinta tietojen käsittelyn perusteista tekee digipalvelujen kehittämisen ja tiedolla johtamisen haastavaksi.

Naantalın kaupunki seuraa digitalisaatioon liittyviä lainsäädäntömuutoksia. Työtä digitaalisten palvelujen ja saavutettavuuden parantamiseksi tehdään jatkuvana prosessina eri toimialoilla. Digipalveluiden kehittäminen on pitkäjänteistä, merkittäviä investointeja ja korkeaa osaamista vaativaa työtä, jossa riskit tulee minimoida. Digitalisaatio muuttaa työtä ja haastaa osaamista. Kaupungin tavoitteena on edistää asukkaiden mahdollisuutta toimia täysivertaisemmin digitalisoituvassa yhteiskunnassa ja parantaa sähköisten palvelujen saatavuutta ja laatua.

Valtuuston kokousten saavutettavuutta jatketaan videotallenteiden tekstityksellä ja tallenteet integroidaan suoraan kaupungin verkkosivuille katsottavaksi. Palvelua käytetään myös muussa

kaupungin videotuotannossa.

Tiedonhallintalaki

Tiedonhallinnan tavoitteena on varmistaa tietojen monipuolinen, sujuva ja turvallinen hyödyntäminen eri palveluissa ja prosesseissa. Naantalın kaupunki on toteuttanut lain edellyttämiä suunnittelu- ja kuvausvelvollisuuksia sekä tietoturvasuoritusvaatimuksia pitkäjänteisesti ja ajantasaisesti. Lakisäästeiden velvoitteiden ylläpitoa jatketaan.

Kaupungilla on tiedonhallintalin mukainen valmius vastaanottaa ja hyödyntää toisen viranomaisen tarjoamaa teknistä rajapintaa ja katseluyhteyttä.

Tiedonhallintamallin eli tietovarantojen, tietoaineistojen ja asiakasrekistereiden kuvausta ylläpidetään. Samoin toimitaan mallin julkisen osuuden, asiakirjajulkisuuskuvauksen kanssa.

Uusien järjestelmien ym. käyttöönoton yhteydessä sekä laki- tai organisaatiomuutosten yhteydessä palvelualueilla huolehditaan muutosvaikutusten arvioinnista ja tiedonhallintamallin ylläpidosta. Muutosvaikutusten arviointi on selkeä, koko organisaation käytössä oleva prosessi, johon on kehitetty kaupungin oma toimintamalli osana tiedonhallintamalliin liittyvää kehittämistyötä. Prosessi auttaa ennakoimaan mm. järjestelmähankintoja tehtäessä tapahtuvia muutoksia tiedonhallintaan. Samalla pystytään jo hankinta- tai muussa muutosvaiheessa täyttämään tiedonhallintalain vaatimuksia sekä mukauttamaan toimintaa vaatimusten mukaiseksi.

Riskienhallinta

Merkittävä osa turvallisuuden varmentamista on säännöllisesti ja säännönmukaisesti toteutettava riskienhallinta sekä jatkuvuus- ja varautumissuunnittelu. Hyvällä valmistautumisella ja harjoittelutoiminnalla luodaan pohjaa toiminnan palautumiskyvylle. Riskienhallinnan merkitystä osana toiminnan johtamista korostetaan.

NIS2 eli kyberturvallisuudirektiivin (Network Informaty Security) kansallinen soveltaminen alkaa 18.10.2024.

Direktiivi edellyttää soveltamisalaan kuuluvilta toimijoiden jatkossa arvioimaan riskejä, jotka kohdistuvat niiden käyttämien viestintäverkkojen ja tietojärjestelmien turvallisuuteen. Toimijoiden on myös hallittava näitä riskejä sekä ilmoitettava viranomaisille merkittävistä poikkeamisista viestintäjärjestelmissä ja tietojärjestelmissä.

Kuntien palvelutuotannosta direktiivi koskee tieto- ja viestintätekniikkaan tukeutuvia palvelualoja, kuten energiahuoltoa, liikennettä, vesihuoltoa, terveydenhuoltoa sekä digitalista infrastruktuuria. NIS2 -direktiivi kumoaa aiemman verkko- ja tietoturvadirektiivin (NIS1).

Norminpurku

Kuntaliitto on nostanut keskusteluun 92 tapaa keventää kaupunkien ja kuntien normeja. Säästöjä on mahdollista saavuttaa, mutta ne muodostuvat usein hyvin pienistä puroista. Osa ehdotuksista voidaan toteuttaa lainsäädännön keventämisellä ja toisia ehdotuksia on mahdollista testata lakikokeilujen kautta.

Normeja keventämällä on mahdollista saavuttaa väljyyttä palvelujen tuottamiseen, helpottaa hallinnollista työtä ja saavuttaa taloudellisia säästöjä. Normien purulla on mahdollista tuottaa myös paikallisesti parempia palveluita. Norminpurku voi tuottaa hyötyjä myös digitalisaation kautta, mutta se

vaatii resursseja, pitkäjänteistä työtä ja kehittämistä.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Matkustus- ja palkkiosäännössä määrättyjä palkkioita on tarkistettu indeksillä 1.6.2024 lukien. Kustannusvaikutus oli 3,9%.

Varsinais-Suomen Liiton maksuosuus palautuu aiemmalle tasolle (200 000 €). Maksuosuus Turun Yliopiston aluetalouden lahjoitusprofessorista päättyy vuonna 2024 (säästö 30 000 €).

Hallinnon kustannuspaikkarakenteelle ja henkilöstölle on tehty organisaatiomuutosta vastaavat järjestelyt. Historiatiedoissa (TA2024 ja TP2023) johdon tuen kustannukset (kate noin -342 000 euroa) on säilytetty hallinnon alla, koska kustannukset jakautuvat kaikille kolmelle toimialalle ja jako olisi ollut haasteellista toteuttaa).

Yhteisöllisyyden ja osallisuuden arvo ja merkitys keskeisenä osana kaupungin toimintaa tunnustetaan.

Riskienhallinnan koordinointi on jatkossa Konsernipalveluissa. Työllisyys, Elinkeinopalvelut ja Viestintä sisältyvät kehittämisspalveluihin.

Naantali toimii vuoden 2025 ystävyyskuntatapaamisen isäntänä (+ 5000 €). Vuonna 2026 ystävyyskuntatoiminnan määrärahoja ei enää osoiteta.

Asiahallinto- ja päätöksentekopalvelut

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja (Riitta Luotio)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Budjettirahoinen

Tulosalueen kuvaus

Asiahallinnon ja päätöksenteon tulosalueella huolehditaan hallintoon kuuluvien asioiden valmistelusta, kaikkien toimielimien kokousasiakirjojen laatimisesta, toimielimien päätösten toimeenpanosta, kokouspalveluista, asiakirjojen arkistoinnista, tiedonhallinnosta sekä tietosuoja-asioista.

Strateginen toimenpide	Mittari
Tehostamme työprosesseja ja palvelujen tuottamistapoja toimialojen rajat ylittäen	Sähköisen säilytysjärjestelmän integraatiot eri järjestelmiin ennakkoon laaditun suunnitelman mukaisesti. Toimielimien päätöksentekopalveluiden keskittäminen 1.1.2025 lukien

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Asianhallinto ja päätöksentekopalvelut	11	9	9	8

Organisaatiomuutosten vuoksi hallintopalveluista siirtyy asiahallinto- ja päätöksentekopalveluihin 7 vakanssia (hallinnon asiantuntija, tiedonhallinnan asiantuntija, tiedonhallinnan suunnittelija ja tietosuojavastaava, tietopalvelusihteeri, johdon assistentti ja kaksi toimistosihteeriä).

Organisaatiomuutosten sekä päätöksentekopalveluiden keskittämisen aiheuttamien muutosten vuoksi henkilöstöresurssi lisääntyy uudella hallintosihteerillä (henkilö talon sisältä). Lisäksi toimistosihteerin vakanssi lakkautetaan ja perustetaan uusi hallinnon suunnittelijan vakanssi.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	50 870	49 700	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Myyntituotot	779	700	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	50 091	49 000	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-527 239	-632 333	-737 836	-737 837	0	16,7 %	16,7 %	0
Henkilöstökulut	-318 271	-389 210	-470 897	-470 898	0	21,0 %	21,0 %	0
Palvelujen ostot	-93 035	-112 150	-126 393	-126 393	0	12,7 %	12,7 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 190	-6 596	-9 058	-9 058	0	37,3 %	37,3 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-113 685	-124 377	-131 488	-131 488	0	5,7 %	5,7 %	0
Muut kulut	-58	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-476 369	-582 633	-737 836	-737 837	0	26,6 %	26,6 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-6 837	-4 102	-7 794	-7 794	0	90,0 %	90,0 %	0
Laskennalliset erät	392 324	341 743	484 433	484 433	0	41,8 %	41,8 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-90 882	-244 992	-261 197	-261 198	0	6,6 %	6,6 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	50 870	49 700	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-394 529	-486 790	-586 617	-586 618	0	20,5 %	20,5 %	0
TOIMINTAKATE	-343 659	-437 090	-586 617	-586 618	0	34,2 %	34,2 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-132 709	-145 543	-151 219	-151 219	0	3,9 %	3,9 %	0
TOIMINTAKATE	-132 709	-145 543	-151 219	-151 219	0	3,9 %	3,9 %	0

Talousarvion perustelut

Päätöksentekopalvelut ja asiahallinto on hallinnolliset tehtävärajat ylittävä tulosalue, jonka piiriin kuuluvat laaja-alaisesti hallinnon tukitehtävät ja niiden kehittäminen. Tulosalue jakautuu asia- ja tiedonhallintapalveluihin, päätöksentekopalveluihin ja asiointipalveluihin.

Asia- ja tiedonhallintapalvelut

Asianhallinta on toimintaprosesseihin sisältyvien asioiden ja niihin liittyvien dokumenttien käsittelyn ohjaamista niiden koko elinkaaren ajan. Asianhallinta osana tiedonhallintaa ohjaa lähes kaikkia kunnan sähköisiä prosesseja järjestelmistä käsin. Tiedonhallinnalla taas tarkoitetaan organisaation hankkiman, tuottaman, käyttämän ja säilyttämän tiedon hallintaa koko sen elinkaaren ajan.

Tiedonhallintalaki tuli voimaan vuonna 2020 ja se asetti uusia vaatimuksia julkisille toimijoille, kuten kunnille. Laki tuli voimaan ilman käytäntöjä ja toimintatapasuosituksia. Ohjeistuksen puuttumisesta huolimatta Naantalissa on määrätietoisesti edistetty lain täytäntöönpanoon liittyviä kuntasektorille

asetettuja velvoitteita.

Tiedonhallintalaki korostaa ennakoivia toimenpiteitä tiedon laadun ja löydettävyyden varmistamiseksi. Hyvin hallinnoidulla tiedolla voidaan edistää tuottavuutta, parantaa palveluja sekä tietoturvaa ja -suojaa. Tiedonhallintalain nojalla Naantalissa on kehitetty prosessi muutospäätösten arvioinnille ja siihen liittyvä käytäntö on jalkautettu organisaatioon.

Kaupunkilaisen näkökulmasta toimiva asian- ja tiedonhallintajärjestelmä selkeyttää sekä nopeuttaa asiointia kaupungin kanssa, helpottaa omien tietojen saatavuutta ja tekee kaupungin palveluista läpinäkyvämpiä.

Kaupungin näkökulmasta hyödyt näkyvät erityisesti asiahallintaa säätelevän lainsäädännön vaatimusten toteutumisella, tietoturvalla sekä työn tuottavuuden paranemisella. Kun kaupungin eri toimialoilla on yhteinen asiahallintaprosessi metatietoiseen, mahdolliset työteon päällekkäisyydet vähenevät.

Sähköiseen pitkäaikaissäilytykseen siirtymisellä on vastattu tiedonhallintalain ja uuden arkistolain vaatimuksiin.

Vuonna 2025 jatketaan metatietojen inventointia operatiivisissa järjestelmissä sekä pyritään löytämään järkevimmät keinot kirjattavien tietojen yhdenmukaistamiselle.

Tietoaineistojen koneluettavuutta edistetään lisäämällä järjestelmien rakenteista tietoa sekä kehitetään syntysähköisen saapuvan ja lähtevän aineiston säilyttämistä.

Kaupungin arkistonmuodostussuunnitelma on sisällytetty tiedonhallintamalliin, jolloin ylläpidettävien tukikokonaisuuksien määrää on pystytty vähentämään. Tiedonhallintamallin ja asiakirjajulkisuuskuvausten ylläpitoa jatketaan tiedon elinkaaren hallitsemisen tukena. Tiedonhallintaan liittyvää toimintaa vakautetaan toimialoilla.

Naantalin kaupungin organisaatiouudistus aiheuttaa tiedonhallintamalliin tarkistamistarpeen. Käytännössä kaikki hallintoon liittyvät prosessit on kuvattava uudelleen sekä vastuutettava uuden organisaatorakenteen mukaisiksi. Kuvaukset ja muutokset toteutetaan yhteistyössä toimialojen kanssa.

Sähköinen säilytys

Uusi arkistolaki tulee voimaan vuonna 2024 ja se pitää sisällään omat vaatimuksensa pysyvälle säilyttämiselle sekä tiedon elinkaarelle. Arkistolain soveltamisalaa yhdenmukaistetaan tiedonhallinnasta annetun lain kanssa.

Arkistolain päivittäminen koskee sekä terminologiaa että substanssia. Lakiin sisällytetään sähköisen arkistoinnin kasvava merkitys, sähköisen arkistoinnin edellytykset, tiedon elinkaarivaiheiden erottelu ja käyttömahdollisuuden turvaaminen koko julkishallinnossa.

Lailla varmistetaan asiakirjallisen kulttuuriperinnön säilyminen ja saatavuus sekä päivitetään kansallisarkiston tehtäviä. Lisäksi sillä valmistellaan julkisia toimijoita yhteisen kansallisen sähköisen arkistoinnin (SAPA) piiriin. Tämä pysyvästi säilytettävän aineiston siirto tulee mahdolliseksi kunnallisille toimijoille jo lähivuosina.

Sähköisen säilytysjärjestelmän kilpailutus on kaupungissa toteutettu vuoden 2022 keväällä. Käyttöönotto ja integraatioita on kaupungin taholta valmisteltu hyvin pitkälle ja työ saatetaan loppuun, kun yhteistyökumppaneilta saadaan tarvittava työpanos. Lopullinen käyttöönotto loppukäyttäjille tapahtuu, kun koulutukseen tarvittavaa aineistoa on saatu järjestelmään tarpeeksi.

Vuonna 2024 säilytysjärjestelmään saatiin vietyä aineistoa asianhallinnan, henkilöstöhallinnon, rahatoimen ja hankintatoimen aineistoista ja tätä työtä jatketaan. Ensisijaisesti toimet kohdistuvat hallinnoimattomien sähköisten aineistojen vientiin verkkolevyiltä tai muista tallennuspaikoista säilytysjärjestelmään. Siirrot toteutetaan integraatioiden tai manuaalisten vientien keinoin.

Kaupungin asianhallintajärjestelmästä ei enää synny lainkaan paperisena arkistoitavaa aineistoa, pois lukien maakaareen nojautuvat sopimukset.

Paperiaineistojen digitoimista ja viemistä sähköiseen säilytysjärjestelmään edistetään systemaattisesti, niiltä osin, kun se on järkevää ja kustannustehokasta.

Sähköinen allekirjoitus

Asianhallintajärjestelmässä luodut pöytäkirjat, sopimukset sekä muut yksittäiset allekirjoitettavat asiakirjat allekirjoitetaan pääsääntöisesti vahvaan tunnistautumiseen perustuvalla sähköisellä allekirjoituksella. Kaupunki käyttää myös käyttöoikeuksiin perustuvaa järjestelmäallekirjoitusta silloin, kun allekirjoitettava aineisto on lyhyen aikaa säilytettävää.

Sähköisen allekirjoituksen palveluntoimittajalta on ilmestynyt allekirjoitusportaali, jossa pystytään lisäksi allekirjoittamaan myös asianhallintajärjestelmän ulkopuolisia asiakirjoja. Tämä tulee mahdollistamaan mm. työsovimusten ja koulutodistusten sähköisen vahvan allekirjoittamisen.

Suomi.fi –palvelut ja ”Digi ensin” -hanke

Kaupunki jatkaa kansalliseen palveluarkkitehtuuriin liittyvien Suomi.fi-palvelujen ylläpitoa ja niiden hallintaa selkeytetään.

Suomi on siirtymässä asteittain digitaalisten palvelujen ensisijaisuuteen viranomaistoiminnassa. Asiaa koskevan lainsäädännön ennakoidaan tulevan voimaan v. 2026.

Naantalin kaupunki seuraa aktiivisesti valtakunnallista ”Digi ensin” -toimeenpanohanketta ja toteuttaa ratkaisuja digitaalisen viranomaisviestinnän mahdollistamiseksi. Siirtyminen digitaalisiin viesteihin mahdollistaa viranomaispostin, kuten päätösten vastaanottamisen missä ja milloin vain älypuhelimien tai verkkopalvelun kautta. Ne kansalaiset, jotka eivät pysty tai halua asioida digitaalisesti, saavat tulevaisuudessakin viestit paperipostina. Muutos koskee vain viranomaispostia, ei viranomaisasiointia. Näin asiointi puhelimesta tai fyysisesti paikan päällä on jatkossakin mahdollista.

Tietosuoja

Yhteiskunnan toiminta ja palvelut sekä tiedon yhteiskäyttö perustuvat keskinäiselle luottamukselle turvallisuuden hallinnasta. Turvallisuusongelmat julkisen hallinnon digitaalisissa palveluissa voivat rapauttaa kansalaisten ja yhteisöjen luottamuksen viranomaisiin. Yhteiskunnan ja julkisten toimijoiden on tämän vuoksi panostettava digitalisoitumiseen sekä digitaalisen toiminnan ja palveluiden turvaamiseen tasapainoisesti.

Digitaalisen turvallisuuden tavoitteena on turvata kaupunkia ja sen asiakkaita niiltä riskeiltä ja uhkilta, jotka voivat kohdistua henkilötietoihin ja kuntalaisten palveluihin sekä kaupungin toimintaan, palveluihin ja tietoaisteihin digitaalisessa ympäristössä.

Henkilöstön ja luottamushenkilöiden osaamista digiturvallisuudessa edistetään koulutusmateriaalien ja oheistuksen avulla.

Naantalin kaupunki osallistuu kansalliseen Digiturvaviikkoon sekä Suomen suurimpaan digitaalisen

turvallisuuden harjoitukseen (TAISTO25).

Tietosuojaan kustannuspaikan kuluihin kuuluvat ohjelmistokustannukset tietosuojan verkkokoulutuksesta (6 000 €) sekä puolet GDPR ohjelmiston kustannuksista (6 000 €). Toinen puolisko ohjelmiston kustannuksista sisältyy tietohallinnon määrärahoihin. Tiedonhallintamallin toteuttamisessa käytettävän Digiturvamallin vuosikustannus on 3 900 €/v.

Päätöksentekopalvelut

Kaupungin organisaatiouudistukseen liittyen kaupungin kaikkien toimielimien kokousasiakirjojen koostaminen keskitetään päätöksentekopalveluihin vuoden 2025 alusta lukien. Uudelleenjärjestely edellyttää riittävän henkilökuntaresurssin sisäistä siirtoa multa toimialueilta palvelun tuottamisen turvaamiseksi.

Kokouhallinta ja sähköinen kokous

Dynasty-asianhallintaohjelmisto ja Cloud Meeting (sähköinen kokous) päivitetään. Uudessa asialinnon 10.4. versiossa on uusia ominaisuuksia liittyen prosessien läpivientiin työnkulussa, sähköisessä allekirjoituksessa, yleisissä käytettävyy- ja luokittelumahdollisuuksissa sekä kokoushallinnassa. Päivittäminen on välttämätöntä, sillä sähköisen kokoushallinnan uusi versio toimii vain uudempien Dynasty 10 -versioiden yhteydessä.

Sähköisen kokoushallinnan (Cloud Meeting) käyttöä jatketaan ja versio päivitetään. Esityslistoja ei enää kokouspäivinä koota uudelleen, vaan viranhaltijapäätökset luetteloidaan lähtevälle esityslistalle valmiiksi. Sähköisessä kokoushallinnassa viranhaltijapäätökset näkyvät ajantasaisesti luottamushenkilöille.

Asiakirjalle uusi standardi

Valtakunnallinen standardi asiakirjan sisällön asettelusta ja tunnistetiedoista on päivittymässä. Kesäkuussa 2024 lanseerattu uudistus nykyaikaistaa asiakirjojen ulkoasua ja rakennetta. Asiakirjan suositusmalli ottaa huomioon saavutettavuuden ja täyttää digitaalisen ajan vaatimukset.

Naantalin kaupunki uudistaa asiakirjojaan uuden standardin mukaisiksi vuodesta 2025 lukien. Tässä yhteydessä käytössä olevista Naantalin omista asiakirjamalleista luovutaan.

Investoinnit

Sähköiseen säilytysjärjestelmään toteutettavat integraatiot, migraatiot ja kertatuonnit järjestelmistä tehdään jatkokehityksenä erikseen laaditun suunnitelman mukaisesti. Sähköisen arkiston integraatioista eri järjestelmiin muodostuu järjestelmästä riippuen noin 5 000 € - 35 000 € kustannus/kpl.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Toinen toimistosihteerin vakansseista lakkautetaan ja tilalle perustetaan hallintosihteerin ja hallinnon suunnittelijan vakanssit. Resurssillisäyksillä tuetaan myös muiden uusien toimialojen toimintaa.

Sisäiset toimistopalvelut ml monistamo ja postituspalvelut lakkautetaan. Puhelinvaihte siirretään osaksi Asiointipalvelua.

Tietosuoja kustannuspaikkana siirretään "Hallinnosta" "Asiahallinto- ja päätöksentekopalveluihin". Tiedonhallinnansuunnittelija- tietosuojavastaavan palkkauskulut jakaantuvat puoliksi "Asia- ja tiedonhallintapalveluihin" ja "Tietosuojan" kustannuspaikoille.

Dynastyn ja Cloud Meetingin versiopäivityksiin on varattu määrärahaa 15 000 euroa ja järjestelmien ylläpitokustannuksiin 18 000 euroa.

Hallitusohjelman "Digi ensin" -hanke velvoittaa julkiset organisaatiot toimittamaan päätöksensä ja muut asiakirjansa asiakkailleen sähköisesti. Naantalin kaupungilla varaudutaan 2026 vuoden alusta tulevaan veloitteeseen ottamalla Suomi.fi - visit käyttöön asiahallintajärjestelmässä. Samalla otetaan käyttöön valtakunnallinen kuorituspalvelu, joka automaattisesti lähettää paperipostin niille asiakkaille, joilla ei ole Viestit - toimintoa käytössä (kustannukset noin 5 000 euroa)

Asiointipalvelut

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuhenkilö: Johdon assistentti (Leena Palmulaakso-Nylund)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Asiointipalvelujen tehtävänä on vastata kaupungin asiointipalveluista ja puhelinvaihteesta. Tulosalue palvelee sekä sisäisiä että ulkoisia asiakkaita. Palvelukokonaisuuteen kuuluvat kaupungintalon asiointipiste, puhelinvaihte, sisäinen ja ulkoinen postitus sekä Velkuan palvelupiste.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Asiointipalveluiden asiakasmäärien säännöllinen seuranta käytettävien resurssitarpeiden arvioimiseksi	Asiakasmäärät

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Asiointipalvelut	1,25	1	1	3

Hallintopalveluista siirtyi Asiointipalveluihin kolme palveluneuvojan vakanssia. Vakanssit ovat olleet aiemmin Asiahallinnon tulosalueella. Henkilöstöresurssi pysyy ennallaan.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	129 837	144 468	7 200	7 200	0	-95,0 %	-95,0 %	0
Myyntituotot	129 837	144 468	7 200	7 200	0	-95,0 %	-95,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-248 614	-273 374	-245 963	-245 960	0	-10,0 %	-10,0 %	0
Henkilöstökulut	-137 358	-138 490	-149 510	-149 507	0	8,0 %	8,0 %	0
Palvelujen ostot	-71 251	-85 685	-56 692	-56 692	0	-33,8 %	-33,8 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 752	-6 670	-4 902	-4 902	0	-26,5 %	-26,5 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-37 253	-42 529	-34 859	-34 859	0	-18,0 %	-18,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-118 777	-128 906	-238 763	-238 760	0	85,2 %	85,2 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	104 624	131 487	238 738	238 738	0	81,6 %	81,6 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-14 153	2 581	-25	-22	0	-101,0 %	-100,9 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	13 712	10 200	7 200	7 200	0	-29,4 %	-29,4 %	0
TOIMINTAMENOT	-197 130	-219 265	-192 665	-192 662	0	-12,1 %	-12,1 %	0
TOIMINTAKATE	-183 418	-209 065	-185 465	-185 462	0	-11,3 %	-11,3 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	116 125	134 268	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-51 484	-54 109	-53 298	-53 298	0	-1,5 %	-1,5 %	0
TOIMINTAKATE	64 641	80 159	-53 298	-53 298	0	-166,5 %	-166,5 %	0

Talousarvion perustelut

Kaupungintalon asiointipisteessä, Velkuan palvelupisteessä sekä kaupungin puhelinvaihteessa ja postituksessa työskentelee yhteensä kolme palveluneuvojaa, joiden työvastuut on yksikössä jaettu siten, että yksi palveluneuvoja vastaa pääasiassa Velkuan asiointipiste- ja kirjastotoiminnoista, puhelinvaihteesta ja postituksesta ja kaksi palveluneuvojaa työskentelee kaupungintalon asiointipisteessä palvellon ulkoisten asiakkaiden lisäksi kaupungin eri toimialoja ja näiden asiakkaita. Kaupungintalon asiointipisteessä annetaan edelleen myös Kelan asiakkaille yleisneuvontaa. Päätöksentekopalveluiden toimistosiihteri sijaistaa palveluneuvoja. Työntekijöiden osaamisen lisäämisellä on mahdollistettu se, että eri työtehtäviä hallitsevia henkilöitä on monta, ja sijaistuksia voidaan pitkälti hoitaa omin resurssein.

Velkuan palvelupisteen toimintoja on supistettu vastaamaan asiakasmääriä. Omatoimikirjastopalvelun käyttöönotto ja postipalveluiden päättymisen Velkuan asiointipisteessä ovat mahdollistaneet

palvelupisteen joustavamman aukiolon (ti ja to). Näin myös käytettävissä olevia henkilöstöresursseja pystytään hyödyntämään tehokkaammin.

Vuonna 2022 toteutetut asiointi- ja palvelupisteiden aukioloaikojen muutokset ovat vakiintuneet toimivaksi käytännöksi. Käyntiasiointia on koottu asiointipisteisiin, ja palveluja järjestetään myös digitaalisesti perinteisten asiointitapojen ohella.

Kaupungintalon asiointipisteen ja Velkuan palvelupisteen asiakasmääriä seurataan säännöllisesti ja mahdollisiin asiakasvirtamuutoksiin reagoidaan tarvittaessa. Asiointipalveluiden kehittämistä jatketaan tulevina vuosina asiakasmääriä seuraamalla ja käytettävissä oleva henkilöstöresurssi huomioiden.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Sisäisten toimistopalveluiden tulosityksikkö lakkautetaan 31.12.2024, ja monistamon ja postituksen kustannuspaikat poistetaan talousarviosta. Samassa yhteydessä puhelinkeskuksen kustannuspaikka siirretään asiointipalveluiden alaisuuteen. Kaupungintalon asiointipiste, Velkuan palvelupiste ja puhelinvaihte muodostavat jatkossa asiointipalveluiden kokonaisuuden.

Kehitys- ja henkilöstöjaosto

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuhenkilö: Kaupunginlakimies (Turo Järvinen)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tehtävänä on kaupungin henkilöstöhallinnon lisäksi avustaa kaupunginhallitusta kaupungin maankäytön ja elinkeinotoiminnan yhteensovittamisessa ja kehittämisessä, valmistella maankäytön periaatteet sekä asettaa kaavahankekohtaiset tavoitteet ja puitteet, vastata yleiskaavojen laadinnasta, ohjata asemakaavojen ja ranta-asemakaavojen laadintaa, seurata elinkeinopoliittisten tavoitteiden toteutumista sekä johtaa ja valvoa kaupungin hankintatointa.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Kehitys- ja henkilöstöjaosto				

Ei henkilöstöresursseja

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-41 216	-113 969	-37 998	-37 999	0	-66,7 %	-66,7 %	0
Henkilöstökulut	-16 408	-27 070	-24 894	-24 895	0	-8,0 %	-8,0 %	0
Palvelujen ostot	-24 644	-86 899	-13 019	-13 019	0	-85,0 %	-85,0 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-164	0	-85	-85	0	0,0 %	0,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-41 216	-113 969	-37 998	-37 999	0	-66,7 %	-66,7 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-35 186	-34 195	-27 769	-27 769	0	-18,8 %	-18,8 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-76 402	-148 164	-65 767	-65 768	0	-55,6 %	-55,6 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-37 207	-107 070	-34 894	-34 895	0	-67,4 %	-67,4 %	0
TOIMINTAKATE	-37 207	-107 070	-34 894	-34 895	0	-67,4 %	-67,4 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-4 009	-6 899	-3 104	-3 104	0	-55,0 %	-55,0 %	0
TOIMINTAKATE	-4 009	-6 899	-3 104	-3 104	0	-55,0 %	-55,0 %	0

Talousarvion perustelut

Kehitys- ja henkilöstöjaoston tulosalueen talousarvio 2025 sisältää ainoastaan jaoston kokouksiin ja kokouspalkkioihin liittyvät kustannukset. Organisaatiomuutoksista johtuen uudelle kehittämispalvelujen toimialalle muodostettiin elinkeinopalvelujen tulosalue, jonne budjetoidaan elinkeinopalveluihin liittyvät kustannukset.

Muutosten yhteydessä kehitys- ja henkilöstöjaoston nimi on päätetty muuttaa 1.6.2025 alkaen elinvoimajaostoksi.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Jaoston nimi muuttuu elinvoimajaostoksi 1.6.2025 alkaen. Jäsenmäärä on 7 jäsentä, joista vähintään 4 edellytetään olevan kaupunginhallituksen jäseniä ja loput kaupunginhallituksen varajäseniä. Jaoston puheenjohtajien edellytetään olevan kaupunginhallituksen jäseniä. Jaoston henkilöstöhallintoon liittyneet tehtävät siirtyvät kaupunginhallitukselle.

KONSERNIPALVELUT

Toimialajohtaja: Talousjohtaja (Heli Lähteenmäki)

Palvelukuvaus

Konsernipalvelut on uusi tulosalue, jonka sisällä ovat konsernipalvelujen yhteiset-tulosalue, kaupungin yhteiset toiminnot (talouspalvelut, henkilöstöpalvelut, tietohallinto) sekä näkyvät Sataman ja Käyttöomaisuuden luovutuksen tulosalueet.

Käyttötalous (ulkoiset)	TP 2023	TA 2024	RAAMI 2025	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	3 752 027	2 702 060	2 832 060	2 817 060	2 817 060	0	4,3 %	4,3 %	0
TOIMINTAMENOT	-3 448 600	-3 499 398	-4 212 821	-4 301 945	-4 301 945	0	22,9 %	22,9 %	0
TOIMINTAKATE	303 427	-797 338	-1 380 761	-1 484 885	-1 484 885	0	86,2 %	86,2 %	0

Perustelut poikkeamille

Merkittävät toiminnalliset muutokset

Aikaisempi Hallinnon toimiala on jaettu kolmeksi erilliseksi toimialaksi, jolloin vertailu aikaisempiin vuosiin ei ole relevantti. Hallinnon kustannuspaikkarakenteelle ja henkilöstölle on tehty organisaatiomuutosta vastaavat järjestelyt. Historiatiedoissa (TA2024 ja TP2023) johdon tuen kustannukset (kate noin -342 000 euroa) on säilytetty hallinnon alla, koska kustannukset jakautuvat kaikille kolmelle toimialalle ja jako olisi ollut haasteellista toteuttaa).

Konsernipalvelujen talousarvio ylittää annetun raamiluvun noin 100 000 eurolla. Ulkoiset toimintatuotot ovat 2 817 060 euroa ja toimintamenot 4 299 988 euroa. Toimintakate on -1 482 938 euroa. Henkilöstömenot arvioidaan olevan 1 560 000 euroa, palvelujen ostot noin 2 287 000 euroa, aineet, tarvikkeet ja tavarat 47 000 euroa. Vuokriin 400 000 euroa.

Konsernipalvelut eriytettiin omaksi tulosalueekseen, ja samalla muokattiin tulosalueerakennetta ja kustannuspaikkoja paremmin nykytoimintaa vastaavaksi.

Talouspalvelut on uusi tulosalue, johon yhdistettiin rahatoimi, palkkahallinto sekä hankintatoimi.

Konserniasioita halutaan tehdä näkyväksi omalla tulosalueella, konsernipalvelujen yhteiset.

Tietohallinto on henkilöstömäärältään pienempi kuin talousarviossa 2024 johtuen 1.6.2024 voimaan tulleesta osaulkoituksesta.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Henkilöstöpalvelut	6,985	5,152	4,342	5
Konsernipalvelujen yhteiset				1,75
Omaisuuuden luovutus				
Satama				
Talousspalvelut	14,055	11,917	10,866	11
Tietohallinto	7,816	7,015	5,331	4

HTV-mittariin on yhdistetty uusilla tulosalueilla toimiva henkilöstö myös historiatietojen osalta.

Konsernipalvelujen yhteiset

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuhenkilö: Talousjohtaja (Heli Lähteenmäki)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Konsernipalvelujen yhteiset on uusi tulosalue, joka sisältää monenlaisia toimintoja: konserniohjauksen ja lakipalvelut, pysäköinninvalvonnan sekä aiemman järjestelyerät-tulosalueen toiminnot.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Konsernipalvelujen yhteiset				1,75

Vakinainen henkilöstö (talousjohtaja, kaupunginlakimies 75%) siirtyivät tulosalueelle Johdon tukiyksiköstä, joka lakkasi organisaatiomuutoksen yhteydessä olemasta. Tästä syystä HTV-taulukon historiatiedot puuttuvat.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	481 332	60 000	60 000	60 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	57 145	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	-1 463	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	5 080	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	420 570	60 000	60 000	60 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-419 345	-289 106	-490 949	-490 949	0	69,8 %	69,8 %	0
Henkilöstökulut	60 977	-36 000	-215 971	-215 971	0	499,9 %	499,9 %	0
Palvelujen ostot	-219 995	-245 622	-253 136	-253 136	0	3,1 %	3,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 167	-2 785	-2 756	-2 756	0	-1,0 %	-1,0 %	0
Avustukset	-54 460	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulut	-55 901	-4 699	-18 986	-18 986	0	304,0 %	304,0 %	0
Muut kulut	-147 799	0	-100	-100	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	61 987	-229 106	-430 949	-430 949	0	88,1 %	88,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	-500 000	-500 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	5 425 283	-5 644	-32 129	-32 129	0	469,3 %	469,3 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	5 480 601	-234 750	-963 078	-963 078	0	310,3 %	310,3 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	481 332	60 000	60 000	60 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-408 657	-277 850	-460 821	-460 821	0	65,9 %	65,9 %	0
TOIMINTAKATE	72 675	-217 850	-400 821	-400 821	0	84,0 %	84,0 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-10 687	-11 256	-30 128	-30 128	0	167,7 %	167,7 %	0
TOIMINTAKATE	-10 687	-11 256	-30 128	-30 128	0	167,7 %	167,7 %	0

Talousarvion perustelut

Tulosalueen talousarvio muodostuu osista, jotka siirtyvät vanhasta hallintopalvelujen organisaatiosta tälle uudelle tulosalueelle. Uusia avauksia tulosalue ei sisällä. Tulosalueelle on varattu ostopalveluihin rahoitusta erilaisten ulkopuolisten selvitysten hankintaan mm. sote-kiinteistöjen yhtiöitystä varten (aiemmin Järjestelyerät-tulosalueella). Tulosalue sisältää määrärahavarausten osallistavan budjetoinnin kokeilun jatkamiseen 50 000 eurolla myös vuonna 2025.

Pysäköinninvalvonta

Pysäköinninvalvontaa toteutetaan neljän määräaikaisen pysäköinninvalvojan toimesta. Tarkastustyöhön kattavuutta ja vaikuttavuutta tehostetaan parityöskentelyllä, jolloin kadun kummatkin puolet valvotaan samanaikaisesti. Samalla tuetaan pysäköinninvalvojen työturvallisuutta.

Sähköisen mobiilivalvonnan ohjelmiston käyttöä jatketaan. Asiakkaalla on mahdollisuus nähdä tietoverkon kautta oman rikkeensä tiedot ja siihen liittyvät kuvadokumentit. Asiakas voi tehdä tarvittaessa

oikaisuvaatimuksen järjestelmään ja saada päätöksen sähköisesti.
Sähköinen asiointi vapauttaa tarkastajien työpanosta varsinaiseen valvontaan toimistotyön sijasta.

Pysäköinninvalvonnan tietojärjestelmä päivitettiin ajanmukaiseksi keväällä 2024.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Kustannuksiin on tullut pakolliset korotukset, muuten tulosalue sisältää aiemmin hallintopalveluihin sisältyneitä määrärahoja. Pysäköinninvalvonnan järjestelmäpäivitys lisäsi järjestelmään liittyviä kustannuksia.

Henkilöstöpalvelut

Toimielin: Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: Henkilöstöpäällikkö (Irmeli Niittymäki)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Henkilöstöhallinto tuottaa ja koordinoi henkilöstöpalveluita, joihin kuuluvat mm. henkilöstön työterveyshuolto, työsuojaus, henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen, henkilöstön kehittämisen prosessit ja yhteisten koulutusten koordinointi, esihenkilö- ja henkilöstöviestintä, palkkauksen ja palkitsemisen koordinointi. Lisäksi toimintaan kuuluu yhteistoiminnan ja neuvottelutoiminnan toteuttaminen.

Strateginen toimenpide	Mittari
Kaupunkiorganisaation uudistamisen tukeminen uusien palveluratkaisuin ja osaamisen kehittämisen toimenpitein.	Työyhteisön toimivuus. Työhyvinvointikysely työyhteisön yhteistyökykyisyys: Lähtö 3,9, Tavoite 4 Oman työn johtaminen. Henkilöstöllä käytössä itsenäisesti hyödynnettävät koulutusaineistot: Tavoite 100

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Henkilöstöpalvelut	6,985	5,152	4,342	5

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	189 128	132 060	233 060	233 060	0	76,5 %	76,5 %	0
Myyntituotot	2 747	3 060	3 060	3 060	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	186 381	129 000	230 000	230 000	0	78,3 %	78,3 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-982 132	-1 073 211	-1 404 979	-1 404 978	0	30,9 %	30,9 %	0
Henkilöstökulut	-299 372	-349 536	-451 969	-451 968	0	29,3 %	29,3 %	0
Palvelujen ostot	-623 700	-657 175	-878 105	-878 105	0	33,6 %	33,6 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 135	-21 783	-28 474	-28 474	0	30,7 %	30,7 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-40 776	-44 577	-46 291	-46 291	0	3,8 %	3,8 %	0
Muut kulut	-148	-140	-140	-140	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-793 005	-941 151	-1 171 919	-1 171 918	0	24,5 %	24,5 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	-3 112	-3 112	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	116 001	192 872	264 061	264 061	0	36,9 %	36,9 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-677 004	-748 279	-910 970	-910 969	0	21,7 %	21,7 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	189 128	132 060	233 060	233 060	0	76,5 %	76,5 %	0
TOIMINTAMENOT	-902 759	-977 566	-1 314 799	-1 314 798	0	34,5 %	34,5 %	0
TOIMINTAKATE	-713 631	-845 506	-1 081 739	-1 081 738	0	27,9 %	27,9 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-79 373	-95 645	-90 180	-90 180	0	-5,7 %	-5,7 %	0
TOIMINTAKATE	-79 373	-95 645	-90 180	-90 180	0	-5,7 %	-5,7 %	0

Talousarvion perustelut

Kaupungin strategian ja henkilöstöohjelman 2025 - 2026 tavoitteet huomioidaan talousarviossa 2025. Tavoitteet työnantajamielikuvan parantaminen, osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin lisääminen ovat kahden vuoden ohjelmakaudella jaettu keinoihin, joiden toteuttaminen näkyy painopisteinä talousarviossa.

Työhyvinvoinnin tukeminen

Työterveyshuollon palveluntuottajan kanssa jatketaan yhteistyötä. Työterveyshuoltoon varattua määrärahaa lisätään 2025. Sairauspoissaolot ovat lähteneet laskusuuntaan 2023 ja 2024, jolloin osa työterveyshuoltoon sijoittamisesta tulee työpanoksen lisääntymisenä takaisin.

Työhyvinvoinnin ja työkyvyn tuen ratkaisut ovat jo laskeneet kaupungin eläkemaksuja ja tämän tason säilyttäminen vaatii jatkuvaa työyhteisöjen tukemista ja koulutusta. 2025 toteutetaankin organisaation muutoksen tueksi tarvittavaa koulutusta henkilöstölle. Kulttuuri – ja liikuntaetuuden suuruus säilytetään ennallaan, mutta työhyvinvointiin panostetaan liikunnan ja liikkumisen lisäämisellä. Liikuntasuunnitelma on osa henkilöstöohjelman työhyvinvointisuunnitelmaa.

Palkkaus- ja palkitseminen

Muistamisen ja palkitsemisen on johtamisen väline. Palkitseminen on koettu toimivaksi ja henkilöstöpalveluiden talousarvioon varataan kehittämispalkitsemisen määräraha.

Palkkausjärjestelmään saattaa tulla muutoksia tuleviin työ- ja virkaehtosopimuksiin vuoden 2025 aikana. Muutoksilla ei sinällään ole suoraan vaikutusta palkkauksen määrärahoihin.

Rekrytoinnit

Kaupungin hyvän työnantajamielikuvan parantamiseen varataan markkinointiin määrärahaa. Työnantajamielikuvan rakentaminen vaikuttaa siihen miten onnistumme sitouttamaan nykyistä henkilöstöä ja sekä rekrytoimaan uutta.

Työsuojelu

Työsuojelun veloitteiden täyttämiseksi ja riskienarvioinnin tueksi on hankittu uusi työturvallisuusjärjestelmä, jonka käyttöönottoa jatketaan 2025. Työsuojelukoulutuksia lisätään tavoitteena työturvallisuudessa nolla-tapaturmaa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Huomioidaan työterveyshuollon kustannusten kasvu toteutuneiden mukaiseksi. Henkilöstöasiantuntijan palkkakustannukset siirrettiin palkoista henkilöstöpalveluihin. Varaudutaan järjestelmäkustannusten nousuun. Henkilöstön muistamiset ja merkkipäivälahjojen kustannukset siirretään henkilöstöhallinnon kustannuspaikalle.

Tunnusluvut

Toimenpide	€
Hyvinvoinnin tukeminen	
Työterveyshuolto ja ennaltaehkäisevät palvelut	565 000
Kulttuuri- ja liikuntaetuedet	72 000
Palkitseminen	
Kehittämispalkitseminen	1 800
Osaamisen kehittäminen	20 000
Yhteisöllisyys	27 000
Sähköiset järjestelmät	
Järjestelmien ylläpito ja kehitys	70 000

Omaisuuuden luovutus

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja (Laura Leppänen)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tulosalueella näkyvät kiinteän omaisuuden myyntivoitot. Tontteja luovutetaan suunnitelmallisesti ja tarpeettomaksi käyvää käyttöomaisuutta realisoidaan ja saadaan tuottoja investointien rahoittamiseen.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Omaisuuuden luovutus				

Tulosalue ei sisällä henkilöresursseja.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 343 956	900 000	900 000	900 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	1 343 956	900 000	900 000	900 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-70 282	-43 109	-36 553	-36 553	0	-15,2 %	-15,2 %	0
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-641	-208	-158	-158	0	-24,0 %	-24,0 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-54 222	-42 901	-36 395	-36 395	0	-15,2 %	-15,2 %	0
Muut kulut	-15 419	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	1 273 674	856 891	863 447	863 447	0	0,8 %	0,8 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-1 312 618	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-38 944	856 891	863 447	863 447	0	0,8 %	0,8 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 343 956	900 000	900 000	900 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-15 881	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	1 328 075	900 000	900 000	900 000	0	0,0 %	0,0 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-54 401	-43 109	-36 553	-36 553	0	-15,2 %	-15,2 %	0
TOIMINTAKATE	-54 401	-43 109	-36 553	-36 553	0	-15,2 %	-15,2 %	0

Talousarvion perustelut

Kaupunginhallituksen tavoiteluku tulosalueen ulkoiseksi nettotuloksi on 900 000 euroa. Mikäli yksittäisen kohteen luovutus aiheuttaa tappiota, se kirjataan muihin toimintakuluihin.

Kaikkiaan vuonna 2025 on ajateltu luovutettavaksi asuinrakentamiseen tontteja seuraavasti: AK-tontit 2 kpl, AP-tontit 5 kpl ja AO-tontit 21 kpl. Mainitut luovutusmäärät ovat arvioita, joten niihin liittyy epävarmuutta.

Pientalotontteja (AO ja AP) luovutetaan mm. Luonnonmaalta Aurinkotuulen eli perhetalon alueelta sekä Manner-Naantalin puolelta Murikosta, Ruotupihalta sekä Taimosta, minkä lisäksi yksittäisiä luovutuksia voi toteutua myös muilta alueilta ml. entiset saariston kuntakeskukset. Kerrostalotonttien (AK) luovutus painottuu Luonnonmaalle perhetalon alueelle, minkä lisäksi luovutukset Manner-Naantalissa ovat mahdollisia. Teollisuustontteja on tarjolla runsaimmin Luonnonmaan Naviren alueelta ja Manner-Naantalin pohjoisosista Isosuolta sekä yksittäin muistakin sijainneista.

Kaupungilla on menossa tilaselvitys, jonka perusteella joistakin kiinteistöistä luovutaan. Mikäli

luopuminen tarkoittaa kauppaa, siitä saatava tulo kirjataan omaisuuden luovutuksen tulosalueelle. Tulon määrä selviää vasta, kun selvitys on hyväksytty ja kohteita saadaan myytyä.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Arvioidun tulon suuruus on sama kuin vuonna 2024.

Satama

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja (Laura Leppänen)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tulosalueelle budjetoidaan kaupungille kuuluvat satamaliikenteen sopimusperusteiset tulot, vuokratulot satama-alueelta ja näihin liittyvät kulut.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Satama				

Tulosalue ei sisällä henkilöresursseja.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 545 962	1 600 000	1 600 000	1 600 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	1 545 962	1 600 000	1 600 000	1 600 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-143	-155	-98	-98	0	-36,8 %	-36,8 %	0
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-143	-155	-98	-98	0	-36,8 %	-36,8 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	1 545 819	1 599 845	1 599 902	1 599 902	0	0,0 %	0,0 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-81 415	-61 061	-45 796	-45 796	0	-25,0 %	-25,0 %	0
Laskennalliset erät	-14 655	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 449 749	1 538 784	1 554 106	1 554 106	0	1,0 %	1,0 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 545 962	1 600 000	1 600 000	1 600 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	1 545 962	1 600 000	1 600 000	1 600 000	0	0,0 %	0,0 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-143	-155	-98	-98	0	-36,8 %	-36,8 %	0
TOIMINTAKATE	-143	-155	-98	-98	0	-36,8 %	-36,8 %	0

Talousarvion perustelut

Tulosalue sisältää satamayhtiön kanssa olevien sopimusten mukaiset vuokratulot maa- ja vesialueista, yhteensä 1 600 000 euroa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Ei sisällöllisiä muutoksia.

Talouspalvelut

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuhenkilö: Talousjohtaja (Heli Lähteenmäki)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Talouspalvelut on uusi tulosalue, joka sisältää rahatoimen, palkkahallinnon sekä hankintatoimen toiminnot.

Rahatoimi ylläpitää ajantasaista tietoa kirjanpidon avulla tapahtuvaa seurantaa varten, huolehtii maksuvalmiudesta ja ohjaa muuta talouteen liittyvää toimintaa. Rahatoimen vastuulla on laatia tilinpäätökset. Rahatoimi oli aiemmin oma tulosalueensa.

Palkkahallinto huolehtii palkkojen ja kokouspalkkioiden oikea-aikaisesta ja oikeellisesta maksatuksesta. Palkkahallinto oli aiemmin oma tulosalueensa.

Hankintatoimi kuului aiemmin hallinnon tulosalueeseen. Hankintatoimi tarjoaa asiantuntija-apua kaikenlaisiin hankintoihin. Teknisissä palveluissa on toimintoja, jotka hoitavat mm. urakkakilpailutuksia omin voimin. Hankinnoista on tullut jatkuvasti säännellympiä ja prosessin syvälinen asiantuntemus organisaatiossa on välttämätöntä.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Talouspalvelut	14,055	11,917	10,866	11

Rahatoimessa työskentelee kirjanpitopäällikkö, kaksi kirjanpitäjää, pääkassa ja toimistosihteeri. Lisäksi toisen, olemassa olevan toimistosihteerin vakanssi esitetään muutettavaksi taloussuunnittelijaksi. Yksikön henkilöstömäärä on vähentynyt yhdellä vuoteen 2024 verrattuna.

Palkkahallinnossa työskentelee palkka-asiantuntija ja kaksi palkkasihteeriä. Henkilöstöasiantuntija siirretään vuoden 2025 alusta henkilöstöpalveluihin.

Hankintatoimeen kuuluu hankintapäällikkö (ent. controller).

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	992 287	1 035 437	1 099 821	1 099 821	0	6,2 %	6,2 %	0
Myyntituotot	969 231	1 025 437	1 075 821	1 075 821	0	4,9 %	4,9 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	23 056	10 000	24 000	24 000	0	140,0 %	140,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 001 678	-1 059 069	-1 093 995	-1 093 997	0	3,3 %	3,3 %	0
Henkilöstökulut	-584 636	-601 683	-585 953	-585 955	0	-2,6 %	-2,6 %	0
Palvelujen ostot	-337 443	-359 235	-413 321	-413 321	0	15,1 %	15,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 797	-14 034	-12 177	-12 177	0	-13,2 %	-13,2 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-83 710	-80 367	-77 294	-77 294	0	-3,8 %	-3,8 %	0
Muut kulut	9 908	-3 750	-5 250	-5 250	0	40,0 %	40,0 %	0
TOIMINTAKATE	-9 392	-23 632	5 826	5 824	0	-124,7 %	-124,6 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-54 662	-66 013	-92 952	-92 952	0	40,8 %	40,8 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-63 928	-89 645	-87 126	-87 128	0	-2,8 %	-2,8 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	23 056	10 000	24 000	24 000	0	140,0 %	140,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-881 655	-927 073	-984 863	-984 865	0	6,2 %	6,2 %	0
TOIMINTAKATE	-858 599	-917 073	-960 863	-960 865	0	4,8 %	4,8 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	969 231	1 025 437	1 075 821	1 075 821	0	4,9 %	4,9 %	0
TOIMINTAMENOT	-120 024	-131 996	-109 132	-109 132	0	-17,3 %	-17,3 %	0
TOIMINTAKATE	849 207	893 441	966 689	966 689	0	8,2 %	8,2 %	0

Talousarvion perustelut

Jokainen talouspalvelut- tulosalueen toiminto toimii oman toimintonsa keskitettynä asiantuntijatahona koko kaupungissa. Lisäksi toimintojen rooliin kuuluu esihenkilöiden sekä prosessiin osallistuvien henkilöiden neuvonta, opastus ja ohjaus, sekä omien prosessien toiminnasta vastaaminen. Kaikkien toimintojen tehtäviin kuuluu myös toimintaan liittyvien järjestelmien pääkäyttäjyys. Digitalisaatiotaja automaatiota hyödynnetään enenevässä määrin.

Rahatoimi

Rahatoimissa jatketaan huolellista taloushallinnon hoitoa ja kirjanpidon laadintaa. Vuoden 2024 kehittämishanke on ollut taloussuunnittelun uusien välineiden käyttöönotto. Kehittämisen painopiste vuonna 2025 on uuden ostolaskujen käsittelyjärjestelmän käyttöönotossa, joka tulee muuttamaan koko kaupungin ostolaskujen käsittelyprosessia. Lisäksi talouden raportointia yhtenäistetään jo olemassa olevilla välineillä. Muiltakin osin jatketaan digitalisaation hyödyntämistä.

Palkkahallinto

Palkkahallinnon tehtäviin kuuluu palkan ja palkkioiden maksatuksesta vastaaminen sekä erilaisten korvausten hakeminen työnantajalle. Lisäksi palkkahallinto ohjeistaa esihenkilöitä ja henkilöstöä

palkka- ja palvelussuhdeasioissa. Tehtäviin kuuluu myös osallistua palkkahallinnon ohjelmiston kehittämiseen ohjelmistotoimittajan kanssa.

Hankintatoimi

Julkiset hankinnat ovat vahvassa roolissa ”vahva ja välittävä Suomi” -hallitusohjelmassa. Julkisten hankintojen kehittämisessä tähdätään erityisesti kustannussäästöihin. Tavoitteisiin aiotaan päästä kehittämällä niin hankintamenettelyä kuin hankintayksiköiden hankintaosaamista.

Hallitusohjelmaan on lisäksi kirjattu tavoitteita, jotka merkitsevät nykyistä tiukempaa puuttumista hankintasäännösten kiertämiseen sidosyksikköhankintojen avulla. Hallitusohjelmassa kannustetaan yhteishankintojen lisäämiseen. Lopulliset uudistukset ja niiden käytännön vaikutukset selviävät vasta myöhemmin. Osa uudituksista saattaa muodostua hyvinkin laajakantoisiksi.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Toiminnot jatkuvat pääosin ennallaan verrattuna aiempaan vuoteen organisaatiomuutoksesta huolimatta. Rahatoimesta vähenee yksi henkilö eläköitymisen myötä, ja toimistosihteerin vakanssi muutetaan taloussuunnittelijan vakanssiksi. Palkkahallinnosta siirtyy henkilöstöasiantuntija henkilöstöpalveluihin. Controllerin nimike muuttuu hankintapäälliköksi ja palkka jyvittyy kokonaan hankintojen kustannuspaikalle (aiemmin 40%).

Tietojärjestelmäkustannukset nousevat uusien järjestelmien käyttöönoton myötä, ja olemassa olevien järjestelmien kustannukset ovat myös nousseet.

Tietohallinto

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuhenkilö: Tietohallintopäällikkö (Juha Riekkinen)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tietohallinnon tehtävänä on koko tietoteknisen infrastruktuurin tietojen ja sähköisten palveluiden taloudellinen ja tehokas tuottaminen turvaten helppokäyttöisyys, tietoturvallisuus ja tietojen muuntamattomuus. Tämä tapahtuu ylläpitämällä tietoverkkoja, palvelinjärjestelmiä, sovelluksia, työasemia ja oheislaitteita. Lisäksi tietohallinto tukee yleisesti toiminnan kehittämistä.

Strateginen toimenpide	Mittari
IT-toimintamallin uudistus saatetaan konkretiaksi ja vakiinnutetaan tietohallinnon rooli digitalisaation edistäjänä, strategisena toimijana, toiminnan turvaajana sekä sisäisen toiminnan digikumppanina.	Uudistunut toimintamalli on osa vakiintunutta toimintaa ja prosessien voidaan sanoa toimivan tavoitellusti.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Tietohallinto	7,816	7,015	5,331	4

Henkilöstöä tietohallinnolla on tietohallintopäällikkö ja kaksi vakanssillista IT-suunnittelijaa.

Määräaikaisina talousarvioon sisältyy lisäksi määräraaha projektisuunnittelijan sekä lähinnä sivistystoimintojen AV-palveluihin keskittyvän asiantuntijan henkilöstökulut. Jälkimmäinen toiminto on tarkoitus ostaa jatkossa palveluna mutta toistaiseksi tarve itse koordinoitulle resurssille on vielä olemassa.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 478 823	1 399 120	1 587 482	1 587 482	0	13,5 %	13,5 %	0
Myyntituotot	1 478 823	1 399 120	1 587 482	1 587 482	0	13,5 %	13,5 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 321 513	-1 406 421	-1 588 333	-1 588 332	0	12,9 %	12,9 %	0
Henkilöstökulut	-380 657	-442 567	-311 804	-311 803	0	-29,5 %	-29,5 %	0
Palvelujen ostot	-347 899	-495 417	-855 752	-855 752	0	72,7 %	72,7 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-984	-4 465	-4 460	-4 460	0	-0,1 %	-0,1 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-591 685	-463 972	-416 317	-416 317	0	-10,3 %	-10,3 %	0
Muut kulut	-288	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	157 310	-7 301	-851	-850	0	-88,4 %	-88,4 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-142 597	-147 193	-132 272	-132 272	0	-10,1 %	-10,1 %	0
Laskennalliset erät	-18 968	-2 854	-3 545	-3 545	0	24,2 %	24,2 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 491	-157 348	-136 668	-136 667	0	-13,1 %	-13,1 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	168 593	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 239 648	-1 316 909	-1 541 462	-1 541 461	0	17,1 %	17,1 %	0
TOIMINTAKATE	-1 071 055	-1 316 909	-1 541 462	-1 541 461	0	17,1 %	17,1 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 310 230	1 399 120	1 587 482	1 587 482	0	13,5 %	13,5 %	0
TOIMINTAMENOT	-81 865	-89 512	-46 871	-46 871	0	-47,6 %	-47,6 %	0
TOIMINTAKATE	1 228 365	1 309 608	1 540 611	1 540 611	0	17,6 %	17,6 %	0

Talousarvion perustelut

Tietoteknisen infrastruktuurin palveluita tuotetaan noin 150 sovellukselle, joista alle puolet toimii omassa, palveluna ostetussa, palvelinympäristössä. Loppujen käyttö tapahtuu Saas-tyyppisesti. Kaupungilla on noin 750 matkapuhelinta ja lähes 4000 erilaista työntekijöiden, luottamushenkilöiden tai oppilaiden käytössä olevaa päätelaitetta. Infrastruktuuriin kuuluu edellisten lisäksi tietoliikenneverkkojen ylläpitoä sekä vastuu tietoteknisen tietoturvan toteuttamisesta ja seurannasta. IT-peruspalvelutuotanto on ulkoistettu Kuntien Tieralle.

Tietohallinnon muu toiminta keskittyy strategisen johtamisen tukemiseen esimerkiksi tiedolla johtamisen keinoin, sähköisen asiointin kehittämiseen sekä toiminnan jatkuvuuden varmistamiseen. Keinoina muunmuassa kehittämisen ohjaus, kokonaisarkkitehtuurin hallinta ja palvelulupausten koordinaatio.

Henkilöstöä tietohallinnolla on tietohallintopäällikkö ja kaksi IT-suunnittelijaa. Määräaikaisina talousarvioon sisältyy lisäksi määräraha projektisuunnittelijan sekä lähinnä sivistystoimintojen AV-

palveluihin keskittyvän asiantuntijan henkilöstökulut. Jälkimmäinen toiminto on tarkoitus ostaa jatkossa palveluna mutta toistaiseksi tarve itse koordinoitulle resurssille on vielä olemassa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Palvelutuotannon ulkoistaminen sekä yleinen kustannuskehitys ja tietoturvaan panostaminen lisäävät palveluostojen kokonaisuudessaan suhteellisen merkittävästi (n. 360000 €).

Vastaavasti henkilöstökulut alenevat n.130000 € oman työn panostuksen keskittyessä innovointiin ja kehittämiseen.

Laite- ja lisenssivuokrat alenevat noin 50000 €, kun erityisesti lisenssien optimointi tuottaa tulosta.

Kuten jo aiemmin IT-toimintamallia suunniteltaessa todettiin tietohallinto panostaa strategisempaan, enemmän digitaalisen toiminnan lisäarvoa tuottavaan suuntaan. Tällainen muutos edellyttää painopisteen siirtoa kehittämiseen ja innovointiin. Tuleva talousarviovuosi tulee olemaan siirtymän kannalta merkittävä ja vaatii runsaasti uuden oppimista ja koordinoitua.

KEHITTÄMISPALVELUT

Toimialajohtaja: Kehitysjohtaja

Palvelukuvaus

Kehittämispalvelut koostuu neljästä tulosalueesta: elinkeinopalvelut, viestintä ja markkinointi, työllisyyspalvelut sekä saaristolautakunta.

Kehittämispalvelut huolehtivat kaupungin viestinnästä, markkinoinnista ja brändäyksestä, elinkeinopalveluista, yritysyhteistyöstä sekä uusien yritysten houkuttelusta Naantaliin. Kaupunkistrategian laadinnan valmistelu sekä toteutumisen seuranta kuuluvat kehittämispalvelujen tehtäviin. Lisäksi kehittämispalvelut huolehtivat saariston kehityksen edistämisestä ja saaristo-näkökulman huomioimisesta kaupungin toiminnassa. Uutena toimintona kehittämispalveluissa on matkailuasiat, jossa pääpaino vuonna 2025 on matkailutoiminnon järjestämisessä kaupunkiorganisaatioon.

Käyttötalous (ulkoiset)	TP 2023	TA 2024	RAAMI 2025	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	227 899	292 500	92 500	131 600	131 600	0	-55,0 %	-55,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 116 891	-2 794 240	-5 244 762	-5 382 353	-5 382 353	0	92,6 %	92,6 %	0
TOIMINTAKATE	-1 888 991	-2 501 740	-5 152 262	-5 250 753	-5 250 753	0	109,9 %	109,9 %	0

Perustelut poikkeamille

Aikaisempi Hallinnon toimiala on jaettu kolmeksi erilliseksi toimialaksi, jolloin vertailu aikaisempiin vuosiin ei ole relevantti.

Kehittämispalveluiden talousarvio 2025 ylittää annetun raamiluvun noin 98 000 euroa. Ulkoiset toimintatuotot ovat noin 131 000 euroa ja toimintamenot noin 5 382 000 euroa. Toimintakate on noin 5 251 000 euroa. Henkilöstömenojen arvioidaan olevan noin 1 110 000 euroa, palvelujen ostot 2 605 000 euroa, aineet, tarvikkeet ja tavarat 14 000 euroa. Avustuksiin on varattu 1 653 000 euroa.

Merkittävät toiminnalliset muutokset

Muutokset vuoden 2024 talousarvioon verrattuna ovat merkittäviä. Työvoimapalvelu-uudistus sekä kotoutumislain kokonaisuudistus lisäävät kuntien tehtäviä ja kustannuksia merkittävästi. Työllisyyspalveluiden tulosalueen toimintakate vuoden 2025 talousarviossa on noin 2 590 000 euroa heikompi kuin vuoden 2024 talousarviossa. Viimeisimmän tiedon mukaan Naantalin kaupungille maksetaan lisääntyvien tehtävien johdosta noin 2 430 000 euroa valtionosuutta.

Kehittämispalveluissa on varauduttu matkailupalvelujen uudelleenorganisointiin ja kehittämiseen koko toimialalla. Yritysyhteistyöllä, viestinnällä ja markkinoinnilla sekä Naantali-brändillä on vahva rajapinta matkailupalveluihin, ja niitä tehdään kaikilla tulosalueilla. Kaupungin roolia matkailutoimialalla selkiytetään. Resursseja Naantalin Matkailu Oy:stä on siirretty kaupungin omiin toimintoihin.

Vuonna 2025 tehdään tapahtumatukikokeilu, jonka tavoitteena on elinvoimaisten tapahtumisen synnyttäminen vilkkaimman matkailusesongin ulkopuolelle.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Elinkeinopalvelut				3
Saaristoasiat	0,6	0,6	0,6	0,6
Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	9	2	3	3
Viestintä ja markkinointi				2,5

Organisaatiomuutoksessa Hallintopalvelut jakaantuu kolmeen toimialaan. Kehittämispalveluihin siirtyy 7 henkilöä (kehittämispäällikkö, viestintäpäällikkö, viestinnän suunnittelija, elinkeinopäällikkö, työllisyyspäällikkö, työllisyysohjaaja sekä yritys- ja työllisyyskoordinaattori). Lisäksi kulttuuri- ja viestintäsuunnittelijan työpanoksesta 50% kohdistuu kehittämispalveluihin.

Henkilöstöresursseihin esitetään kahta uutta vakanssia elinkeinopalvelujen tulosalueelle: kehitysjohtaja ja matkailupäällikkö.

Kehitysjohtajan tehtäviin kuuluu kehittämispalvelujen toimialan johtaminen, strategisten prosessien koordinointi, uusien investointien ja toimijoiden sijoittumisen edistäminen, toimialan tuottamien palvelujen koordinointi muiden toimialojen kanssa, kaupunginjohtajan tukeminen edunvalvonnassa ja yhteistyö sidosryhmien kanssa. Matkailupäällikön tehtävänä on johtaa matkailuohjelmatyötä, matkailualan yritysyhteistyötä ja osallistua matkailutoimialan markkinointitoimenpiteisiin.

Elinkeinopalvelut

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuhenkilö: Elinkeinopäällikkö (Lassi Rosala)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Elinkeinopalvelujen tehtävänä on kaupungin elinkeinopalveluiden tuottaminen. Tulosalueen pääasiallinen tehtävä on kehittää kaupungin elinkeinoasioita, toimia yritysten ja kaupunkiorganisaation yhdyspintana, houkutellessa kaupunkiin uusia yrityksiä sekä tarjota kaupungin alueella toimiville yrityksille tietoa ja palveluita toiminnan kasvun, kehittämisen ja verkostoitumisen tueksi.

Turun alueen kansainvälisen matkailun ja saaristomatkailun markkinointi- ja kehittämistyö hankitaan Visit Turku Archipelago Oy:ltä. Yritysneuvontapalvelut sekä seudullinen Invest In -palvelu hankitaan Turun seudun elinkeinosopimuksen palvelusopimuksen perusteella Turun Seudun Kehitys Oy:ltä.

Strateginen toimenpide	Mittari
Kaupunki toteuttaa näkyvää ja vaikuttavaa kohdemarkkinointia, matkailuelinkeinojen kehittämistä ja pääasiassa korkeasesongin ulkopuolella järjestettävien vetovoimaisten tapahtumien määrän lisäämistä	Markkinointitoimenpiteiden ja tapahtumien lukumäärä ja arvio vaikuttavuudesta
Elinkeinopalveluiden toiminta tukee kaupungin yritysystävällisyyttä ja lisää elinvoimaisuutta.	Yrittäjämyyntöarvioinnit, maakunnan 1-3 Oman yrityskyselyn tulokset (NPS) 50

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Elinkeinopalvelut				3

Organisaatiomuutosten vuoksi hallintopalveluista siirtyy elinkeinopalveluihin elinkeinopäällikkö. Henkilöstöresursseihin esitetään uusiksi vakansseiksi kehitysjohtaja ja matkailupäällikkö.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	12 325	15 000	10 000	10 000	0	-33,3 %	-33,3 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	12 325	15 000	10 000	10 000	0	-33,3 %	-33,3 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-650 631	-679 536	-681 840	-681 841	0	0,3 %	0,3 %	0
Henkilöstökulut	0	0	-252 284	-252 285	0	0,0 %	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-642 691	-679 500	-388 691	-388 691	0	-42,8 %	-42,8 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 136	-36	-3 900	-3 900	0	10 733,3 %	10 733,3 %	0
Avustukset	0	0	-30 000	-30 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-2 339	0	-6 965	-6 965	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	-465	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-638 306	-664 536	-671 840	-671 841	0	1,1 %	1,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-435	0	-39 782	-39 782	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-638 741	-664 536	-711 622	-711 623	0	7,1 %	7,1 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	12 325	15 000	10 000	10 000	0	-33,3 %	-33,3 %	0
TOIMINTAMENOT	-646 388	-679 000	-670 184	-670 185	0	-1,3 %	-1,3 %	0
TOIMINTAKATE	-634 063	-664 000	-660 184	-660 185	0	-0,6 %	-0,6 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-4 243	-536	-11 656	-11 656	0	2 074,6 %	2 074,6 %	0
TOIMINTAKATE	-4 243	-536	-11 656	-11 656	0	2 074,6 %	2 074,6 %	0

Talousarvion perustelut

Elinkeinopalveluiden hallinto

Kustannuspaikalle kohdistuvat kehitysjohtajan sekä elinkeinopäällikön henkilöstökulut sivukului-
neen.

Elinkeinojen markkinointi ja yhteistyö

Elinkeinojen markkinointiin ja yhteistyöhön varataan 78 000 euroa, joka pitää sisällään Meriverkos-
tot-tapahtumaan liittyviä maksutuottoja 10 000 euroa. Varatusta määrärahasta asiantuntijapalvelui-
den hankkimiseen ja kehittämishankkeiden toteuttamiseen varataan 66 000 euroa ja tapahtumien
järjestämiseen 12 000 euroa. Mikroyritysten palveluseteleihin on varattu 10 000 euron määräraha.

Matkailun kehittäminen

Vuoden 2025 talousarvioon varataan matkailuelinkeinojen kehittämistoimenpiteisiin 30 000 euroa ja tapahtumien järjestämiseen 10 000 euroa. Turun alueen matkailun markkinointi- ja kehittämistyöhön perustetun Visit Turku Archipelago Oy:n palveluihin varataan 100 000 euroa. Kustannuspaikka pitää sisällään matkailupäällikön henkilöstökulut sivukuluineen. Tapahtumatukeen on varattu 30 000 euron määräraha.

Turun Seudun Kehittämiskeskus

Uuden vuosille 2025-26 ulottuvan Turun seudun elinkeinosopimuksen palvelusopimuksen perusteella seudullista elinkeinopalvelua varten on varattu yhteensä 150 000 euron määräraha. Tästä määrärahasta kohdentuu perusrahoitukseen 98 000 euroa, hallintokuluihin 11 000 euroa ja elinkeinorahaston kiinteään osaan 41 000 euroa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Elinkeinopalvelut on uusi tulosalue ja perustettu organisaatiomuutoksen myötä. Tulosalueelle lisätään kaksi henkilöresurssia ja uusina tehtävinä elinkeinopalveluiden tulosalueelle siirtyvät kaupungin matkailuelinkeinojen kehittämispalvelut sekä tapahtumatuki.

Turun Seudun Kehittämiskeskuksen kustannuspaikalle aiemmin kohdistettu Elinkeinorahaston kuntakohtainen osa 39 000 euroa kohdistetaan Viestinnän ja markkinoinnin tulosalueelle.

Viestintä ja markkinointi

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuhenkilö: Viestintäpäällikkö (Jessica Ålgars)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Viestinnän ja markkinoinnin tehtävänä on edistää kaupungin strategisia tavoitteita vaikuttavan viestinnän keinoin. Viestimme Kuntalain mukaisesti kuntalaisille, järjestöille ja muille yhteisöille mm. palveluista, taloudesta, asioiden käsittelystä, päätöksistä ja miten valmisteluun voi vaikuttaa. Toimimme yhteistyössä kaikkien kaupungin sektoreiden ja toimialojen kanssa.

Markkinoinnilla pyrimme kehittämään ja vahvistamaan Naantalin brändiä ja luomaan positiivisia mielikuvia Naantalista, jotta houkuttelemme asukkaita, yrityksiä ja matkailijoita. Viestintää ja markkinointia tehdään monikanavaisesti ja kohderyhmät huomioiden. Kehitämme toimintaamme vastuullisesti, muuttuvan yhteiskunnan tarpeiden mukaisesti.

Strateginen toimenpide	Mittari
Toimimme median suhteen proaktiivisesti ja edistämme kaupungin aiheista toimitettujen uutisten määrää.	Positiivisten ja neutraalien uutisten määrä ja tavoitettavuus mediassa kasvaa.
Viestimme aktiivisesti ja vuorovaikutteisesti Naantalin kaupungin pääkanavissa sosiaalisessa mediassa.	Naantalin Facebook, Instagram ja LinkedIn -tilien seuraajamäärien ja sitouttamisen (engagement) kasvu.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Viestintä ja markkinointi				2,5

Viestinnän ja markkinoinnin yksikköön kuuluu viestintäpäällikkö, joka kokoaikaisesti vastaa kaupungin viestinnästä ja markkinoinnista, kokoaikainen viestintäsuunnittelija sekä kulttuuri- ja viestintäsuunnittelija 50 % työpanoksella.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	2 917	3 000	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Myyntituotot	2 917	3 000	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-260 481	-287 140	-455 667	-455 665	0	58,7 %	58,7 %	0
Henkilöstökulut	-109 228	-112 450	-206 347	-206 345	0	83,5 %	83,5 %	0
Palvelujen ostot	-141 200	-168 720	-231 265	-231 265	0	37,1 %	37,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 911	-3 452	-5 324	-5 324	0	54,2 %	54,2 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-4 090	-2 518	-12 731	-12 731	0	405,6 %	405,6 %	0
Muut kulut	-52	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-257 564	-284 140	-455 667	-455 665	0	60,4 %	60,4 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-8 028	-8 028	-8 028	-8 028	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	215 850	217 438	399 667	399 667	0	83,8 %	83,8 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-49 742	-74 730	-64 028	-64 026	0	-14,3 %	-14,3 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	2 917	3 000	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-250 681	-280 250	-437 168	-437 166	0	56,0 %	56,0 %	0
TOIMINTAKATE	-247 764	-277 250	-437 168	-437 166	0	57,7 %	57,7 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-9 800	-6 890	-18 499	-18 499	0	168,5 %	168,5 %	0
TOIMINTAKATE	-9 800	-6 890	-18 499	-18 499	0	168,5 %	168,5 %	0

Talousarvion perustelut

Kaupungin viestinnän tavoitteena on olla strategista, vaikuttavaa, vuorovaikutteista ja vastuullista. Kaupungin strategisia tavoitteita edistetään suunnitelmallisesti viestinnän ja markkinoinnin keinoin, monikanavaisesti ja kohderyhmät huomioiden.

Viestinnän toimintakenttä muuttuu jatkuvasti, ja vahva digitaalinen näkyvyys ja vuorovaikutus on välttämätöntä. Uudistamme kaupungin viestintäsuunnitelman, joka ohjaa kaupungin viestintää strategisesti, ja kehitämme rohkeasti kaupungin viestintää kokonaisuutena, muuttuvien tarpeiden mukaisesti. Kehittämiskohteita vuonna 2025 ovat mm.

- vaikuttavuus ja data (tiedolla johtaminen), KPI -mittareiden valinta
- johtamisviestintä
- proaktiivisuus mediasuhteissa
- kriisiviestintä
- asiantuntijoiden viestintävalmiudet
- työnantajamielikuvan vahvistaminen yhteistyössä HR:n kanssa
- tekoälyn hyödyntäminen

Tämä edellyttää viestinnän ammattilaisilta jatkuvaa uuden oppimista ja ketterää uusien viestintätapojen testaamista, sekä uskallusta luopua vanhoista kanavista tai käytännöistä, jotka eivät enää tuo riittävää hyötyä panostuksiin nähden. Esimerkiksi postitus- ja painatusmaksut ovat nousseet merkittävästi, ja painotuotteiden roolia viestinnän kokonaisuudessa arvioidaan. Analysoimme myös Naantalin sosiaalisen median kenttää, jotta varmistamme brändin ja viestinnän yhtenäisyyden kaikissa kanavissa sekä kyberturvallisuuden vaatimukset. Myös mm. uutiskirjeissä ja esitteissä Naantalin tulee näyttäytyä yhtenäisenä brändinä.

Markkinoinnin tavoitteena on vahvistaa, yhtenäistää ja tarvittaessa uudistaa Naantalin brändi ja luoda positiivia mielikuvia kaupungista omissa kanavissa, verkostoissa, mediassa, markkinointikampanjoilla sekä valituissa tapahtumissa.

Naantalin viestintää ja markkinointia johdetaan kokonaisuutena viestinnän ja markkinoinnin yksiköstä. Matkailun markkinointi on tulevaisuudessa osa tätä kokonaisuutta. Tontti- ja yritystonttimarkkinointia jatketaan yhteistyössä maankäyttö- ja elinkeinopalveluiden kanssa. Pyrkimyksenä on myös tuoda kaupunkikonsernin yhtiöt vahvemmin osaksi Naantalin kaupungin viestintää ja brändiä.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Markkinointiin varattuja määrärahoja on keskitetty Viestinnän ja markkinoinnin kustannuspaikalle. Tällä tavalla brändin ja markkinoinnin johtaminen sekä kokonaisuuden kehittäminen ja koordinointi on yhden tulosalueen, eli Viestintä ja markkinointi, vastuulla.

Työllisyyspalvelut

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuhenkilö: Työllisyyspäällikkö (Jani Välimäki)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tulosalue vastaa työllisyyspalveluiden hoitamisesta sekä maahanmuuttajien kotouttamistoiminnasta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Strateginen toimenpide	Mittari
Työvoimapalvelu-uudistuksen hyödyntäminen naantalilaisten työnhakijoiden sekä työnantajien hyväksi.	Kehitetään ja otetaan käyttöön yhdessä uuden työvoimaviranomaisen kanssa paikallinen toimintamalli, joka palvelee tehokkaasti sekä naantalilaisia työttömiä työnhakijoita että työnantajia.
Kotoutumislain kokonaisuudistuksen johdosta tehtävät muutokset palvelurakenteeseen toteutetaan tarkoituksenmukaisella ja tehokkaalla tavalla.	Kotouttamistoiminnassa on riittävä resurssi ja toiminta on organisoitua ja tehokasta. Maahanmuuttajat saavat riittävästi ohjausta ja neuvontaa sekä muita kotoutumista edistäviä palveluita.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Työttömyyden vähentäminen.	Työllisyyspalveluiden toimesta Naantalin kaupungille työllistettyjen työttömien lukumäärä.: Tavoite 20
Vuoropuhelu Naantalin kaupungin ja paikallisten työnantajien välillä on aktiivista.	Yritys- ja työllisyyskoordinaattorin työnantajakonaktien määrä vuoden aikana.: Tavoite 250
Yrittäjyyteen kannustaminen.	Otetaan käyttöön yrittäjyysseteli, jolla tuetaan nuoria taloudellisesti yritystoiminnan käynnistämiseksi.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	9	2	3	3

Ei muutoksia vuoteen 2024 verrattuna. Työllisyyspäällikkö, työllisyysohjaaja sekä yritys- ja työllisyyskoordinaattori. Yhteensä 3 HTV.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	210 677	273 000	120 000	120 000	0	-56,0 %	-56,0 %	0
Myyntituotot	103 475	0	120 000	120 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	6 304	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	100 898	273 000	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 081 575	-1 664 163	-4 099 034	-4 099 032	0	146,3 %	146,3 %	0
Henkilöstökulut	-441 993	-895 290	-592 063	-592 061	0	-33,9 %	-33,9 %	0
Palvelujen ostot	-72 681	-134 416	-1 908 890	-1 908 890	0	1 320,1 %	1 320,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-766	-4 800	-3 300	-3 300	0	-31,3 %	-31,3 %	0
Avustukset	-555 000	-617 000	-1 578 500	-1 578 500	0	155,8 %	155,8 %	0
Vuokratulot	-10 694	-12 657	-16 281	-16 281	0	28,6 %	28,6 %	0
Muut kulut	-440	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-870 898	-1 391 163	-3 979 034	-3 979 032	0	186,0 %	186,0 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-6 493	-6 760	-8 280	-8 280	0	22,5 %	22,5 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-877 391	-1 397 923	-3 987 314	-3 987 312	0	185,2 %	185,2 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	210 677	273 000	120 000	120 000	0	-56,0 %	-56,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 055 081	-1 636 090	-4 068 363	-4 068 361	0	148,7 %	148,7 %	0
TOIMINTAKATE	-844 404	-1 363 090	-3 948 363	-3 948 361	0	189,7 %	189,7 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-26 494	-28 073	-30 671	-30 671	0	9,3 %	9,3 %	0
TOIMINTAKATE	-26 494	-28 073	-30 671	-30 671	0	9,3 %	9,3 %	0

Talousarvion perustelut

Työllisyyspalveluiden vastuulle kuuluu työllisyyden edistäminen sekä maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyvät tehtävät yhdessä yhteistyökumppanien kanssa.

Naantalin kaupunki toteuttaa työllistämisen edistämisen tehtäviä kunnan yleisen toimialan puitteissa. Työllisyyspalveluiden konkreettisia toimenpiteitä työllisyyden edistämiseen ovat työttömien tukityöllistämiseen liittyvät tehtävät, työnantajille myönnettävät työllistämisen tuet (kesä- ja kausityösetelit sekä rekrylisä) sekä kaupungin kesätyöpaikkojen koordinointi. Yritys- ja työllisyyskoordinaattorin uuden vakanssin myötä kaupungin työllisyyspalvelut palvelee aiempaa aktiivisemmin myös naantalilaisia työnantajia, ensisijaisesti osaavan työvoiman saatavuuden edistämisen näkökulmasta. Työllisyyspalvelut osallistuu aktiivisesti yrittäjyyskasvatuksen edistämiseen Naantalissa. Konkreettisenä toimenpiteenä vuoden 2025 aikana otetaan käyttöön yrittäjyysseteli, jolla tuetaan nuoria taloudellisesti yritystoiminnan käynnistämisessä.

Työvoimapalvelu-uudistus sekä kotoutumislain kokonaisuudistus astuvat voimaan 1.1.2025. Molemmat uudistukset tuovat kunnille uusia tehtäviä. Naantalin kaupunki kuuluu Turun työllisyysalueeseen ja lakisääteisiä työvoimapalveluita naantalilaisille työnhakijoille sekä työnantajille tulevat tuottamaan Turun kaupunki sekä (suunnitelman mukaan) Raision kaupunki; pääosan suoraan asiakkaille kohdennettavista palveluista tulee tuottamaan Raision kaupunki. Kunnan vastuulla olevat kotoutumisen

edistämisen tehtävät on suunniteltu järjestettävän yhteistoiminnassa Raision kaupungin kanssa siten, että Raision kaupunki tuottaa kotoutumisen edistämisen asiakastyön Naantalin kaupungille. Näiden uudistusten myötä tapahtuvat muutokset vaativat aktiivista seudullista yhteistyötä ja vuoropuhelua palveluiden tuottamisen suunnittelussa sekä yhteensovittamisessa Naantalin kaupungin omiin palveluihin. Tavoitteena on luoda toimintamalli, joka palvelee tehokkaasti sekä naantalilaisia työttömiä työnhakijoita että työnantajia.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Muutokset vuoden 2024 talousarvioon verrattuna ovat merkittäviä. Naantalin kaupungin työllisyyspalveluiden omana työnä tehtävä perustehtävä ei merkittävästi muutu. Työvoimapalvelu-uudistus sekä kotoutumislain kokonaisuudistus kuitenkin lisäävät kuntien tehtäviä huomattavasti 1.1.2025 alkaen ja näin ollen myös kustannuksia. Uudistuksista johtuen tulosalueen toimintakate vuoden 2025 talousarviossa on noin 2 590 000 euroa heikompi kuin vuoden 2024 talousarviossa.

Toimintatuotot vähenevät arviolta 153 000 euroa, johtuen pääasiassa siitä, että kunnat eivät 1.1.2025 alkaen enää saa valtiolta palkkatukea (-200 000 euroa). Toimintatuottoja puolestaan lisää kotoutujista maksettavan laskennallisten korvausten ennakoitu kasvu (+47 000 euroa).

Toimintamenoja kasvattavat eniten uudet lakisääteiset työvoimapalvelutehtävät (-1 780 000 euroa), kuntien laajeneva vastuu työttömyysturvan rahoituksesta (-950 000 euroa nykyiseen verrattuna) sekä kuntien lisääntyvät tehtävät kotoutumisen edistämisen osalta (-20 000 euroa). Merkittävimpiä toimintamenoja vähentäviä tekijöitä ovat tukityöllistämisen menojen väheneminen (310 000 euroa) ja työllisyysaluevalmistelun kustannusten pois jäänti (30 000 euroa). Edellä mainittujen muutosten nettovaikutus toimintamenoihin on -2 410 000 euroa.

Kunnille tulevien uusien tehtävien johdosta (työvoimapalveluiden järjestäminen, kuntien vastuun laajeneminen työttömyysturvan rahoituksesta ja kuntien lisääntyvät tehtävät kotoutumisen edistämässä) valtio maksaa kunnille lisää valtionosuutta. Viimeisimmän tiedon mukaan Naantalin kaupungille maksetaan em. lisääntyvien tehtävien johdosta noin 2 430 000 euroa valtionosuutta.

Saaristoasiat

Toimielin: SAARISTOLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Kehittämispäällikkö (Tiina Rinne-Kylänpää)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto / Tukitoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Saaristolautakunta vastaa saaristoasioiden hallinnosta siten, että saaristolaissa kunnalle määrätyt tehtävät tulevat hoidetuiksi. Saaristolautakunta toimii asiantuntijana kaikissa saaristoa koskevissa asioissa. Saaristolautakunnan toimialana ovat saaristo- ja maaseutuasiat, maaseudun ja saariston kehittämishankkeet sekä ohjelmaperusteinen yhteistyö paikallistahojen ja hankerahoittajien kanssa.

Strateginen toimenpide	Mittari
Toteutamme pitkäjänteistä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa. Tuetaan aktiivisia yhdistyksiä ja paikkaperusteista kehittämistä ja kylien kehittämistä.	Saaristolautakunnan tukemat yhdistysten avustukset (kpl), saariston kokoontumis- ja etätyötilojen toiminnan tukeminen ja yhteistyö saariston yhdistysten kanssa.: Lähtö 17, Tavoite 17
Markkinoidaan Saariston Rengastietä, toteutetaan koko kaupungin vahva brändäys saaristona	Osallistutaan Saariston Rengastien matkailuhankkeeseen sekä yhteismarkkinointiin, Rengastien kävijämäärät: Lähtö 21 770, Tavoite 23 000 Pienen rengastien kävijämäärä: Lähtö 25 000, Tavoite 27 000

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Saaristoasiat	0,6	0,6	0,6	0,6

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 981	1 500	1 600	1 600	0	6,7 %	6,7 %	0
Myyntituotot	0	500	600	600	0	20,0 %	20,0 %	0
Maksutuotot	1 981	1 000	1 000	1 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-226 972	-254 835	-265 819	-265 821	0	4,3 %	4,3 %	0
Henkilöstökulut	-47 103	-57 000	-59 739	-59 741	0	4,8 %	4,8 %	0
Palvelujen ostot	-91 016	-105 227	-110 216	-110 216	0	4,7 %	4,7 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 198	-1 400	-1 610	-1 610	0	15,0 %	15,0 %	0
Avustukset	-41 800	-43 000	-45 000	-45 000	0	4,7 %	4,7 %	0
Vuokratulut	-44 621	-48 208	-49 254	-49 254	0	2,2 %	2,2 %	0
Muut kulut	-235	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-224 991	-253 335	-264 219	-264 221	0	4,3 %	4,3 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-31 609	-32 007	-46 507	-46 507	0	45,3 %	45,3 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-256 600	-285 342	-310 726	-310 728	0	8,9 %	8,9 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 981	1 500	1 600	1 600	0	6,7 %	6,7 %	0
TOIMINTAMENOT	-164 741	-198 900	-206 639	-206 641	0	3,9 %	3,9 %	0
TOIMINTAKATE	-162 760	-197 400	-205 039	-205 041	0	3,9 %	3,9 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-62 231	-55 935	-59 180	-59 180	0	5,8 %	5,8 %	0
TOIMINTAKATE	-62 231	-55 935	-59 180	-59 180	0	5,8 %	5,8 %	0

Talousarvion perustelut

Saaristolautakunnan hallinto

Tehtäväalueen menot muodostuvat saaristolautakunnan hallinnon, hanketoiminnan ja maaseutuhal-
linnon menoista. Saaristolautakuntaan kuuluu 9 jäsentä. Se kokoontuu 4–6 kertaa vuodessa.

Henkilöstökuluissa on saaristoasioita hoitavan kehittämispäällikön palkkakulut (osa-aikainen 60 %).
Tehtäviin sisältyvät myös muut johtamis- ja kehittämistehtävät, mm. strategiatyö. Viestinnän osuus
tehtävistä on siirtynyt kokoaikaiselle viestintäpäällikölle.

Koulutus-, matkustus- ja majoituspalvelut sisältävät mm. saaristolautakunnan edustajien osallistumi-
sen valtakunnallisen saariston seminaari ym. tilaisuuksiin.

Avustukset

Saaristoalueilla toimivien yhdistysten ja järjestöjen toimintaa tuetaan avustuksin sekä antamalla asi-
antuntija-apua. Avustuksiin on varattu 45 000 euroa, joissa on huomioitu myös yhdistysten kesätyö-
tekijöiden palkkaaminen.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostoissa on varattu strategian ja elinvoimaohjelman toteuttamiseen liittyviin hankkeisiin sekä saariston tapahtumakuljetuksiin 20 000 euroa sekä saariston esitteisiin 10 000 euroa, mm. Saariston Rengastien yhteiseen esitteeseen sekä karttaan.

Uusina ovat kuntien yhteiset hankkeet CATTB (Coast & Archipelago TravelTech Boost, 1500 euroa) ja pyörämatkailuhanke KAPU (Kattavammat pyöräilyverkotot ja palvelut yhteistyöllä 1000 euroa)

Muut yhteistoimintaosuudet

Muissa yhteistoimintaosuuksissa on seuraavat kuntarahoitusosuudet: Leader-toimintaryhmä Varsin Hyvä 15 200 €, Varsinais-Suomen liiton Pohjoismainen saaristoyhteistyö 1 350 € sekä I Samma Båt ry:n Saaristomeren kalatalousryhmä 2 000 €.

Vuokrat

Vuokrissa on Merimaskun maamiesseurantalon, Livonsaaren kylätalon ja Sinervon talon sekä osuus kaupungintalon toimistohuoneen vuokrasta.

Maaseutuhallinnon palvelut

Maaseutuhallinnon palvelujen ostoon Liedon kunnalta on varattu 46 300 €.

Maksujen tarkistaminen

Kalastuslupamaksut tarkistettiin keväällä 2024. Tarvetta tarkistuksiin vuodelle 2025 ei ole, koska mahdollisella korotuksella ei ole juurikaan merkitystä kalastuslupatuloihin (n. 500 euroa/vuosi).

Muutokset edelliseen talousarvioon

Naantalın saariston näkyvyyttä on lisätty Saariston Rengastien esitteessä sekä kartassa.

SIVISTYSPALVELUT

Toimialajohtaja: Sivistysjohtaja (Kimmo Kuusimäki)

Palvelukuvaus

Sivistyspalvelut tuottaa kaupungin varhaiskasvatus-, perusopetus-, lukio-, kansalaisopisto-, musiikkiopisto-, kirjasto-, museo-, hyvinvointi-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelut. Palvelut tuotetaan omana toimintana. Ostopalvelujen käyttö on vähäistä ja niitä käytetään palveluissa, joita ei ole käytännössä mahdollista itse tuottaa.

Päätöksenteko tapahtuu koulutuslautakunnassa ja hyvinvointilautakunnassa.

Käyttötalous (ulkoiset)	TP 2023	TA 2024	RAAMI 2025	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/TA24	KJ25/TA24	TA25/TA24
TOIMINTATULOT	3 154 859	2 226 925	2 226 925	2 236 253	2 236 253	0	0,4 %	0,4 %	0
TOIMINTAMENOT	-32 880 410	-31 705 643	-33 765 643	-33 819 262	-33 819 257	0	6,7 %	6,7 %	0
TOIMINTAKATE	-29 725 551	-29 478 718	-31 538 718	-31 583 009	-31 583 004	0	7,1 %	7,1 %	0

Perustelut poikkeamille

Raamivaiheen palkankorotuksessa ilmeni laskentavirhe. Palkankorotukset jäivät 44.292 €

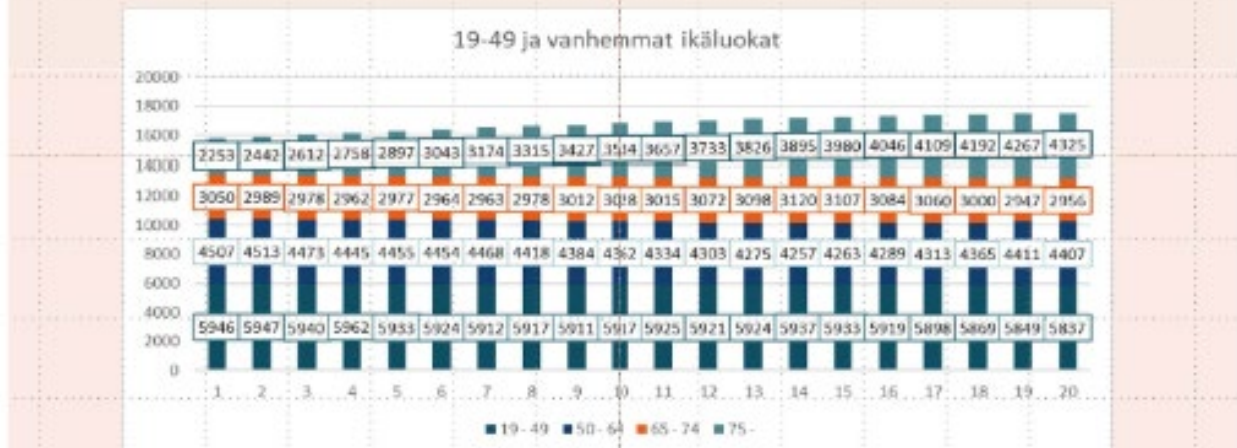
vajaaksi.

Väestöennusteet:

Alla esitetyjä tilastokeskuksen ennusteita on täydennetty kaupunkiosakohtaisilla ennusteilla, jotka huomioivat mm. tulevan kaavoituksen vaikutuksia (2023)

Tilastokeskuksen väestöennuste vuosille 2021-2040 ikäryhmät 19-49, 50-64, 65-74 ja 75-

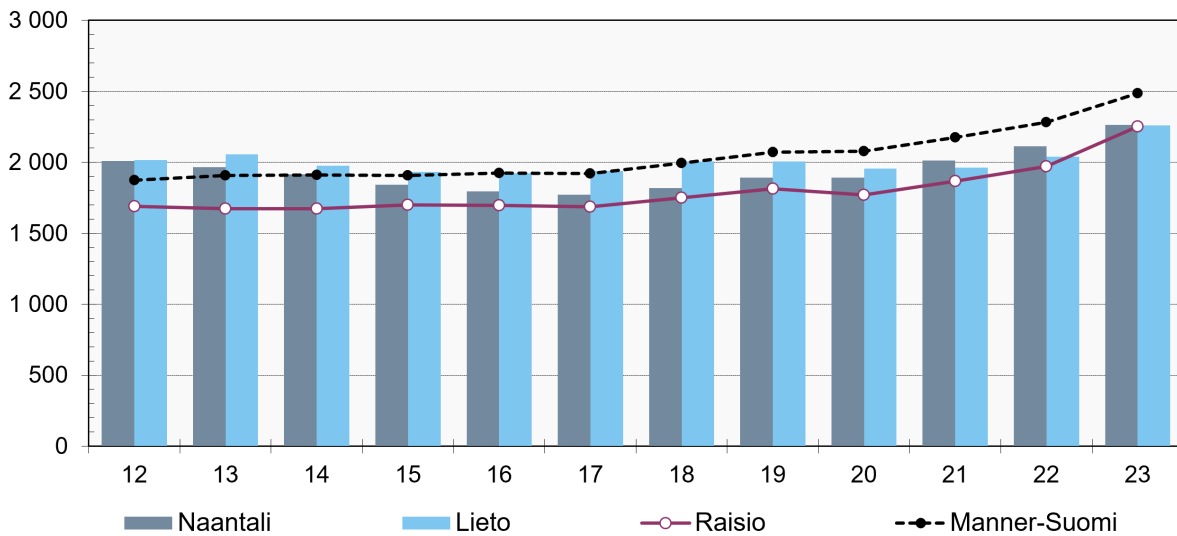

Merkittävät toiminnalliset muutokset

1. Sivistystoimen palveluverkon II-vaihetta valmistellaan.
2. Varhaiskasvatuksessa on laadittu vuosille 2024-2028 kaupunkistrategian ja hyvinvointisuunnitelman pohjalta toimintaa ohjaava toimintalinjaus.
3. Perusopetuksen oppilasmäärä laskee. Oppilasmäärän väheneminen tapahtuu alakoulussa kouluun tulevan ikäluokan ollessa noin 20 oppilasta pienempi. Valmistaudutaan oppimisen tuen uudistamiseen.
4. Lukiokoulutukseen on tulossa vuonna 2025 lainsäädännön muutoksia, jotka koskevat Naantalin lukiossa erityisopetusta, oppimisen tukea ja ylioppilastutkintoa.
5. Oppilaan tukipalvelujen toimintaa kehitetään.
6. Nousevat kurssimaksut vähentävät opiston käyttäjämääriä.
7. Museon esine- ja valokuvakokoelmien digitointityötä jatketaan kokoelmahallintajärjestelmä Ainaassa ja fyysisten kokoelmien järjestäminen säilytystiloissa jatkuu.
8. Liikkumisohjelmia jalkautetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
9. Nuorisopalvelut järjestää eri nuorisotyön muotoja ja kehittävät viestintää sosiaalisessa mediassa.
10. Aktiivinen tiedon keruu kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta.

Nettokustannukset 2023 (Lähde: Kuntaliitto / Kuntatalous)	Naantali	Raisio	Lieto	Kaarina	Kunnat keskimäärin
Sivistys yhteensä/asukas €	2 263	2 252	2 261	2 489	2 485
Varhaiskasvatus/asiakas €	10 160	11 573	10 096	11 065	11 062
Perusopetus/oppilas €	11 160	10 320	9 004	10 173	11 376
Lukio/opiskelija €	8 884	8 728	9 179	6 556	9 299
Kirjasto/asukas €	66	56	43	62	66
Kulttuuri/asukas €	121	83	54	81	154
Liikunta/asukas €	165	131	80	101	146

Opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset, €/as.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Hyvinvointipalvelut		0,915	1	1,33
Kulttuuripalvelut	22,207	24	22,478	16,73
Liikuntapalvelut	13,767	12,143	9,341	5
Lukio-opetus	25,213	25,375	24,598	18,73
Nuorisopalvelut	13,564	6,891	9,341	7,34
Opistot	49,094	43,985	43,667	15,94
Oppilaan tukipalvelut	68,356	63,549	67,184	44,87
Perusopetus	175,039	176	174,666	134,12
Sivistystoimen hallinto	6,63	7,591	6,896	6,62
Varhaiskasvatuksen tuki				
Varhaiskasvatus	203,682	210,861	201,766	171

Koulutuslautakunta

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	2 728 671	1 985 825	1 995 153	1 995 153	0	0,5 %	0,5 %	0
Myyntituotot	446 659	601 325	601 325	601 325	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	1 552 116	1 367 500	1 376 828	1 376 828	0	0,7 %	0,7 %	0
Tuet ja avustukset	721 873	16 500	16 500	16 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	1 556	500	500	500	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	2 874	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	3 592	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-43 180 634	-43 399 458	-45 774 801	-45 774 796	0	5,5 %	5,5 %	0
Henkilöstökulut	-25 239 577	-24 286 367	-25 910 423	-25 910 418	0	6,7 %	6,7 %	0
Palvelujen ostot	-8 552 276	-8 695 022	-9 274 635	-9 274 635	0	6,7 %	6,7 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 296 682	-1 252 298	-1 328 210	-1 328 210	0	6,1 %	6,1 %	0
Avustukset	-965 578	-900 316	-900 316	-900 316	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-7 053 772	-8 236 269	-8 332 031	-8 332 031	0	1,2 %	1,2 %	0
Muut kulut	-72 749	-29 186	-29 186	-29 186	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-40 451 963	-41 413 633	-43 779 648	-43 779 643	0	5,7 %	5,7 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-534 584	-715 493	-481 853	-481 853	0	-32,7 %	-32,7 %	0
Laskennalliset erät	-233 942	-235 622	-386 706	-386 706	0	64,1 %	64,1 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-41 229 562	-42 364 748	-44 648 207	-44 648 202	0	5,4 %	5,4 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	2 726 661	1 985 825	1 995 153	1 995 153	0	0,5 %	0,5 %	0
TOIMINTAMENOT	-30 131 723	-28 896 861	-30 896 140	-30 896 135	0	6,9 %	6,9 %	0
TOIMINTAKATE	-27 405 063	-26 911 036	-28 900 987	-28 900 982	0	7,4 %	7,4 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	2 011	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-13 048 911	-14 502 597	-14 878 661	-14 878 661	0	2,6 %	2,6 %	0
TOIMINTAKATE	-13 046 901	-14 502 597	-14 878 661	-14 878 661	0	2,6 %	2,6 %	0

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Lukio-opetus	25,213	25,375	24,598	18,73
Opistot	49,094	43,985	43,667	15,94
Oppilaan tukipalvelut	68,356	63,549	67,184	44,87
Perusopetus	175,039	176	174,666	134,12
Sivistystoimen hallinto	6,63	7,591	6,896	6,62
Varhaiskasvatuksen tuki				
Varhaiskasvatus	203,682	210,861	201,766	171

Sivistystoimen hallinto

Toimielin: KOULUTUSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja (Kimmo Kuusimäki)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on arvioida ja kehittää sivistystoimen tarjoamia palveluja asiakaslähtöisesti lainsäädäntö ja kaupunkistrategia huomioon ottaen. Palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti. Sivistystoimisto hoitaa koulutus- ja hyvinvointilautakunnan hallinto- ja toimistotehtävät sekä asiakaspalvelun.

Strateginen toimenpide	Mittari
Sivistyspalvelujen ja sen yhteistyökumppanien uudistetun palveluverkon toteuttaminen jatkuu.	Kalevanniemen kampuksen rakentaminen ja peruskorjaus etenee aikataulussa

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Uuden taloussuunnitteluohjelman käyttäjäkoulutus lisää talousarvion tarkkuutta tulosityksikkötasolla	Tulosityksiköiden toimintakatteen toteutumaprosentti: Tavoite 100

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Sivistystoimen hallinto	6,63	7,591	6,896	6,62

HTV TA2025 ei pidä sisällään sijaisia eikä hanketyöntekijöitä.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-600 204	-815 669	-893 178	-893 179	0	9,5 %	9,5 %	0
Henkilöstökulut	-441 327	-384 444	-456 276	-456 277	0	18,7 %	18,7 %	0
Palvelujen ostot	-81 505	-71 461	-76 228	-76 228	0	6,7 %	6,7 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 853	-305 243	-305 190	-305 190	0	0,0 %	0,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-51 370	-52 025	-52 988	-52 988	0	1,9 %	1,9 %	0
Muut kulut	-150	-2 496	-2 496	-2 496	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-600 204	-815 669	-893 178	-893 179	0	9,5 %	9,5 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-30 089	-35 258	-48 151	-48 151	0	36,6 %	36,6 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-630 293	-850 927	-941 329	-941 330	0	10,6 %	10,6 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-525 971	-739 701	-811 533	-811 534	0	9,7 %	9,7 %	0
TOIMINTAKATE	-525 971	-739 701	-811 533	-811 534	0	9,7 %	9,7 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-74 233	-75 968	-81 645	-81 645	0	7,5 %	7,5 %	0
TOIMINTAKATE	-74 233	-75 968	-81 645	-81 645	0	7,5 %	7,5 %	0

Talousarvion perustelut

Hallinnon tulosalueeseen sisältyy sivistyspalvelujen toimialaa ohjaava ja toteuttava toimialan yhteinen henkilöstö. Hallinnon toimistohenkilöstö vastaa koulutus- sekä hyvinvointilautakunnan asiakirja- ja toimistotehtävistä, sekä toteuttaa lautakuntien alaisten eri toimintojen talous-, toimisto- ja asiakaspalvelutehtäviä.

Hallinnossa valmistellaan vuonna 2018 hyväksytyyn palveluverkkouudistuksen toteuttamissuunnitelmaa. Palveluverkkouudistuksen toteutus etenee siten, että eri toimenpiteisiin liittyvät ratkaisut valmistellaan päätettäväksi kohde kerrallaan.

Palveluverkon toteuttaminen on vaiheessa, jossa vuoden 2025 aikana

- Kalevanniemen kampuksen kädentaitojen rakennus valmistuu syksyllä ja liikuntahallin sekä oppimiskylien toteutus alkaa

- palveluverkkosuunnitelman II-vaiheen toteutusta valmistellaan 2027-

Sivistysviraston kautta koordinoidaan myös OKM:n ja Opetushallituksen rahoittamia hankkeita.

Talousarvioesitykseen sisältyy koulujen oppimisympäristöjen uudistamisen tarvitsemat hankinnat sekä varhaiskasvatuksen ja opetuksen it-hankinnat hallinnon käyttötaloudessa.. Kustannukset kohdennetaan käytön mukaisesti toimintayksiköihin.

It:n koordinoitiresurssi 0,6 htv on keskitetty hallintoon.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Ei toiminnallisia muutoksia edelliseen talousarvioon.

Varhaiskasvatuksen tuki

Toimielin: KOULUTUSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuksen johtaja (Kaisa Rantala)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Kansaneläkelaitos (kela) myöntää ja maksaa lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuet ja laskuttaa ne kaupungilta. Kaupungilla on käytössä palveluseteli yksityisen varhaiskasvatuksen käyttöön. Naantalin kaupunki maksaa myös kotihoidon ja yksityisen hoidon kuntalisää.

Strateginen toimenpide	Mittari
Sujuvat palvelut: Naantalin kaupunki maksaa Kelan myöntämät kotihoidon ja yksityisen hoidon tuet.	Tukia käyttävien lasten määrät.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Perheystävällisyys: Lapsiperheille suunnattujen palvelujen monimuotoisuus. Naantali maksaa Naantali lisää.	Palveluja käyttävien lasten määrät.

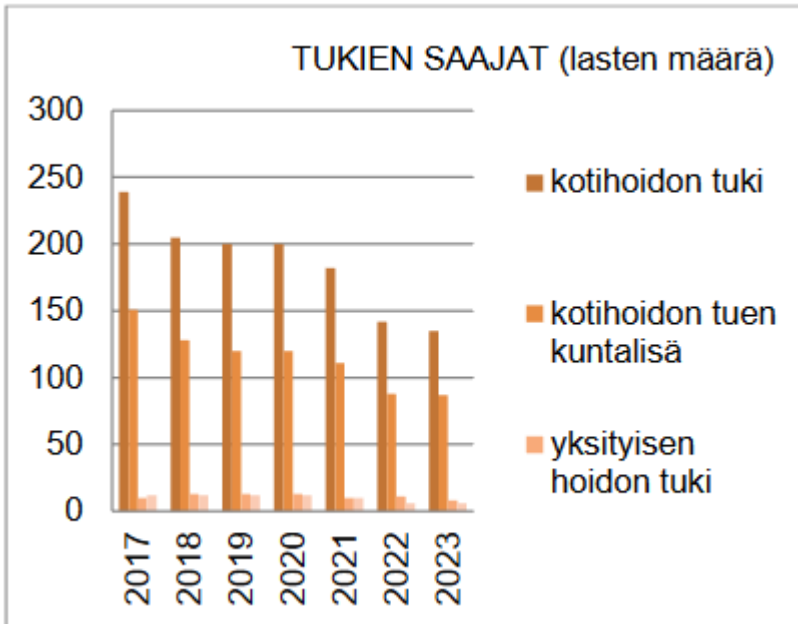
HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Varhaiskasvatuksen tuki				

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-965 977	-895 306	-895 108	-895 108	0	0,0 %	0,0 %	0
Henkilöstökulut	-26	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-873	-990	-792	-792	0	-20,0 %	-20,0 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Avustukset	-965 078	-894 316	-894 316	-894 316	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-965 977	-895 306	-895 108	-895 108	0	0,0 %	0,0 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	0	-317	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-965 977	-895 623	-895 108	-895 108	0	-0,1 %	-0,1 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-965 104	-894 316	-894 316	-894 316	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-965 104	-894 316	-894 316	-894 316	0	0,0 %	0,0 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-873	-990	-792	-792	0	-20,0 %	-20,0 %	0
TOIMINTAKATE	-873	-990	-792	-792	0	-20,0 %	-20,0 %	0

Talousarvion perustelut

TUET

Varhaiskasvatuksen tukitoiminnon määrärahaan sisältää Kelan kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen ja kunnan oman palvelusetelin, silloin kun asiakas haluaa käyttää yksityistä päiväkotipalvelua. Tästä määrärahasta maksetaan myös kotihoidon tuen kuntalisä sekä yksityisen hoidon tuen kuntalisä. Varhaiskasvatuksen tukitoimista maksetaan myös osittainen hoitoraha perheille vanhemman lyhettäessä työaikaansa. Varhaiskasvatuksen tukitoimilla on tavoitteena tarjota vanhemmalle mahdollisuus jäädä hoitamaan alle 3-vuotiasta kotiin. Varhaiskasvatuksen palveluohjauksessa aktiivisesti tarjotaan perheiden tarpeisiin vastaavia tuki- ja toimintamuotoja.

KOTIHOIDON TUKI

Kotihoidon tukeen kuuluu hoitoraha ja hoitolisä. Lisäksi Naantalin kaupunki maksaa kuntalisää. Kela tekee vuosittain kotihoidon tukeen indeksitarkistuksen, mikä voi muuttaa tuen määrää.

Hoitoraha

Hoitorahan määrään eivät vaikuta perheen tulot. Hoitorahaa maksetaan jokaisesta tukeen oikeutetusta lapsesta erikseen. Hoitorahan määrä on

- yhdestä alle 3-vuotiaasta 377,68 e/kk
- jokaisesta muusta perheen alle 3-vuotiaasta lapsesta 113,07 e/kk
- jokaisesta yli 3-vuotiaasta, alle kouluikäisestä lapsesta 72,66 e/kk.

Jos alle 3-vuotiaan kotihoidon tukeen oikeutetun lapsen sisarus osallistuu pelkkään esiopetukseen, hänestä maksetaan täysi hoitoraha (72,66 e/kk). Jos hän osallistuu esiopetuksen lisäksi täydentävään kunnalliseen varhaiskasvatukseen, hänestä ei makseta hoitorahaa.

Hoitolisä

Hoitolisään vaikuttavat perheen koko ja bruttotulot. Hoitolisä on enintään 202,12 e/kk. Sitä maksetaan vain yhdestä lapsesta. Hoitorahaa ja kuntalisää ei lasketa tuloksi. Jos tuloraja ylittyy, hoitolisä

pienenee vähennysprosentin mukaisesti. Hoitolisää ei makseta lainkaan, jos perheesi tulot ylittävät maksimitulorajan. Kotihoidon tuki päättyy esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- Perheessä ei enää ole alle 3-vuotiasta lasta.
- Lapsi aloittaa kunnallisen varhaiskasvatuksen.

Naantalin kaupungin kotihoidon tuen kuntalisä on

- 200 €/kk, nuorimmasta lapsesta
- 90 €/kk/perheen toiseksi nuorimmasta lapsesta
- 70 €/kk/perheen seuraavista lapsista.

Naantali kaupunki maksaa 1.3.2023 alkaen adoptoidusta lapsesta kotihoidon kuntalisää samoin periaattein kuin muista lapsista, huomioiden ikärajojen sijasta aika, joka on kulunut adoptiosta.

YKSITYISEN HOIDON TUKEA

Yksityisen hoidon tuki

Yksityisen hoidon tukea voi saada, jos lasta hoitaa palkattu hoitaja tai yksityinen varhaiskasvatuksen tuottaja. Lapsen täytyy olla alle kouluikäinen. Tukea ei voi saada, jos lapsi on kunnan varhaiskasvatuksessa.

Yksityisen hoidon tukea sen jälkeen, kun vanhempainraha on päättynyt. Tukea maksetaan aikaisintaan sen kuukauden alusta, jonka aikana lapsi täyttää 9 kuukautta.

Lasten yksityisen hoidon tukeen kuuluu

- hoitoraha
- hoitolisä
- Naantalin kaupungin maksama kuntalisä.

Tuki maksetaan suoraan yksityiselle hoitajalle tai varhaiskasvatuksen tuottajalle. Yksityisen hoidon tuki on verotettavaa tuloa varhaiskasvatuksen tuottajalle, mutta ei tukea hakevalle perheelle. Hoitoraha ja hoitolisä maksetaan jokaisesta tukeen oikeuttavasta lapsesta.

Hoitoraha

Hoitorahan määrään eivät vaikuta perheen tulot. Hoitorahaa maksetaan jokaisesta tukeen oikeutetusta lapsesta erikseen. Hoitorahan määrä on 192,28 e/kk jokaisesta tukeen oikeutetusta lapsesta. Tuki voi olla enintään lapsen hoitomaksun suuruinen.

Hoitolisä

Hoitolisän määrään vaikuttavat perheen koko ja bruttotulot. Hoitolisä on enintään

- 265,85 e/kk

jokaisesta tukeen oikeutetusta lapsesta. Hoitolisä maksetaan kaikista alle kouluikäisistä lapsista, jotka ovat yksityisessä hoidossa, jos vanhempien tulot jäävät tulorajojen alle.

Yksityisen hoidon tuen Naantalin kuntalisää maksetaan alle kolmivuotiaasta lapsesta 310 euroa ja 3 vuotta täyttäneestä lapsesta 280 euroa. Lapsen sovittu hoitoajan pitää olla yli 25 tuntia viikossa.

PALVELUSETELI

Yksityisissä päiväkodeissa käytetään palveluseteliä. Naantalissa yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin enimmäisarvot ovat 1.8.2024 alkaen:

- yli 3-vuotiaan kokopäivähoito 1049,00 €/kk
- alle 3-vuotiaan kokopäivähoito 1783 €/k.

Vaikuttavuusarviointia

- Naantalissa tukien on arvioitu toimivan perheille lapsen ns. kotihoitoa vahvistavana. Vuoden 2025 aikana arvioidaan kotihoidon ja yksityisen hoidon kuntalisän vaikutuksia palvelun todelliseen käyttöön. Lisäksi sen perusteet tulee uudeelleen arvioida.

Muutokset edelliseen talousarvioon

- Tuen määräraha pidetään kokonaisuudessa vuoden 2024 tasossa. Tämä sisältää kuitenkin riskin, että budjettiin varattu summa ei ole riittävä. Tuen käyttäjien määrää on vaikea ennakoida etukäteen, koska se perustuu perheiden omaan valintaan.

Varhaiskasvatus

Toimielin: KOULUTUSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Rantala

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on järjestää lapsille ja perheille varhaiskasvatuspalveluita. Toimintaa järjestetään päiväkodeissa, perhepäivähoidossa, esiopetuksessa, varhaiserityiskasvatuksessa sekä avoimessa varhaiskasvatuksessa. Toimintaa ohjaa varhaiskasvatustalaki, varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetussuunnitelma sekä Naantalin varhaiskasvatukseen laadittu toimintalinjaus ja yksiköiden työsuunnitelmat.

Strateginen toimenpide	Mittari
Kasvun ja oppimisen tuen vaikuttavien toimintamallien kehittäminen: Varhaiskasvatus osallistuu yhteisövaikuttavuusmallin pilotointiin yhdessä kaupungin muiden toimijoiden sekä hyvinvointialue Varhan kanssa.	Toteutuneet toiminnot yhteisövaikuttavuuden edistämiseksi: Tavoite 4
Varmistamme opetuksen ja varhaiskasvatuksen resurssit; Vakiinnutamme lasten tuen resurssit kestäväälle tasolle lakimuutokset huomioiden.	Tukea tarvitsevien suhde henkilöstöresurssiin

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Huoltajien osallisuus ja vanhemmuuden tuki	Yksiköissä toimivien vanhempainryhmien määrä: Tavoite 13
Havainnointikäytänteiden kehittäminen ja vahvistaminen.	Arviointijärjestelmä Valssin arviointityökalujen käytön määrä yksiköissä

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Varhaiskasvatus	203,682	210,861	201,766	171

HTV TA2025 ei pidä sisällään sijaisia eikä hanketyöntekijöitä.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 343 107	992 325	992 325	992 325	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	87 492	121 325	121 325	121 325	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	859 591	871 000	871 000	871 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	396 024	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-13 341 540	-13 233 841	-13 971 975	-13 971 970	0	5,6 %	5,6 %	0
Henkilöstökulut	-8 812 116	-8 254 763	-8 602 307	-8 602 302	0	4,2 %	4,2 %	0
Palvelujen ostot	-2 602 994	-2 745 491	-3 066 896	-3 066 896	0	11,7 %	11,7 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-140 578	-118 110	-148 465	-148 465	0	25,7 %	25,7 %	0
Avustukset	0	-5 000	-5 000	-5 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-1 756 988	-2 110 477	-2 149 307	-2 149 307	0	1,8 %	1,8 %	0
Muut kulut	-28 864	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-11 998 434	-12 241 516	-12 979 650	-12 979 645	0	6,0 %	6,0 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-97 571	-202 636	-122 013	-122 013	0	-39,8 %	-39,8 %	0
Laskennalliset erät	-61 559	-73 948	-125 251	-125 251	0	69,4 %	69,4 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-12 157 305	-12 518 100	-13 226 914	-13 226 909	0	5,7 %	5,7 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 343 107	992 325	992 325	992 325	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-9 436 284	-8 878 835	-9 511 478	-9 511 473	0	7,1 %	7,1 %	0
TOIMINTAKATE	-8 093 177	-7 886 510	-8 519 153	-8 519 148	0	8,0 %	8,0 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-3 905 256	-4 355 006	-4 460 497	-4 460 497	0	2,4 %	2,4 %	0
TOIMINTAKATE	-3 905 256	-4 355 006	-4 460 497	-4 460 497	0	2,4 %	2,4 %	0

Talousarvion perustelut

Vuonna 2025 varhaiskasvatuskäisiä (eli 2018–2024 syntyneitä) Naantalissa on yhteensä 1092. Varhaiskasvatus varautuu tarjoamaan hoitopaikkoja vuonna 2025 yhteensä 900. Kotihoidon piirissä (ei huomioitu vanhempainrahalla olevat) arvioidaan olevan 135, palvelusetelipaikkoja 10 ja yksityisen hoidon tuen piirissä 10.

Päiväkoteja Naantalissa on yhteensä 13: Karvetti, Kalevanniemen Aurinkometsä, Keskusta, Luonnonmaa, Merimasku, Nuhjala, Ruona, Rymättylä, Soinin, Suovuori, Taimo, Tammisto ja Viiala. Lisäksi Velkualla toimii Merimaskun päiväkodin satelliittiryhmänä 14-paikkainen osasto. Esiopetusta annetaan kahdessa päiväkodissa (Karvetti ja Taimo) ja lisäksi kuusi esikouluryhmää (Lietsala, Luonnonmaa, Kuparivuori, Merimasku, Taimo ja Rymättylä) toimivat alakoulujen yhteydessä. Esiopetus on perheille maksutonta. Ympäri vuorokautisen varhaiskasvatuksen vuoro hoito on keskitetty Kalevanniemen Aurinkometsän päiväkotiin. Pienille lapsille suunnattu kerhotoiminta toteutuu Karvetin Pikkutalossa. Ruotsinkielinen varhaiskasvatus järjestetään palvelusetelillä.

Kotonaan lapsia hoitavia perhepäivähoitajia on 9. Hoitajien vapaapäivien ja lomien ajaksi perhepäivähoidon lapset sijoitetaan aluemallin mukaisesti varahoitoon hoitajien lähellä toimiviin päiväkoteihin.

Perheille suunnatut monipuoliset avoimet varhaiskasvatuspalvelut sisältävät avoimen päiväkodin toiminnan Väentuvassa ja saariston alueen perhekerhotoiminnan.

Varhaiserityiskasvatuksessa on neljä kiertävää konsultoivaa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa ja kolme lapsiryhmässä vakituisesti toimivaa erityisopettajaa. Lisäksi päiväkodeissa toimii ryhmäavustajana lastenhoitajia. Integroitu erityisryhmä on sijoitettuna Kalevanniemen Aurinkometsän päiväkodin yhteyteen. Ryhmässä on yhteensä 12 paikkaa. Kevennetyn ryhmän toiminta (12 lasta), kohdennetaan vuosittain lasten tarpeen mukaan. Tavoitteena on vakiinnuttaa niinsanottu nopean tuen tiimi osaksi varhaiserityiskasvatuksen resurssia.

Varhaiskasvatuksessa työskentelee arviolta 200 työntekijää mukana vakituinen sekä määräaikainen henkilöstö huomiden lakisääteisen henkilöstömitoituksen ryhmässä. Lyhytaikaiset sijaiset (alle 13 päivää) hankitaan ostopalveluna.

Varhaiskasvatusta johdetaan aluemallin mukaisesti. Perhepäivähoitajat on jaettu kahden esihenkilön tiimiin.

Varhaiskasvatuksessa on laadittu vuosille 2024–2028 kaupunkistrategian ja hyvinvointisuunnitelman pohjalta toimintaa ohjaava toimintalinjaus. Erityisenä painopisteenä linjauksessa muun muassa:

- lapsen tuen pysyvä organisointi varhaiskasvatuslain mukaisen kolmitasoisen mallin mukaan
- tuen henkilöstön riittävyys
- varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvointi: keskiössä muun muassa haastava rekrytointitilanne, pito- ja vetovoimatekijät varhaiskasvatuksessa
- alle kolmivuotiaiden kasvava osuus varhaiskasvatuksessa
- hyvinvointialueyhteistyön rajapinnat ja yhteistyö sekä palvelut (lasten ja perheiden varhainen tuki)
- Vuoteen 2030 varhaiskasvatulain mukainen henkilöstörakenne ryhmissä

Muutokset edelliseen talousarvioon

Palvelu ja henkilöstö

- Lakisääteinen henkilöstömitoitus ryhmissä sekä taloudellisesti kestävä ja arjessa toimivat sijaisjärjestelyt varhaiskasvatusyksikössä. (+250 000) Sijaiskuluja sekä muun muassa sijaisostopalvelun sekä kehittyvän työterveyshuollon vaikutuksia Naantalien varhaiskasvatuksen henkilöstön työssäjaksamiseen seurataan.
- Varhaiskasvatusikäisten lasten tuen tarve sekä lakisääteinen tuen resurssointi ryhmissä:
 - Määräaikaisten tehtävien muutos toistaiseksi voimassa oleviksi: lastenhoitajan (1) vakanssi, varhaiskasvatuksen erityisopettajan opettajan (1) vakanssi, varhaiskasvatuksen sosionomin (1) vakanssi. (+100 000)
- Henkilöstön pitovoimatekijä: henkilöstölle suunnattu vaateraha. (+30 000e)
- Varhaiskasvatuksen esimies -vakanssi muutetaan varhaiskasvatuksen päälliköksi

- Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan (1) vakanssi muutetaan varhaiskasvatuksen sosionomiksi.

Palveluverkko

- Poikon päiväkodin lakkautus 31.12.2024 ja varhaiskasvatustoiminnan siirto Ry-mättylän perhetaloon vuoden 2025 alussa.
- Vuoden 2025 aikana edelleen arvioidaan varhaiskasvatuksen tilatarvetta erityisesti arvioidaan erityisesti Keskustan, Ruonan ja Suovuoren päiväkotien osalta.

Tekniikka

- Sisäisen viestinnän kehittämistyö (laitehankinnat + 5000e).

Perusopetus

Toimielin: Koulutuslautakunta

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja (Kimmo Kuusimäki)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Perusopetuspalvelut Naantalissa asuville oppivelvollisuusikäisille.

Strateginen toimenpide	Mittari
Oppimisen tuen lakimuutoksen toimeenpano	Tuen resurssit suhteessa oppilasmäärään
Perheystävällisen Naantalin vahvistaminen	Kalevanniemen kampuksen kädentaitojen uudisrakennus on otettu käyttöön.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Koulu yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden vahvistaminen	Vuosittainen hyvinvointikysely, oppilaiden turvallisuuden tunne vahvistuu Mapa-turvallisuuskoulutettuja on 5% opetushenkilöstöstä / koulu
Opetushenkilöstö on koulutettu toimimaan perhetaloissa	60% opettajista on käynyt koulutuksen

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Perusopetus	175,039	176	174,666	134,12

HTV TA2025 ei pidä sisällään sijaisia eikä hanketyöntekijöitä.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	501 986	480 000	480 000	480 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	232 565	480 000	480 000	480 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	265 120	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	453	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	256	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	3 592	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-21 217 014	-21 596 865	-22 426 485	-22 426 483	0	3,8 %	3,8 %	0
Henkilöstökulut	-10 906 707	-10 950 967	-11 537 197	-11 537 195	0	5,4 %	5,4 %	0
Palvelujen ostot	-5 062 028	-5 006 641	-5 159 821	-5 159 821	0	3,1 %	3,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-901 409	-555 147	-601 430	-601 430	0	8,3 %	8,3 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-4 316 524	-5 061 329	-5 105 256	-5 105 256	0	0,9 %	0,9 %	0
Muut kulut	-30 346	-22 781	-22 781	-22 781	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-20 715 028	-21 116 865	-21 946 485	-21 946 483	0	3,9 %	3,9 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-414 449	-499 319	-351 718	-351 718	0	-29,6 %	-29,6 %	0
Laskennalliset erät	-92 345	-65 112	-110 187	-110 187	0	69,2 %	69,2 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-21 227 782	-21 681 296	-22 408 390	-22 408 388	0	3,4 %	3,4 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	501 986	480 000	480 000	480 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-13 755 565	-13 275 978	-13 972 207	-13 972 205	0	5,2 %	5,2 %	0
TOIMINTAKATE	-13 253 579	-12 795 978	-13 492 207	-13 492 205	0	5,4 %	5,4 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-7 461 449	-8 320 887	-8 454 278	-8 454 278	0	1,6 %	1,6 %	0
TOIMINTAKATE	-7 461 449	-8 320 887	-8 454 278	-8 454 278	0	1,6 %	1,6 %	0

Talousarvion perustelut

Opetuksen järjestäminen

Naantalissa asuville oppivelvollisille järjestetään **perusopetusta** kymmenessä yksikössä. Karvetin, Luonnonmaan, Lietsalan, Merimaskun, Rymättylän ja Taimon koulut antavat opetusta luokille 1.–6. Suopellon koulu toimii yläkouluna luokille 7.–9. Maijamäen yhtenäiskoulun Kalevanniemen kampuksella toimivat vuosiluokat 7–9 ja Kuparivuoren koulutalossa vuosiluokat 1–6. Velkuan koulu toimii yhtenäiskouluina, jossa opetusta tarjotaan esiopetuksesta 9. luokkaan. Ruotsinkielistä perusopetusta naantalilaiset oppilaat saavat Turussa.

Tukea tarvitsevan oppilaan opetus järjestetään ensisijaisesti oppilaan lähikoulussa. Jos tuen tarve on niin erityinen, ettei siihen ei pystytä vastaamaan omissa kaupungissa, voidaan oppilaspaikka ostaa ulkopuolelta.

Maahanmuuttajille tarkoitettua **perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen** voidaan toteuttaa valtion tuella omana toimintana tarpeen mukaan. Yksittäisen oppilaan valmistava opetus voidaan ostaa lähikunnista.

Painotetun opetuksen luokat

Ensimmäisen luokan aloittaville lapsille tarjotaan mahdollisuus hakea englannin **kielirikasteiseen opetukseen**, joka toteutetaan Maijamäen yhtenäiskoulussa. Luonnontieteellisistä ja matemaattisista aineista kiinnostuneille tarjotaan Maijamäen koulussa 7. luokalta alkaen mahdollisuutta hakea **luonnontiede-matematiikka-luokalle**. Suopellon koulussa toimii **liikuntaluokka**, johon liikunnasta kiinnostuneet voivat hakea 7. luokalle siirryttäessä. Valinta painotetun opetuksen luokille tapahtuu testien perusteella.

Maijamäen koulussa toimii **lisäksi joustavan perusopetuksen luokka (JOPO)**, johon voi hakea pääsääntöisesti yhdeksännen luokan ajaksi. Opetus järjestetään pienryhmämuotoisesti koulussa, työpaikoilla ja muissa oppimisympäristöissä moniammatillista yhteistyötä sekä tuki- ja neuvontapalveluita käyttäen.

Oppivelvollisuuslakiin sisältyvä tutkintoon valmentava koulutus (TuVa) järjestetään Raision seudun koulutuskuntayhtymä Rasekossa.

Oppilasmäärän kehitys

Tilastokeskuksen väestöennuste vuosille 2021-2040 ikäryhmät 0-6-, 7-12-, 13-15- ja 16-18-vuotiaat

Perusopetuksen oppilasmäärä laskee. Oppilasmäärän väheneminen tapahtuu alakoulussa kouluun tulevan ikäluokan ollessa noin 20 oppilasta pienempi. Suurin ikäryhmä syksyllä 2025 on kahdeksasluokkalaiset, 236 oppilasta. Koulujen opetustuntimäärään ja ryhmien muodostamiseen reagoidaan vuosittain oppilasmäärän muutosta seuraten.

Muutokset edelliseen talousarvioon

ICT-palvelujen ostoihin 60.000 € lisämääräraha

Esitystekniikan hankintoihin 50.000 € lisämääräraha

Kalevanniemen kampuksen toteuttamiseen ja suunnitteluun 18.000 € palkkamääräraha

Tuntijakoa muutetaan 1.8.2025 lukien Valtioneuvoston 30.5.2024 päätöksen mukaisesti. Muutos on kustannusneutraali.

Sijaismäärärahaa korotetaan 300.000 €

Investointiosaan varataan 250.000 € kädentaitojen oppimiskylän kalustamiseen.

Lukio-opetus

Toimielin: KOULUTUSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Rehtori (Eija Mäenpää)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Lukio tarjoaa yleissivistävää jatko-opintokelpoisuuden antavaa korkeatasoista koulutusta ajanmukaisin välinein ja menetelmin ja ammattitaitoisin opettajavoimin. Lukio-opintojen aikana hankitut monipuoliset tiedot ja taidot valmentavat opiskelijaa menestymään jatko-opinnoissa ja työelämässä sekä toimimaan digitaalisen tietoyhteiskunnan aktiivisena jäsenenä.

Strateginen toimenpide	Mittari
Kaupungin perheystävällisyyden edistäminen pitämällä yllä kaupungin oman lukion vetovoimaisuutta markkinointia ja tiedottamista kehittämällä.	Uusien opiskelijoiden määrä on puolet Naantalissa peruskoulunsa päättävästä ikäluokasta.
Tiedolla johtaminen vahvistuu.	Lukion laatujärjestelmä on laadittu ja käytössä.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Lukiolain ja ylioppilastutkintolain 1.1.2025 voimaan tulevien muutosten toimeenpano.	Naantalilukion opetussuunnitelma on päivitetty, toiminta suunniteltu ja henkilöstö perehdytetty lainsäädännön edellyttämässä aikataulussa.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Lukio-opetus	25,213	25,375	24,598	18,73

HTV TA2025 ei pidä sisällään sijaisia eikä hanketyöntekijöitä.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	49 916	6 000	6 000	6 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	9	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	4 000	4 000	4 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	48 293	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	1 103	500	500	500	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	511	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-3 095 534	-3 196 101	-3 312 712	-3 312 713	0	3,6 %	3,6 %	0
Henkilöstökulut	-1 868 077	-1 871 314	-1 947 453	-1 947 454	0	4,1 %	4,1 %	0
Palvelujen ostot	-459 594	-489 091	-518 666	-518 666	0	6,0 %	6,0 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-204 143	-239 278	-238 841	-238 841	0	-0,2 %	-0,2 %	0
Avustukset	-500	-1 000	-1 000	-1 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-561 768	-594 118	-605 452	-605 452	0	1,9 %	1,9 %	0
Muut kulut	-1 453	-1 300	-1 300	-1 300	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-3 045 618	-3 190 101	-3 306 712	-3 306 713	0	3,7 %	3,7 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-21 809	-13 085	-7 851	-7 851	0	-40,0 %	-40,0 %	0
Laskennalliset erät	-9 990	-10 305	-16 395	-16 395	0	59,1 %	59,1 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 077 418	-3 213 491	-3 330 958	-3 330 959	0	3,7 %	3,7 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	49 916	6 000	6 000	6 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 127 689	-2 170 036	-2 246 175	-2 246 176	0	3,5 %	3,5 %	0
TOIMINTAKATE	-2 077 773	-2 164 036	-2 240 175	-2 240 176	0	3,5 %	3,5 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-967 845	-1 026 065	-1 066 537	-1 066 537	0	3,9 %	3,9 %	0
TOIMINTAKATE	-967 845	-1 026 065	-1 066 537	-1 066 537	0	3,9 %	3,9 %	0

Talousarvion perustelut

Naantalin lukio antaa opiskelijoille hyvän jatko-opintokelpoisuuden pääsääntöisesti kolmessa vuodessa suoritettavilla opinnoilla kaupungin omassa, elinvoimaisessa lähilukiassa kaupungin perheystävällisyyttä edistäen. Opinnot ovat opiskelijoiden yksilöllisten kykyjen ja henkilökohtaisten tavoitteiden mukaisia. Matkailuopinnot, lukiodiplomit, valinnaiset oppiaineiden opinnot, kansainväliset hankkeet ja opintoretket sekä yhteistyö muiden oppilaitosten ja alueen yritysten kanssa toimivat Naantalin lukion vetovoimatekijöinä ja mahdollistavat jatkuvan **uudistumisen**. Kohtuulliset ryhmäkoot ja **positiivinen** ilmapiiri rakentavat kouluun kiinnittymistä sekä **luottamusta** ja tukevat jokaisen opiskelijan hyvinvointia henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamisessa. Erityisopetus ja muu oppimisen tuki järjestetään opiskelijan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti koko kouluyhteisön **vastuullisena** työnä. Ongelmat havaitaan ja niihin puututaan varhaisessa vaiheessa.

Lukiolain ja ylioppilastutkintolain muutokset

Lukiokoulutukseen on tulossa vuonna 2025 lainsäädännön muutoksia, jotka koskevat Naantalin

lukiossa erityisopetusta, oppimisen tukea ja ylioppilastutkintoa. Nämä muutokset vaativat opetus-suunnitelman päivittämistä ja lukion toiminnan suunnittelua siten, että uudet velvoitteet on mahdollista toimeenpanna.

Lakiehdotuksen mukaan oppimisen tuki toteutettaisiin matalan kynnyksen tukiovetuksena sekä erityisopettajan ja muun henkilöstön antamana tukena ja ohjauksena. Opiskelijalla olisi oikeus erityisopetukseen, jos hän todennettujen oppimisvaikeuksien vuoksi tarvitsisi erityisopetusta oppimäärän osaamistavoitteiden saavuttamiseksi eikä tukiovetus tai muu oppimisen tuki olisi riittävää opiskelijan tuen tarpeiden kannalta. Erityisopetuksella tarkoitettaisiin erityisopettajan antamaa opetusta ja ohjausta sekä erityisopettajan konsultaatioon perustuvaa muuta opetusta ja ohjausta, jota antaisi muu opetushenkilöstö. Koulutuksen järjestäjä päättäisi opiskelijalle annettavasta erityisopetuksesta teemmällä muutoksenhakukelpoisen hallintopäätöksen opiskelijalle annettavasta erityisopetuksesta. Päätös tehtäisiin erityisopetuksen tarpeen ilmetessä ja opiskelijan hakiessa erityisopetusta. Lisäksi lukiolakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset perusopetuksessa tehtävän erityisen tuen päätöksen tietojen siirrosta ja siitä, että koulutuksen järjestäjän tulisi arvioida opiskelijan erityisopetuksen tarve opiskelijan aloittaessa opiskelun ja opintojen aikana tuen tarpeen ilmetessä.

Lakiesityksessä ehdotetaan säädettäväksi taito- ja taideaineiden kokeesta osana ylioppilastutkintoa. Yhden viidestä pakollisesta ylioppilaskokeesta voisi jatkossa suorittaa musiikissa, kuvataiteessa ja liikunnassa, jolla hän voi korvata joko matematiikan, toisen kotimaisen kielen, vieraan kielen tai reaaliaineen kokeen. Taito- ja taideaineiden kokeen lisääminen ylioppilastutkintoon laajentaisi kokelaiden mahdollisuuksia osoittaa lukion oppimäärään liittyvää osaamistaan. Taito- ja taideaineiden kokeita koskeva muutos ylioppilastutkintolakiin esitetään tulevaksi voimaan vuoden 2025 alusta. Lukio-opintonsa aloittavien opiskelijoiden tulee tietää opinnot aloittaessaan, millaisen tutkinnon he tulevat suorittamaan. Ensimmäiset lukiodiplomikokeet olisi mahdollista järjestää aikaisintaan syksyllä 2029, jolloin se koskisi lukio-opintonsa 1.8.2027 aloittavia opiskelijoita.

Toimintakulttuuri

Lukion toimintakulttuurissa korostuu opiskelijoiden osallisuus ja yhteistyö. Tavoitteena on edistää lukiolaisten hyvinvointia ja tukea opiskelijoita entistä yksilöllisemmin heidän opinnoissaan. Osa lukiokoulutuksen oppimäärän opinnoista on järjestettävä yhteistyössä yhden tai useamman korkeakoulun kanssa siten, että jokainen lukiolainen saa halutessaan mahdollisuuden saada kokemusta korkeakouluopiskelusta. Opetus on lisäksi järjestettävä niin, että opiskelijalla on mahdollisuus kehittää kansainvälistä osaamistaan sekä työelämä- ja yrittäjyysosaamistaan. Näistä ovat esimerkkeinä Erasmus-hankkeet ja matkailuopinnot Turun AMK:n kanssa ja yhteistyö Turun yliopiston kanssa.

Oppivelvollisuus on laajennut toiselle asteelle

Nuoren oppivelvollisuus päättyy, kun hän täyttää 18 vuotta tai suorittaa toisen asteen tutkinnon (ylioppilastutkinnon tai ammatillisen tutkinnon). Toisen asteen tutkinnon suorittaminen on maksutonta sen vuoden loppuun, kun nuori täyttää 20. Myös kaikki toisen asteen opiskelussa tarvittavat välttämättömät oppimateriaalit ja välineet ovat oppivelvollisille maksuttomia.

Lukiokoulutuksen laatustrategia (OPH) määrittää laadunhallinnalle sekä sen johtamiselle valtakunnalliset ja yhdensuuntaiset periaatteet. Laatustrategian toimeenpanosta ja toteutuksen tavoista vastaa koulutuksen järjestäjä. Laatustrategian keskiössä on opiskelija ja hänen oppimisensa sekä koko lukioyhteisön hyvinvointi. Naantalin lukion laatuajrjestelmä on laadittu OPH:n hankerahoituksella ja on käytössä vuoden 2025 alusta.

Lukion vuosiviikkotuntimäärä 454 kalenterivuodelle 2025 mahdollistaa edellä kuvatun opetuksen, ohjauksen ja erityisopetuksen järjestämisen noin 330 opiskelijalle, mikä on lukuvuosien 2020–2024 opiskelijamäärien keskiarvo.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Päätoimiseksi tuntiopettajaksi otetun lukion erityisopettajan vuosityöaikaa lisätään 1.8.2025 alkaen 480 tunnilla eli 10 vuosiviikkotunnilla, jolloin työaika on 100% kyseisen viran vuosityöajasta (nyt 70%), vuosikustannus 20.000 €

Oppilaan tukipalvelut (entinen hyvinvointipalvelut)

Toimielin: KOULUTUSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Vapaa-aikapalvelupäällikkö (Eija Laurila)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Oppilaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhteistyössä kunnan eri sektoreiden, muiden toimijoiden sekä alueellisten toimijoiden kanssa. Yhdyspintapalvelujen saumaton järjestäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Tulosalue koostuu kolmesta toimintayksiköstä; koulunkäynninohjaajat, aamu- ja iltapäivätoiminta ja perusopetuksen kerhotoiminta.

Strateginen toimenpide	Mittari
Virikkeellisen ja turvallisen aamu- ja iltapäivätoiminta tarjoaminen lapsille ennen ja jälkeen koulupäivän	Vuosittaisen asiakaskyselyn kouluarvosanaksi hyvä-arvosana. Aamu- ja iltapäivätoiminnan laatukriteerien täyttyminen.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Oppilaiden ja opiskelijoiden oppimisen edistäminen sekä hyvinvoinnin tukeminen.	Oppilaiden erityisen tuen tarve huomioidaan joka koulussa. Kaikki apip-toimintaa tarvitsevat lapset pääsevät mukaan toimintaan.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Oppilaan tukipalvelut	68,356	63,549	67,184	44,87

HTV TA2025 ei pidä sisällään sijaisia eikä hanketyöntekijöitä.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	521 511	238 000	238 000	238 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	115 105	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	403 411	238 000	238 000	238 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	2 995	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 655 555	-2 345 962	-2 913 497	-2 913 497	0	24,2 %	24,2 %	0
Henkilöstökulut	-2 295 331	-1 916 516	-2 422 247	-2 422 247	0	26,4 %	26,4 %	0
Palvelujen ostot	-209 919	-245 519	-311 493	-311 493	0	26,9 %	26,9 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 511	-18 465	-18 380	-18 380	0	-0,5 %	-0,5 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-130 581	-165 362	-161 277	-161 277	0	-2,5 %	-2,5 %	0
Muut kulut	-8 214	-100	-100	-100	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-2 134 044	-2 107 962	-2 675 497	-2 675 497	0	26,9 %	26,9 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-16 709	-26 638	-44 568	-44 568	0	67,3 %	67,3 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 151 394	-2 134 600	-2 720 065	-2 720 065	0	27,4 %	27,4 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	521 511	238 000	238 000	238 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 331 953	-1 967 142	-2 452 998	-2 452 998	0	24,7 %	24,7 %	0
TOIMINTAKATE	-1 810 443	-1 729 142	-2 214 998	-2 214 998	0	28,1 %	28,1 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-323 602	-378 820	-460 499	-460 499	0	21,6 %	21,6 %	0
TOIMINTAKATE	-323 602	-378 820	-460 499	-460 499	0	21,6 %	21,6 %	0

Talousarvion perustelut

Koulunkäynninohjaajat

Koulunkäynninohjaajat auttavat ja tukevat oppilasta tehtävissä, joista tämä ei kehitysvaiheensa, vammansa tai sosiaalisen tilanteensa vuoksi selviydy itse.

Ohjaajan työssä on keskeistä edistää oppilaan itsenäistä selviytymistä sekä omatoimisuutta. Koulunkäynninohjaaja voi ohjata myös useampia tukea tarvitsevia oppilaita ja toimia eri oppilasryhmissä.

Koulunkäynninohjaajia on kaikissa Naantalien peruskouluissa (10 koulua). Osa työskentelee pienryhmissä, osa yleisopetuksen ryhmissä. Koulunkäynninohjaajan tehtäviin voi kuulua myös aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmien ohjausta.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä. Toiminta tarjoaa lapsille turvallisen ja virikkeellisen toimintapaikan ennen ja jälkeen koulupäivän. Ohjaajina toimivat kaupungin omat koulunkäynninohjaajat.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan laatuksiteereitä on mm. kunnan pitkäjänteinen sitoutuminen toiminnan järjestämiseen, riittävien resurssien takaaminen, ammattitaitoinen henkilökunta sekä toimipaikan takaaminen 1.-2.luokkalaisille sekä erityisen tuen oppilaille. Laatuksiteereihin on kirjattu tilojen ja väli-neiden tarkoituksenmukaisuus sekä ympäristön turvallisuus ja viihtyvyys. Toimintaa pitää myös arvi-oida säännöllisesti. Toimintasuunnitelmassa tulee huomioida monipuolinen lapsen kasvua ja kehi-tystä tukeva toiminta (liikunta, ulkoilu, leikki, välipala, läksytuokio, lepo ja vapaa leikki).

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa painotetaan osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Tavoit-teena on, että syrjäytymistä aiheuttavat tekijät havaitaan varhain ja tarvittaessa tarjotaan myös tu-kea. Toiminnan sisällölle on ominaista monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja vapaaehtoisuus. Lapselle annetaan mahdollisuus ulkoiluun, liikkumiseen, ohjattuun luovaan toimintaan ja omaehtoiseen leik-kiin. Yksilöllisyys, yhteisöllisyys sekä sosiaalinen kasvu ovat toiminnassa keskeisiä asioita.

Kehitysvammaisten lasten ja nuorten koulupäiväaikaisen toiminnan järjestämisestä on tehty yhteis-työsopimus Varhan kanssa. Kunta järjestää ko. toiminnan ja laskuttaa siitä hyvinvointialuetta. Toi-mintaa järjestetään kahdessa koulussa pienryhmätoimintana.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään kaikkien alakoulujen- sekä Maijamäen yläkoulun Kalevan-niemen koulutalon yhteydessä koulujen arkipäivinä klo 7.30–17.00 välisenä aikana. Toimintayksi-köitä on 10.

Perusopetuksen kerhotoiminta

Valtio tukee kerhotoimintaa vuosittain tehtävän hakemuksen perusteella. Valtion myöntämä avustus on 75 % toteutuneista kustannuksista. Liikunta- ja nuorisotyöntekijät sekä koulunkäynninohjaajat osallistuvat työaikansa puitteissa kerhotoimintaan. Tällä katetaan 25 prosentin omavastuu.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Palkkavarauksen kasvattaminen 425.000€

Opistot

Toimielin: Koulutuslautakunta

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja (Kimmo Kuusimäki)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Naantalin opisto tarjoaa elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia asukkaiden aktiivisuutta edistäen koko saaristokaupungissa. Toimintaan sisältyy myös lasten ja nuorten kuvataidekoulu. Naantalin musiikkiopisto tarjoaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista musiikinopetusta ja musiikin varhaiskasvatusta.

Strateginen toimenpide	Mittari
Musiikkiopiston monipuolinen ja tasokas opetus lähellä asukkaita.	Opetuksen saavutettavuus, opetussuunnitelman tavoitteiden toteutuminen sekä musiikkiopiston osaamisalueiden innovatiivinen hyödyntäminen Naantalin strategian mukaisin tavoittein.
Asukaslähtöiset ja laadukkaat opistopalvelut koko kaupungin alueella.	Oppimisen ja harrastamisen mahdollisuudet eri-ikäisille. Helposti saavutettavat matalankynnyksen opistopalvelut myös sähköisiä oppimisympäristöjä hyödyntämällä.
Opistotoiminta suunnitellaan koko saaristokaupungin alueelle eri-ikäisten asukkaiden toiveet huomioon ottaen.	Suunnitellut/toteutuneet tunnit toimipaikoittain Opiskelijaprofiilit ikäryhmittäin
Turun seudun kansalaisopistojen alueellinen vertailu, yhteinen tulokortti.	Opetustunnin nettokustannus on vertailukuntien keskitasoa.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Toiminnan laatua arvioidaan. Opistolla on strateginen kehittämisohjelma, joka päivitetään tuleville vuosille 2025-2028.	Sähköiset kurssipalautteet vuorovuosin eri aine-ryhmistä ja lisäksi aina uusista kursseista Kehittämisohjelma päivitetään vuosille 2025-2028
Lapsille ja nuorille annetaan mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen, laaja-alaiseen oppimiseen ja hyvinvointiin.	Toiminnan laaja-alaisuus, palaute toiminnoista, oppilasmäärä sekä tutkintojen, opinnäytteiden ja musiikkitilaisuuksien määrä.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Opistot	49,094	43,985	43,667	15,94

HTV TA2025 ei pidä sisällään sijaisia eikä hanketyöntekijöitä.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	312 152	269 500	278 828	278 828	0	3,5 %	3,5 %	0
Myyntituotot	11 489	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	289 115	254 500	263 828	263 828	0	3,7 %	3,7 %	0
Tuet ja avustukset	9 441	15 000	15 000	15 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	2 107	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 304 810	-1 315 714	-1 361 845	-1 361 845	0	3,5 %	3,5 %	0
Henkilöstökulut	-915 993	-908 363	-944 942	-944 942	0	4,0 %	4,0 %	0
Palvelujen ostot	-135 364	-135 829	-140 739	-140 739	0	3,6 %	3,6 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 189	-16 055	-15 904	-15 904	0	-0,9 %	-0,9 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-236 541	-252 958	-257 751	-257 751	0	1,9 %	1,9 %	0
Muut kulut	-3 723	-2 509	-2 509	-2 509	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-992 658	-1 046 214	-1 083 017	-1 083 017	0	3,5 %	3,5 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-755	-453	-271	-271	0	-40,2 %	-40,2 %	0
Laskennalliset erät	-23 250	-24 044	-42 154	-42 154	0	75,3 %	75,3 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 019 394	-1 070 711	-1 125 442	-1 125 442	0	5,1 %	5,1 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	310 141	269 500	278 828	278 828	0	3,5 %	3,5 %	0
TOIMINTAMENOT	-989 157	-970 853	-1 007 432	-1 007 432	0	3,8 %	3,8 %	0
TOIMINTAKATE	-679 016	-701 353	-728 604	-728 604	0	3,9 %	3,9 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	2 011	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-315 653	-344 861	-354 413	-354 413	0	2,8 %	2,8 %	0
TOIMINTAKATE	-313 642	-344 861	-354 413	-354 413	0	2,8 %	2,8 %	0

Talousarvion perustelut

Naantalin musiikkiopisto on taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta antava oppilaitos, jonka opetussuunnitelmaa määrittää OPH:n myöntämä opetuksen järjestämislupa, rahoitus sekä edellisten mukaisesti laadittu ja koulutuslautakunnan 11.5.2021 hyväksymä musiikkiopiston opetussuunnitelma. Tavoitteena on kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö, jossa opiskelu on tavoitteellista sekä tasolta toiselle etenevää. Opetus muistuttaa rakenteeltaan opintoväylää: varhaiskasvatus – alakoulu – yläkoulu – lukio. Musiikkiopistoissa vastaava rakenne on seuraava: musiikin varhaiskasvatus (muskari) – musiikin perusopinnot – musiikin syventävät opinnot. Uusi opetussuunnitelma tuo oppilaille enemmän mahdollisuuksia oman tavoiteasettelun osalta ja kannustaa myös modernin tietotekniikan soveltamiseen sekä uutta luovaan toimintaan. Syventävissä opinnoissa oppilaat saavat samalla valmiudet jatko-opintoihin korkeakoulutai yliopistotasolla. Musiikkiopiston opetuksen lähtökohtana on klassinen traditio ja akustiset soittimet. Opetusta tarjotaan myös pop- ja jazzmusiikin alalla, vanhassa suomalaisessa musiikkiperinteessä sekä uusimmassa musiikkiteknologiassa.

Opetettavat aineet:

Opetettavien soittimien valikoimaa määrittävät keskeisimmin oppilaat, koska opetus järjestetään eri soittimissa (pääaineet) lähtökohtaisesti opiskelijoiden suorittamien soitinvalintojen mukaan, minkä vuoksi näissä on vuosittain vaihtelua. Seuraavat soittimet ovat olleet viime vuosina suosituimpia (2016 – 2024): akustinen kitara, alttoviulu, huilu, kanteleet, laulu, lyömäsoittimet, pasuuna, piano, saksofoni, sello, sähkökitara, sähköbasso, trumpetti, vapaa säestys (piano) ja viulu. Opetussuunnitelmaan kuuluvat myös musiikin tietotaitoaineet soinnutus, saariston kansanmusiikki, kamarimusiikki sekä muu yhteissoittotoiminta. Musiikkiteknologiassa Naantalin musiikkiopisto on yhteistyössä OPH:n sekä Naantalin koulujen kanssa toteuttanut musiikkiteknologian oppimis-ympäristöprojektia, joka jatkuu Suomi 2027-hankkeena. Yhteissoittotoiminnoissa huomioidaan toimintaympäristömme merellinen musiikkiperinne sekä oppilaiden omaehtoinen uutta luova toiminta. Lukukauden aikana järjestettävien oppilaskonserttien ohella musiikkiopisto järjestää jälleen keväällä 2025 lasten ja nuorten musiikkijuhlaviikon Naantalissa (viikko 11). Juhlaviikon lauantain 15.3 Allegro e Vivace!-päivässä musiikkiopisto esittelee avoimin ovin toimintaansa. Lisäksi lasten ja nuorten juhlaviikon aikana musiikkiopisto tuo koulukonsertteja Kristoffer-saliin sekä vieraillee myös senioritaloissa konsertoimassa. Musiikkiopisto on järjestänyt em. tapahtumaa vuodesta 2008 alkaen. Edellisessä yhteistyö koulujen kanssa on tärkeää. Muskarin ja muiden musiikkiopistotoimintojen kanssa kehitetään edelleen yhteistyömuotoja vastaavien ikäluokkien opetustoimintojen kanssa Kalevanniemessä. Perheystävällisten opetus- ja harrastustoimintojen lisäksi musiikkiopisto tuottaa kulttuuripalveluja monille ikäryhmille.

Toiminta-alue ja opiskelijat:

Lakisääteistä valtionosuutta saavana taiteen perusopetuksen musiikin laajaa oppimäärää tarjoavana alueellisena musiikkioppilaitoksena opiskelijoita on Naantalin ohella Maskusta ja Raisiosta, jotka ovat lunastaneet kysynnän johdosta opiskelupaikkoja Naantalin musiikkiopistossa oppilaspaikkamäärien perustuessa keskinäisiin sopimuksiin. Syyslukukaudella 2024 Naantalin musiikkiopiston opetuksen ja toiminnan piirissä on yli 380 lasta ja nuorta. Toimintaluvan ja opetussuunnitelman mukaisesti musiikkiopisto on toiminta-alueellaan musiikinopetuksesta vastaava taho, oman opetusalan asiantuntija ja aktiivinen kulttuuritoimija.

Tietotekniikka, osallistaminen ja kehittämistyö

Palvelujen saatavuutta ja osallistumismahdollisuuksia edelleen kehitetään hyödyntämällä uusia sähköisiä palvelukanavia, mikä lisää vuorovaikutteisuutta ja tuo erityisesti lapsille, nuorille ja lapsiperheille uudenlaisia mahdollisuuksia osallistumiseen. Kalevanniemen oppilaitoskiinteistössä tapahtuu koulujen osalta laajaa uudisrakentamista, mikä vaikuttaa fyysiseen toimintaympäristöön myös rakentamisvaiheessa vuosina 2025 – 2026. Vaikutuksia pyritään mahdollisuuksien mukaan ennakoimaan niin tilojen kuin myös kulkureittien osalta. Tiedotus oppilaille ja vanhemmille on edellä mainitun osalta tärkeää. Vuodelta 2024 siirtyy vuoden 2025 kehittämissuunnitelmaan tavoite uusia yksi piano sekä hankkia - oppilaitoksen työ- ja viestintäjärjestelmien käyttämistä varten - opettajien käyttöön tablet-laitteita (10 kpl). Musiikkiopisto pyrkii omalla osaamisellaan palvelemaan asukkaita, opetuksen saavutettavuutta ja edistämään henkistä hyvinvointia. Kehittämistyötä ja oppilasmäärää ohjaavat osaltaan taloudelliset resurssit myös valtakunnallisten (esim. hallitusohjelmaan sisältyvät opetusalojen sopeuttamistoimet) päätösten osalta. Tilanteeseen voidaan tietysti määrin vaikuttaa lukukausimaksujen korottamisilla. Toimintoja ohjaa niin ops:ssa sekä strategiassa tavoite tuoda mahdollisimman monelle lapselle ja nuorelle mahdollisuus musiikissa. Hankitut taidot ovat hyödynnettävissä monilla tavoin, tukevat opiskelua ja ehkäiset syrjäytymistä.

Naantalin opisto

Opistotoiminta aktivoi eri-ikäisiä kuntalaisia sekä lisää osallisuutta, fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Opisto on helposti saavutettava lähipalvelu. Saavutettavuutta parantaa mm. opiston tarjoama verkko- ja hybridiopetus. Kohtuulliset maksut madaltavat osallistumiskynnystä ja takaavat tasa-arvoiset mahdollisuudet osallistumiselle. Opintotarjonta on edelleen monipuolinen.

Opetushallituksen opintoseteliavustuksella tuetaan työttömien, seniorien ja alhaisen pohjakoulutuksen omaavien henkilöiden osallistumista, mikäli avustusta edelleen saadaan.

Opisto tekee aktiivisesti yhteistyötä sekä paikallisesti että alueellisesti. Lasten harrastustoimintaa tuetaan mm. kaupungin harrastetakuulla. Ilo oppia -kansalaisopistoverkoston yhteisillä hankkeilla kehitetään toimintaa ja henkilöstön osaamista.

AIKU-hankkeessa laadittu aikuisten taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma otetaan käyttöön ja ensimmäinen pilottiryhmä käynnistyy keväällä 2025.

Savi- ja keramiikkaluokan välineistöä ja tilaa on tulevana vuosina uudistettava; uunit, lisää dreijjoja, ilmanvaihto, ruiskulasitusmahdollisuus, vetokaappi, työskentelytasot, valaistus, helposti puhdistettavat pinnat ym. Nykyiset tilat ovat toiminnallisesti epäkäytännölliset eivätkä vastaa keramiikkaopetuksen tilojen vaatimuksia. Opiskelijamäärä ja luokan käyttöaste on erittäin korkea. Vuosittain keramiikan erikoistilaa käyttää n. 80 aikuisopiskelijaa ja yli 100 kuvataidekoulun lasta ja nuorta.

Riskiarvio: Naantalin opiston valtionosuustunteihin voi olla tulossa lisää leikkauksia. Tällä hetkellä alustava tieto on, että opintosetelirahoitusta ja hankerahoitusta leikattaisiin. Näin opistotoiminnan kehittämiseen ei olisi enää jatkossa rahoitusta. Maksuja korotettiin 5% ja lyhytkurssien hinnoittelua muutettiin vuonna 2024. Korkeat kurssimaksut vähentävät opistopalveluiden käyttäjämääriä, eikä tarjoa enää tasa-arvoisia mahdollisuuksia harrastamiseen, oman osaamisen kehittämiseen ja osallistumiseen taiteen perusopetuksen opintoihin (kuvataidekoulu).

KUVATAIDOKOULU

Opiston alaisuudessa toimiva kuvataidekoulu tarjoaa taiteen perusopetusta 7–17-vuotiaille lapsille ja nuorille sekä varhaisiän opinnot 5–6-vuotiaille. Kuvataidekoulu tekee aktiivisesti yhteistyötä kaupungin eri toimijoiden kanssa. Toimintaa on myös koululaisten loma-aikoina. Taiteen perusopetuksen opinnoissa opiskelee vuosittain yli.100 lasta ja nuorta. Opiskelijamäärä on kasvussa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Ei toiminnallisia muutoksia edelliseen talousarvioon.

Hyvinvointilautakunta

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	428 486	241 100	241 100	241 100	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	54 246	34 800	34 800	34 800	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	72 754	126 000	126 000	126 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	250 854	33 500	33 500	33 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	38 906	40 500	40 500	40 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	11 726	6 300	6 300	6 300	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-5 701 738	-6 138 066	-6 332 718	-6 332 717	0	3,2 %	3,2 %	0
Henkilöstökulut	-1 599 355	-1 590 029	-1 674 370	-1 674 369	0	5,3 %	5,3 %	0
Palvelujen ostot	-905 429	-1 021 000	-1 064 744	-1 064 744	0	4,3 %	4,3 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-292 184	-268 026	-267 162	-267 162	0	-0,3 %	-0,3 %	0
Avustukset	-360 164	-365 000	-365 000	-365 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-2 542 662	-2 891 178	-2 958 609	-2 958 609	0	2,3 %	2,3 %	0
Muut kulut	-1 944	-2 833	-2 833	-2 833	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-5 273 252	-5 896 966	-6 091 618	-6 091 617	0	3,3 %	3,3 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-121 541	-92 750	-63 855	-63 855	0	-31,2 %	-31,2 %	0
Laskennalliset erät	-155 750	-152 662	-239 700	-239 700	0	57,0 %	57,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-5 550 545	-6 142 378	-6 395 173	-6 395 172	0	4,1 %	4,1 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	428 198	241 100	241 100	241 100	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 748 686	-2 808 782	-2 923 123	-2 923 122	0	4,1 %	4,1 %	0
TOIMINTAKATE	-2 320 488	-2 567 682	-2 682 023	-2 682 022	0	4,5 %	4,5 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	288	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 953 052	-3 329 284	-3 409 595	-3 409 595	0	2,4 %	2,4 %	0
TOIMINTAKATE	-2 952 764	-3 329 284	-3 409 595	-3 409 595	0	2,4 %	2,4 %	0

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Hyvinvointipalvelut		0,915	1	1,33
Kulttuuripalvelut	22,207	24	22,478	16,73
Liikuntapalvelut	13,767	12,143	9,341	5
Nuorisopalvelut	13,564	6,891	9,341	7,34

Hyvinvointipalvelut

Toimielin: HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Vapaa-aikapalvelupäällikkö (Eija Laurila)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhteistyössä kunnan eri sektoreiden, muiden toimijoiden sekä alueellisten toimijoiden kanssa. Yhdyspintapalvelujen saumaton järjestäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Strateginen toimenpide	Mittari
Aktiivinen tiedon keruu kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta.	Tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvoinnin edistämiseksi on tehty tietoon perustuen. Kunnan Hyte-kerroin nousee lukuun 75.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Hyte-työ osallistaa ja sitouttaa toimijoita. Hyvinvointisuunnitelman 2026-2028 työstö tehdään poikkihallinnollisena ja moniammatillisena yhteistyönä.	Hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2028 valmistuu toimintakauden aikana

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Hyvinvointipalvelut		0,915	1	1,33

HTV TA2025 ei pidä sisällään sijaisia eikä hanketyöntekijöitä.

HENKILÖSTÖ

Hyte-koordinaattori 1htv

Vapaa-aikapalvelupäällikkö 0,33htv

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	25 784	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	25 403	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	381	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-166 776	-197 690	-239 190	-239 188	0	21,0 %	21,0 %	0
Henkilöstökulut	-86 717	-57 404	-80 736	-80 734	0	40,6 %	40,6 %	0
Palvelujen ostot	-49 290	-26 465	-26 312	-26 312	0	-0,6 %	-0,6 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 128	-24 100	-24 100	-24 100	0	0,0 %	0,0 %	0
Avustukset	-16 000	-20 000	-20 000	-20 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulut	-9 627	-69 721	-88 042	-88 042	0	26,3 %	26,3 %	0
Muut kulut	-14	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-140 993	-197 690	-239 190	-239 188	0	21,0 %	21,0 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-15 941	-25 343	-33 088	-33 088	0	30,6 %	30,6 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-156 933	-223 033	-272 278	-272 276	0	22,1 %	22,1 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	25 784	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-152 465	-119 614	-142 946	-142 944	0	19,5 %	19,5 %	0
TOIMINTAKATE	-126 681	-119 614	-142 946	-142 944	0	19,5 %	19,5 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-14 311	-78 076	-96 244	-96 244	0	23,3 %	23,3 %	0
TOIMINTAKATE	-14 311	-78 076	-96 244	-96 244	0	23,3 %	23,3 %	0

Talousarvion perustelut

Hyte-koordinointi

Hyvinvointityön tavoitteena on ennaltaehkäisevästi ylläpitää ja parantaa hyvinvointia ja terveyttä. Keskeistä hyvinvointityössä ovat kuntalaisten yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja osallisuuden edistäminen sekä väestöryhmien hyvinvoinnin erojen kaventaminen.

Hyvinvointikoordinaattori koordinoi kunnassa tehtävää poikkihallinnollista hyte-työtä. Hän huolehtii hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöstä kunnan eri sektoreiden, muiden toimijoiden ja alueellisten toimijoiden kanssa sekä toimii hyvinvoinnin edistämisen yhteyshenkilönä suhteessa alueellisiin, maakunnallisiin ja valtakunnallisiin sidosryhmiin.

Hyvinvointikoordinaattori toimii asiantuntijana eri ryhmissä. Hän osallistuu kaupunginjohtajan johtamaan hyvinvointityöryhmän valmistelijana ja sihteerinä. Lisäksi koordinaattori toimii mm. ehkäisevät päihdetyön, mielenterveyshyönteisen ja väkivallan ehkäisytyöryhmän sekä operatiivisen hyvinvointiryhmän koordinoijana ja vanhusneuvoston sihteerinä.

Hyvinvointikoordinaattorin tehtäviin kuuluu seurata ja analysoida toimintaympäristön muutoksia hyvinvointi- ja terveysvaikutusten kannalta sekä seurata eri indikaattoreiden tuottamaa tietoa kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä. Tietoa hyödyntäen hän järjestää koulutuksia, huolehtii hyvinvoinnin teemojen viestinnästä ja tiedottamisesta sekä tukee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteiden toimenpanoa kunnassa.

Hyvinvointikoordinaattori toimii myös kunnan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman sekä vuosittaisen raportin valmistelijana. Hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus kattaa laajasti kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen; sisältäen ehkäisevän päihdetyön, mielenterveystyön ja väkivallan ehkäisyn teemat. Koordinaattorin tehtävään kuuluu suunnitelman toimeenpanon tuki sekä kansallisten ohjelmien jalkauttaminen ja hyvien käytäntöjen levittäminen.

Kulttuuripalvelut

Toimielin: HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Museonjohtaja (Anne Sjöström)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Kulttuuritoimi tukee harrastustoimintaa ja palveluita, joilla edistetään kaupunkilaisten hyvinvointia ja viihtyvyyttä. Museo tallentaa naantalilaista kulttuuriperintöä sekä dokumentoi, säilyttää ja esittelee sitä ammattimaisesti. Kirjasto tarjoaa monipuoliset tilat ja mahdollisuudet tiedonhankintaan ja aineiston käyttöön.

Strateginen toimenpide	Mittari
Uudistetun kulttuuriväylän vakiintunut käyttö kouluissa	Palautteista saatu arvosana toteutuneesta toiminnasta
Raatihuoneen yhdistystoiminnan tukeminen ja yhteistyön kehittäminen	Yhdistysten toiminta käynnissä syksyllä 2025

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Kirjasto järjestää eri kohderyhmille luontoon ja saaristoon liittyviä tapahtumia.	Tavoitteena 19 tapahtumaa, joissa 190 osallistujaa
Naantalin julkisen taiteen ohjelma valmistuu	Julkisen taiteen ohjelma on valmis vuoden loppuun mennessä

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Kulttuuripalvelut	22,207	24	22,478	16,73

HTV TA2025 ei pidä sisällään sijaisia eikä hanketyöntekijöitä.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	208 947	87 100	87 100	87 100	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	12 134	16 800	16 800	16 800	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	22 567	28 500	28 500	28 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	135 492	5 000	5 000	5 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	27 029	30 500	30 500	30 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	11 726	6 300	6 300	6 300	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 783 956	-2 891 662	-2 958 604	-2 958 604	0	2,3 %	2,3 %	0
Henkilöstökulut	-945 895	-905 049	-932 200	-932 200	0	3,0 %	3,0 %	0
Palvelujen ostot	-410 453	-506 259	-527 466	-527 466	0	4,2 %	4,2 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-197 037	-185 943	-185 465	-185 465	0	-0,3 %	-0,3 %	0
Avustukset	-189 064	-190 000	-190 000	-190 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-1 040 252	-1 102 478	-1 121 540	-1 121 540	0	1,7 %	1,7 %	0
Muut kulut	-1 255	-1 933	-1 933	-1 933	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-2 575 009	-2 804 562	-2 871 504	-2 871 504	0	2,4 %	2,4 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-104 869	-79 524	-53 341	-53 341	0	-32,9 %	-32,9 %	0
Laskennalliset erät	-69 157	-55 606	-85 988	-85 988	0	54,6 %	54,6 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 749 037	-2 939 692	-3 010 833	-3 010 833	0	2,4 %	2,4 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	208 659	87 100	87 100	87 100	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 542 156	-1 586 493	-1 623 644	-1 623 644	0	2,3 %	2,3 %	0
TOIMINTAKATE	-1 333 497	-1 499 393	-1 536 544	-1 536 544	0	2,5 %	2,5 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	288	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 241 800	-1 305 169	-1 334 960	-1 334 960	0	2,3 %	2,3 %	0
TOIMINTAKATE	-1 241 512	-1 305 169	-1 334 960	-1 334 960	0	2,3 %	2,3 %	0

Talousarvion perustelut

Kulttuuritoiminta

Kulttuuritoimi osallistuu edelleen Varhan vetämän kulttuurihyvinvoinnin yhdyspintatyöryhmän toimintaan, jolla pyritään edistämään kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyötä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Ns. kulttuurilähetteen käyttöönottoa kartoitetaan Raision kanssa yhteistyössä. Hyvinvoinnin edistämistyön muotona jatkuu vapaaehtoisten kuntalaisten ”rekrytointi” kulttuurikummeiksi vapaaehtoistyö.fi-palvelua hyödyntäen.

Naantalin kulttuuripalvelut jatkaa eri ikäryhmille suunnatun ohjelmiston järjestämistä ja kulttuurin saavutettavuuden lisäämistä mm. kehittämällä yhteistyötä varhaiskasvatukseen, koulujen ja vanhuspalveluiden kanssa. Vuonna 2024 valmistui ja otettiin perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa käyttöön uudistettu kulttuurikasvatussuunnitelma, Kulttuuriväylä. Sen toteutusta kouluissa ja eska-reissa seurataan käyttäjiltä saadun palautteen perusteella. Kulttuuripalveluita sisältyy edelleen myös eläkkeellä oleville suunnattuun Seniorikorttiin, jolla näitä palveluita saa edullisemmin.

Kulttuuripalvelut toimii tiiviissä yhteistyössä paikallisten yhdistysten ja yhteisöjen kanssa kulttuuritarjonnan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisäämiseksi Kulttuurifoorumi jatkaa toimintaansa kulttuuripalveluiden ja yhdistysten yhteistyöelimenä. Kaikille naantalilaisille yhdistyksille suunnattu Eemeli- uutiskirje toimii kaupungin ja yhdistysten välisenä viestintäkanavana.

Yhteistyö Naantalin Musiikkijuhlien, seurakuntien, yhdistysten ja Visit Naantalin kanssa jatkuu mm. Lux Gratiae -tapahtumassa lokakuussa. Tapahtuman valotaideteemaa kehitetään sen saaman suosion vuoksi. Naantalin Kulttuuritaloyhdistyksen kanssa yhteistyö jatkuu sovituin osin tapahtumatutunnossa: Tuhkamarkkinat, vappuaaton tapahtuma, Birgitan yö, Lasten joulu, Trumputtaja (kesä-elokuu), Kirkkopuisto Soi -konsertit heinäkuussa. Yhteistyötä Pro Sinervon kanssa jatketaan Velkua Soi -tapahtuman järjestämiseksi. Turun seudun kuntien kulttuuriverkosto, Kulttuuria kunnissa, toimii edelleen kulttuuripalveluiden saavutettavuuden lisäämiseksi ja mm. kulttuurisen lähimatkaailun edistämiseksi.

Kulttuuri-toimi huolehtii lisäksi koko kaupungin kattavien kalenterivuoden juhlien järjestämisestä: juhannusjuhla, Naantali-päivä, itsenäisyyspäivän juhla ja joulurauhan julistus. Kulttuuri-toimi palkkaa entiseen tapaan vespersoittajan kolmeksi kesäkuukaudeksi.

Museo

Museo on avoinna koko vuoden. Touko-elokuussa laajemmin, joulunäyttelyn aikaan viikonloppuisin ja muina aikoina keskiviikkoisin. Lisäksi yksittäisiä kävijöitä ja ryhmiä otetaan vastaan sopimuksesta. Taidehuoneen oma näyttelykausi ulottuu toukokuulta elokuun loppuun ja muun ajan toimintaa kehitetään syksystä 2025 alkaen, kun kulttuuriyhdistykset siirtävät toimintansa Raatihuoneelle. Museo tekee kolme vaihtuvaa näyttelyä, taidehuoneella on kesän aikana viisi näyttelyä.

Humpin yleisötila Lillanissa järjestetään museon ja yhteistyökumppaneiden kokouksia, työpajoja ja tapahtumia. Tapahtumia järjestetään myös Hiilolan pihassa, minkä lisäksi museo osallistuu työpäinoksella muihin kaupungissa järjestettäviin tapahtumiin. Museo hallinnoi kaupungin taidekokoelmaa.

Museon esine- ja valokuvakokoelmien digitointityötä jatketaan kokoelmahallintajärjestelmä Ainassa ja fyysisten kokoelmien järjestäminen säilytystiloissa jatkuu. Säilytystila Almu on ollut ahdas jo jonkin aikaa ja tilan puutetta parannetaan. Naantalin museo jatkaa kokoelmien avaamista valtakunnallisessa Finna-palvelussa. Museo osallistuu valtakunnalliseen TAKO-yhteistyöhön, mikä tarkoittaa äskettäin perustetun TAKO-yhdistykseen liittymistä. Valtakunnallisessa tallennustyönjaossa Naantalin museolla on vastuu kylpylöiden ja perhematkailun tallentamisesta. Museo tallentaa kaupungin asukaisiin ja historiaan liittyvää muistitietoa erilaisten dokumentointien ja haastattelujen keinoin.

Uusi museopedagoginen ohjelma helpottaa ja selkeyttää museon yleisötyötä ja on integroitu myös uudistettuun kulttuurikasvatusohjelma Kulttuuriväylään. Museo tekee yhteistyötä koulujen ja päiväkotien sekä seudullisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Paikallisten yhdistysten toimintaa tuetaan yhteistyöllä. Museo toimii harjoittelupaikkana yliopisto-opiskelijoille.

Naantalin museo osallistuu kaupungin historiateoksen uusimman osan viimeistelytyöhön ja teos painetaan ja julkaistaan vuoden aikana.

Rymättylän museota ja Kollolan kotiseututaltoa hoitavien yhdistysten kanssa jatketaan yhteistyötä ja neuvontatoimintaa.

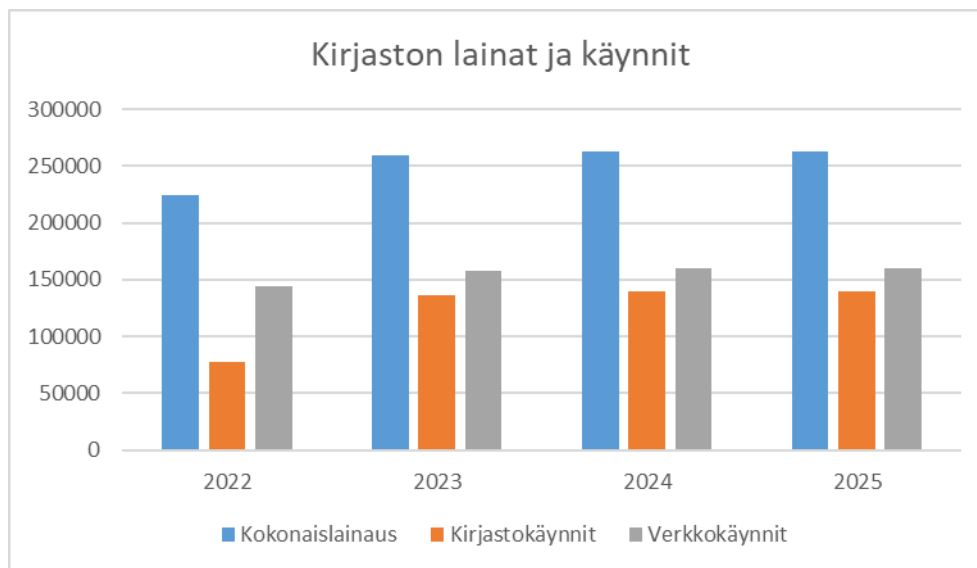
Kirjasto

Kirjastolla on Naantalissa viisi toimipaikkaa, joista kaksi toimii alakoulun ja yksi yläkoulun yhteydessä. Lisäksi kolmen lähikirjaston yhteydessä on palvelupiste. Pääkirjastossa ja kolmessa lähikirjastossa on käytössä omatoimiaika, jolloin asiakkaat voivat asioida kirjastossa omatoimisesti kirjaston palveluaikojen ulkopuolella.

Naantali on aktiivisesti mukana Vaski-kirjastojen yhteistyössä ja osallistuu työryhmiin ja verkostoihin. Naantali on mukana valtakunnallisessa E-kirjastossa muiden Vaski-kirjastojen tapaan. Vaskien välistä musiikkiaineiston ja dvd-elokuvien kelluttamista jatketaan. Myös Naantalin sisäistä aineiston kelluttamista jatketaan ja kehitetään päivitettyjen poisto- ja hankintasuunnitelmien pohjalta. Kelluttamisessa asiakkaan palauttamaa aineistoa ei kuljeteta takaisin omistajakirjastoon, tai kirjastoon, josta se on lainattu, vaan aineisto jää palautuskirjastoon lainattavaksi ja varattavaksi. Naantali osallistuu Vaskin yhteiseen kellutus- ja logistiikkaselvitykseen. Pääosa kirjastojen aineistohankinnoista tehdään kilpailutettuina Vaski-kirjastojen yhteishankintoina.

Sähköiset aineistot, Finna-verkkokirjasto, muut verkkopalvelut, kirjastojen omatoimiaika, automaattit, erilaiset tapahtumat ja muunneltavat tilat antavat asiakkaille monipuoliset mahdollisuudet asioida kirjastossa ja käyttää kirjaston palveluja. Kirjastonkäytön opetusta, kirjavinkkausta, satutunteja, luku-piirejä ja digineuvontaa järjestetään säännöllisesti. Yhteistyötä nuorisopalvelujen kanssa jatketaan ja tiivistetään. Kirjaston palveluista ja tapahtumista viestitään aktiivisesti eri kanavilla.

Syksyllä 2024 aloitettu Luonnonvoimaa - ympäristöasiaa ja ekotekoja -hanke jatkuu vuoden 2025 loppuun saakka. Hankkeessa tarjotaan tietoa luonnon monimuotoisuudesta, kestävästä kehityksestä, luonnonsuojelusta sekä luonnon hyvinvointivaikutuksista. Merellisessä ja luonnonläheisessä Naantalissa hankkeen painopisteinä ovat meri ja saaristo, metsät ja niityt sekä lähi- ja kaupunkiluonto. Hankkeen toiminnassa huomioidaan paikallisuus ja sen ensisijaisena kohderyhmänä ovat aikuiset ja lapsiperheet. Hankkeen tavoitteena on lieventää ympäristöahdistusta tarjoamalla tietoa ja vaikuttamismahdollisuuksia. Osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja aktiivista kansalaisuutta tuetaan kutsuamalla asiantuntijoita ja ympäristöjärjestöjä esittelemään toimintaansa, haastamalla kuntalaisia ympäristötekoihin ja järjestämällä ympäristöaiheisia tapahtumia, joissa osallistujat ovat aktiivisia toimijoita. Hanke toteutetaan Aluehallintoviraston myöntämällä avustuksella.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Talousarvioon sisältyy seuraavat muutokset:

- Lux Gratiae -tapahtuman valoteoksen tilaamista varten 10 000 € määrärahan korotus
- Investointiosaan esitetään Raatihuoneen 20.000 € kalustamismäärärahaa
- Investointiosaan esitetään Museon varastointiin 30.000 €

Liikuntapalvelut

Toimielin: HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Liikuntapalvelupäällikkö Maija Puolakanaho

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tuottaa yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa laadukkaita liikuntapalveluja, jotka tukevat eri-ikäisten ja eri toimintakykyisten kuntalaisten hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä. Yhteistyöllä tuotetaan edelleen yhdyspintapalveluja kunnan ja hyvinvointialueen väliseen yhteistyöhön ja toteutetaan liikuntaneuvontaa asiakaslähtöisesti, mikä huomioi eri tavoin liikkumattomat kuntalaiset.

Strateginen toimenpide	Mittari
Kestävästi liikkuva, osallistuva ja hyvinvoiva kuntalainen.	Hyvinvointiliikkeen toteutuneet toiminnot vähän liikkuville kaupunkilaisille.
Osallisuuden vahvistaminen ja edistäminen; seuraparlamentti, ohjausryhmät ja osallisuusraadit	Toteutuneet työryhmät, osallisuusraatien osallistujamäärät ja tehdyt kyselyt.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Liikuntaneuvonta	Eri ikäryhmien kontaktoidut henkilöt ja toteutuneet ryhmät.
Liikkumisohjelman jalkauttaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Liikkumisohjelman toteutuneet toiminnot eri ikäryhmissä.
Soveltavan liikunnan kehittäminen kehittämissuunnitelman mukaisesti	Toteutuneiden soveltavan liikunnan ryhmien määrä ikäryhmittäin ja osallistujamäärät.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Liikuntapalvelut	13,767	12,143	9,341	5

HTV TA2025 ei pidä sisällään sijaisia eikä hanketyöntekijöitä

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	117 595	111 500	111 500	111 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	41 132	18 000	18 000	18 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	36 056	83 500	83 500	83 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	32 359	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	8 048	10 000	10 000	10 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 208 561	-2 542 214	-2 605 964	-2 605 964	0	2,5 %	2,5 %	0
Henkilöstökulut	-252 088	-316 034	-318 461	-318 461	0	0,8 %	0,8 %	0
Palvelujen ostot	-341 507	-406 815	-439 355	-439 355	0	8,0 %	8,0 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47 969	-40 512	-40 331	-40 331	0	-0,4 %	-0,4 %	0
Avustukset	-147 804	-140 000	-140 000	-140 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-1 418 798	-1 638 653	-1 667 617	-1 667 617	0	1,8 %	1,8 %	0
Muut kulut	-396	-200	-200	-200	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-2 090 965	-2 430 714	-2 494 464	-2 494 464	0	2,6 %	2,6 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-16 671	-13 226	-10 514	-10 514	0	-20,5 %	-20,5 %	0
Laskennalliset erät	-40 277	-39 756	-71 331	-71 331	0	79,4 %	79,4 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 147 914	-2 483 696	-2 576 309	-2 576 309	0	3,7 %	3,7 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	117 595	111 500	111 500	111 500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-625 119	-722 591	-745 018	-745 018	0	3,1 %	3,1 %	0
TOIMINTAKATE	-507 523	-611 091	-633 518	-633 518	0	3,7 %	3,7 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 583 442	-1 819 623	-1 860 946	-1 860 946	0	2,3 %	2,3 %	0
TOIMINTAKATE	-1 583 442	-1 819 623	-1 860 946	-1 860 946	0	2,3 %	2,3 %	0

Talousarvion perustelut

Palvelutilat

Tilojen vuorojaossa noudatetaan vuorojako-ohjetta. Yhdistysten kanssa pidetään palaveri ennen talvikauden vakiovuorojen myöntämistä sekä kevätkaudella hyvissä ajoin ennen kauden päättymistä. Kävijämääriä seurataan aktiivisesti ja reaaliaikaisesti kävijälaskureilla ja QR-koodin avulla ja käyttämättömiin tai vähäisellä käytöllä oleviin vuoroihin pystytään reagoimaan aikaisempaa paremmin. Liikuntatilojen kalustot pidetään kunnossa ja kalusteiden hankinnassa suositaan kierrätystä.

Liikuntapalvelut

Avustukset

Liikuntayhdistysten avustukset perustuvat toimintapäiväkirjaan ja osallistujamääristä syntyneeseen pisteytykseen, jolloin yhden pisteen arvo/vuosi vaihtelee. Toiminta-avustuksen lisäksi liikuntaseuroilla on mahdollisuus hakea kohde- ja koulutusavustusta.

Toiminta

Naantali on mukana aktiivisena toimijana Rajatonta liikuntaa –kuntakumppanuusverkostossa myös vuonna 2025. Yhteistoiminnan tahtotilana on vahvistaa liikunnan asemaa kunta-, seutu- ja alueta-solla sekä tiedolla johtamisen käytäntöjä, syventää kuntien liikuntapalveluiden ja muiden toimijoiden yhteistyötä ja osaamista sekä tuottaa toimintamalleja väestön hyvinvoinnin edistämiseksi liikunnan keinoin. Toimintaa koordinoi Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry.

Verkostotyötä kehitetään seuraparlamentin ja ohjausryhmätyön avulla.

Liikuntapalvelut toteutetaan joko kokonaan omana toimintana tai yhteistyössä monen eri toimijan kanssa järjestämällä säännöllistä toimintaa ja tapahtumia eri ikäisille tasapuolisesti Naantalini eri alu-eilla.

Liikkumissuunnitelman pohjalla on Hyvinvointiliike, jonka toiminnot (säännölliset toiminnot ja tapah-tumat) suunnitellaan liikkuvat -ohjelmien mukaan. Suunnitelman taustalla on vahva tahto liikuttaa erityisesti vähän tai ei ollenkaan liikkuvia naantalilaisia.

Voimaa Vanhuuteen -ohjelma jatkuu ja painopisteenä on ikäihmisten voima- ja tasapainoharjoittelu sekä liikuntaneuvonta. Kuntakohtaisen kehittämistyön lisäksi päämääränä on rakentaa yhteisiä toi-mintatapoja koko hyvinvointialueelle, lisätä kuntien keskinäistä sekä hyvinvointialueen välistä yhteis-työtä ikääntyneiden liikunnassa.

Seniorikortti on käytössä koko vuoden ja pääpiirteissään edut säilyvät ennallaan; uintimahdollisuus uintikeskus Ulpukassa ja Maijamäen kuntosalin käyttö. Vertaisohjaajia koulutetaan kuntosali- ja tuo-lijumpparyhmien ohjaajiksi.

Työikäisten liikuntaneuvonta jatkuu aktiivisena ja palveluun ohjaututaan joko omatoimisesti tai ter-veydenhuoltohenkilöstön ohjaamana. Vähän tai ei ollenkaan liikkuville työikäisille järjestetään myös liikuntaryhmiä ja testauksia. Saaristolaiset liikkeelle -hankkeen toimenpiteet kohdistuvat saaristossa asuviin työikäisiin.

Hyvinvointia aurinkokaupungin nuorille -hankkeella edistetään Move!-polkua ja erityisesti yläkoulu-laisten PT -toimintaa.

Soveltavaa liikuntaa järjestetään liikuntaryhmien ja tapahtumien muodossa. Toimintaa kehitetään vuoden 2024 valmistuvan soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelman pohjalta. Suunnitelman laa-timisen yhteydessä kartoitetaan soveltavan liikunnan asiakasryhmiä, heidän tarpeitaan ja toiveitaan. Asiakkailta on myös mahdollisuus osallistua oman ikäryhmänsä mukaiseen liikuntaneuvontaan, jossa otetaan huomioon erityistarpeet. Vammaisella tai pitkäaikaisairaalla on mahdollisuus hakea Saattajakorttia, jonka tavoitteena on helpottaa heidän liikunnan ja kulttuurin harrastamista. Saatta-jakortti on osana Rajattomasti liikuntaa -kuntayhteistyötä.

Liikkuva perhe -toiminnan avulla lisätään perheen fyysistä aktiivisuutta, yhdessäoloa sekä hyvin-vointia. Alle kouluikäisten ipanariehoja ja perheliikuntaa järjestetään sekä saaristossa että keskus-tassa.

Sun harrastus

Harrastetakuun ja Harrastamisen Suomen mallin toiminnalla toteutetaan helposti tavoitettavia, mo-nipuolisia, maksuttomia ja viikottaisia harrastusmahdollisuuksia sekä -kokeiluja kouluikäisille lapsille ja nuorille sekä toisen asteen opiskelijoille koulupäivän yhteydessä joko välittömästi ennen tai jäl-keen koulupäivän. Retkiä, kursseja ja kokeiluja järjestetään ympäri vuoden Toiminnot toteutetaan tasapuolisesti Naantalini eri alueilla koulujen lukuvuoden aikana sekä loma-aikoina. Vuoden aikana toteutetaan monipuolisia kerhosisältöjä; liikunta, kädentaidot, kokkaus, kuvataide, koodaus, mu-siikki, esport, valokuvaus, elokuva sekä monialaiset kerhosisällöt osallistujien toiveiden mukaan.

Lapset ja nuoret osallistetaan toiminnan suunnitteluun kyselyillä sekä tapaamalla eri ikäluokkien oppilaita lukukauden aikana. Yläkouluun syksyllä siirtyvät kuudesluokkalaiset tavataan keväällä yksittäin, jotta kuullaan heidän toiveitaan ja ajatuksia nivelvaiheessa. Toimintaa kehitetään ja uudistetaan toimintoihin jo osallistuvilta saadun palautteen perusteella. Palautekysely lähetetään harrastuskauden päätyttyä. Syksyllä heti koulujen alettua, kierretään kaikki alakoulut aktiivivarttien merkeissä ja tiedotetaan uusista toiminnoista.

Kouluilla toimivalla harrastusetsivätoiminnalla tavoitetaan lapset ja nuoret, joilla ei ole harrastusta ja motivoidaan heitä harrastusten pariin. Kouluilla on myös kerhoja pienryhmätoimintana, joihin voivat osallistua erityistä tukea tarvitsevat oppilaat. Toiminta toteutetaan yhteistyössä koulujen henkilökunnan ja kouluterveydenhoitajien kanssa.

Yläkouluikäisille on tarjolla Nuorisopassi -mobiilisovellus, jossa nuorilla on käytössä monipuolisesti erilaisia etuja ja käyttökohteita sekä lukuvuoden aikana että loma-aikoina.

Viestintä

Viestintä on liikuntapalveluiden keskeinen tukitoimi. Toimivalla viestinnällä mahdollistetaan tiedonkulkua ja vuorovaikutusta liikuntatoimen, kaupunkilaisten ja muiden sidosryhmien välillä. Toimiva viestintä näkyy kaupunkilaisten tiedonsaantina ajantasaisista tapahtumista ja palveluista. Viestintä tapahtuu kohderyhmäkohtaisesti kaupungin eri kanavissa; verkossa, sosiaalisessa mediassa sekä printtimateriaalien välityksellä. Viestinnän keskeinen tavoite on olla ajantasaista, oikea-aikaista, informatiivista sekä liikuntapalveluiden tavoitteita tukevaa.

Viestinnän onnistumista mitataan mm. analytiikalla (esim. sosiaalisen media) sekä kaupunkilaisilta kerätyillä palautteilla.

Muutokset edelliseen talousarvioon

- Urheiluakatemiayhteistyö Naantalien kaupungin ja Turun seudun urheiluakatemia välillä 5 000 euroa
- "Kimmokekortti" aktivoimaan mm. Kelan perustoimenetulon, työmarkkinatuen tai peruspäivärahan piirissä olevia, 15. 000 euroa
- Investointiosaan esitetään Maijamäen liikuntahallin boulderointiseinään 45.000 €

Nuorisopalvelut

Toimielin: HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Vapaa-aikapalvelupäällikkö (Eija Laurila)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tuottaa kuntalaisille laadukkaita nuorisotyön palveluja, jotka tukevat nuorten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa monipuolisen toiminnan järjestäminen lapsille ja nuorille. Nuorisotyössä tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä ja edistetään nuorten aktiivista kansalaisuutta.

Strateginen toimenpide	Mittari
Nuorten hyvinvoinnin kasvun ja varhaisen tuen vahvistaminen	Matalan kynnyksen palvelut helposti saatavilla kouluissa ja nuorten vapaa-ajalla: riittävän resurssin säilyttäminen (osa toiminnoista hankerahoitteista)
Nuorten kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen.	Nuorisovaltuustotoiminta, oppilaskuntien kuuleminen, nuorten osallistaminen tapahtumien suunnitteluun ja järjestämiseen, asiakaskyselyt toiminnoista.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Matalan kynnyksen harrastetoimintoja sekä kouluvuoden aikana että koulujen loma-aikoina.	Kerhotoiminnan pääkohderyhmänä yläkouluikäiset nuoret. Molemmissa yläkouluissa toteutuu 1-2 kerhoa.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Nuorisopalvelut	13,564	6,891	9,341	7,34

HTV TA2025 ei pidä sisällään sijaisia eikä hanketyöntekijöitä.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	76 160	42 500	42 500	42 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	980	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	14 131	14 000	14 000	14 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	57 600	28 500	28 500	28 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	3 449	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-542 445	-506 500	-528 959	-528 960	0	4,4 %	4,4 %	0
Henkilöstökulut	-314 655	-311 542	-342 972	-342 973	0	10,1 %	10,1 %	0
Palvelujen ostot	-104 178	-81 461	-71 611	-71 611	0	-12,1 %	-12,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42 050	-17 471	-17 266	-17 266	0	-1,2 %	-1,2 %	0
Avustukset	-7 296	-15 000	-15 000	-15 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-73 986	-80 326	-81 410	-81 410	0	1,3 %	1,3 %	0
Muut kulut	-279	-700	-700	-700	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-466 285	-464 000	-486 459	-486 460	0	4,8 %	4,8 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-30 375	-31 957	-49 293	-49 293	0	54,2 %	54,2 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-496 660	-495 957	-535 752	-535 753	0	8,0 %	8,0 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	76 160	42 500	42 500	42 500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-428 947	-380 084	-411 514	-411 515	0	8,3 %	8,3 %	0
TOIMINTAKATE	-352 787	-337 584	-369 014	-369 015	0	9,3 %	9,3 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-113 498	-126 416	-117 445	-117 445	0	-7,1 %	-7,1 %	0
TOIMINTAKATE	-113 498	-126 416	-117 445	-117 445	0	-7,1 %	-7,1 %	0

Talousarvion perustelut

Nuorisolaissa korostetaan nuorten osallisuuden, vaikuttamisen ja kuulemisen vahvistamista. Nuovan tehtävänä on tuoda nuorten ääni kuuluviin, tehdä aloitteita ja ottaa kantaa sekä ajankohtaisiin että päätöksenteossa oleviin asioihin. Naantalinnon nuorisovaltuuston toinen toimintakausi alkaa ja erityisesti tiedottamista kehitetään; informointia nuorille kuntalaisille päättäjien toiminnasta sekä auttaa nuoria löytämään keinoja vaikuttamiseen.

Koulunuorisotyö on ennaltaehkäisevää työtä koulun arjessa. Suopellon koulussa toimii koulunuorisotyöntekijä ja myös erityisnuorisotyöntekijän työ keskittyy kokonaan yläkouluissa tehtävään nuorisotyöhön. Työ ehkäisee parhaimmillaan syrjäytymistä ja koulukiusaamista. Koulunuorisotyöntekijä on koulussa se henkilö, jonka puoleen voi matalalla kynnyksellä ja luottamuksella käännyä asioissa, jotka pohdituttavat.

Muita nuorisotyön muotoja ovat avoin nuorisotilatoiminta (2-4krt/vko/talo), nuoren yökahvilatoiminta, ohjatut nuorten ryhmät, yksilöohjaukset, alueelliset yhteistyömuodot, tapahtuma- ja retkitoiminta

sekä kirjasto-nuoriso-yhteistyö. Uutena toimintana on jo alkanut musastudiotoiminta. Tavoitteena on aloittaa myös PeliStation-toiminta toimintakauden aikana.

Valistustyössä tärkein tapahtuma on 7.luokkalaisille sekä heidän vanhemmilleen suunnattu Pähde-draama-tapahtuma.

Päiväleirit toimintaa sekä kerhotoimintaa kohdennetaan yläkouluikäisille nuorille sekä myös tätä vanhemmille nuorille aikuisille.

Jalkautuva nuorisotyö tapahtuu nuorten vapaa-ajalla ja se on nuoria kohtaavaa ja läsnäolevaa nuorisotyötä.

Viestinnällä on nuorisotyössä vahva rooli. Viestinnän painopiste on sosiaalisessa mediassa.

Etsivässä nuorisotyössä työ painottuu yksilötyöhön, mutta ryhmätyöskentelyäkin järjestetään tarvittaessa. Työssä autetaan alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Palvelu perustuu luottamuksellisuuteen ja vapaaehtoisuuteen. Etsivät ovat toimineet myös aktiivisina yhteyshenkilöinä niille oppivelvollisuusikäisille nuorille, jotka ovat peruskoulun jälkeen jäämässä ilman jatko-opiskelupaikkaa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Koulunuorisotyöntekijän toimen perustaminen. Vaikutukset talousarviossa +40000 euroa.

Vapaa-aikapalvelupäällikön nimike muutetaan palvelupäälliköksi. Vakanssi siirretään oppilaan tuki-palveluihin, joka on palvelupäällikön suurin tulosalue.

TEKNISET PALVELUT

Toimialajohtaja: Tekninen johtaja (Reima Ojala)

Palvelukuvaus

Tekniset palvelut toteuttaa hyvää ympäristöä huolehtimalla kaavoituksesta sekä kartoitus-, mittaus- ja paikkatietotehtävistä, yleisten alueitten hoidosta, yhdyskuntatekniikan ja vesihuoltopalveluiden toteutuksesta ja hoidosta sekä valmistelee joukkoliikenteen palveluihin liittyvät asiat. Tekniset palvelut huolehtii toimitilojen toteutuksesta ja hoidosta, ateria- ja siivouspalveluiden saatavuudesta sekä hallinnoi (osaltaan) kaupungin maa- ja vesialueita. Tekniset palvelut vastaa rakentamisen ja ympäristönsuojelun ohjauksen, neuvonnan ja valvonnan viranomaistehtävistä ja hallinnoi ympäristöterveydenhuollon tehtäviä.

Käyttötalous (ulkoiset)	TP 2023	TA 2024	RAAMI 2025	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	16 368 808	17 187 630	17 314 565	18 052 855	18 052 855	0	5,0 %	5,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-25 967 027	-27 311 156	-28 909 848	-28 362 802	-28 813 467	0	3,9 %	5,5 %	0
TOIMINTAKATE	-9 598 219	-10 123 526	-11 595 283	-10 309 947	-10 760 612	0	1,8 %	6,3 %	0

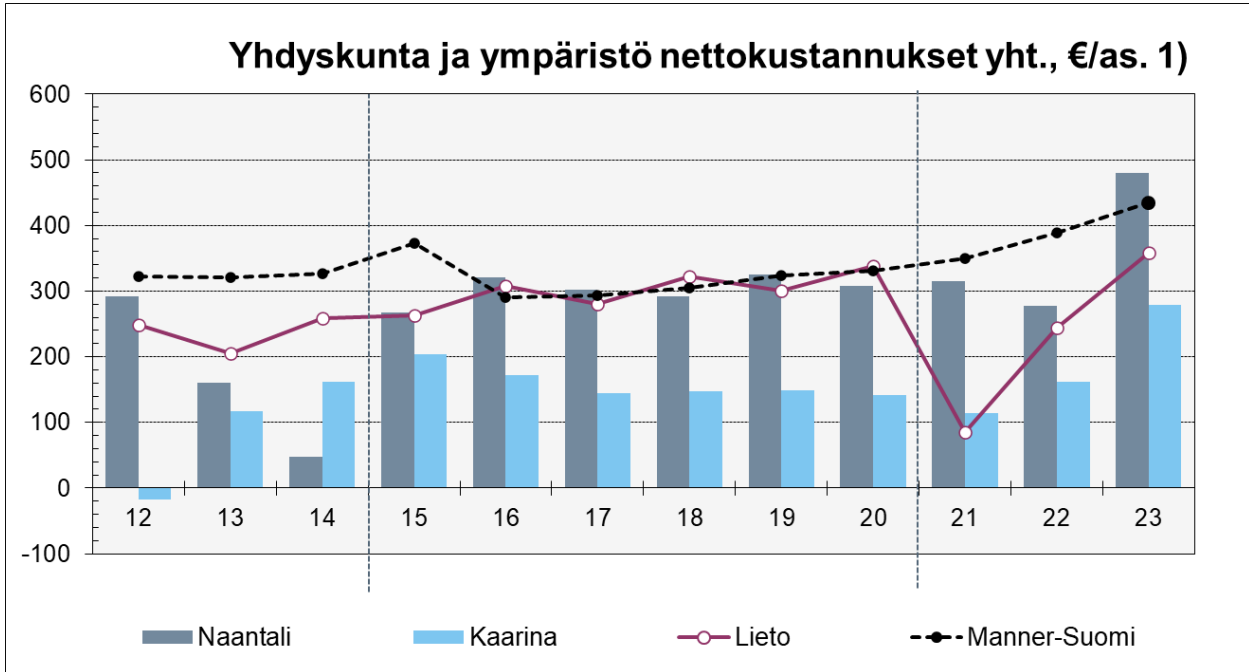
Perustelut poikkeamille

Maankäyttökorvaustuloja saadaan arviolta 800 000 euroa vuonna 2025. Vesihuollon menoissa näkyy Turun Seudun Veden veden käsittelymaksun korotus sekä Raisio-Naantali vesihuolto kuntayhtymän hinnan korotus. Vesihuollon taksoja esitetään korotettavaksi vuodelle 2025.

Teknisten palveluiden toimielimiä ovat tekninen lautakunta ja ympäristö- ja rakennuslautakunta.

Merkittävät toiminnalliset muutokset

Paikkatieto- ja toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto on loppuvaiheessa. Vanhoista järjestelmistä voidaan luopua asteittain. Käyttäjien lisenssimäärät ja maksut tarkentuvat vuoden 2025 aikana.

Yhdyskunta ja ympäristö nettokustannukset yht., €/as. 1)

	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Naantali	292	160	47	267	320	302	293	325	308	315	277	480
Kaarina	-17	117	161	203	172	144	147	149	141	114	162	280
Lieto	249	205	258	263	308	280	322	300	338	85	244	359
Manner-Suomi	322	320	327	372	291	293	305	323	331	350	389	435

1) Vuosina 2012–2020 kokonaisuus sisältää tehtäväluokat: liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet, rakennusvalvonta, yhdyskuntasuunnittelu ja ympäristön huolto.

Vuoden 2021 tilastouudistus aiheutti merkittäviä muutoksia raportoinnin rakenteeseen. Vuosina 2021–2023 kokonaisuus sisältää tehtäväluokat asuntojen vuokrauspalvelut, kunnallinen rakennuttaminen, kadut ja yleiset alueet, pysäköinnin järjestäminen ja valvonta, puistot ja yleiset alueet, rakennusvalvonta, vesihuollon järjestäminen ja kehittäminen, asemakaavoitus, asumisen kehittämisen koordinointi, asumisen viranomaispalvelut, kiinteistön muodostaminen, paikkatietopalvelut, yleiskaavoitus, ympäristönsuojelun kehittämis- ja edistämistehtävät sekä ympäristönsuojelun lupa- ja valvontatehtävät.

Työkirjan aiemmissa versioissa kokonaisuuteen on kuulunut myös palo- ja pelastustoimen kustannukset. Koska vuonna 2023 palo- ja pelastustoimen kustannukset siirtyivät hyvinvointialueille, on palo- ja pelastustoimen kustannukset poistettu aikasarjasta kaikkien vuosien osalta.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Ateriapalvelut	58,969	44,051	43,429	41
Joukkoliikenne				
Kaavoitus	3,851	4,986	4,425	4
Kaukolämpö ja energiatuotanto				
Keskusvarasto	2,367	2,167	2	2
Konekeskus	8,77	9,137	9,4	9,4
Liikenneväylät	9,027	9,071	9,21	10
Liikuntapaikat	9,362	10,192	10,744	10
Maankäyttö	15,925	15,897	16,309	16
Rakentamisen valvonta ja neuvonta	3,63	3,9	3,75	3,75
Siivouspalvelut	51,292	39,136	38,331	38
Teknisten palveluiden hallinto	16,044	9,927	10,202	11
Tilalaitos	25,211	24,842	25,935	23,5
Vesihuoltolaitos	10,196	10,156	9,536	10
Viheryksikkö	21,507	20,345	21,112	21,48
Ympäristönsuojelu	2,98	2,76	2,8	3
Ympäristöterveydenhuolto				

Tekninen lautakunta

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	35 369 619	38 590 508	39 792 346	39 792 346	0	3,1 %	3,1 %	0
Myyntituotot	14 830 037	15 902 207	15 940 538	15 940 538	0	0,2 %	0,2 %	0
Maksutuotot	275 088	342 000	342 000	342 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	53 726	28 800	156 000	156 000	0	441,7 %	441,7 %	0
Vuokratuotot	19 740 441	21 544 701	21 977 008	21 977 008	0	2,0 %	2,0 %	0
Muut tuotot	59 459	176 800	876 800	876 800	0	395,9 %	395,9 %	0
Valmistus omaan käyttöön	410 868	596 000	500 000	500 000	0	-16,1 %	-16,1 %	0
TOIMINTAMENOT	-29 777 953	-31 635 983	-32 770 442	-33 221 111	0	3,6 %	5,0 %	0
Henkilöstökulut	-9 161 453	-9 677 312	-10 400 349	-10 351 018	0	7,5 %	7,0 %	0
Palvelujen ostot	-9 783 938	-10 574 175	-11 009 688	-11 509 688	0	4,1 %	8,8 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 127 102	-7 675 397	-7 621 330	-7 621 330	0	-0,7 %	-0,7 %	0
Avustukset	-144 866	-160 000	-160 000	-160 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-3 493 949	-3 522 509	-3 552 285	-3 552 285	0	0,8 %	0,8 %	0
Muut kulut	-66 645	-26 590	-26 790	-26 790	0	0,8 %	0,8 %	0
TOIMINTAKATE	5 591 666	6 954 525	7 021 904	6 571 235	0	1,0 %	-5,5 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-10 447 810	-9 777 858	-9 942 865	-9 942 865	0	1,7 %	1,7 %	0
Laskennalliset erät	-4 189 330	-194 076	-298 474	-298 474	0	53,8 %	53,8 %	0
TOIMINNAN YLI/ ALIJÄÄMÄ	-9 022 056	-2 865 409	-3 067 435	-3 518 104	0	7,1 %	22,8 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	15 901 396	16 686 780	17 493 615	17 493 615	0	4,8 %	4,8 %	0
TOIMINTAMENOT	-25 059 080	-26 241 723	-27 279 781	-27 730 450	0	4,0 %	5,7 %	0
TOIMINTAKATE	-9 157 683	-9 554 943	-9 786 166	-10 236 835	0	2,4 %	7,1 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	19 468 223	21 903 728	22 298 731	22 298 731	0	1,8 %	1,8 %	0
TOIMINTAMENOT	-4 718 873	-5 394 260	-5 490 661	-5 490 661	0	1,8 %	1,8 %	0
TOIMINTAKATE	14 749 350	16 509 468	16 808 070	16 808 070	0	1,8 %	1,8 %	0

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Ateriapalvelut	58,969	44,051	43,429	41
Joukkoliikenne				
Kaavoitus	3,851	4,986	4,425	4
Kaukolämpö ja energiatuotanto				
Keskusvarasto	2,367	2,167	2	2
Konekeskus	8,77	9,137	9,4	9,4
Liikenneväylät	9,027	9,071	9,21	10
Liikuntapaikat	9,362	10,192	10,744	10
Maankäyttö	15,925	15,897	16,309	16
Siivouspalvelut	51,292	39,136	38,331	38
Teknisten palveluiden hallinto	16,044	9,927	10,202	11
Tilalaitos	25,211	24,842	25,935	23,5
Vesihuoltolaitos	10,196	10,156	9,536	10
Viheryksikkö	21,507	20,345	21,112	21,48

Teknisten palveluiden hallinto

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja (Reima Ojala)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Teknisten palveluiden hallinto johtaa, valvoo ja luo edellytykset toiminnalle ja palveluiden järjestämiselle teknisellä toimialalla.

Strateginen toimenpide	Mittari
Seutuyhteistyöhön osallistutaan aktiivisesti ja seutuyhteistyötä hyödynnetään toimialan toiminnassa.	Toimiala osallistuu aktiivisesti seudullisiin yhteistyöhankkeisiin ja -toimintaan.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Toimialan johto ja esimiehet noudattavat hyvää johtamista päivittäisessä toiminnassaan.	Kunta10-tutkimuksen kohta: "Lähiesihenkilöltä saa tukea työhön" vähintään 60 % "Työyhteisö on yhteistyökykyinen" vähintään 68 % "Työpai-kan ilmapiiri" vähintään 65 %.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Teknisten palveluiden hallinto	16,044	9,927	10,202	11

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	518 569	525 559	591 570	591 570	0	12,6 %	12,6 %	0
Myyntituotot	517 464	525 559	591 570	591 570	0	12,6 %	12,6 %	0
Maksutuotot	1 106	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-757 161	-928 031	-962 671	-913 320	0	3,7 %	-1,6 %	0
Henkilöstökulut	-561 474	-650 940	-687 217	-637 866	0	5,6 %	-2,0 %	0
Palvelujen ostot	-73 785	-162 569	-160 020	-160 020	0	-1,6 %	-1,6 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 128	-8 869	-8 572	-8 572	0	-3,3 %	-3,3 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-118 309	-105 313	-106 522	-106 522	0	1,1 %	1,1 %	0
Muut kulut	-465	-340	-340	-340	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-238 592	-402 472	-371 101	-321 750	0	-7,8 %	-20,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-53 079	-56 587	-74 959	-74 959	0	32,5 %	32,5 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-291 632	-459 059	-446 060	-396 709	0	-2,8 %	-13,6 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 953	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-603 910	-789 585	-825 862	-776 511	0	4,6 %	-1,7 %	0
TOIMINTAKATE	-601 957	-789 585	-825 862	-776 511	0	4,6 %	-1,7 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	516 616	525 559	591 570	591 570	0	12,6 %	12,6 %	0
TOIMINTAMENOT	-153 251	-138 446	-136 809	-136 809	0	-1,2 %	-1,2 %	0
TOIMINTAKATE	363 365	387 113	454 761	454 761	0	17,5 %	17,5 %	0

Talousarvion perustelut

Menot muodostuvat teknisen toimialan lautakuntien, hallinnon ja toimistopalveluiden toimintameinoista. Tuloissa on hallinnon, taloushallinnon ja toimistopalveluiden osuus toimialan tehtäväalueille ja vesihuollon taseyksikölle annetuista palveluista.

Teknisten palveluiden hallinnon toimistopalvelut hoitaa teknisen toimialan vesi-, venepaikka-, maa- vuokra-, kiinteistövuokra- ja konevuokralaskutuksen sekä ateria- ja siivouspalveluiden laskutuksen ja päätöksiin liittyvän yleislaskutuksen. Lisäksi toimistopalvelut hoitaa teknisen toimialan arkisto- ja sihteeripalvelut. Teknisten palveluiden hallinnon toimistopalvelut kokoaa teknisen toimialan lautakuntien ja toimikuntien esityslistat ja pöytäkirjat liitteineen. Teknisten palveluiden hallinto vastaa teknisen toimialan talouden hallinnasta, koordinoi ja valvoo toimialan toiminnan suunnitelman mukaista toteutumista sekä sovittaa yhteen eri toimialojen yhteisprojektit ja kehittämishankkeet.

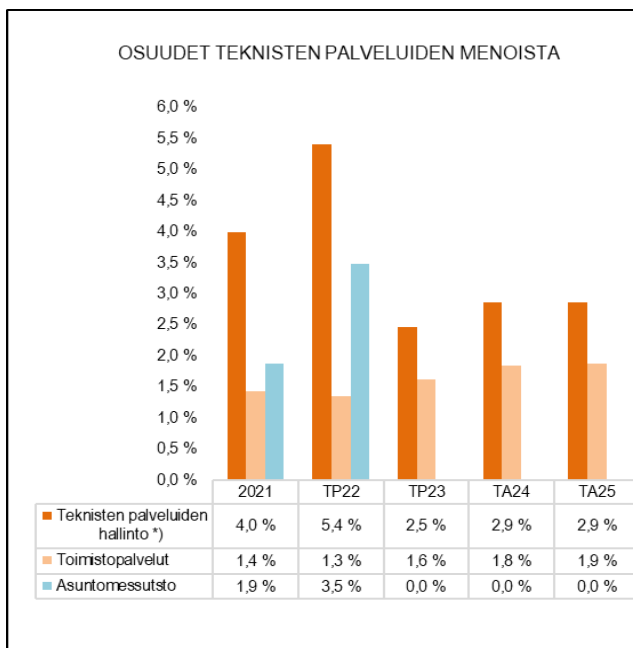
Teknisten palveluiden hallinto varmistaa, että teknisen toimialan seutuyhteistyöhankkeissa ollaan aktiivisesti mukana ja että niissä huomioidaan Naantalın kaupungin etu. Seutuyhteistyöhankkeita on mm. vesihuollossa, maankäytössä, joukkoliikenteessä, jätehuollossa, kaukolämpö- ja energiahuollossa, ympäristöterveydenhuollossa, ympäristönsuojelussa sekä rakennusvalvonnassa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Ei merkittäviä muutoksia edelliseen talousarvioon.

Kaupunginjohtajan ehdotus: vähennetään yhden toimistosihteerin palkkakustannukset, koska budjetoitu Hallinto- ja päätöksentekopalveluihin.

Tunnusluvut

Liikenneväylät ja venesatamat

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Liikenneväylät ja venesatamat -tulosalue vastaa yhdyskuntatekniikan suunnittelusta ja rakentamisesta, katujen kunnossapidosta, venesatamien, matonpesupaikkojen ja maankaatopaikan hoidosta.

Strateginen toimenpide	Mittari
Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman toimenpiteiden toteuttaminen	Vähintään kolme edistämishjelman toimenpidettä toteutettu

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Turvallisen liikkumisen edistäminen	Nopeusrajoitusten inventointi ja toimintalinjojen laatiminen katuverkolle

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Liikenneväylät	9,027	9,071	9,21	10

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	594 468	688 493	683 590	683 590	0	-0,7 %	-0,7 %	0
Myyntituotot	345 327	411 103	406 200	406 200	0	-1,2 %	-1,2 %	0
Maksutuotot	130 605	171 000	171 000	171 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	50 782	39 590	39 590	39 590	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	21 501	26 800	26 800	26 800	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	46 253	40 000	40 000	40 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 289 162	-2 660 865	-2 731 578	-2 731 578	0	2,7 %	2,7 %	0
Henkilöstökulut	-598 554	-580 730	-662 686	-662 686	0	14,1 %	14,1 %	0
Palvelujen ostot	-1 050 404	-1 386 361	-1 370 068	-1 370 068	0	-1,2 %	-1,2 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-420 271	-462 765	-465 968	-465 968	0	0,7 %	0,7 %	0
Avustukset	-144 866	-160 000	-160 000	-160 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-66 564	-69 369	-71 216	-71 216	0	2,7 %	2,7 %	0
Muut kulut	-8 502	-1 640	-1 640	-1 640	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-1 694 694	-1 972 372	-2 047 988	-2 047 988	0	3,8 %	3,8 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-3 639 137	-3 604 302	-3 490 335	-3 490 335	0	-3,2 %	-3,2 %	0
Laskennalliset erät	-1 013 043	-8 239	-17 011	-17 011	0	106,5 %	106,5 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-6 235 619	-5 473 913	-5 444 334	-5 444 334	0	-0,5 %	-0,5 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	528 208	612 990	612 990	612 990	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 753 544	-1 830 745	-1 896 001	-1 896 001	0	3,6 %	3,6 %	0
TOIMINTAKATE	-1 225 336	-1 217 755	-1 283 011	-1 283 011	0	5,4 %	5,4 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	66 260	75 503	70 600	70 600	0	-6,5 %	-6,5 %	0
TOIMINTAMENOT	-535 618	-830 120	-835 577	-835 577	0	0,7 %	0,7 %	0
TOIMINTAKATE	-469 358	-754 617	-764 977	-764 977	0	1,4 %	1,4 %	0

Talousarvion perustelut

Liikenneväylien tehtäväalue vastaa katujen sekä vesijohto- ja viemäriverkoston rakentamisesta joko omana tai tilaustyönä. Samassa yhteydessä rakennetaan myös laskutettavat kaukolämmön sekä sähkö- ja telekaapeloinnin maanrakennustyöt, joiden yhteen sovittaminen kuuluu tähän tehtäväalueeseen. Tehtäväkenttään kuuluvat katujen ja taitorakenteiden kunnossapitotyöt. Kunnossapidettävien väylien kokonaispituus on 1.1.2025 219,7 km jakaantuen seuraavasti:

	km	m2
Pääkadut	17,8	159 638
Kokoojakadut	35,5	357 520
Asuntokadut	90,0	532 954
Kevyen liik. väylät	76,5	245 860
Torit ja P-alueet		18 108
yht.	219,7	1 232 532

Lisäksi tehtäväalue sisältää laiturien, venepaikkojen, veneiden talvisäilytyspaikkojen sekä matonpe-
supaikkojen kunnossapidon, saneeraamisen ja rakentamisen. Vuokrattavia venepaikkoja on

yhteensä n. 1 100 kappaletta.

Taimon talvisäilytysalueella on n. 180 paikkaa. Kiinteitä ja kelluvia laitureita on ylläpidettävänä yhteensä 3,5 kilometriä.

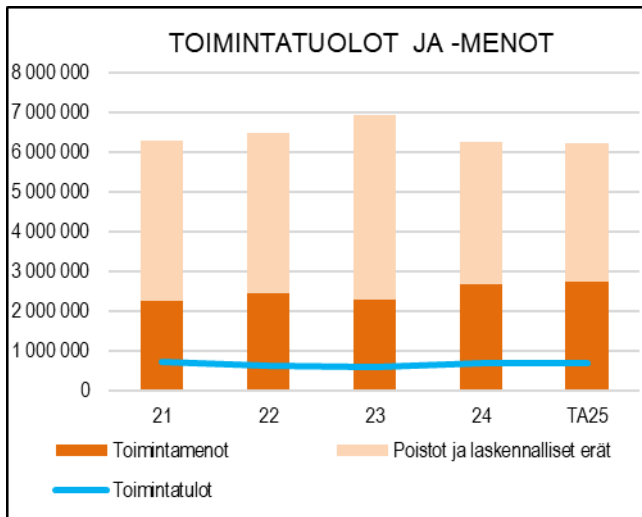
Matonpesupaikkoja ylläpidetään Taimossa, Viialassa, Velkualla, Merimaskussa ja Rymättylässä.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Uusia katuja ja väyliä on tullut ylläpidettäväksi noin 3,3 km (17 700 m²) pääosin Perhetalon asema-kaava-alueelta.

Talousarvio sisältää infrainsinöörin vakanssin, jonka pääasialliset tehtävät muodostuvat omaisuuden hallinnasta ja katu- ja yleisillä alueilla kolmansien osapuolten suorittamien töiden valvonnasta.

Tunnusluvut

Viheryksikkö

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tulosalue suunnittelee, rakentaa ja pitää kunnossa asemakaavan mukaiset viheralueet käytössä olevan viheralueiden hoitoluokituksen mukaan

Strateginen toimenpide	Mittari
Edistetään luonnon monimuotoisuutta	Perustetaan rakennetuille alueille niittyjä ja ke-toja

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Keskustan puistojen hoito korkealla laatutasolla	Yhdyskuntatekniset palvelut kyselytutkimus 2025: keskustan puistot hoitotason tyytyväisyysmittauksessa sijoitus parhaassa kolmannek-sessa

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Viheryksikkö	21,507	20,345	21,112	21,48

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	266 962	211 000	226 000	226 000	0	7,1 %	7,1 %	0
Myyntituotot	202 678	148 000	163 000	163 000	0	10,1 %	10,1 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	22 529	18 000	18 000	18 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	41 756	45 000	45 000	45 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 783 504	-1 937 286	-2 035 691	-2 035 691	0	5,1 %	5,1 %	0
Henkilöstökulut	-980 637	-1 051 810	-1 137 565	-1 137 565	0	8,2 %	8,2 %	0
Palvelujen ostot	-366 261	-395 344	-418 409	-418 409	0	5,8 %	5,8 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-124 453	-150 924	-142 757	-142 757	0	-5,4 %	-5,4 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-309 729	-338 388	-336 140	-336 140	0	-0,7 %	-0,7 %	0
Muut kulut	-2 424	-820	-820	-820	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-1 516 541	-1 726 286	-1 809 691	-1 809 691	0	4,8 %	4,8 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-386 950	-460 139	-393 060	-393 060	0	-14,6 %	-14,6 %	0
Laskennalliset erät	-96 404	-10 634	-24 591	-24 591	0	131,2 %	131,2 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 999 895	-2 197 059	-2 227 342	-2 227 342	0	1,4 %	1,4 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	160 211	117 000	117 000	117 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 326 411	-1 439 740	-1 533 015	-1 533 015	0	6,5 %	6,5 %	0
TOIMINTAKATE	-1 166 201	-1 322 740	-1 416 015	-1 416 015	0	7,1 %	7,1 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	106 752	94 000	109 000	109 000	0	16,0 %	16,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-457 093	-497 546	-502 676	-502 676	0	1,0 %	1,0 %	0
TOIMINTAKATE	-350 341	-403 546	-393 676	-393 676	0	-2,4 %	-2,4 %	0

Talousarvion perustelut

Viheryksikön tehtäville on yhteistä niiden välitön vaikutus asukkaiden viihtyvyyteen. Tehtäväalue pitää kunnossa ulkoilualueet, puistot ja muut yleiset alueet, tekee tilauksesta mm. tilapalveluille kiinteistöjen pihojen ja nurmikoiden ja istutusten hoito- ja puhtaanapitoita sekä tekee ja teettää kaupungin metsien hoito- ja hakkuutöitä sekä vuokraa ja pitää kunnossa kasvitarihpalstat sekä torit.

Viherluokituksen mukaisia puisto- ja liikennevihreäalueita on ylläpidettävänä 1.1.2025 seuraavasti:

A1 edustusviheralue 2,1 ha
A2 käyttöviheralue 8,9 ha
A3 Käyttö- ja suojaviheralue 51,2 ha

M1 Arvometsä 15,2 ha
M2 Lähimetsä 219,8 ha
M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä 109,8 ha
M4 Suojametsä 53,3 ha
M5 Talousmetsä 631,0 ha

A2 Liikennevihreä 7,4 ha
 A3 Liikennevihreä 19,9 ha

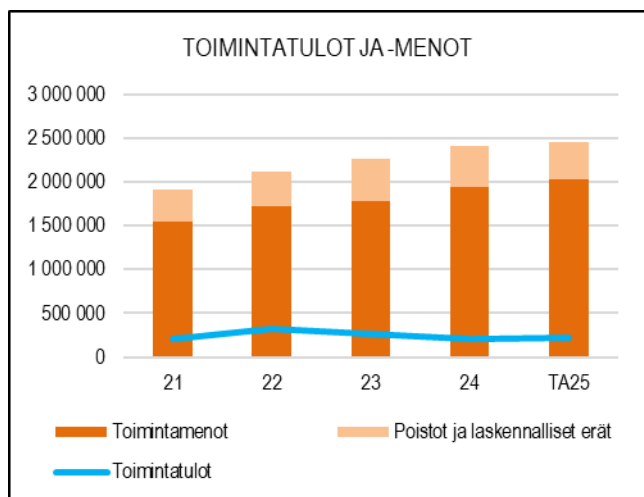
Viherluokituksen luokittelutyö on parhaillaan käynnissä.

Leikkialueet 39 kpl

Muutokset edelliseen talousarvioon

Asemapäällikön puisto vesiaiheineen on tullut ylläpidettäväksi. Uusia ylläpidettäviä katuvihervihereita sekä puistoja on tullut ylläpidettäväksi noin 2,5 ha mm. Perhetalon alueelta.

Tunnusluvut

Liikuntapaikat

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Liikuntapaikat -tulosalue hoitaa ja kunnossapitää ulkoliikuntapaikat ja – alueet, jäähallit, lämmitettävät jalkapallokentät, uimarannat ja Kailon saaren liikunta-alueet

Strateginen toimenpide	Mittari
Ulkoliikuntapaikkojen kehittäminen	Ulkoilureitin perustaminen Villan alueelle osaksi Aurinkopolkua

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Monipuolisen ulkoliikunnan mahdollistaminen korkealla laatutasolla	Yhdyskuntatekniset palvelut kyselytutkimus 2025: liikuntapaikkojen tyytyväisyysmittauksessa sijoitus parhaassa kolmanneksessa

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Liikuntapaikat	9,362	10,192	10,744	10

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	71 740	22 000	22 000	22 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	811	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	67 792	12 000	12 000	12 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	3 137	10 000	10 000	10 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 090 249	-1 099 277	-1 229 326	-1 229 327	0	11,8 %	11,8 %	0
Henkilöstökulut	-510 506	-523 540	-592 322	-592 323	0	13,1 %	13,1 %	0
Palvelujen ostot	-164 989	-180 767	-200 450	-200 450	0	10,9 %	10,9 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-308 661	-292 343	-323 933	-323 933	0	10,8 %	10,8 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-105 073	-102 627	-112 621	-112 621	0	9,7 %	9,7 %	0
Muut kulut	-1 020	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-1 018 508	-1 077 277	-1 207 326	-1 207 327	0	12,1 %	12,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-284 107	-327 827	-379 518	-379 518	0	15,8 %	15,8 %	0
Laskennalliset erät	-64 104	-3 170	-5 570	-5 570	0	75,7 %	75,7 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 366 688	-1 408 274	-1 592 414	-1 592 415	0	13,1 %	13,1 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	71 740	22 000	22 000	22 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-897 508	-903 595	-1 019 377	-1 019 378	0	12,8 %	12,8 %	0
TOIMINTAKATE	-825 767	-881 595	-997 377	-997 378	0	13,1 %	13,1 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-192 741	-195 682	-209 949	-209 949	0	7,3 %	7,3 %	0
TOIMINTAKATE	-192 741	-195 682	-209 949	-209 949	0	7,3 %	7,3 %	0

Talousarvion perustelut

Liikuntapaikat -tulosalue vastaa Naantalin monipuolisten ulkoliikuntapaikkojen sekä jäähallien ylläpidosta

Kesäliikuntapaikat:

- Kuparivuoren ja Rymättylän urheilukentät
- Karvetin jalkapallonurmi- ja monitoimikenttä
- Merimaskun jalkapallonurmi
- Suopellon hiekkatekonurmikenttä
- Viialan hiekkatekonurmikenttä
- Perhetalon ja Matalahden lähiliikuntapaikat sekä perhetalon jalkapallonurmi
- Rymättylän, Suopellon Majamäen lähiliikuntapaikat
- Nurmikentät 9 kpl
- Hiekkakentät 5 kpl sekä 4 hiekkapinytaista puistokenttää
- Tenniskentät 2 kpl
- Suopellon monitoimikenttä

- Kuparivuoren skeittialue
- Kuntoradat 5 kpl
- Uimarannat 14 kpl ja Lammassuodon koirien uimapaikka
- Frisbee-golfradat Suopellossa ja Haijaisissa sekä Rymättylässä neljää väylää
- Ruonan kuntoportaat
- ulkoilureitit 4 kpl ja laavut Haijainen, Vaarjoki, Merimasku ja Rymättylä
- Maastopyöräreitti
- Beach volley kentät 8 kpl
- Ulkokuntoiluvälineitä 6 kohteessa

Talviliikuntapaikat:

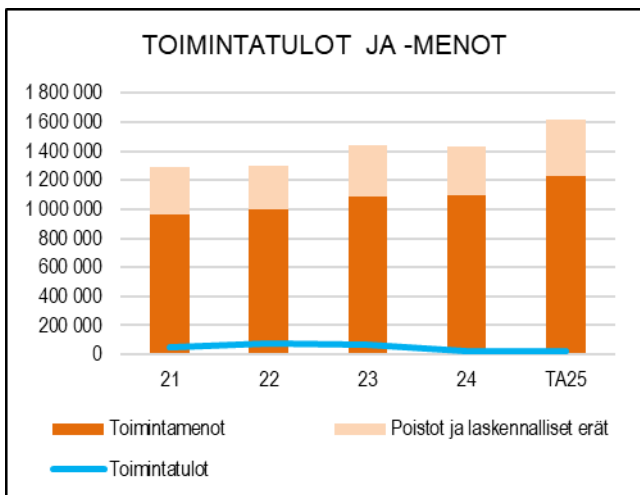
- Kuparivuoren jäähallit 2 kpl
- Luistinradat 14 kpl, joista neljässä on kaukalo
- Karvetin lämmitettävä jalkapallonurmi
- Hiihtoladut 6 eri kohdetta: Suovuori, Haijainen, Kuparivuoren urheilukenttä, Merimasku, Rymättylä, Heinäinen; lisäksi ladut tehdään koulujen ja päiväkotien läheisyyteen
- Retkiluisteluradat ja ladut jäälle, 2 kpl
- Pulkkamäet 2 kpl
- Talviuintipaikat 2 kpl

Yksikön tulot muodostuvat jäähallien ja lämmitettävän jalkapallonurmen käyttömaksuista, joiden taksoista päättää vapaa-aikalautakunta

Muutokset edelliseen talousarvioon

Karvetin jalkapallonurmikentän lämmityskauden pidentämiseen kahdella kuukaudella on varauduttu 30 000 eurolla. Lisäksi viheryksiköltä on siirtynyt ulkojääkenttiä liikuntapaikkojen ylläpidettäväksi.

Tunnusluvut

Joukkoliikenne

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Palvelutoiminto

Tulosalueen kuvaus

Seudullinen ja kaupungin sisäinen joukkoliikenne on järjestetty osana joukkoliikenteen seudullista yhteistyötä eli Föliä. Tulosalue vastaa joukkoliikenteen palvelutasomäärittelystä Naantalın kaupungin osalta.

Strateginen toimenpide	Mittari
Sisäisen joukkoliikenteen palvelutason sopeuttaminen kysyntää vastaavaksi	Sisäisen joukkoliikenteen linjojen käyttäjämäärien kartoittaminen ja reittien sekä vuorojen muutossuunnittelu

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Parannetaan linja-autopysäkkien palvelutasoa uudistamalla pysäkki-infraa ja rakentamalla mm. pyöräkatoksia	Vähintään yksi pysäkkipari parannettu vuoden aikana

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Joukkoliikenne				

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	5 000	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	5 000	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 142 892	-1 238 528	-1 417 556	-1 417 556	0	14,5 %	14,5 %	0
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-1 142 892	-1 238 528	-1 417 556	-1 417 556	0	14,5 %	14,5 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-1 137 892	-1 238 528	-1 417 556	-1 417 556	0	14,5 %	14,5 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-43 685	-32 669	-24 247	-24 247	0	-25,8 %	-25,8 %	0
Laskennalliset erät	-17 835	-16 842	-29 524	-29 524	0	75,3 %	75,3 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 199 413	-1 288 039	-1 471 327	-1 471 327	0	14,2 %	14,2 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 126 028	-1 220 194	-1 400 000	-1 400 000	0	14,7 %	14,7 %	0
TOIMINTAKATE	-1 126 028	-1 220 194	-1 400 000	-1 400 000	0	14,7 %	14,7 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	5 000	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-16 864	-18 334	-17 556	-17 556	0	-4,2 %	-4,2 %	0
TOIMINTAKATE	-11 864	-18 334	-17 556	-17 556	0	-4,2 %	-4,2 %	0

Talousarvion perustelut

Tulosalue vastaa Naantalin kuntarajojen ulkopuolelle ns. seudullisen liikenteen ja sisäisen liikenteen järjestämisestä. Seudullista joukkoliikennettä ohjaa joukkoliikenneviranomaisena Turun kaupunki-seudun joukkoliikennelautakunta. Joukkoliikenneviranomaisen tekee päätökset kuntarajojen ylittävän liikenteen toteuttamisesta.

Seudullinen joukkoliikenneviranomaisen järjestää Naantalin sisäisen joukkoliikenteen Naantalin kaupungin päättämän palvelutason perustella.

Seudullinen viranomaisen laskuttaa kuntia ns. nettoperiaatteella eli liikenteenhankkimiskustannuksista vähennetään lipputulot ja valtionavustus, jonka jälkeen erotuksena saadaan kunnan nettomaksuus.

Föli-lipputuotteita myydään Naantalissa kaupungintalon palvelupisteessä

Naantalissa ns. seudullisia reittejä ovat: Naantali – Raisio – Turku – Kaarina/Lieto (linjat 6, 7 ja 7a) ja Velkua – Naantali – Kaanaa – Turku (linjat 201, 203)

Naantalin sisäisiä joukkoliikennereittejä ovat:

- N1 Kanta-Naantalin alue
- N2 Naantali-Rymättylä
- N3 (koulujen loma-aikoina) Naantali-Luonnonmaa-Merimasku-Rymättylä
- N4 Naantali-Merimasku
- N6 Velkuan ja Merimaskun asiointiliikenne
- N7 Luonnonmaa
- N8 Merimaskun alue
- N9 Velkuan alue
- N10 Rymättylän pohjoiset alueet
- N11 Rymättylän keskialueet
- N12 Rymättylän eteläiset alueet
- N13 (koulujen loma-aikana) N13 Haapala-Naantali
- N14 Naantalin keskusta-Naantalin satama

Kutsuohjattu palveluliikennettä ajetaan Kanta-Naantalin, Luonnonmaan ja Rymättylän alueella. Aikataulun mukaista linjaliikennettä, joka poikkeaa kutsusta reitiltä, ajetaan reiteillä Teersalo-Naantali sekä Merimasku-Naantali.

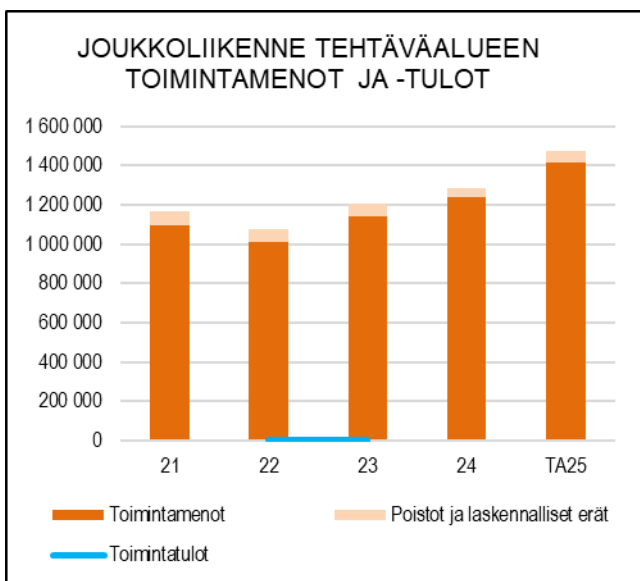
Muutokset edelliseen talousarvioon

Luonnonmaan joukkoliikenteen reitit on muutettu huomioden Kaivolasta valmistunut katuyhteys perhetalon alueelle. Linjan 201 Naantali - Turku pääte pysäkki on siirretty Luonnonmaalle.

Naantalin keskustasta on aloitettu liikenne Naantalin satamaan linjatunnuksella N14

Talousarvio on laadittu oletuksella, että vuoden 2025 matkustajamäärät ovat 5 %:ia suuremmat verrattuna vuoteen 2024.

Tunnusluvut

Kaavoitus

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Kaupunginarkkitehti (Kaisa Äijö)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Kaavoitus vastaa yleis- ja asemakaavojen valmistelusta. Kaavoitus huolehtii osaltaan kaupunkikuvausta ja laadukkaasta kaupunkiympäristöstä. Kaavoitus avustaa rakennusvalvontaa kaupunkikuvaan liittyvissä asioissa sekä valmistelee Vanhakaupungin toimikunnan ja nimistötoimikunnan asiat. Kaavoitus osallistuu kaupunkikehityshankkeisiin ja lausuu poikkeamis- ja suunnittelutarveluvista.

Strateginen toimenpide	Mittari
Edistetään kaupungin strategisesti merkittäviä kaupunkikehityshankkeita.	Kaavoitusohjelmassa strategisesti merkittäviksi määritetyt kaavahankkeet etenevät asetetussa aikataulussa
Huolehditaan, että kaavoitusohjelmassa on tasapainoisesti eri kaupunginosien kehittämiseen, niiden ominaispiirteet huomioivalla tavalla tähtääviä hankkeita.	Kaavoitusohjelmassa on jatkuvuutta Manner-Naantalın täydennysrakentamista, Luonnonmaan luonnonläheistä ja saarten merenläheistä asu- mista toteuttavien kaavahankkeiden osalta.
Lisätään ilmastokestävyttä kaavoituksen, maankäytön ja rakentamisen avulla.	Kaikkiin kaavoihin sisältyy ilmastovaikutusten arviointi.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Varmistetaan sujuvat prosessit uudessa toiminnanohjausjärjestelmässä ja tietomallipohjaisen kaavan laadinnassa ottaen huomioon RYHTI -tavoitteet (valtakunnallinen rakennetun ympäristön tietojärjestelmä).	Kaavoituksen aineistojen siirto uuteen järjestelmään jatkuu ja käynnissä olevat kaavahankkeet valmistellaan kokonaan järjestelmässä tietomallimuodossa.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Kaavoitus	3,851	4,986	4,425	4

Maankäytön toimistohenkilöstöstä kohdennetaan resurssi asema- ja yleiskaavoituksen suunnittelu-avustajatehtäviin sekä ranta-asemakaavavalmisteluun.

Kaavoituksessa valmistelun edistymistä varmistetaan tarvittaessa määräaikaisten työsuhteiden avulla. Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/TA24	KJ25/TA24	TA25/TA24
TOIMINTATULOT	4 139	30 000	30 000	30 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	3 000	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	339	30 000	30 000	30 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	800	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-427 426	-545 084	-555 186	-555 186	0	1,9 %	1,9 %	0
Henkilöstökulut	-307 889	-348 020	-354 213	-354 213	0	1,8 %	1,8 %	0
Palvelujen ostot	-95 006	-163 965	-166 285	-166 285	0	1,4 %	1,4 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 058	-4 132	-4 109	-4 109	0	-0,6 %	-0,6 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-21 260	-28 067	-29 679	-29 679	0	5,7 %	5,7 %	0
Muut kulut	-1 212	-900	-900	-900	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-423 287	-515 084	-525 186	-525 186	0	2,0 %	2,0 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-16 084	-14 928	-17 693	-17 693	0	18,5 %	18,5 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-439 371	-530 012	-542 879	-542 879	0	2,4 %	2,4 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/TA24	KJ25/TA24	TA25/TA24
TOIMINTATULOT	4 139	30 000	30 000	30 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-387 502	-492 955	-499 148	-499 148	0	1,3 %	1,3 %	0
TOIMINTAKATE	-383 363	-462 955	-469 148	-469 148	0	1,3 %	1,3 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/TA24	KJ25/TA24	TA25/TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-39 924	-52 129	-56 038	-56 038	0	7,5 %	7,5 %	0
TOIMINTAKATE	-39 924	-52 129	-56 038	-56 038	0	7,5 %	7,5 %	0

Talousarvion perustelut

Kaavoituksen työohjelma määrittyy vuoden 2025 kaavoitusohjelmassa, josta päättää kaupunginhalitus. Yleiskaavoituksessa painopiste on Luonnonmaan yleiskaavan valmistelussa, tavoitteiden tarkentamisessa, tarvittavien selvitysten laatimisessa ja kehityskuvan 2050 laatimisessa. Lisäksi valmistellaan saariston yleiskaavoihin kohdistuvat yleiskaavamuutosanomukset.

Asemakaavoituksessa suunnittelun painopiste on Manner-Naantalissa tie- ja ratahankkeisiin, kaupan palveluiden monipuolistamiseen, yritysalueiden tarjonnan lisäämiseen, matkailu/keskustan elävöittämiseen sekä asumisen täydennysrakentamiseen liittyvissä strategisissa kaavahankkeissa. Asuinalueiden kaavoittaminen jatkuu Merimaskussa ja Luonnonmaalla painopiste on matkailun toimintaedellytysten parantamisessa. Vuoden 2024 kaavoitusohjelmasta jatkuu reilun 15 asemakaavahankkeen valmistelu. Alustava tavoite on 5 valmistuvaa asemakaavahanketta, joista 3 strategisesti merkittävää. Lisäksi valmistellaan uusia strategisesti merkittäviä kaupunkikehitys- ja kaavoitushankkeita, varaudutaan vapautuvien tilojen kaavamuutostarpeisiin ja edistetään Vanhankaupungin

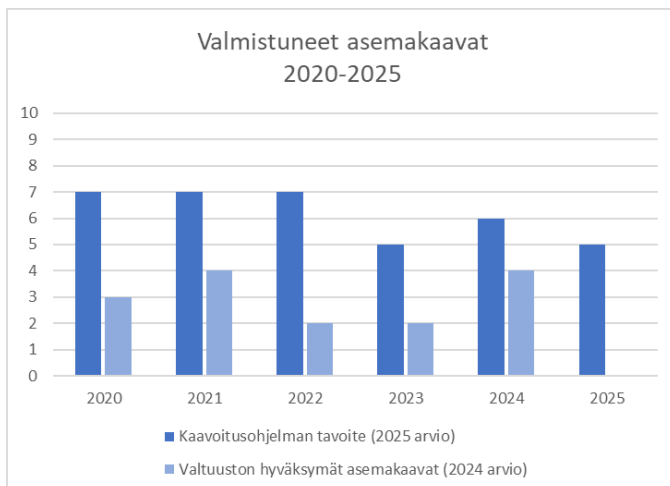
suojeluasemakaavan päivittämiseen tähtäävää kartoitustyötä. Ranta-asemakaavojen valmistelu päätöksentekoon etenee hakemusten ja vireille tulleiden hankkeiden mukaisesti.

Asema- ja yleiskaavoituksen lisäksi tulosalueen työhön kuuluu rakennusvalvonnan avustaminen kaupunkikuvaan liittyvissä asioissa, poikkeus- ja suunnittelutarvelupien valmisteluun osallistuminen, yleisten alueiden suunnitteluun ja kaupunkikehityshankkeisiin osallistuminen, nimistötoimikunnan ja Vanhankaupungin toimikunnan organisointi sekä kaupungin omien rakennushankkeitten pienet suunnittelutehtävät. Kaavoitus tekee tiivistä yhteistyötä maankäyttöosaston kanssa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Ei merkittäviä muutoksia

Tunnusluvut

Maankäyttö

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Maankäyttöpäällikkö (Tuomas Lindholm)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Palvelutoiminto

Tulosalueen kuvaus

Huolehditaan kaupungin tonttitarjonnasta yhdessä kaavoituksen ja yhdyskuntatekniikan kanssa. Tulosalueeseen kuuluvat kiinteistönmuodostus, mittaus- ja kartastopalvelut, maankäytön sopimukset, kaupungin maapolitiikan valmistelu sekä paikkatietoasiat.

Strateginen toimenpide	Mittari
Huolehditaan asunto- ja maapoliittisen ohjelman mukaisesta tonttitarjonnasta sekä edistetään ohjelmakauden mukaisia muita toimenpiteitä	Asunto- ja maapoliittisen ohjelman 2023–2026 mukaiset tonttitarjonnan mittarit ja ohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteutuminen

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Uuden paikkatieto- ja toiminnanohjausjärjestelmän tuotannollinen käyttö ja kehittäminen	Tuotannollisesti toimiva järjestelmä ja sen jatkuvan kehitystyön onnistuminen
Rakennetun ympäristön tiedonhallinnan toimintamallien kehittämiseen tähtäävä Ryhti-hanke (v. 2024-2026)	Ryhti-hankkeen onnistunut hallinnointi päähakijana ja kumppanuustestauksen onnistuminen

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Maankäyttö	15,925	15,897	16,309	16

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	2 617 708	2 480 471	3 522 867	3 522 867	0	42,0 %	42,0 %	0
Myyntituotot	1 382	22 000	22 000	22 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	142 228	141 000	141 000	141 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	120 000	120 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	2 399 038	2 167 471	2 389 867	2 389 867	0	10,3 %	10,3 %	0
Muut tuotot	30 544	100 000	800 000	800 000	0	700,0 %	700,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	44 516	50 000	50 000	50 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 308 485	-1 450 936	-1 591 213	-1 591 217	0	9,7 %	9,7 %	0
Henkilöstökulut	-788 421	-899 480	-888 627	-888 631	0	-1,2 %	-1,2 %	0
Palvelujen ostot	-377 941	-406 796	-553 551	-553 551	0	36,1 %	36,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 533	-28 413	-28 473	-28 473	0	0,2 %	0,2 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-113 879	-115 637	-119 952	-119 952	0	3,7 %	3,7 %	0
Muut kulut	-12 711	-610	-610	-610	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	1 309 223	1 029 535	1 931 654	1 931 650	0	87,6 %	87,6 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-26 353	-156 440	-163 103	-163 103	0	4,3 %	4,3 %	0
Laskennalliset erät	-43 374	-21 839	-32 247	-32 247	0	47,7 %	47,7 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 246 407	851 256	1 736 304	1 736 300	0	104,0 %	104,0 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 803 554	1 573 000	2 593 000	2 593 000	0	64,8 %	64,8 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 125 206	-1 260 290	-1 399 437	-1 399 441	0	11,0 %	11,0 %	0
TOIMINTAKATE	678 348	312 710	1 193 563	1 193 559	0	281,7 %	281,7 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	814 154	907 471	929 867	929 867	0	2,5 %	2,5 %	0
TOIMINTAMENOT	-183 279	-190 646	-191 776	-191 776	0	0,6 %	0,6 %	0
TOIMINTAKATE	630 875	716 825	738 091	738 091	0	3,0 %	3,0 %	0

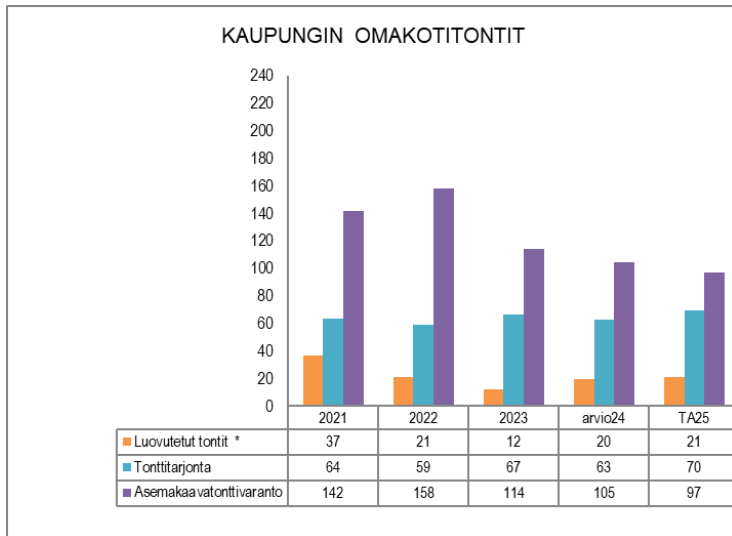
Talousarvion perustelut

Maankäyttöosasto valmistelee kaupungin maapolitiikkaa mm. maanhankintaa, maankäyttö sopimuksia ja tontinluovutusehtoja. Maankäyttöosasto hoitaa kaupungin maaomaisuutta ja osoiteasioita sekä osallistuu kaupungin tonttien markkinointiin. Maankäyttöosasto huolehtii paikkatietopalveluiden tarjonnasta, ylläpidosta ja kehittämisestä sekä ylläpitää ja kehittää kaupungin kartastoja eri suunnitelmien ja tehtävien pohjaksi. Maankäyttöosasto huolehtii rakennettavien asemakaava-alueiden halluunotoista, rasitesopimuksista ja muista niihin liittyvistä toimenpiteistä yhdessä yhdyskuntateknii-kan osaston kanssa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Suunnitteluavustajan vakanssi vapautuu 1.1.2025 alkaen ja vakanssille haetaan täyttölupaa. Ryhti-hanke toteutetaan omilla henkilöstöresursseilla ja hankkeen projektipäällikön tehtävän hoitamisen edellyttämät henkilöstökustannukset on huomioitu talousarviossa varauksin.

Tunnusluvut

Kaukolämpö ja energiatuotanto

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja (Reima Ojala)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tehtäväalue käsittää Turku Energia Oy:ltä saatavan kaukolämpöliiketoiminnan vuokratuoton ja sähköliiketoiminnan järjestämisen sitä osin, kun kaupunki on mukana Turun Seudun Energiatuotanto Oy:ssä.

Strateginen toimenpide	Mittari
Työpaikka-alueille on sijoittunut energia-, bio-, clean-, tech-, ja kiertotalousalan yrityksiä.	Tuemme bio-, energia-, cleantech- ja kiertotalousklusterin syntymistä alueellisessa yhteistyössä.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Yhteistyön kehittämistä jatketaan Turun Seudun Kaukolämpö Oy:n ja Turun Seudun Energiatuotanto Oy:n kanssa ja toimiala valvoo osaltaan Naantalien etua niiden päätöksenteossa ja toiminnassa.	Toimiala osallistuu aktiivisesti Turun Seudun Kaukolämpö Oy:n ja Turun Seudun Energiatuotanto Oy:n toimintaan.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Kaukolämpö ja energiatuotanto				

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 823 980	1 922 000	1 854 365	1 854 365	0	-3,5 %	-3,5 %	0
Myyntituotot	1 093 980	1 192 000	1 124 365	1 124 365	0	-5,7 %	-5,7 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	730 000	730 000	730 000	730 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 712 045	-1 772 136	-1 775 765	-2 275 765	0	0,2 %	28,4 %	0
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-1 712 045	-1 772 136	-1 775 765	-2 275 765	0	0,2 %	28,4 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	111 935	149 864	78 600	-421 400	0	-47,6 %	-381,2 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-35 300	-29 955	-25 421	-25 421	0	-15,1 %	-15,1 %	0
Laskennalliset erät	-10 515	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	66 120	119 909	53 179	-446 821	0	-55,7 %	-472,6 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 823 980	1 922 000	1 854 365	1 854 365	0	-3,5 %	-3,5 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 701 011	-1 754 500	-1 754 500	-2 254 500	0	0,0 %	28,5 %	0
TOIMINTAKATE	122 969	167 500	99 865	-400 135	0	-40,4 %	-338,9 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-11 034	-17 636	-21 265	-21 265	0	20,6 %	20,6 %	0
TOIMINTAKATE	-11 034	-17 636	-21 265	-21 265	0	20,6 %	20,6 %	0

Talousarvion perustelut

Tällä tehtäväalueella hoidetaan maksuliikenne Turku Energia Oy:n kaukolämpöliiketoiminnan ja Turun Seudun Energiatuotanto Oy:n sähköliiketoiminnan hoitamisen osalta.

Talousarviossa esitetyissä tuotoissa on Turku Energia Oy:ltä kaukolämpötoiminnasta saatavat vuokratuotot sekä sähkön välittämisestä markkinoille saadut tuotot ja kuluissa on sähkön välittämisestä markkinoille aiheutuvat kustannukset.

Naantalin kaupungin osuus TSE Oy:ssä on 3 %. Fortum Power and Heat Oy:n osuus on 53,5 % ja Turku Energia Oy:n osuus on 43,5 %.

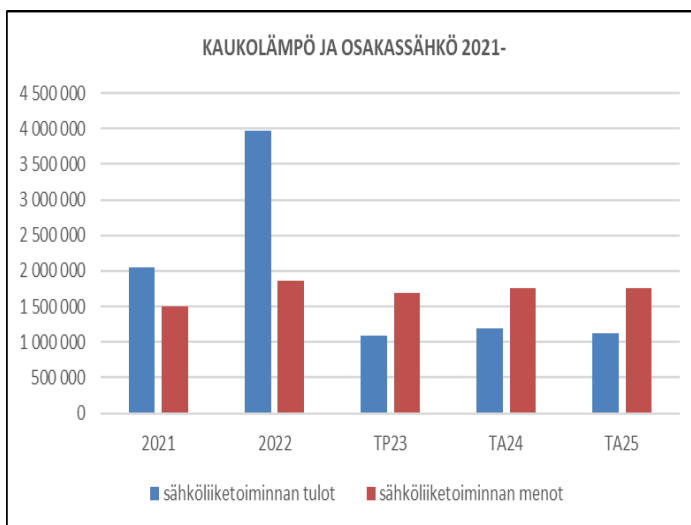
Naantalin kaupungin ja Turku Energian välinen kaukolämpöliiketoiminnan vuokrasopimuskausi alkoi vuonna 2012 ja vuokra-aika päättyy 31.12.2041. Nykyinen sopimus päättyy 31.12.2026. Uusi sopimus (KH 7.11.2022, § 100) on voimassa 1.1.2027-31.12.2042.

Turun Seudun Energiatuotanto Oy:n tuottaman sähkön Naantalin kaupungin osuuden välittää markkinoille Fortum Power and Heat Oy.

Kaupunginjohtajan ehdotus: Tulosalueelle lisätään 500 000 euroa palvelujen ostoon sähkön välityksen hinnan mahdollista nousua varten.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Tunnusluvut

Konekeskus

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Konekeskus suorittaa oman ja ulkopuolisen kone- ja kuljetuskaluston hankinnan sekä vuokrauksen eri hallintokuntien käyttöön ja tekee konekaluston korjaukset ja huollot

Strateginen toimenpide	Mittari
Yhteistyön lisääminen eri tulosyksiköiden välillä	Palvelun tarjoaminen eri tulosyksiköille sekä henkilöstön liikkuminen tulosyksiköiden välillä tehtäväperusteisesti

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Pääkatujen ja kevyen liikenteen väylien tehokas ylläpito	Yhdyskuntatekniset palvelut kyselytutkimus 2025: Lumen auraus keskustaan johtavien pääkatujen ja kevyen liikenteen väylien tyytyväisyysmittauksessa sijoitus parhaassa kolmanneksessa

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Konekeskus	8,77	9,137	9,4	9,4

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 217 309	1 700 118	1 507 218	1 507 218	0	-11,3 %	-11,3 %	0
Myyntituotot	635 997	979 300	899 000	899 000	0	-8,2 %	-8,2 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	488 022	520 818	508 218	508 218	0	-2,4 %	-2,4 %	0
Muut tuotot	5 040	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	88 250	200 000	100 000	100 000	0	-50,0 %	-50,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 341 482	-1 507 210	-1 444 774	-1 444 774	0	-4,1 %	-4,1 %	0
Henkilöstökulut	-533 869	-569 920	-493 655	-493 655	0	-13,4 %	-13,4 %	0
Palvelujen ostot	-181 992	-233 593	-230 243	-230 243	0	-1,4 %	-1,4 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-218 896	-235 630	-236 191	-236 191	0	0,2 %	0,2 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulut	-402 477	-466 187	-482 805	-482 805	0	3,6 %	3,6 %	0
Muut kulut	-4 247	-1 880	-1 880	-1 880	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-124 173	192 908	62 444	62 444	0	-67,6 %	-67,6 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-128 514	-90 369	-120 615	-120 615	0	33,5 %	33,5 %	0
Laskennalliset erät	-21 280	-2 537	-4 051	-4 051	0	59,7 %	59,7 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-273 838	100 002	-62 222	-62 222	0	-162,2 %	-162,2 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	134 964	221 000	121 000	121 000	0	-45,2 %	-45,2 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 192 813	-1 319 045	-1 257 780	-1 257 780	0	-4,6 %	-4,6 %	0
TOIMINTAKATE	-1 057 849	-1 098 045	-1 136 780	-1 136 780	0	3,5 %	3,5 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 082 345	1 479 118	1 386 218	1 386 218	0	-6,3 %	-6,3 %	0
TOIMINTAMENOT	-148 669	-188 165	-186 994	-186 994	0	-0,6 %	-0,6 %	0
TOIMINTAKATE	933 677	1 290 953	1 199 224	1 199 224	0	-7,1 %	-7,1 %	0

Talousarvion perustelut

Konekeskus suorittaa oman ja ulkopuolisen kone- ja kuljetuskaluston hankinnan ja vuokrauksen eri hallintokuntien käyttöön sekä tekee kaluston korjaukset ja huollon. Konekeskus vuokraa työkoneita suorittaen niiden korjaukset ja kunnossapidon sekä erilaisia teräsrakennetöitä muiden hallintokuntien tilauksesta.

Konekeskus huolehtii sorapintaisista kaduista, katujen puhtaanapidosta ja romuajoneuvoista yhdessä liikenneväylien tehtäväalueen kanssa sekä katujen kunnossapidosta liikenneväylät tulosalueen tilauksesta. Konekeskus toimii myös ongelmajätteiden keräyspisteinä.

Konekeskuksen tulot muodostuvat perittävistä konevuokrista ja korjaustöistä. Taksoilla pyritään kattamaan sekä käyttö- että pääomamenot.

Konekeskuksella on käytössä seuraavia keskeisiä koneita ja laitteita kunnossapidon ja rakentamisen tehtävien hoitamiseksi:

- kuorma-auto 2 kpl (aurat, hiekoittimet, katupesurit, vaihtolavalaitteet)
- traktori 6 kpl (aurat, hiekoitin 1 kpl, maansiirtokärry 2 kpl, avoharja)
- tiehöylä

- pyöräkuormaaja
- Kaivinkone
- hinattava höyrykehitin

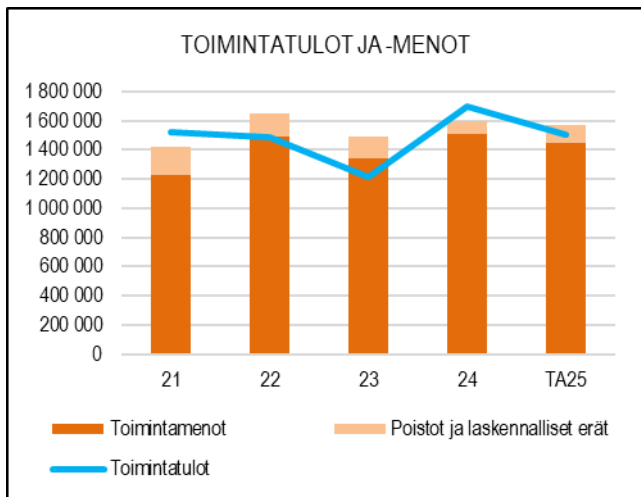
Konekeskus on hankkinut henkilö- ja pakettiautot teasing-sopimuksilla, joita on 34 kpl.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Pakettiautot uudistuvat pääosin 12/2024 - 02/2025 välisenä aikana. Hankinta toteutuu rahoitus-leasingillä. Talousarviota laadittaessa leasingkustannus ei ole vielä selvillä.

Jakeluauton kuljetuspäivät viikossa on tiivistetty kolmeen ja jakeluauton määräaikaisen kuljettajan tehtävä on lakkautettu.

Tunnusluvut

Keskusvarasto

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Keskusvaraston tehtävänä on hankkia kaupungin tarvitsemat tavarat taloudellisesti järkevästi. Keskusvarasto hoitaa tuotteiden logistiset toimet; tavaroiden tilauksen, varastoinnin, kuljetuksen eli koko toimitusketjun hallinnoinnin.

Strateginen toimenpide	Mittari
Selvitys hankintojen ja keskusvaraston uudelleenorganisointivaihtoehdoista	Vuonna 2024 aloitetun selvityksen valmiiksi saattaminen yhdessä hankintapäällikön kanssa

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Varastotuotteiden toimitus tilausta seuraavana toimituspäivänä	Toimitusvarmuus vähintään 90 %

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Keskusvarasto	2,367	2,167	2	2

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	304 164	282 150	253 132	253 132	0	-10,3 %	-10,3 %	0
Myyntituotot	211 564	187 150	153 132	153 132	0	-18,2 %	-18,2 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	2 280	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	810	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	89 509	95 000	100 000	100 000	0	5,3 %	5,3 %	0
TOIMINTAMENOT	-289 164	-304 507	-274 690	-274 690	0	-9,8 %	-9,8 %	0
Henkilöstökulut	-94 722	-95 330	-96 998	-96 998	0	1,7 %	1,7 %	0
Palvelujen ostot	-82 756	-74 257	-69 731	-69 731	0	-6,1 %	-6,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-70 972	-59 873	-31 558	-31 558	0	-47,3 %	-47,3 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-40 715	-75 047	-76 403	-76 403	0	1,8 %	1,8 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	15 000	-22 357	-21 558	-21 558	0	-3,6 %	-3,6 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-879	-951	-1 013	-1 013	0	6,5 %	6,5 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	14 121	-23 308	-22 571	-22 571	0	-3,2 %	-3,2 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	185 608	156 000	130 000	130 000	0	-16,7 %	-16,7 %	0
TOIMINTAMENOT	-193 592	-167 060	-140 728	-140 728	0	-15,8 %	-15,8 %	0
TOIMINTAKATE	-7 984	-11 060	-10 728	-10 728	0	-3,0 %	-3,0 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	118 556	126 150	123 132	123 132	0	-2,4 %	-2,4 %	0
TOIMINTAMENOT	-95 572	-137 447	-133 962	-133 962	0	-2,5 %	-2,5 %	0
TOIMINTAKATE	22 984	-11 297	-10 830	-10 830	0	-4,1 %	-4,1 %	0

Talousarvion perustelut

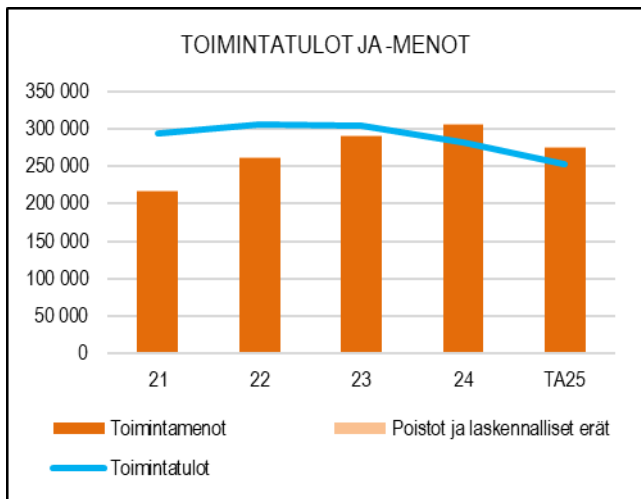
Keskusvaraston perusajatuksena on, että kaupunki keskittää pääosan hankinnoista varastoon ja että kaupungin työntekijöiden työaika vapautetaan näin heidän pääasiallisiin tehtäviinsä.

Keskusvaraston henkilökunta käyttää sähköistä tuotteiden varastoseurantaa, jonka avulla seurataan reaaliajassa saapuvia ja lähteviä tuotteita.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Konserniyhtiöiden ostojen, erityisesti sataman, on arviotu vähenevän, joka näkyy talousarviossa aineiden ja tarvikkeiden vähenemisenä.

Tunnusluvut

Ateriapalvelut

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö (Pekka Alm)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tehtäväalue tuottaa ateriapalveluja eri-ikäisille asiakkaille päiväkodeissa, kouluissa ja työpaikkaruokailussa sekä erilaisia tilaustarjoiluja kokouksiin ja edustustilaisuuksiin.

Strateginen toimenpide	Mittari
Ruokien kotimaisuusasteen nostaminen	Elintarvikeostojen kotimaisuusaste: Tavoite 77
Työturvallisuuden kehittäminen	Työtapaturmista aiheutuneet poissaolopäivät

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Erityisruokavalioiden ilmoituskäytännön kehittäminen	Ilmoitukset tarvittavista erityisruokavalioista tehty keittiöihin toukokuun loppuun mennessä ennen uuden toimintakauden alkua: Tavoite 95
Yhteistyön lisääminen ruokahävikin vähentämisessä	Ennakkoon tiedettyjen poissaolojen ilmoittaminen päiväkodeista ja kouluista keittiöön viikkoa aikaisemmin: Tavoite 100

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Ateriapalvelut	58,969	44,051	43,429	41

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	3 556 150	3 626 083	3 734 569	3 734 569	0	3,0 %	3,0 %	0
Myyntituotot	3 525 203	3 611 083	3 715 569	3 715 569	0	2,9 %	2,9 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	28 927	15 000	19 000	19 000	0	26,7 %	26,7 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	2 020	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-3 408 934	-3 724 414	-3 864 522	-3 864 521	0	3,8 %	3,8 %	0
Henkilöstökulut	-1 565 327	-1 665 010	-1 798 892	-1 798 891	0	8,0 %	8,0 %	0
Palvelujen ostot	-351 390	-406 637	-387 047	-387 047	0	-4,8 %	-4,8 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 082 085	-1 161 202	-1 178 550	-1 178 550	0	1,5 %	1,5 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-403 462	-484 865	-493 133	-493 133	0	1,7 %	1,7 %	0
Muut kulut	-6 670	-6 700	-6 900	-6 900	0	3,0 %	3,0 %	0
TOIMINTAKATE	147 216	-98 331	-129 953	-129 952	0	32,2 %	32,2 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-97 146	-108 624	-38 177	-38 177	0	-64,9 %	-64,9 %	0
Laskennalliset erät	-32 935	-25 716	-33 103	-33 103	0	28,7 %	28,7 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	17 134	-232 671	-201 233	-201 232	0	-13,5 %	-13,5 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	171 759	152 000	163 000	163 000	0	7,2 %	7,2 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 830 089	-3 039 785	-3 174 742	-3 174 741	0	4,4 %	4,4 %	0
TOIMINTAKATE	-2 658 330	-2 887 785	-3 011 742	-3 011 741	0	4,3 %	4,3 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	3 384 391	3 474 083	3 571 569	3 571 569	0	2,8 %	2,8 %	0
TOIMINTAMENOT	-578 845	-684 629	-689 780	-689 780	0	0,8 %	0,8 %	0
TOIMINTAKATE	2 805 546	2 789 454	2 881 789	2 881 789	0	3,3 %	3,3 %	0

Talousarvion perustelut

Ateriapalvelut keskittyy sisäiseen palvelutuotantoon asiakkainaan päiväkodit ja koulut sekä henkilöstöruokailijat. Ulkoisia asiakkaita voi satunnaisesti käydä kaupungintalon henkilöstöravintolassa.

Kaikissa kouluissa sekä henkilöstöravintolassa on päivittäin tarjolla kasvislounas peruslounaan lisäksi. Kasvislounaan näkyvyyttä pyritään lisäämään linjastossa mm. muuttamalla tarjolla olevien ruokien järjestystä. Päiväkotien sijoittuminen koulujen yhteyteen (Aurinkometsän päiväkotit Kalevan- niemessä, Luonnonmaan päiväkotit perhetalossa ja Rymättylän päiväkotit Rymättylän perhetalossa) tarjoaa myös päiväkotien lapsille mahdollisuuden tutustua erilaisiin kasvisruokiin. Näissä kohteissa opetellaan linjastoruokailua myös päiväkotien osalta kaikkein pienimpiä ruokailijoita lukuunotta- matta, jotka ruokailevat päiväkodin tiloissa. Kouluissa ja henkilöstöravintolassa myydään henkilös- tölle edullisesti linjastoon tarjolle jääneet ruoat heti ruokailun päätyttyä ruokahävikin vähentämiseksi.

Ruokalistoissa huomioidaan erilaiset juhlapyhät ja teemapäivät. Näin ylläpidetään osaltaan suoma- laista ruokakulttuuria. Lisäksi järjestetään 3–4 kertaa vuodessa lähiruokapäiviä eri teemoilla. Lähi- ruokapäivän kaikki raaka-aineet ovat mahdollisimman lähellä tuotettuja ja tuottajat kerrotaan myös

ruokailijoille. Yleisesti Ateriapalveluissa suositetaan suomalaisia raaka-aineita, lähi- ja luomuruokaa käytetään mahdollisuuksien mukaan.

Kokonaissuoritteiden määrä säilyy lähes vuoden 2024 tasolla. Marraskuussa 2024 julkaistaan uudet kansalliset ravitsemussuositukset, jotka ohjaavat ruokalistasuunnittelua. Koulujen ruokalistasuunnittelussa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan myös koululaisten Makuraadilta saatavat huomiot ja palautteet.

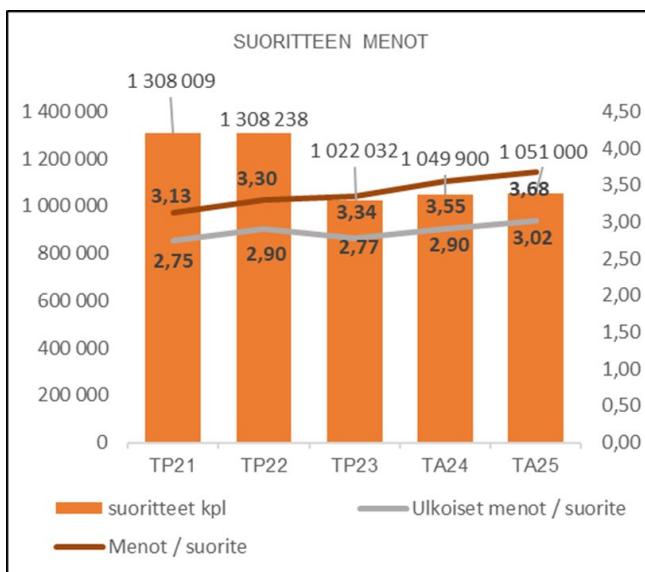
Muutokset edelliseen talousarvioon

Keittiöverkosto muodostuu kolmesta aluekeittiöstä, jotka toimivat valmistuskeittiöinä: Kalevanniemi, Maijamäki ja Saaristo, joka on Luonnonmaan perhetalon yhteydessä, sekä palvelukeittiöinä toimivista koulujen ja päiväkotien keittiöistä ja kaupungintalon keittiöstä, yhteensä 20 kpl. Palvelukeittiöiden määrä tulee vielä vähentymään, mikäli päiväkotien ja koulujen palveluverkkosuunnitelma toteutuu suunnitellusti. Ruonan päiväkodin Isännäntien yksikön toiminta päättyi kesällä 2024 ja Poikon päiväkodissa toiminta päättyy loppuvuodesta 2024 ja toiminta siirtyy Rymättylän perhetaloon. Palvelukeittiöissä valmistetaan tarvittavat aamu- ja välipalat sekä osassa kypsennetään myös energialisäkkeet (perunat, ohrat, pastat) ja kuumennetaan kappaletuotteita.

Kummelin palvelukeskuksen, jossa on sekä hyvinvointialueen että kaupungin toimintaa, aterioiden osalta ei löytynyt yhteistä näkemystä ulkoisesta palveluntuottajasta. Hyvinvointialueen tarvitsemat ateriat tuottaa Kaarea, joka ei voi myydä kaupungille tarvittavia päiväkodin ateriapalveluja, joten päiväkodin tiloihin remontoitiin minikeittiö päiväkodin tarpeisiin. Lounaat toimitetaan lämpiminä päivittäin Saariston aluekeittiöstä, aamu- ja välipalat valmistetaan pääosin päiväkodissa. Ratkaisu lisäsi Velkuan ateriakuljetuksia suunnitellusta eli samalla toimitetaan myös koululle lämpimät ateriat päivittäin aiemman 3 x viikossa sijaan.

Elintarviketoimittajavaihdosten myötä kuljetuksia eri keittiöihin on saatu keskitettyä aiemman viiden erillisen kuljetuksen sijasta pääasiassa yhteen kuljetukseen. Valmistuskeittiöihin kuljetuksia on tarpeen mukaan 3-5 kertaa viikossa ja palvelukeittiöihin pääsääntöisesti vain kerran viikossa.

Tunnusluvut

Siivouspalvelut

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö (Pekka Alm)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Siivouspalvelut vastaa kaupungin kiinteistöjen sisätilojen puhtaanapidosta siivousmitoitusten mukaisesti

Strateginen toimenpide	Mittari
Kestävät hankinnat puhdistusaine- ja siivousvälinehankinnoissa	Kertakäyttöisten tuotteiden osuus tarvikehankinnoista: Tavoite 5 Ympäristömerkittyjen tuotteiden osuus puhdistusaineissa: Tavoite 85

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Laadunvalvonnan kehittäminen	Pintapuhtausnäytteistä hyvän tason kriteerit täyttävien osuus otetuista näytteistä: Tavoite 95
Henkilöstön osaamisen vahvistaminen	Alalle soveltuvan tutkinnon suorittaneiden osuus vakituisesta henkilöstöstä: Tavoite 100

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Siivouspalvelut	51,292	39,136	38,331	38

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 759 499	1 892 213	1 984 107	1 984 107	0	4,9 %	4,9 %	0
Myyntituotot	1 755 381	1 884 413	1 974 107	1 974 107	0	4,8 %	4,8 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	4 118	6 800	10 000	10 000	0	47,1 %	47,1 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	1 000	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 788 201	-1 859 736	-1 984 101	-1 984 102	0	6,7 %	6,7 %	0
Henkilöstökulut	-1 366 673	-1 380 950	-1 540 772	-1 540 773	0	11,6 %	11,6 %	0
Palvelujen ostot	-276 408	-302 920	-292 115	-292 115	0	-3,6 %	-3,6 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-113 921	-131 850	-118 350	-118 350	0	-10,2 %	-10,2 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-30 759	-43 616	-32 274	-32 274	0	-26,0 %	-26,0 %	0
Muut kulut	-440	-400	-590	-590	0	47,5 %	47,5 %	0
TOIMINTAKATE	-28 702	32 477	6	5	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-5 097	-3 058	-1 835	-1 835	0	-40,0 %	-40,0 %	0
Laskennalliset erät	-15 084	-15 856	-25 323	-25 323	0	59,7 %	59,7 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-48 882	13 563	-27 152	-27 153	0	-300,2 %	-300,2 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	15 821	21 800	24 000	24 000	0	10,1 %	10,1 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 655 208	-1 694 000	-1 827 712	-1 827 713	0	7,9 %	7,9 %	0
TOIMINTAKATE	-1 639 386	-1 672 200	-1 803 712	-1 803 713	0	7,9 %	7,9 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	1 743 678	1 870 413	1 960 107	1 960 107	0	4,8 %	4,8 %	0
TOIMINTAMENOT	-132 994	-165 736	-156 389	-156 389	0	-5,6 %	-5,6 %	0
TOIMINTAKATE	1 610 684	1 704 677	1 803 718	1 803 718	0	5,8 %	5,8 %	0

Talousarvion perustelut

Siivouspalvelut keskittyy sisäiseen palvelutuotantoon ja ulkoisten asiakkaiden osuus siivoustunneista on alle prosentin, nämä ovat kaupunkikonsernin kiinteistöjä. Kiinteistöistä suurin osa on koulu- ja virastoja sekä erilaisia vapaa-ajantiloja. Siivouspalvelut hoidetaan pääsääntöisesti omalla työllä. Puitekumppanisopimuksilla hoidetaan kesäkohteita sekä eri puolilla kaupunkia olevia pieniä siivouskohteita sekä tarvittavia ilta- ja viikonloppusiivouksia ja erilaisia sijaisuuksia. Muilta palveluntuottajilta ostetaan palveluja, joihin ei ole omaa kalustoa. Tilojen puhtaustasovaatimukset on määritelty kiinteistöjen käyttötarkoituksen mukaan. Siivouskohteiden tasoluokitukset ovat KiinteistöRYL:n mukaisia ja siivousmitoitukset on laadittu niiden pohjalta.

Siivouskustannukset muodostuvat pääosin henkilöstökuluista, joiden osuus on n. 75 % toimintakuluista. Toisen suuremman kuluerän muodostavat palvelujen ostot mukaan lukien sisäiset palvelut. Näiden osuus on n. 17 %. Kolmantena suurempana kulueränä ovat aineet ja tarvikkeet, joiden osuus on n. 7 %. Siivouskustannukset on jaettu eri kiinteistöille siivoustuntien mukaisesti. Siivouspalvelu sisältää kiinteistöjen ylläpitosiivouksen lisäksi myös tarvittavat perussiivoukset. Tuntihinta sisältää varsinaisen siivouksen lisäksi myös kiinteästi siivoukseen liittyviä kustannuksia, kuten

vaihtomatot, saniteettipaperit ja pyyherullat sekä saippuat. Myös kaikki siivoukseen kohdistuvat sisäiset kustannukset ja vyörytyserät sisältyvät hintaan.

Muutokset edelliseen talousarvioon

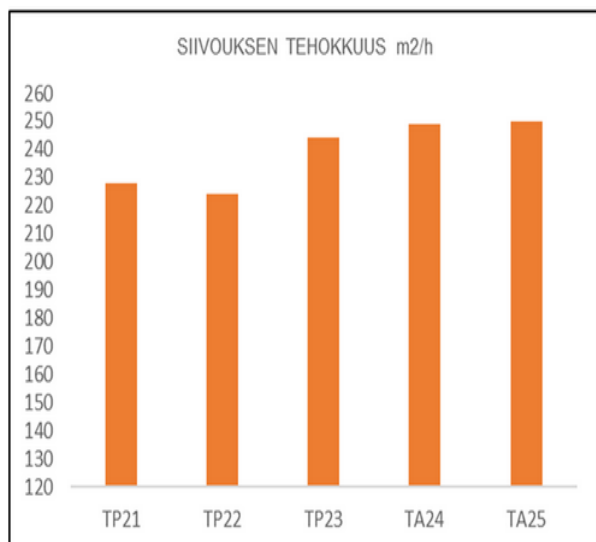
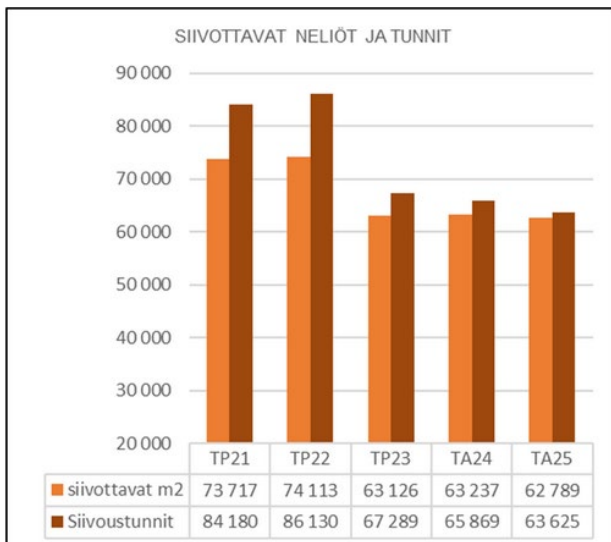
Kummelin palvelukeskuksen siivouspalvelut tuottaa ulkoinen palveluntuottaja, koska kiinteistössä on sekä kaupungin että hyvinvointialueen toimintoja. Ulkoinen palveluntuottaja tuottaa siivouspalvelua molemmille tahoille. Velkuan koulun ateria- ja siivouspalvelut on kilpailutettu. Palveluvastaava hoitaa koulun siivouksen sekä lounaat ja välipalat tarjolle ja vastaa astiahuollosta. Koululounaat tulevat lämpiminä päivittäin Saariston aluekeittiöstä.

Ympäristöseikkoihin kiinnitetään huomiota mm. lisäämällä Aktiiviveden (kemikaaliton siivous) käyttöä maltillisesti sekä huolehtimalla jätteiden oikeasta lajittelusta yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Kertakäyttötuotteita käytetään vain eritesivouksissa ym. Siivouksen laatua seurataan säännöllisesti pintapuhtausnäytteillä. Puhdistusaineista valitaan käyttöön mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittavia puhdistusaineita.

Siivousalallakin robotiikka kehitty nopeassa tahdissa, jolloin rutiinomaisissa tehtävissä voidaan hyödyntää robotteja. Majjamäen liikuntahallista tästä on jo hyvää kokemusta ja suunnitelmissa onkin robotin hankinta myös Luonnonmaan perhetaloon, kun löytyy sopiva malli.

Siivottavista kohteista pois jäi kesällä 2024 Ruonan päiväkodin Isännäntien yksikkö ja vuoden lopussa toiminta Poikon päiväkodissa päättyy ja siirtyy Rymättylän perhetaloon. Ruonan kerhotilojen siivous alkaa uutena kohteena syksyllä 2024. Yhdistelmätehtäviä hoitavien palveluvastaavien kustannusjakoja tarkennettiin vastaamaan tämän hetkistä tilannetta.

Tunnusluvut

Tilalaitos

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö (Pekka Alm)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tilalaitos vastaa kaupungin rakennetuista kiinteistöistä. Tilalaitoksen tehtäviin kuuluu rakennettujen kiinteistöjen ylläpito, vuosikorjaaminen, peruskorjaaminen ja rakennuttaminen. Tilalaitos huolehtii rakennuskannan omistajaohjauksesta.

Strateginen toimenpide	Mittari
Kaupungin KETS-sopimuksen 2017 - 2025 energiatehokkuustavoitteiden toteuttaminen	KETS-sopimuksen energiatehokkuustavoitteiden saavuttaminen 2025

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Vapautuvien tilojen toimenpideohjelman vuoden 2025 osatavoitteiden toteuttaminen	Suunniteltujen toteutuskohteiden valmistuminen
Vuokrasopimusjärjestelmän muuttaminen	Järjestelmä otetaan käyttöön 2026

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Tilalaitos	25,211	24,842	25,935	23,5

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	16 222 839	18 309 611	18 532 429	18 532 429	0	1,2 %	1,2 %	0
Myyntituotot	158 692	144 789	145 096	145 096	0	0,2 %	0,2 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	16 000	3 000	3 000	3 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	15 982 278	18 056 822	18 279 333	18 279 333	0	1,2 %	1,2 %	0
Muut tuotot	763	50 000	50 000	50 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	65 107	55 000	55 000	55 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-7 794 805	-7 615 306	-7 720 201	-7 720 214	0	1,4 %	1,4 %	0
Henkilöstökulut	-1 238 391	-1 281 140	-1 414 260	-1 414 273	0	10,4 %	10,4 %	0
Palvelujen ostot	-2 047 280	-1 988 735	-1 993 432	-1 993 432	0	0,2 %	0,2 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 709 694	-2 790 470	-2 760 743	-2 760 743	0	-1,1 %	-1,1 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-1 789 390	-1 554 521	-1 551 516	-1 551 516	0	-0,2 %	-0,2 %	0
Muut kulut	-10 050	-440	-250	-250	0	-43,2 %	-43,2 %	0
TOIMINTAKATE	8 428 034	10 694 305	10 812 228	10 812 215	0	1,1 %	1,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-4 504 686	-3 641 176	-3 957 595	-3 957 595	0	8,7 %	8,7 %	0
Laskennalliset erät	-2 804 713	-16 777	-33 389	-33 389	0	99,0 %	99,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 155 568	7 077 352	6 862 244	6 862 231	0	-3,0 %	-3,0 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	4 843 227	5 206 990	5 243 090	5 243 090	0	0,7 %	0,7 %	0
TOIMINTAMENOT	-6 061 017	-5 840 665	-5 871 615	-5 871 628	0	0,5 %	0,5 %	0
TOIMINTAKATE	-1 217 791	-633 675	-628 525	-628 538	0	-0,8 %	-0,8 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	11 379 612	13 102 621	13 289 339	13 289 339	0	1,4 %	1,4 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 733 787	-1 774 641	-1 848 586	-1 848 586	0	4,2 %	4,2 %	0
TOIMINTAKATE	9 645 825	11 327 980	11 440 753	11 440 753	0	1,0 %	1,0 %	0

Talousarvion perustelut

Muutokset edelliseen talousarvioon

Palvelutilojen vuokrat kasvavat kalenterivuodeksi 2025 1,9 % elinkustannusindeksin muutoksen mukaan määriteltynä. Varhan vuokrasopimuksien osalta vuokramuutos tarkentuu lokakuun elinkustannusindeksin perusteella.

Kultarannan koulu ja Viialan ryhmäkodin kiinteistö muutetaan uuteen käyttötarkoitukseen. Poikon päiväkodin kiinteistö jaetaan useaksi asuinkiinteistöksi. Rakennus myydään muutoksen jälkeen. Vuoden 2024 purkukohteita ovat Kultarannan päiväkotijätkä ja Tamminiemen rakennukset.

Varhalla on tiloja 23:ssa rakennuksessa yhteensä noin 19 800 neliometriä. Varhan toimintoja siirtyy pois Naantalinvirastotalosta 2026 alusta lukien. Samalla Varha luopuu joistakin Naantalinvirastotalon palveluverkkouudistuksensa mukaisesti. Kaupunki kehittää vapautuville tiloille uutta käyttöä.

Tunnusluvut

Rakennuskanta

Tilalaitoksen vastuualueella on neljä toimialuetta, hallinto, palvelutilojen ylläpito, ulkoinen vuokraus ja muut rakennukset. Palvelutilojen ylläpito on tilalaitoksen keskeisin tehtävä. Ylläpito pitää sisällään kiinteistönhoito- ja kunnossapitotoimenpiteitä. Määrärahojen ja henkilöstöresurssien käytöstä kuluu noin 92 % palvelutilojen ylläpitoon. Palvelutilojen asiakkaita ovat kaupungin palveluyksiköt. Tilat on luovutettu vuokrasopimuksin palvelutoiminnoista vastaavien lautakuntien käyttöön. Keskeisimpiä käyttäjäryhmiä ovat koulut ja päiväkodit. Ulkoisen vuokrauksen määräraha- ja henkilöstöresurssien käyttöosuus on noin 5 %. Ulkoisen vuokrauksen kohteet luovutetaan ulkoisille toimijoille liiketaloudellisin ja elinkeinopoliittisin perustein. Muiden tilojen määrärahojen ja henkilöstöresurssien käyttöosuus on noin 3 %. Tilojen määrä vähenee suunnitelmakauden aikana kohteiden myynti- ja purkutoimenpiteiden takia.

	<i>kpl</i>	<i>m²</i>
PALVELUTOIMINNAN RAKENNUKSET:	61	82 371
Hallintorakennukset	4	12 486
Päiväkodit ja muut varhaiskasvatustilat	14	7 529
Koulut	11	45 467
Varastot, varikot ym.	3,0	2 821
Liikunta- ja urheilutilat	11	7 753
Kulttuuritilat, museot, kirjastot	9	3 645
Nuorisotilat, monitoimitilat ym.	9	2 670
	<i>kpl</i>	<i>m²</i>
VUOKRALLE ANNETUT RAKENNUKSET:	34	24 592
Soten rakennukset	7	14 078
Ravintolakiinteistöt, muut liiketilat	14	5 504
Laitokset	2	2 942
Asuinrakennukset ja -huoneistot	11	2 068
	<i>kpl</i>	<i>m²</i>
MUUT RAKENNUKSET:	20	4 808
	<i>kpl</i>	<i>m²</i>
YHTEENSÄ	115	111 771

Vuokravaikutus

Toimintamenojen määrään ovat vaikuttaneet keskeisesti taulukon tarkastelukaudella ylläpitokustannusten muutos. Tilastokeskuksen julkaisema kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi on kasvanut vuoden 2021 alusta vuoden 2024 alkuun mennessä 19 %. Tulojen muutos johtuu 2023 alussa käyttönotetusta uudesta vuokrasopimusjärjestelmästä ja sotekiinteistöjen siirtymisestä hyvinvointialue muutoksen takia ulkoisiksi vuokrakohteiksi.

Tilalaitos	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Rakennukset [m ²]	109 914	108 304	113 391	113 391	111 771
Toimintamenot [€]	7 119 508	7 443 634	7 794 805	7 615 306	7 720 201
Vuokratarve toimintamenoista [€/m ² /kk]	5,40	5,73	5,73	5,60	5,76
Elinkustannusindeksi	2 017	2 161	2 296		
Ulkoiset toimintatulot [€]	1 517 956	1 490 645	4 778 120	5 151 990	5 188 090
Toimintatulot (ulk + sis) [€]	11 190 401	11 706 233	16 157 732	18 254 611	18 477 429

Kulutusperusteiset erät

Talousarvion vuoden 2023 toimintamenoissa on kulutusperusteisten erien osuus noin 34 %. Kulutusperusteiset erät ovat tilalaitoksen taloudessa muutosherkkyytensä takia merkittävä menoerä.

	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Huoneistoala	109 914	108 304	113 281	113 391	111 771
Kulutusperusteiset erät:					
Vesi	76 086	81 464	80 302	81 660	87 303
Jätevesi	109 428	113 738	113 371	114 345	124 652
Jätehuolto	132 216	139 574	140 752	111 580	120 190
Lämmitys	1 191 491	1 335 325	1 488 658	1 574 410	1 638 000
Sähkö	739 130	740 239	824 649	719 990	729 480
Yhteensä	2 248 351	2 410 340	2 647 732	2 601 985	2 699 625
Lämmitystarveluku (Turku) *)	4 030	3 772	3 823	3 737	3 737

*) Lähde Ilmatieteenlaitos

Vesihuoltolaitos

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja (Reima Ojala)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Vesihuoltolaitos huolehtii talousveden jakelusta ja jätevesien poisjohtamisesta. Vesihuoltolaitos huolehtii lisäksi kaupungin hulevesien hallinnasta ja hulevesijärjestelmän ylläpidosta.

Strateginen toimenpide	Mittari
Vesihuoltolaitoksen taksarakenne ja taksat pidetään tasolla, joka mahdollistaa verkostojen riittävän kunnossapidon ja saneerauksen sekä tarvittavat investoinnit.	Riittävä saneeraustaso budjetoidaan talousarvioissa vuosittain.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Verkoston saneeraustoiminnan jatkuminen keskeytyksettä.	Verkoston saneeraus toteutetaan saneerausohjelman mukaisesti Saneerausohjelma päivitetään vuosille 2026-2030

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Vesihuoltolaitos	10,196	10,156	9,536	10

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATUOTOT	6 376 769	6 800 810	6 750 499	6 750 499	0	-0,7 %	-0,7 %	0
Myyntituotot	6 374 368	6 796 810	6 746 499	6 746 499	0	-0,7 %	-0,7 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	2 400	4 000	4 000	4 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	1	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	30 322	100 000	100 000	100 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-4 644 442	-4 992 667	-5 183 170	-5 183 169	0	3,8 %	3,8 %	0
Henkilöstökulut	-614 989	-630 442	-733 144	-733 143	0	16,3 %	16,3 %	0
Palvelujen ostot	-1 860 788	-1 861 567	-1 975 016	-1 975 016	0	6,1 %	6,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 057 429	-2 348 926	-2 322 126	-2 322 126	0	-1,1 %	-1,1 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulut	-92 332	-138 872	-140 024	-140 024	0	0,8 %	0,8 %	0
Muut kulut	-18 903	-12 860	-12 860	-12 860	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	1 762 649	1 908 143	1 667 329	1 667 330	0	-12,6 %	-12,6 %	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 296 836	-1 323 299	-1 348 959	-1 348 959	0	1,9 %	1,9 %	0
LASKENNALLISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	333 932	584 844	318 370	318 371	0	-45,6 %	-45,6 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATUOTOT	6 125 911	6 552 000	6 483 170	6 483 170	0	-1,1 %	-1,1 %	0
TOIMINTAKULUT	-4 205 239	-4 489 564	-4 679 866	-4 679 865	0	4,2 %	4,2 %	0
TOIMINTAKATE	1 950 993	2 162 436	1 903 304	1 903 305	0	-12,0 %	-12,0 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATUOTOT	250 858	248 810	267 329	267 329	0	7,4 %	7,4 %	0
TOIMINTAKULUT	-439 203	-503 103	-503 304	-503 304	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-188 345	-254 293	-235 975	-235 975	0	-7,2 %	-7,2 %	0

Talousarvion perustelut

Vesihuoltolaitoksesta huolehtii vesihuoltopäällikkö, vesihuoltoinsinööri ja keskimäärin kahdeksan asentajaa. Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen ja haja-asutusalueen vesihuoltoverkoston kuuluu käyttövesiverkosto, jätevesiverkosto ja hulevesijärjestelmä. Lisäksi vesihuoltolaitoksen omistuksessa ja hoidossa on alavesisäiliöitä, ilmanpoistokaivoja, jätevesipumppaamoita, hulevesipumppaamoita, vesijohtoverkoston mittauskaivoja sekä Velkuan jätevedenpuhdistamo. Verkostojen toimivuutta ohjataan keskusvalvomosta ja toiminnan valvonta perustuu pääosin automatisoituun kaukovalvontaan. Vesihuoltolaitos päivystää ympärivuotisesti ja kaikkina vuorokauden aikoina varmistaakseen häiriöttömän vesihuoltotoiminnan.

Runkoverkoston kuuluu noin 300 km vesi-, 210 km jätevesi- ja 118 km hulevesiverkosta.

Vesihuoltolaitos tekee vesi-, jätevesi- ja hulevesijärjestelmän asennus-, korjaus- ja kunnossapitotyöt.

Jätevedet johdetaan Turun Seudun Puhdistamo Oy:n Kakolan jätevesipuhdistamolle Raision

yhdysojputken ja pumppaamoiden kautta. Jätevesimäärät mitataan ja likaisuusnäytteet otetaan Luolalan pumppaamolla.

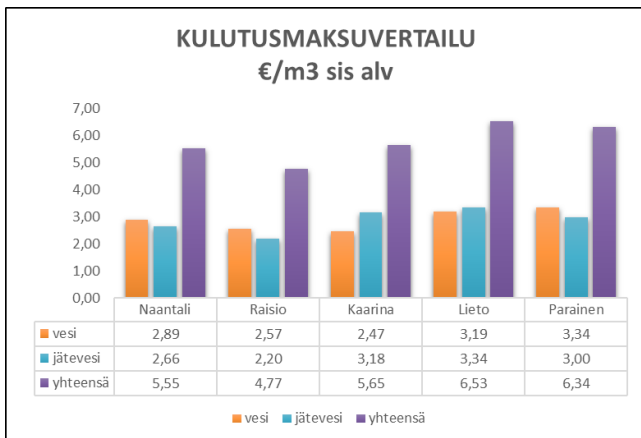
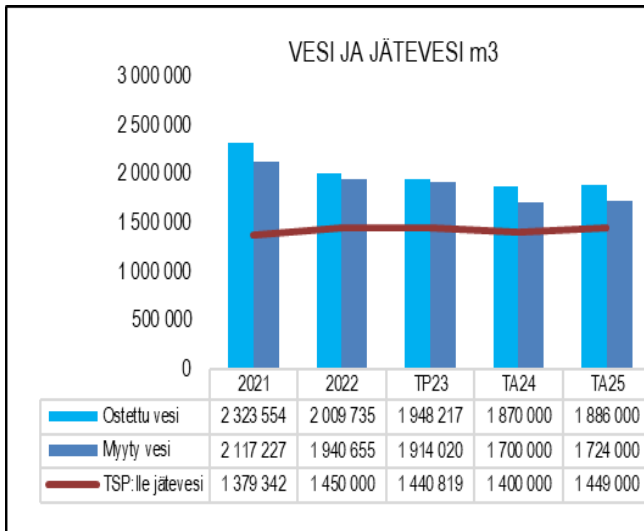
Käyttöveden toimittaa Turun Seudun Vesi Oy Raisio-Naantalın kuntayhtymän verkoston kautta Naantaliin.

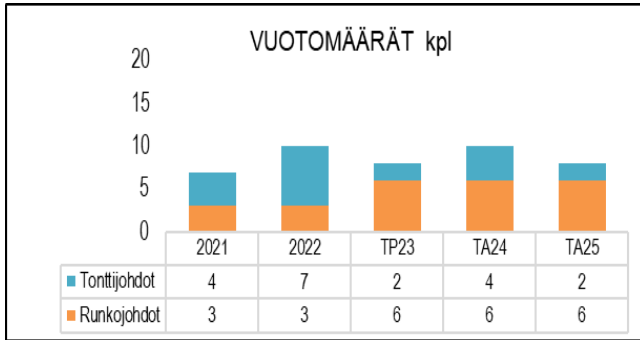
Vesihuoltolaitoksen tulot muodostuvat kuluttajilta perittävästä maksuista, jotka ovat liittymismaksu, käyttöveden ja jäteveden perusmaksu, käyttöveden ja jäteveden kulutusmaksu, tonttijohtojen asennusmaksu ja hulevesimaksu. Lisäksi vesihuoltolaitoksen tuloja ovat asiakkaiden tilaamat tilaustyöt.

Vuotovesiprosentin tavoitteiden mukaisella tasolla pitäminen edellyttää verkoston suunnitelmallista kunnossapitämistä ja saneerausohjelman toteuttamista.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Tunnusluvut

Ympäristö- ja rakennuslautakunta

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	473 891	500 850	559 240	559 240	0	11,7 %	11,7 %	0
Myyntituotot	8 763	5 000	5 000	5 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	447 969	434 200	512 000	512 000	0	17,9 %	17,9 %	0
Tuet ja avustukset	11 132	58 150	38 740	38 740	0	-33,4 %	-33,4 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	6 027	3 500	3 500	3 500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 078 707	-1 252 973	-1 271 767	-1 271 763	0	1,5 %	1,5 %	0
Henkilöstökulut	-451 262	-443 078	-516 886	-516 882	0	16,7 %	16,7 %	0
Palvelujen ostot	-576 848	-755 656	-698 528	-698 528	0	-7,6 %	-7,6 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 443	-9 144	-9 167	-9 167	0	0,3 %	0,3 %	0
Avustukset	-7 000	-3 000	-3 000	-3 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-34 584	-39 365	-41 456	-41 456	0	5,3 %	5,3 %	0
Muut kulut	-2 569	-2 730	-2 730	-2 730	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-604 815	-752 123	-712 527	-712 523	0	-5,3 %	-5,3 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-46 456	-43 245	-66 669	-66 669	0	54,2 %	54,2 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-651 272	-795 368	-779 196	-779 192	0	-2,0 %	-2,0 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	467 411	500 850	559 240	559 240	0	11,7 %	11,7 %	0
TOIMINTAMENOT	-907 947	-1 069 433	-1 083 021	-1 083 017	0	1,3 %	1,3 %	0
TOIMINTAKATE	-440 536	-568 583	-523 781	-523 777	0	-7,9 %	-7,9 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	6 480	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-170 760	-183 540	-188 746	-188 746	0	2,8 %	2,8 %	0
TOIMINTAKATE	-164 280	-183 540	-188 746	-188 746	0	2,8 %	2,8 %	0

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Rakentamisen valvonta ja neuvonta	3,63	3,9	3,75	3,75
Ympäristönsuojelu	2,98	2,76	2,8	3
Ympäristöterveydenhuolto				

Rakentamisen valvonta- ja neuvonta

Toimielin: YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Rakennustarkastaja (Markku Aro)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tehtävänä on edistää hyvää rakennustapaa ja valvoa rakennustoimintaa siten kuin rakentamislainsäädännössä ja sen nojalla muutoin on säädetty ja määrätty.

Strateginen toimenpide	Mittari
Tehokas asiakaspalvelu ja ketterä organisaatio.	Uusien järjestelmien toimivuus. Lupapiste, RYTJ, Lupapiste sähköisen arkiston siirto kaupungin sähköiseen arkistoon

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Rakennusvalvonnan toiminnan sopeuttaminen uuden rakentamislain vaatimuksiin	Lupapisteympäristön integrointi ryty järjestelmään

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Rakentamisen valvonta ja neuvonta	3,63	3,9	3,75	3,75

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	433 970	427 700	505 500	505 500	0	18,2 %	18,2 %	0
Myyntituotot	8 763	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	419 180	422 200	500 000	500 000	0	18,4 %	18,4 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	6 027	3 500	3 500	3 500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-510 760	-531 770	-575 673	-575 672	0	8,3 %	8,3 %	0
Henkilöstökulut	-270 465	-282 305	-292 792	-292 791	0	3,7 %	3,7 %	0
Palvelujen ostot	-213 974	-217 091	-249 089	-249 089	0	14,7 %	14,7 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 322	-5 730	-5 796	-5 796	0	1,2 %	1,2 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-22 852	-26 484	-27 836	-27 836	0	5,1 %	5,1 %	0
Muut kulut	-147	-160	-160	-160	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-76 790	-104 070	-70 173	-70 172	0	-32,6 %	-32,6 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-22 647	-20 693	-29 189	-29 189	0	41,1 %	41,1 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-99 437	-124 763	-99 362	-99 361	0	-20,4 %	-20,4 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	427 490	427 700	505 500	505 500	0	18,2 %	18,2 %	0
TOIMINTAMENOT	-376 715	-389 310	-426 897	-426 896	0	9,7 %	9,7 %	0
TOIMINTAKATE	50 775	38 390	78 603	78 604	0	104,7 %	104,8 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	6 480	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-134 045	-142 460	-148 776	-148 776	0	4,4 %	4,4 %	0
TOIMINTAKATE	-127 565	-142 460	-148 776	-148 776	0	4,4 %	4,4 %	0

Talousarvion perustelut

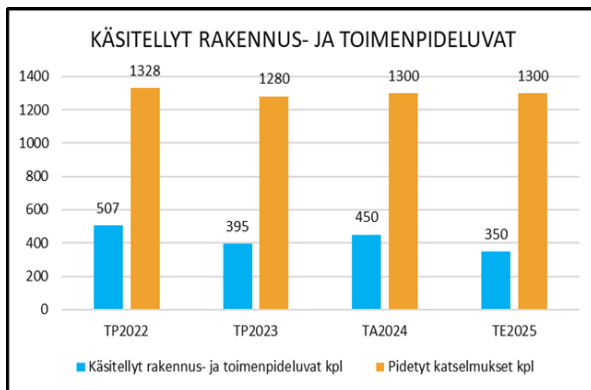
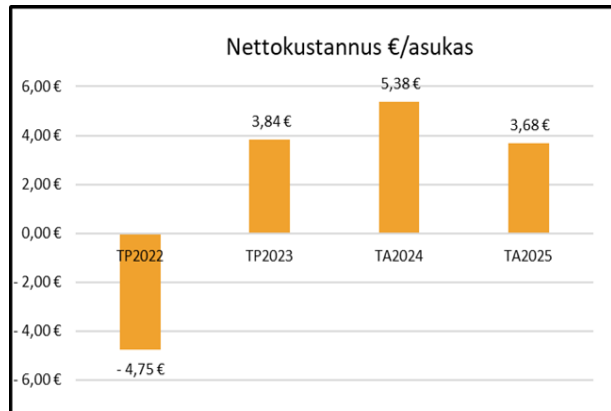
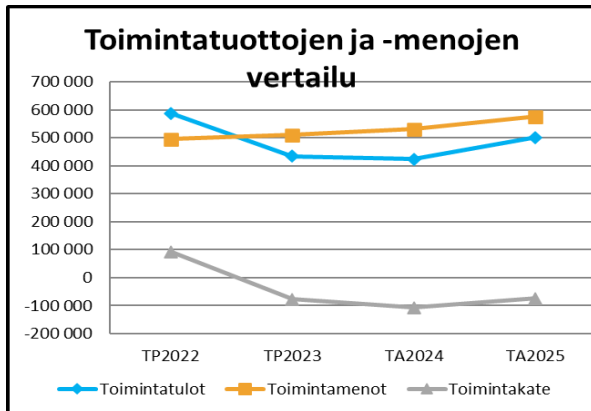
Tulot muodostuvat rakennusvalvontaviranomaisen taksan mukaisista maksutuotoista. Suurimmat menot aiheutuvat henkilöstön palkkakustannuksista. Toimintatulojen määrä on riippuvainen rakentamisen volyyymista. Näkymät ovat 2024 rakentamisessa edelleen heikot. Myös muilla päätoimialoilla näkymät ovat heikentyneet. Rakentamisen ennusteen riskeinä ovat kansainvälisen talouden kasvuvauhdin ennakoitua nopeampi hidastuminen mm. kansainvälisten poliittisten jännitteiden takia. Myös korkojen nousun vaikutus saattaa olla tuotantoa ja luottamusta heikentävä. Asuntoaloitusten voimakas väheneminen on vetänyt rakentamisen suhdannekuoppaan. Rakennusteollisuus RT ennakoii suhdannekatsauksessaan, että työmarkkinoiden hyvä veto on hiipunut. Työttömyyden odotetaan kasvavan työllisyysasteen pysyessä kuitenkin yhä suhteellisen korkealla. Hintojen nousu on hidastunut selvästi, mikä yhdessä tulojen kasvun kanssa vahvistaa ostovoimaa. Samaan aikaan taloudellinen epävarmuus ja korkea korkotaso todennäköisesti lisäävät säästämistä. Korkonäkymä loppuvuoteen 2024 on suotuista. Inflaatiossa on edelleen riskejä ylöspäin palkankorotusten ja kansainvälisen kaupan häiriöiden vuoksi. Taloustilanne ja heikko luottamus eivät toistaiseksi tue yksityistä kulutusta, asuntokauppaa tai rakentamista. Elpyminen painottuu loppuvuoteen. Ensi vuonna kasvun ennakoidaan nopeutuvan puoleentoista prosenttiin. Korkojen lasku on tarvittava kriittinen tekijä talouden käännteelle.

Talousarviossa on varauduttu sähköisten lupapalveluiden ylläpito- ja kehityskuluihin. Kulut muodostuvat Lupapiste.fi sekä rakennusvalvonnan Tieracity taustajärjestelmän ylläpidosta sekä rakennusrekisterin parannustyöstä. Rakennusvalvontapalveluiden toimintaa on tarkoitus tehostaa edelleen sähköisiä työkaluja ja henkilöstön valmiuksia kehittämällä.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Talousarvion 2025 tulojen arvioidaan nousevan, jos Naantaliin toteutuu sellaiset isot hankkeet, jotka ovat suunnittelussa olleet. Nämä hankkeet korvaisivat myös ne lupatulojen menetykset jotka aiheutuvat rakentamislain muutoksesta vapauttaa alle 30 m² rakennukset lupavaateesta. Menot on sopeutettu vallitsevaan tilanteeseen.

Tunnusluvut

Ympäristönsuojelu

Toimielin: YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Ympäristöpäällikkö (Saija Kajala)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Ympäristönsuojelulainsäädännön edellyttämällä tavalla tehdään viranomaispäätöksiä, annetaan viranomaislausuntoja ja valvotaan toimintoja sekä lainsäädännön noudattamista. Lisäksi teetetään ympäristön tilaa koskevia selvityksiä, ohjataan ja neuvotaan kuntalaisia ja toiminnanharjoittajia ympäristöasioissa sekä kehitetään kaupungin ympäristönsuojelua.

Strateginen toimenpide	Mittari
Kaupungin mailla olevien perinnebiotooppien kunnostamista ja hoitoa jatketaan systemaattisesti.	Kunta-Helmi 3-hankkeen mukainen kohde on toteutettu hankesuunnitelman mukaisesti.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Valvontaohjelman mukaiset määräaikaistarkastukset tehdään suunnitellusti.	Valvontaohjelman mukaiset määräaikaistarkastukset on tehty.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Ympäristönsuojelu	2,98	2,76	2,8	3

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	39 922	73 150	53 740	53 740	0	-26,5 %	-26,5 %	0
Myyntituotot	0	3 000	3 000	3 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	28 790	12 000	12 000	12 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	11 132	58 150	38 740	38 740	0	-33,4 %	-33,4 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-369 696	-441 858	-416 830	-416 828	0	-5,7 %	-5,7 %	0
Henkilöstökulut	-180 798	-160 773	-224 093	-224 091	0	39,4 %	39,4 %	0
Palvelujen ostot	-164 623	-259 220	-170 176	-170 176	0	-34,4 %	-34,4 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 122	-3 414	-3 371	-3 371	0	-1,3 %	-1,3 %	0
Avustukset	-7 000	-3 000	-3 000	-3 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulut	-11 732	-12 881	-13 620	-13 620	0	5,7 %	5,7 %	0
Muut kulut	-2 422	-2 570	-2 570	-2 570	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-329 774	-368 708	-363 090	-363 088	0	-1,5 %	-1,5 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-23 374	-22 009	-37 480	-37 480	0	70,3 %	70,3 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-353 148	-390 717	-400 570	-400 568	0	2,5 %	2,5 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	39 922	73 150	53 740	53 740	0	-26,5 %	-26,5 %	0
TOIMINTAMENOT	-333 315	-401 123	-377 123	-377 121	0	-6,0 %	-6,0 %	0
TOIMINTAKATE	-293 393	-327 973	-323 383	-323 381	0	-1,4 %	-1,4 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-36 381	-40 735	-39 707	-39 707	0	-2,5 %	-2,5 %	0
TOIMINTAKATE	-36 381	-40 735	-39 707	-39 707	0	-2,5 %	-2,5 %	0

Talousarvion perustelut

Ympäristönsuojelun tehtäväalue tuottaa ympäristönsuojelu- ym. ympäristölakien mukaisia palveluja kuntalaisille. Palvelut koostuvat pääosin ympäristölainsäädännön mukaisten lupien ja ilmoitusten käsittelystä, viranomaislausunnoista sekä viranomaisvalvonnasta. Myös erilaisten ympäristöselvitysten ja -tutkimusten teettäminen eri asiantuntijoilla sekä kuntalaisten opastaminen ja neuvominen kuuluvat tehtäväalueelle. Ympäristönsuojelun tehtäviin kuuluu myös kaupungin ympäristönsuojelun kehittämis- ja edistämistehtävät.

Tehtäväalueen asiakkaita ovat kuntalaiset, toiminnanharjoittajat, yhteisöt, muut viranomaiset ja kaupunkiorganisaation muut toimialat. Suurimmat menot aiheutuvat vakinaisen henkilöstön palkkakustannuksista (3 htv) sekä palveluiden ostosta (asiakaspalvelut kunnilta ja asiantuntijapalvelut).

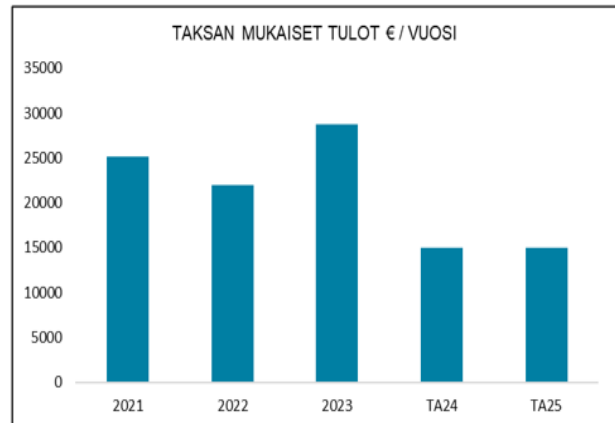
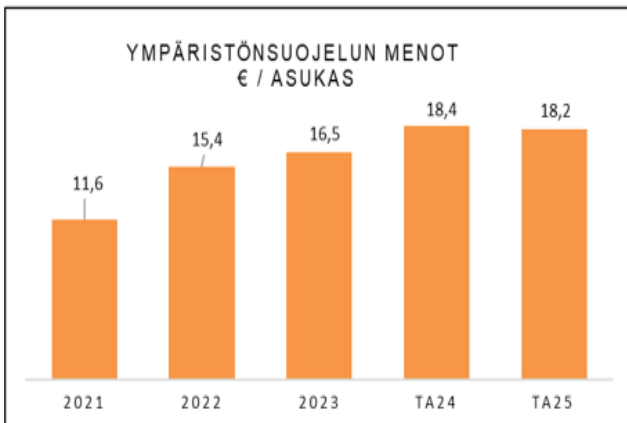
Asiakaspalvelujen ostoon kunnilta on varattu määrärahoja mm. Varsinais-Suomen kestävän kehityksen ja energia-asioiden palvelukeskuksen (Valonia) rahoitusosuuteen sekä kuntien ja teollisuuden ylläpitämään ilmanlaadun seurantajärjestelmään. Asiantuntijapalveluihin on varattu lisäksi määräraha erilaisiin selvityksiin ja tutkimuksiin (esim. vesitutkimukset, melu- ja ilmanlaatuselvitykset, luontoinventoinnit) ja kaupungin ympäristö- ja ilmasto-ohjelman 2025–2030 mukaisten toimenpiteiden toteutukseen.

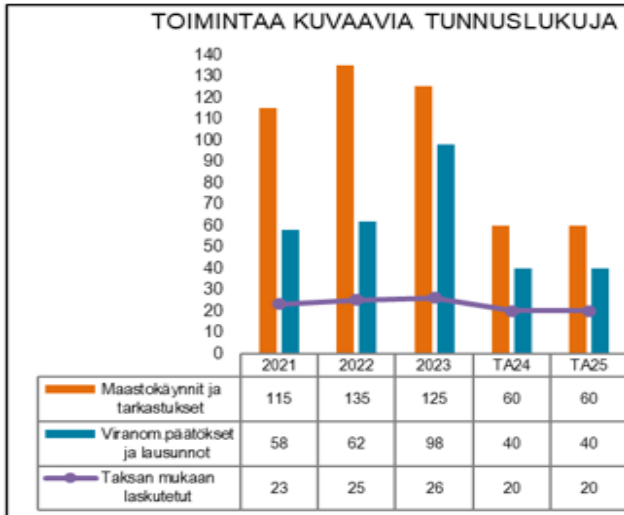
Tulot muodostuvat ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisista lupamaksuista. Laskutettavien lupapäätösten määrä riippuu käsittelyyn tulevien lupahakemusten määrästä. Pääosa viranomaistehtävistä (mm. valvonta ja tarkastukset) on lakisääteisiä, mutta edelleen maksuttomia. Vain hyväksytyyn valvontaohjelmaan perustuvista määräaikaistarkistuksista voidaan veloittaa taksan mukainen maksu.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Kaupunkistrategiassa on asetettu tavoite vahvistaa imagoa vastuullisena ympäristö- ja ilmastotoimijana. Edelliseen talousarvioon verrattuna kaupungin ilmastotyön koordinointiin (0,5 htv) ja ympäristönsuojelun viranomaistehtäviin (0,5 htv) on esitetty perustettavaksi uusi ympäristösuunnittelijan virka. Lisähenkilöresurssilla varmistetaan kaupungin ilmasto- ja ympäristötoimien riittävä koordinaatio ja seuranta sekä ympäristöhankkeiden toteutus. Virkaosuudella mahdollistetaan tehtävien joustava järjestely ympäristönsuojelussa ja varmistetaan kaupungin luonto-, ilmasto- ja Saaristomerivaikutusten huomioon ottaminen kaupungin eri päätösprosesseissa. Toteutetaan Kunta-Helmi-hanke 3:n mukaiset suunnitellut toimenpiteet Velkuanmaan Sekstantin katajakedolla perinnebiotoopin kunnostamiseksi ja hoitamiseksi. Rakennetaan Vaarjoen varrelle kosteikko. Saaristomeren tilan konkreettisten toimenpiteiden toteutukseen ei ole esitetty vuodelle 2025 erillistä määrärahaa.

Tunnusluvut

Ympäristöterveydenhuolto

Toimielin: YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja (Reima Ojala)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Ympäristöterveydenhuolto (terveysvalvonta ja eläinlääkintäpalvelut) ostetaan Raision hallinnoimalta ympäristöterveydenhuollon yksiköltä ja eläinsuojelu Turun kaupungilta.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Ympäristöterveydenhuolto				

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-198 251	-279 345	-279 263	-279 263	0	0,0 %	0,0 %	0
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-198 251	-279 345	-279 263	-279 263	0	0,0 %	0,0 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-198 251	-279 345	-279 263	-279 263	0	0,0 %	0,0 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-435	-543	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-198 687	-279 888	-279 263	-279 263	0	-0,2 %	-0,2 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-197 917	-279 000	-279 000	-279 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-197 917	-279 000	-279 000	-279 000	0	0,0 %	0,0 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-334	-345	-263	-263	0	-23,8 %	-23,8 %	0
TOIMINTAKATE	-334	-345	-263	-263	0	-23,8 %	-23,8 %	0

Talousarvion perustelut

Naantalilla on yhteistoimintasopimus ympäristöterveydenhuollosta Raision kaupungin kanssa. Sopimuksen perusteella Raision ympäristöterveydenhuolto toteuttaa terveystarkkailun ja eläinlääkinnän palveluja. Raision järjestämään palveluun sisältyy Turun kanssa yhteinen valvontaeläinlääkäri ja Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon kanssa yhteinen hyötyeläinlääkäripäivystys. Pieneläin-päivystys on kilpailutettu maakunnan laajuisesti, toimintaa hoitaa yksityinen yritys.

Talousarviolukuina käytetään Raision ja Turun kaupungin ilmoittamia lukuja. Vuodelle 2025 on varattu ympäristöterveydenhuoltoon noin 280 000 euroa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Ei muutoksia.

INVESTOINTIOSA

TOIMIELINTEN EHDOTUS YHTEENSÄ

LTK	LTK 2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
Kaupunki					
Menot	-21 374 175	-21 145 918	-13 198 762	-13 953 240	-69 672 095
Tulot	250 000	250 000	250 000	250 000	1 000 000
Netto	-21 124 175	-20 895 918	-12 948 762	-13 703 240	-68 672 095
Kaupunginhallitus					
Menot	-1 055 000	-1 035 000	-1 035 000	-1 035 000	-4 160 000
Tulot	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
Netto	-855 000	-835 000	-835 000	-835 000	-3 360 000
Sivistys					
Menot	-345 000	-900 000	0	-550 000	-1 795 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-345 000	-900 000	0	-550 000	-1 795 000
Koulutuslautakunta					
Menot	-250 000	-750 000	0	-500 000	-1 500 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-250 000	-750 000	0	-500 000	-1 500 000
Hyvinvointilautakunta					
Menot	-95 000	-150 000	0	-50 000	-295 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-95 000	-150 000	0	-50 000	-295 000
Tekninen lautakunta					
Menot	-19 974 175	-19 210 918	-12 163 762	-12 368 240	-63 717 095
Tulot	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Netto	-19 924 175	-19 160 918	-12 113 762	-12 318 240	-63 517 095
Kunnallistekniikka					
Menot	-4 715 000	-6 395 000	-5 270 000	-5 045 000	-21 425 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-4 715 000	-6 395 000	-5 270 000	-5 045 000	-21 425 000
Tilapalvelut					
Menot	-12 749 175	-9 095 918	-3 424 762	-4 103 240	-29 373 095
Tulot	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Netto	-12 699 175	-9 045 918	-3 374 762	-4 053 240	-29 173 095
Vesilaitos					
Menot	-2 510 000	-3 720 000	-3 469 000	-3 220 000	-12 919 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-2 510 000	-3 720 000	-3 469 000	-3 220 000	-12 919 000

KAUPUNGINJOHTAJAN EHDOTUS YHTEENSÄ

KJE	KJE 2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
Kaupunki					
Menot	-21 309 175	-21 225 918	-13 198 762	-13 873 240	-69 607 095
Tulot	250 000	250 000	250 000	250 000	1 000 000
Netto	-21 059 175	-20 975 918	-12 948 762	-13 623 240	-68 607 095
Kaupunginhallitus					
Menot	-1 055 000	-1 035 000	-1 035 000	-1 035 000	-4 160 000
Tulot	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
Netto	-855 000	-835 000	-835 000	-835 000	-3 360 000
Sivistys					
Menot	-345 000	-900 000	0	-550 000	-1 795 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-345 000	-900 000	0	-550 000	-1 795 000
Koulutuslautakunta					
Menot	-250 000	-750 000	0	-500 000	-1 500 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-250 000	-750 000	0	-500 000	-1 500 000
Hyvinvointilautakunta					
Menot	-95 000	-150 000	0	-50 000	-295 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-95 000	-150 000	0	-50 000	-295 000
Tekninen lautakunta					
Menot	-19 909 175	-19 290 918	-12 163 762	-12 288 240	-63 652 095
Tulot	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Netto	-19 859 175	-19 240 918	-12 113 762	-12 238 240	-63 452 095
Kunnallistekniikka					
Menot	-4 650 000	-6 475 000	-5 270 000	-4 965 000	-21 360 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-4 650 000	-6 475 000	-5 270 000	-4 965 000	-21 360 000
Tilapalvelut					
Menot	-12 749 175	-9 095 918	-3 424 762	-4 103 240	-29 373 095
Tulot	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Netto	-12 699 175	-9 045 918	-3 374 762	-4 053 240	-29 173 095
Vesilaitos					
Menot	-2 510 000	-3 720 000	-3 469 000	-3 220 000	-12 919 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-2 510 000	-3 720 000	-3 469 000	-3 220 000	-12 919 000

KAUPUNGINHALLITUKSEN EHDOTUS YHTEENSÄ

KH	KH2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
Kaupunki					
Menot	-21 309 175	-21 225 918	-13 198 762	-13 873 240	-69 607 095
Tulot	250 000	250 000	250 000	250 000	1 000 000
Netto	-21 059 175	-20 975 918	-12 948 762	-13 623 240	-68 607 095
Kaupunginhallitus					
Menot	-1 055 000	-1 035 000	-1 035 000	-1 035 000	-4 160 000
Tulot	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
Netto	-855 000	-835 000	-835 000	-835 000	-3 360 000
Sivistys					
Menot	-345 000	-900 000	0	-550 000	-1 795 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-345 000	-900 000	0	-550 000	-1 795 000
Koulutuslautakunta					
Menot	-250 000	-750 000	0	-500 000	-1 500 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-250 000	-750 000	0	-500 000	-1 500 000
Hyvinvointilautakunta					
Menot	-95 000	-150 000	0	-50 000	-295 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-95 000	-150 000	0	-50 000	-295 000
Tekninen lautakunta					
Menot	-19 909 175	-19 290 918	-12 163 762	-12 288 240	-63 652 095
Tulot	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Netto	-19 859 175	-19 240 918	-12 113 762	-12 238 240	-63 452 095
Kunnallistekniikka					
Menot	-4 650 000	-6 475 000	-5 270 000	-4 965 000	-21 360 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-4 650 000	-6 475 000	-5 270 000	-4 965 000	-21 360 000
Tilapalvelut					
Menot	-12 749 175	-9 095 918	-3 424 762	-4 103 240	-29 373 095
Tulot	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Netto	-12 699 175	-9 045 918	-3 374 762	-4 053 240	-29 173 095
Vesilaitos					
Menot	-2 510 000	-3 720 000	-3 469 000	-3 220 000	-12 919 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-2 510 000	-3 720 000	-3 469 000	-3 220 000	-12 919 000

KAUPUNGINHALLITUS

YHTEENSÄ	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
Kaupunginhallitus					
Menot	-1 055 000	-1 035 000	-1 035 000	-1 035 000	-4 160 000
Tulot	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
Netto	-855 000	-835 000	-835 000	-835 000	-3 360 000

	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
KAUPUNGINHALLITUS HANKKEET					
Maa- ja vesialueet, erittelemätön					
Menot	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-2 400 000
Netto	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-2 400 000

Kuvaus Kiinteän omaisuuden hankinta valtuuston päätösten mukaisesti. Kaupunginhallituksella on käyttöoikeus 100 000 euroon asti

Luovutetun omaisuuden kirjanpitoarvojen tuloutus					
Tulot	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
Netto	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000

Ostolaskujen kierrätysjärjestelmän uudistaminen					
Menot	-20 000				-20 000
Netto	-20 000				-20 000

Kuvaus Nykyinen ostolaskujen kierrätysjärjestelmä ei mahdollista automatiikan käyttöönottoa mm. laskujen tiliointiin nykypäivän tarpeiden mukaisesti. Siksi ostolaskujen kierrätysjärjestelmä täytyy vaihtaa toiseen. Uudistuksella on vaikutusta koko kaupungin ostolaskujen käsittelyprosessiin.

Tietoturvan kehittäminen					
Menot	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-200 000
Netto	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-200 000

Kuvaus SOC (=tietoturvatapahtumien reaaliaikainen seuranta) laajennettu käyttöönotto projektina, ohjelmistohankintoja tietoturvaan liittyen sekä verkkolevyillä olevan tiedon luokittelu

Työprosessien ja sähköisen asioinnin kehittäminen					
Menot	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-120 000
Netto	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-120 000

Kuvaus Tuetaan toimialojen ratkaisutoteutuksia esimerkiksi liittyen integraatioihin, tekoälyyn ja robotiikkaan. Tavoitteena digitalisaation edistäminen ja ja konseptointi.

Tietoliikenneverkot					
Menot	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-160 000
Netto	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-160 000

Kuvaus Laite- ja liittymäinvestointeja

Käyttäjähallinnan automatisointi					
---	--	--	--	--	--

Menot	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-120 000
Netto	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-120 000
Kuvaus	Jatketaan käyttövaltuuksien hallintaa siten, että eri järjestelmien pääkäyttäjää kytketään mukaan keskitettyyn hallintajärjestelmään. Automaatiokehitystä jatketaan (SSO). Käyttäjähallinnasta siirytään käyttöoikeuksien hallintaan.				
Asemakaavoitettujen katualueitten lunastus					
Menot	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	-1 000 000
Netto	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	-1 000 000
Kuvaus	Lunastuksista maksettavat korvaukset ja toimituskustannukset				
Sähköinen arkistointi					
Menot	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-140 000
Netto	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-140 000
Kuvaus	Eri järjestelmien integraatiot sähköiseen säilytysjärjestelmään erikseen laaditun suunnitelman mukaisesti. Intgraatioiden hinta vaihtelee 5 000-35 000 euron välillä.				

KOULUTUSLAUTAKUNTA

YHTEENSÄ	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
Koulutuslautakunta					
Menot	-250 000	-750 000	0	-500 000	-1 500 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-250 000	-750 000	0	-500 000	-1 500 000

	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
KOULUTUSLAUTAKUNNAN HANKKEET					
Maijamäen koulun kalustaminen					
Menot				-500 000	-500 000
Netto				-500 000	-500 000
Kuvaus	Maijamäen koulun kalustaminen				
Kalevanniemen kampuksen peruskorjauksen ja laajennuksen irtaimisto					
Menot	-250 000	-750 000			-1 000 000
Netto	-250 000	-750 000			-1 000 000
Kuvaus	Kalevanniemen kampuksen oppimisympäristöjen kalustaminen, vuonna 2022 varhaiskasvatuksen tilat, vuonna 2025 kädentaidon tilat ja 2026 oppimiskylät. Vastuuhenkilö: Kimmo Kuusimäki Toteutusaika: 2023-2026				

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

YHTEENSÄ	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
Hyvinvointilautakunta					
Menot	-95 000	-150 000	0	-50 000	-295 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-95 000	-150 000	0	-50 000	-295 000

	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
HYVINVOINTILAUTAKUNNAN HANKKEET					
Humpin kalustaminen					
Menot				-50 000	-50 000
Netto				-50 000	-50 000
Kuvaus	Humpin kalustaminen				
Raatihuoneen kalustaminen					
Menot	-20 000				-20 000
Netto	-20 000				-20 000
Museon säilytystilan kapasiteetin lisääminen					
Menot	-30 000				-30 000
Netto	-30 000				-30 000
Kuvaus	Museon säilytystilan kapasiteetin lisääminen				
Kalevanniemen liikuntahallin kalustaminen					
Menot		-150 000			-150 000
Netto		-150 000			-150 000
Kuvaus	Kalevanniemen liikuntahallin kalustaminen Vastuuhenkilö: Maija Puolakanaho Toteutusaika: 2026				
Maijamäen liikuntahallin boulderointiseinä					
Menot	-45 000				-45 000
Netto	-45 000				-45 000
Kuvaus	Lisätään erityisesti lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia.				

TEKNINEN LAUTAKUNTA

YHTEENSÄ	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
Kunnallistekniikka					
Menot	-4 650 000	-6 475 000	-5 270 000	-4 965 000	-21 360 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-4 650 000	-6 475 000	-5 270 000	-4 965 000	-21 360 000
Tekninen/Yleinen					
Menot	-690 000	-1 875 000	-695 000	-995 000	-4 255 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-690 000	-1 875 000	-695 000	-995 000	-4 255 000
Tekninen/Katualueet					
Menot	-3 370 000	-4 130 000	-3 815 000	-3 320 000	-14 635 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-3 370 000	-4 130 000	-3 815 000	-3 320 000	-14 635 000
Tekninen/Puisto- ja leikkipaikat					
Menot	-590 000	-470 000	-760 000	-650 000	-2 470 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-590 000	-470 000	-760 000	-650 000	-2 470 000

SIIRTO YHTEISHANKKEISTA	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
Kunnallistekniikka					
Menot	-3 130 000	-3 390 000	-3 445 000	-2 740 000	-12 705 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-3 130 000	-3 390 000	-3 445 000	-2 740 000	-12 705 000
Tekninen/Katualueet					
Menot	-2 690 000	-3 090 000	-3 135 000	-2 540 000	-11 455 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-2 690 000	-3 090 000	-3 135 000	-2 540 000	-11 455 000
Tekninen/Puisto- ja leikkipaikat					
Menot	-440 000	-300 000	-310 000	-200 000	-1 250 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-440 000	-300 000	-310 000	-200 000	-1 250 000

ILMAN YHTEISHANKKEITA	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
Kunnallistekniikka					
Menot	-1 520 000	-3 085 000	-1 825 000	-2 225 000	-8 655 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-1 520 000	-3 085 000	-1 825 000	-2 225 000	-8 655 000
Tekninen/Yleinen					
Menot	-690 000	-1 875 000	-695 000	-995 000	-4 255 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-690 000	-1 875 000	-695 000	-995 000	-4 255 000
Tekninen/Katualueet					
Menot	-680 000	-1 040 000	-680 000	-780 000	-3 180 000
Tulot	0	0	0	0	0

Netto	-680 000	-1 040 000	-680 000	-780 000	-3 180 000
Tekninen/Puisto- ja leikkipaikat					
Menot	-150 000	-170 000	-450 000	-450 000	-1 220 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-150 000	-170 000	-450 000	-450 000	-1 220 000

	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
KUNNALLISTEKNIIKAN HANKKEET					
Peruskorjaukset Ja Liikenneympäristön Parantaminen					
Menot	-160 000	-160 000	-200 000	-200 000	-720 000
Netto	-160 000	-160 000	-200 000	-200 000	-720 000
Kuvaus	<p>Vanhon asemakaava-alueiden saneerausta, Aurinkotien pysäkkien saneeraus (1 pysäkki-pari) sekä liikenneturvallisuuden ja esteettömyyden parantaminen. Liikenneturvallisuus: Nopeusrajoitusten inventointi ja muutokset</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde</p>				
Laiturit					
Menot	-60 000	-200 000	-40 000	-200 000	-500 000
Netto	-60 000	-200 000	-40 000	-200 000	-500 000
Kuvaus	<p>Laitureiden korjaus ja rakentaminen erillisen hankelistauksen mukaisiin hankkeisiin lautakunnan päätöksin. Vuonna 2025 Kultrannan laiturin kiinteiden osien korjaus.</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde</p>				
Viheralueet					
Menot	-150 000	-170 000	-200 000	-200 000	-720 000
Netto	-150 000	-170 000	-200 000	-200 000	-720 000
Kuvaus	<p>Lautakunnan päätöksin ltk:n TA-ehdotuksen liitteenä olleen kohdelistan mukaisiin kohteisiin: Katualueiden vihertyöt, Leikkikenttien välineiden uusiminen, Leikkikenttien aitaaminen ja Rakennettujen puistojen saneeraaminen</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde</p>				
Liikuntapaikat					
Menot	-115 000	-140 000	-140 000	-140 000	-535 000
Netto	-115 000	-140 000	-140 000	-140 000	-535 000
Kuvaus	<p>Lautakunnan päätöksin ltk:n TA-ehdotuksen liitteenä olleen kohdelistan mukaisiin kohteisiin.</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde</p>				
Turku Energian Kaukolämpöinvestointien Lunastus					
Menot		-900 000	-150 000	-150 000	-1 200 000
Netto		-900 000	-150 000	-150 000	-1 200 000
Kuvaus	<p>Turku Energian toteuttamien kaukolämpöverkoston investointien lunastus 2026, jotka ylittävät sopimuskaudella sovitun investointitason.</p>				

	Vuodesta 2027 alkaen kaukolämpöverkoston saneeraus- ja uudisrakentamisinvestoinnit.				
	Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö				
	Toteutusaika: 2026-				
Rantaruonankadun Parantaminen					
Menot		-150 000			-150 000
Netto		-150 000			-150 000
Kuvaus	Rantaruonankadun parantaminen pihakaduksi Karvetin venelaitureiden kohdalla. Tekninen lautakunta on vahvistanut katusuunnitelman elokuussa 2024. Hankkeelle on haettu valtion-avutusta. Hankkeen kokonaiskustannukset 300 000 euroa				
	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö				
	Toteutusaika: 2024-2026				
Irtain omaisuus					
Menot	-100 000	-420 000	-100 000	-370 000	-990 000
Netto	-100 000	-420 000	-100 000	-370 000	-990 000
Kuvaus	Lautakunnan päätöksen ltk:n TA-ehdotuksen liitteenä olleen kohdelistan mukaisiin kohteisiin. Vuonna 2025 suurteholeikkuri.				
	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö				
	Toteutusaika: Vuosikohde				
Maanmittauksen irtainomaisuus					
Menot	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-120 000
Netto	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-120 000
Kuvaus	25: GPS-laitekaluston uudistukset, -26: Takymetrioiden uudistukset				
	Vastuuhenkilö: Maankäyttöpäällikkö				
	Toteutusaika: Vuosikohde				
Seudullinen joukkoliikenne					
Menot	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000	-180 000
Netto	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000	-180 000
Kuvaus	Seudullinen joukkoliikenteen palveluiden kehittäminen. Kehittämishankkeisiin varataan vuosittain 700 000 euroa, josta Naantalil asukasluvuun perustuva osuus on 45 000				
	Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö				
	Toteutusaika: Vuosikohde				
Suunnittelu					
Menot	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-240 000
Netto	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-240 000
Kuvaus	Katu-, viher- ja liikunta-alueiden suunnittelukohteet, joille ei erikseen ole osoitettu suunnittelumäärärahaa				
	Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö				
	Toteutusaika: Vuosikohde				

Viestitien Muuttaminen Maantiekseksi					
Menot	-80 000				-80 000
Netto	-80 000				-80 000
Kuvaus	<p>Viestitie-Patenttikatu parantaminen ja muuttaminen maantiekseksi, tiesuunnitelman laatiminen yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Tiesuunnitelma laaditaan asemakaavan laatimisen yhteydessä</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024-</p>				
Kehätien Parantaminen, Läntinen Osuus (Ent. Armonlaaksontien...)					
Menot				-50 000	-50 000
Netto				-50 000	-50 000
Kuvaus	<p>Turun kehätien (E18 / Kt40) tien parantaminen Välillä Raisio - Naantali. Tiesuunnitelma on valmistunut 2023. Yhteishanke ELY-keskuksen kanssa. Kehätien läntisin osa on TEN-T ydinverkkoa, jolle on asettu määräajaksi EU:n toimesta vuosi 2030. Kaupungin maksuosuudeksi on tiesuunnitavaiheessa sovittu noin 3 300 000 euroa, joka sijoittuu suunnitelmakauden ulkopuolelle.</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2020-</p>				
Päällystys					
Menot	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	-1 000 000
Netto	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	-1 000 000
Kuvaus	<p>Lautakunnan vuosittain hyväksymän päällystysohjelman mukaiset hankkeet.</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde</p>				
Kalevanlahden Rantojen Ja Rantaraitin Ympäristön Parantaminen					
Menot			-50 000	-50 000	-100 000
Netto			-50 000	-50 000	-100 000
Kuvaus	<p>Rantaraitin kunnostaminen ja parantaminen välillä Luikkionlahti-Rakkautenpolku</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde</p>				
Uusien Kaava-Alueiden Päällystys Ja Viimeistelyt					
Menot	-120 000	-120 000	-120 000	-150 000	-510 000
Netto	-120 000	-120 000	-120 000	-150 000	-510 000
Kuvaus	<p>Uusien asemakaava-alueiden urakan ja kiinteistöjen rakentamisen jälkeiset viimeistelyt vuosittain: reunakivet, päällystykset ja vihertyöt.</p> <p>Kohteina mm. Lounatuulenalue, Särkänsalmentie ja perhetalonalue</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde</p>				
Katuvalaistus					
Menot	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-240 000

Netto	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-240 000
Kuvaus	<p>Suurpainenatriumvalaisimien korvaaminen Led-valaisimilla, vuonna 2025 vaihdettavia valaisimia on noin 3 000 kpl, vuotuinen valaisimien vaihtomäärä on noin 200 kpl.</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde</p>				
Rymättylätien Jk+Pp-Tie Ja Valaistus					
Menot				-20 000	-20 000
Netto				-20 000	-20 000
Kuvaus	<p>Rymättylätien jk+pp-tie välille Merimaskuntie - Rymättylä sekä tievalaistus. Edellyttää yhteishanketta ELY-keskuksen kanssa. Tie- ja rakennussuunnitelma laadittu 2023-2024. Toteutus ELY-keskuksen kanssa yhteishankkeena. Toteutus suunnitelmakauden ulkopuolella.</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024-</p>				
Rantakadun Tukimuurin Korjaus					
Menot	-150 000				-150 000
Netto	-150 000				-150 000
Kuvaus	<p>Rantakadun tukimuurin korjaus välillä Merihuoltamo - Killan laituri, Hanke käynnistyi syksyllä 2024</p> <p>Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2022-2025</p>				
Saariston Ranta-Alueiden Kehittäminen					
Menot	-60 000	-50 000			-110 000
Netto	-60 000	-50 000			-110 000
Kuvaus	<p>Saariston ranta-alueiden kehittäminen, vuosina 25-26, Rymättylän Kirkkolahden rantaraitti</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2019-</p>				
Kirkkokuiston Saneeraus					
Menot			-250 000	-250 000	-500 000
Netto			-250 000	-250 000	-500 000
Kuvaus	<p>Kirkkokuiston saneeraus, yleisen alueen suunnitelma käsitelty teklassa 2024 syyskaudella. Parantamiskohteina mm. yleisilme, valaistus, toiminnallisuus ja kastelujärjestelmä.</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024-</p>				
Kuparivuoren Urheilukentän Pintarakenteiden Saneeraus					
Menot		-80 000			-80 000
Netto		-80 000			-80 000
Kuvaus	<p>Kuparivuoren urheilukentän pintarakenteiden saneerauksen suunnittelu. Kentän saneeraus suunnitelmakauden ulkopuolella.</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2025-</p>				

Perusteluteksti	LTK: 2025 65 000 e / 2026 0 e/ 2027 0 e/ 2028 80 000 e KJE: 2025 0 e/ 2026 80 000 e/ 2027 0 e/ 2028 0 e			
Nunnalahden Uimarannan Kehittäminen				
Menot	-50 000			-50 000
Netto	-50 000			-50 000
Kuvaus	Nunnalahden uimarannan parantamisen vaiheen 1. viimeistelytyöt Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2021-2025			
Lähiliikuntapaikat				
Menot			-100 000	-100 000
Netto			-100 000	-100 000
Kuvaus	Velkuan koulun lähiliikuntapaikan parantaminen Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024-2027			
Karvetin Liikunta-Alue				
Menot	-30 000	-250 000		-280 000
Netto	-30 000	-250 000		-280 000
Kuvaus	Karvetin kentän pysäköintialueen parantaminen: 2025 suunnittelu, 2026 rakenteen uusiminen, päällystys ja valaistus Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2016-2026			
Suovuoren Liikunta-Alueen Kehittäminen				
Menot			-30 000	-30 000
Netto			-30 000	-30 000
Kuvaus	Suovuoren liikunta-alueen rakentamissuunnitelman laadinta Ideasuunnitelman pohjalta (Tekla 5.5.2021) Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2020-			

VESIHUOLTOLAITOS

YHTEENSÄ	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
Vesilaitos					
Menot	-2 510 000	-3 720 000	-3 469 000	-3 220 000	-12 919 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-2 510 000	-3 720 000	-3 469 000	-3 220 000	-12 919 000
Vesi/Vesi- ja jätevesi					
Menot	-1 320 000	-2 650 000	-3 229 000	-3 000 000	-10 199 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-1 320 000	-2 650 000	-3 229 000	-3 000 000	-10 199 000
Vesi/Hulevesi					
Menot	-1 190 000	-1 070 000	-240 000	-220 000	-2 720 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-1 190 000	-1 070 000	-240 000	-220 000	-2 720 000

SIIRTO YHTEISHANKKEISTA	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
Vesilaitos					
Menot	-1 850 000	-2 360 000	-1 715 000	-2 530 000	-8 455 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-1 850 000	-2 360 000	-1 715 000	-2 530 000	-8 455 000
Vesi/Vesi- ja jätevesi					
Menot	-760 000	-1 290 000	-1 475 000	-2 310 000	-5 835 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-760 000	-1 290 000	-1 475 000	-2 310 000	-5 835 000
Vesi/Hulevesi					
Menot	-1 090 000	-1 070 000	-240 000	-220 000	-2 620 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-1 090 000	-1 070 000	-240 000	-220 000	-2 620 000

ILMAN YHTEISHANKKEITA	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
Vesilaitos					
Menot	-660 000	-1 360 000	-1 754 000	-690 000	-4 464 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-660 000	-1 360 000	-1 754 000	-690 000	-4 464 000
Vesi/Vesi- ja jätevesi					
Menot	-560 000	-1 360 000	-1 754 000	-690 000	-4 364 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-560 000	-1 360 000	-1 754 000	-690 000	-4 364 000
Vesi/Hulevesi					
Menot	-100 000	0	0	0	-100 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-100 000	0	0	0	-100 000

	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
VESIHUOLTOLAITOKSEN HANKKEET					
Vesihuollon Saneerausohjelman					

Mukaiset Hankkeet					
Menot	-400 000	-400 000	-500 000	-500 000	-1 800 000
Netto	-400 000	-400 000	-500 000	-500 000	-1 800 000
Kuvaus	2025 Venekuja-Ruuhiitie: 2026: Honkakaari välillä Kuusikaari - Petäjäkaari, Viluluodon puiston mittauskaivo sekä Viluodon alueen saneeraussuunnittelu. 2027- Viluodon vesihuollon saneeraus Vastuuhenkilö: Vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Suunnittelu					
Menot	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-240 000
Netto	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-240 000
Kuvaus	Saneerauskohteiden suunnittelu Vastuuhenkilö: Vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Verkosto					
Menot	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000
Netto	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000
Kuvaus	Verkoston täydennysrakentaminen, kaukovalvonnan kehittäminen Vastuuhenkilö: Vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Viluluodonojan kunnostaminen					
Menot	-100 000				-100 000
Netto	-100 000				-100 000
Kuvaus	Viluodon laskuojan kunnostaminen rakentamalla mm. viivytyslaita Vastuuhenkilö: vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: 2025				
Siirtoviemäri Naantali - Raisio					
Menot				-30 000	-30 000
Netto				-30 000	-30 000
Kuvaus	Siirtoviemärin suunnittelu Luolalasta Raisio Haahdenniemen. Hankkeen toteutus kehätien rakentamisen yhteydessä Vastuuhenkilö: vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: 2028-				
Metsäpoikon Asemakaava-Alueen Jätevesiviemäröinti					
Menot			-20 000		-20 000
Netto			-20 000		-20 000
Kuvaus	Metsäpoikon asemakaava-alueelle jätevesiviemäröinnin suunnitelmien tarkentaminen. Vastuuhenkilö: Vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: 2018-2027				

Vesihuoltolinja Merimasku Lukkarainen-Teersalo					
Menot		-800 000	-1 074 000		-1 874 000
Netto		-800 000	-1 074 000		-1 874 000
Kuvaus	Velkuan Jätevesi- ja vesijohtolinjojen liittäminen Naantalin vesihuoltolaitoksen verkostoon ja Teersalon puhdistamon lakkautus. Vastuuhenkilö: Vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: 2019-2027				

TILAPALVELUT

YHTEENSÄ	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
Tilalaitos					
Menot	-12 749 175	-9 095 918	-3 424 762	-4 103 240	-29 373 095
Tulot	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Netto	-12 699 175	-9 045 918	-3 374 762	-4 053 240	-29 173 095

	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
TILALAITOKSEN HANKKEET					
Ateria- Ja Siivouspalvelut					
Menot	-80 000	-60 000	-85 000	-70 000	-295 000
Netto	-80 000	-60 000	-85 000	-70 000	-295 000

Kuvaus
Ateria- ja siivouspalvelut
Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö
Toteutusaika: Jatkuva uusimisohjelmaan perustuva kohde

Myydyn Tai Muuten Poistetun Omaisuu- den Kirjanpitoarvojen Tuloutus

Tulot	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Netto	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000

Kuvaus
Tilalaitoksen omistuksessa olevien rakennusten ja osakkeiden myynnin kirjanpitoarvon tuloutus
Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö
Toteutusaika: Jatkuva kohde

Kaupungintalo

Menot	-220 000		-150 000	-50 000	-420 000
Netto	-220 000		-150 000	-50 000	-420 000

Kuvaus
Kaupungintalon peruskorjaustöiden jatkaminen:
' Vuonna 2025 toteutetaan kaupungintalon viemäriverkoston peruskorjaus.
* Vuonna 2027 peruskorjataan kaupungintalon kokoushuoneita.
* Vuonna 2028 suunnitellaan kaupungintalon julkisivun peruskorjaushanketta, joka on tarkoitus toteuttaa suunnitelmakauden jälkeen 2029. Suunnittelun yhteydessä tehdään kannattavuusselvitys.
Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö
Toteutusaika: Monivuotinen kohde

Terveyskeskus

Menot				-500 000	-500 000
Netto				-500 000	-500 000

Kuvaus
Terveyskeskuksen polikliniikkaosan peruskorjaus. Hanke sisältää terveyskeskuksen kuntotutkimusraporttiin perustuvia peruskorjaustoimenpiteitä.

Kalevanniemen Oppimiskylät

Menot	-6 729 175	-4 477 657			-11 206 832
Netto	-6 729 175	-4 477 657			-11 206 832

Kuvaus
Kalevanniemen koulurakennuksen yhteyteen peruskorjataan ja laajennetaan

	<p>oppimiskylätilat. Hanke sisältää kädentaitojen tilojen rakentamisen, hallintotilojen peruskorjaamisen ja ruokasalin laajennuksen. Hankkeen yhteydessä tehdään peruskorjaustöitä myös koulurakennuksen B-osassa.</p> <p>Opiskelutiloja valmistuu laajennuksen jälkeen noin 330 oppilaalle. Rakennussuunnittelu aloitettiin vuonna 2023 ja toteutus vuonna 2024</p> <p>Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: 2022-2026</p>				
Kalevanniemen Liikuntahalli					
Menot	-4 500 000	-4 000 000			-8 500 000
Netto	-4 500 000	-4 000 000			-8 500 000
Kuvaus	<p>Kalevanniemen kampuksen yhteyteen rakennetaan liikuntahalli.</p> <p>Kentän korkeus on suunnitelmassa 8,0 m. Kentän yhteyteen toteutetaan pukeutumis- ja peseytymis- sekä varastotilat, katsomo, kahviotila, juoksusuora ja heittopaikka</p> <p>Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: 2023-2026</p>				
Karvetin Koulu					
Menot			-106 522		-106 522
Netto			-106 522		-106 522
Kuvaus	<p>Karvetin koulun peruskorjauksen suunnittelu (2027)</p> <p>Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: 2027-</p>				
Maijamäen Koulun Peruskorjaus					
Menot		-53 261	-2 578 240	-2 578 240	-5 209 741
Netto		-53 261	-2 578 240	-2 578 240	-5 209 741
Kuvaus	<p>Maijamäenkouluun peruskorjauksen suunnittelu 2026. Peruskorjauksen suunnittelu ja toteutus ositettuna vuosina 2027 - 2029.</p>				
Asemapäällikön talo					
Menot	-40 000				-40 000
Netto	-40 000				-40 000
Kuvaus	<p>Asemapäällikön talon ulkoseinien pinnoitteiden uusiminen.</p> <p>Toteutusaika: 2025</p>				
Varikko					
Menot	-50 000				-50 000
Netto	-50 000				-50 000
Kuvaus	<p>Varikon akuutit peruskorjaukset 2024-2025. Peruskorjaustoimenpiteillä poistetaan rakennuksen kriittisimpiä rakenteellisia ongelmia.</p> <p>Toteutusaika: 2020-2025</p>				
Kaivuhuone					

Menot	-200 000				-200 000
Netto	-200 000				-200 000
Kuvaus	Kaivuhuoneen ulkopinnoite uusitaan 2025				
Humppi					
Menot				-400 000	-400 000
Netto				-400 000	-400 000
Kuvaus	Rakennuksen peruskorjaus 2028 Vastuuhenkilö: Rakennusinsinööri Toteutusaika: 2028				
Päiväkodit ja Koulut					
Menot	-235 000	-150 000	-150 000	-150 000	-685 000
Netto	-235 000	-150 000	-150 000	-150 000	-685 000
Kuvaus	Päiväkotien ja koulujen pienhankinnat teknisen lautakunnan vahvistaman käyttösuunnitelman mukaan. Vuonna 2025 tehdään mm. Velkuan kouluun aurinkovoimala ja peruskorjataan Suopellon koulun ilmanvaihtoa. Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: Jatkuva uusimisohjelmaan perustuva kohde				
Muut kiinteistöt					
Menot	-270 000	-150 000	-150 000	-150 000	-720 000
Netto	-270 000	-150 000	-150 000	-150 000	-720 000
Kuvaus	Muiden kiinteistöjen pienhankinnat teknisen lautakunnan vahvistaman käyttösuunnitelman mukaan. Vuonna 2025 jatketaan Tavastin Killan ja Rymättylän museon peruskorjauksia. Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: Jatkuva ohjelmointiin perustuvat pienhankinnat				
Sotetilat					
Menot	-220 000	-20 000	-20 000	-20 000	-280 000
Netto	-220 000	-20 000	-20 000	-20 000	-280 000
Kuvaus	Sotetilojen peruskorjaamiseen varataan pienhankintamääräraha, jolla tilat tavoitellaan pidettävän hyväkuntoisina. Käyttösuunnitelma vahvistetaan vuosittaisten tarpeiden mukaan teknisessä lautakunnassa. Vuonna 2025 on tarkoitus tehdä Birgittakodissa palopeltien peruskorjaus. Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: Ohjelmointiin perustuvat kohteet				
Laitehankinnat Ja Irtaimisto					
Menot	-205 000	-185 000	-185 000	-185 000	-760 000
Netto	-205 000	-185 000	-185 000	-185 000	-760 000
Kuvaus	Rakennusten laite- ja irtaimistohankinnat lautakunnan vahvistaman käyttösuunnitelman mukaan. Vuonna 2025 hankitaan mm. sähköautojen latauspisteitä.				

Vastuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö

Toteutusaika: Ohjelmointiin perustuvat vuosittaiset hankinnat

YHDYSKUNTATEKNIIKAN JA VESIHUOLLON YHTEISHANKKEET

LAJEITTAIN	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
Tekninen lautakunta					
Menot	-4 980 000	-5 750 000	-5 160 000	-5 270 000	-21 160 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-4 980 000	-5 750 000	-5 160 000	-5 270 000	-21 160 000
Kunnallistekniikka					
Menot	-3 130 000	-3 390 000	-3 445 000	-2 740 000	-12 705 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-3 130 000	-3 390 000	-3 445 000	-2 740 000	-12 705 000
Tekninen/Katualueet					
Menot	-2 690 000	-3 090 000	-3 135 000	-2 540 000	-11 455 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-2 690 000	-3 090 000	-3 135 000	-2 540 000	-11 455 000
Tekninen/Puisto- ja leikkipaikat					
Menot	-440 000	-300 000	-310 000	-200 000	-1 250 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-440 000	-300 000	-310 000	-200 000	-1 250 000
Vesilaitos					
Menot	-1 850 000	-2 360 000	-1 715 000	-2 530 000	-8 455 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-1 850 000	-2 360 000	-1 715 000	-2 530 000	-8 455 000
Vesi/Vesi- ja jätevesi					
Menot	-760 000	-1 290 000	-1 475 000	-2 310 000	-5 835 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-760 000	-1 290 000	-1 475 000	-2 310 000	-5 835 000
Vesi/Hulevesi					
Menot	-1 090 000	-1 070 000	-240 000	-220 000	-2 620 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-1 090 000	-1 070 000	-240 000	-220 000	-2 620 000

	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	2025-2028
KESKUSTAKORTTELIT					
Keskustakorttelit - Puisto					
Menot			-300 000		-300 000
Netto			-300 000		-300 000
Keskustakorttelit - Katu					
Menot	-30 000	-600 000	-900 000		-1 530 000
Netto	-30 000	-600 000	-900 000		-1 530 000
Keskustakorttelit - Vesi ja jv					
Menot		-300 000	-100 000		-400 000
Netto		-300 000	-100 000		-400 000
Keskustakorttelit - Hulevesi					
Menot		-100 000	-100 000		-200 000
Netto		-100 000	-100 000		-200 000

Kuvaus	Keskustakortteleiden asemakaavan kunnallistekniikan kolmas ja viimeinen vaihe: 2024: Aurinkotien jatkeen, linja-autotermiinalin ja Tullikadun jatkeen suunnittelu, toteutus 2026 vi-rastotalon purkamisen jälkeen			
	Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö			
	Toteutusaika: 2011-2027			
TEERSALON ASUNTOALUEEN LAAJENNUS				
Teersalon asuntoalueen laajennus - Katu				
Menot			-20 000	-20 000
Netto			-20 000	-20 000
MUURILA-HELLEMAA				
Muurila-Hellemaa - Katu				
Menot			-30 000	-30 000
Netto			-30 000	-30 000
Muurila-Hellemaa - Vesi ja jv				
Menot			-20 000	-20 000
Netto			-20 000	-20 000
Muurila-Hellemaa - Hulevesi				
Menot			-10 000	-10 000
Netto			-10 000	-10 000
Kuvaus	Asemakaava-alueen kunnallistekniikka suunnittelu			
	Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö			
	Toteutusaika: 2020-20xx			
KAIVOKADUN SANEERAUS				
Kaivokadun saneeraus - Katu				
Menot	-850 000	-1 000 000		-1 850 000
Netto	-850 000	-1 000 000		-1 850 000
Kaivokadun saneeraus - Vesi ja jv				
Menot	-20 000	-160 000		-180 000
Netto	-20 000	-160 000		-180 000
Kaivokadun saneeraus - Hulevesi				
Menot	-330 000	-500 000		-830 000
Netto	-330 000	-500 000		-830 000
Kuvaus	Kaivokadun rakenteiden parantaminen ja kevyen liikenteen väylän sekä hulevesiviemärin rakentaminen välillä Maariankatu-Käsityöläiskatu sekä Tullikadun saneeraminen välillä Kai-vokatu-tori			
	Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö			
	Toteutusaika: 2015-2026			
NAVIREN MERITEOLLISUUSALUE				
Naviren meriteollisuusalue - Katu				
Menot	-80 000			-80 000
Netto	-80 000			-80 000

Naviren meriteollisuusalue - Vesi ja jv					
Menot	-50 000				-50 000
Netto	-50 000				-50 000
Naviren meriteollisuusalue - Hulevesi					
Menot	-20 000				-20 000
Netto	-20 000				-20 000
Kuvaus	<p>Esirakennettujen korttelialueiden kunnallistekniikkaa ja vesihuollon runkolinjat</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö</p> <p>Toteutusaika: 2018-20xx</p>				
TAIMON RANTA					
Taimon ranta - Katu					
Menot			-40 000		-40 000
Netto			-40 000		-40 000
Taimon ranta - Vesi ja jv					
Menot			-30 000		-30 000
Netto			-30 000		-30 000
Taimon ranta - Hulevesi					
Menot			-10 000		-10 000
Netto			-10 000		-10 000
Kuvaus	<p>Taimon rannan asemakaava-alueen kunnallistekniikan suunnittelu. Toteutus suunnitelma- kauden ulkopuolella</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö</p> <p>Toteutusaika: 2021-20xx</p>				
KUPARIVUOREN ASEMAKAAVA					
Kuparivuoren asemakaava - Katu					
Menot			-20 000		-20 000
Netto			-20 000		-20 000
Kuparivuoren asemakaava - Puisto					
Menot			-10 000		-10 000
Netto			-10 000		-10 000
Kuparivuoren asemakaava - Vesi ja jv					
Menot			-10 000		-10 000
Netto			-10 000		-10 000
Kuparivuoren asemakaava - Hulevesi					
Menot			-10 000		-10 000
Netto			-10 000		-10 000
Kuvaus	<p>Kuparivuoren asemakaava-alueen kunnallistekniikan suunnittelu. Edellyttää asemakaavoituksen aloittamista.</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö</p> <p>Toteutusaika: 2017-20xx</p>				

VILLAN TILAN JA HAJAISTEN LIIKUNTA-KESKUKSEN ALUEEN KEHITTÄMINEN					
Villan tilan ja Haijaisten liikuntakeskuk-sen alueen kehittäminen - Puisto					
Menot	-30 000				-30 000
Netto	-30 000				-30 000
Kuvaus	Ullkoilureitin suunnittelu ja rakentaminen Villan alueelle osaksi Aurinreittiä Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2018-2025				
ASEMAN SEUTU					
Aseman seutu - Katu					
Menot	-80 000		-1 500 000	-1 500 000	-3 080 000
Netto	-80 000		-1 500 000	-1 500 000	-3 080 000
Kuvaus	Naantalin aseman seudun kehittäminen, matkustajalaituri ja liityntäpysäköinti, yhteishanke väyläviraston kanssa. Ratasuunnitelman laatiminen. Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2020-2028				
VANHAN KAUPUNGIN RANTA					
Vanhan kaupungin ranta - Puisto					
Menot	-300 000				-300 000
Netto	-300 000				-300 000
Vanhan kaupungin ranta - Hulevesi					
Menot	-300 000				-300 000
Netto	-300 000				-300 000
Kuvaus	Hulevesilinjan rakentaminen Fleminginkatu - venealtaat, siltapuiston tukimuurin korjaus puiston saneeraus ja kaivopuiston pumppaamon saneeraus. Hanke käynnistyi syksyllä 2024. Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2019-2025				
PORHOKALLION JA VIRPIN ASEMAKAAVA					
Porhonkallio ja Virpin asemakaava - Katu					
Menot	-500 000				-500 000
Netto	-500 000				-500 000
Porhonkallio ja Virpin asemakaava - Puisto					
Menot	-100 000				-100 000
Netto	-100 000				-100 000
Porhonkallio ja Virpin asemakaava - Vesi ja jv					
Menot	-200 000				-200 000
Netto	-200 000				-200 000

Porhonkallio ja Virpin asemakaava - Hulevesi					
Menot	-200 000				-200 000
Netto	-200 000				-200 000
Kuvaus	<p>Rymättylätien risteysjärjestelyt Porhonkallion ja Virpin alueelle sekä kevyen liikenteen alkukäytävän Rymättyläntielle ja asemakaava-alueen kunnallistekniikka. Hanke käynnistyi kesäkuussa 2024.</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde 2022 - 2025</p>				
NIMEÄMÄTÖN UUSI ALUE					
Nimeämätön uusi alue - Katu					
Menot	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-160 000
Netto	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-160 000
Nimeämätön uusi alue - Vesi ja jv					
Menot	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-40 000
Netto	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-40 000
Nimeämätön uusi alue - Hulevesi					
Menot	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-40 000
Netto	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-40 000
Kuvaus	<p>Vuotuinen määräraha on tarkoitettu ennalta nimeämättömän alueen aloitusrahaksi.</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde</p>				
LUONNONMAAN PERHETALON ASEMAKAAVA, VAIHE 2					
Luonnonmaan perhetalon asemaakaava, vaihe 2 - Katu					
Menot				-900 000	-900 000
Netto				-900 000	-900 000
Luonnonmaan perhetalon asemaakaava, vaihe 2 - Puisto					
Menot				-200 000	-200 000
Netto				-200 000	-200 000
Luonnonmaan perhetalon asemaakaava, vaihe 2 - Vesi ja jv					
Menot				-250 000	-250 000
Netto				-250 000	-250 000
Luonnonmaan perhetalon asemaakaava, vaihe 2 - Hulevesi					
Menot				-200 000	-200 000
Netto				-200 000	-200 000
Kuvaus	<p>Luonnonmaan perhetalon alueen ns. vaihe2, läntinen osa. Hanke jatkuu suunnitelmakauden ulkopuolella.</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2028-2029</p>				

LUOSTARINKADUN SANEERAUS					
Luostarinkadun saneeraus - Katu					
Menot				-50 000	-50 000
Netto				-50 000	-50 000
Luostarinkadun saneeraus - Vesi ja jv					
Menot				-30 000	-30 000
Netto				-30 000	-30 000
Kuvaus	Luostarinkadun saneerauksen suunnittelu Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2028-20xx				
LUOLALAN ALUEEN TÄYDENNYSRAKEN- TAMINEN					
Luolalan alueen täydennysrakentaminen - Katu					
Menot	-30 000	-600 000			-630 000
Netto	-30 000	-600 000			-630 000
Luolalan alueen täydennysrakentaminen - Vesi ja jv					
Menot	-10 000	-300 000	-1 000 000	-2 000 000	-3 310 000
Netto	-10 000	-300 000	-1 000 000	-2 000 000	-3 310 000
Luolalan alueen täydennysrakentaminen - Hulevesi					
Menot	-10 000	-100 000			-110 000
Netto	-10 000	-100 000			-110 000
Kuvaus	Kuormatien jatkeen suunnittelu ja toteutus, 2027-2028 Vesihuollon runkolinjojen rakentaminen alueelle Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024-2028				
OPINTIEN PARANTAMINEN					
Opintien parantaminen - Katu					
Menot	-450 000				-450 000
Netto	-450 000				-450 000
Opintien parantaminen - Vesi ja jv					
Menot	-150 000				-150 000
Netto	-150 000				-150 000
Opintien parantaminen - Hulevesi					
Menot	-100 000				-100 000
Netto	-100 000				-100 000
Kuvaus	Opintien saneeraus. ajorata jk+pp-tie ja kiertosaareke sekä vesihuollon järjestelmät. Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024-2025				
VANTON TYÖPAIKKA-ALUE					

Vanton työpaikka-alue - Katu					
Menot		-50 000	-600 000		-650 000
Netto		-50 000	-600 000		-650 000
Vanton työpaikka-alue - Vesi ja jv					
Menot		-20 000	-300 000		-320 000
Netto		-20 000	-300 000		-320 000
Vanton työpaikka-alue - Hulevesi					
Menot		-10 000	-100 000		-110 000
Netto		-10 000	-100 000		-110 000
Kuvaus	Vanton työpaikka-alueen kunnallistekniikka, edellyttää asemakaavan laatimista. Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2026-20xx				
RUONAN YHDYSTIEN JA RAUTAKADUN LIITTYMÄJÄRJESTELYT					
Ruonan yhdistien ja Rautakadun liittymäjärjestelyt - Katu					
Menot	-600 000	-500 000			-1 100 000
Netto	-600 000	-500 000			-1 100 000
Ruonan yhdistien ja Rautakadun liittymäjärjestelyt - Vesi ja jv					
Menot	-300 000	-300 000			-600 000
Netto	-300 000	-300 000			-600 000
Ruonan yhdistien ja Rautakadun liittymäjärjestelyt - Hulevesi					
Menot	-100 000	-200 000			-300 000
Netto	-100 000	-200 000			-300 000
Ruonan yhdistien ja Rautakadun liittymäjärjestelyt - Puisto					
Menot		-200 000			-200 000
Netto		-200 000			-200 000
Kuvaus	Liittymäjärjestelyiden parantaminen Ruonan yhdistien ja Rautakadun liittymässä rakentamalla kiertoliittymä sekä parantamalla Rautakadun eteläinen osuus. Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024-2026				
MARIANKADUN KUNNALLISTEKNIikka					
Maariankadun kunnallistekniikka - Katu					
Menot	-30 000	-200 000			-230 000
Netto	-30 000	-200 000			-230 000
Maariankadun kunnallistekniikka - Vesi ja jv					
Menot	-20 000	-200 000			-220 000
Netto	-20 000	-200 000			-220 000
Maariankadun kunnallistekniikka - Hulevesi					
Menot	-20 000	-100 000			-120 000
Netto	-20 000	-100 000			-120 000

Maariankadun kunnallistekniikka - Puisto				
Menot	-10 000	-100 000		-110 000
Netto	-10 000	-100 000		-110 000
Kuvaus	<p>Maariankadun kunnallistekniikan suunnittelu Maarianrinteen asemakaava hankkeen yhteydessä sekä kunnallistekniikan rakentaminen.</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024-2026</p>			
ISOSUONTIEN ALUE				
Isosuontien alue - Katu				
Menot			-35 000	-35 000
Netto			-35 000	-35 000
Isosuontien alue - Vesi ja jv				
Menot			-25 000	-25 000
Netto			-25 000	-25 000
Isosuontien alue - Hulevesi				
Menot			-10 000	-10 000
Netto			-10 000	-10 000
Kuvaus	<p>Isosuontien perusparantaminen ja asemakaava-alueen kunnallistekniikka</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2027-20xx</p>			
AURINKOTIEN JK+PP-TIE PARANTAMINEN				
Aurinkotien JK+PP-tie parantaminen - Katu				
Menot		-100 000		-100 000
Netto		-100 000		-100 000
Aurinkotien JK+PP-tie parantaminen - Hulevesi				
Menot		-50 000		-50 000
Netto		-50 000		-50 000
Kuvaus	<p>Yhteishanke Turku Energian kaukolämmön kanssa osuudella Kreivinkatu- Kristofferinkatu, jk+pp-tien saneeraus ja leventäminen</p> <p>Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2026</p>			

LIITTEET

1 Avustukset

AVUSTUKSET		TA2024	TE2025	KJ2025	TA2025
KAUPUNGINHALLITUS					
Hallinto	1	43 000	38 000	38 000	
KEHITTÄMISPALVELUT					
Elinkeinopalvelut	2		30 000	30 000	
Työllisyyspalvelut	3	617 000	1 578 500	1 578 500	
SAARISTOLAUTAKUNTA					
Saaristoasiat	4	43 000	45 000	45 000	
KOULUTUSLAUTAKUNTA					
Varhaiskasvatuksen tukitoimet	5	894 316	894 316	894 316	
Toisen asteen koulutus	6	1 000	1 000	1 000	
HYVINVOINTILAUTAKUNTA		370 000	370 000	370 000	0
Hyvinvointipalvelut	7	20 000	20 000	20 000	
Kulttuuripalvelut	8	22 000	22 000	22 000	
Naantalin Musiikkijuhlat	9	168 000	168 000	168 000	
Nuorisopalvelut	10	20 000	20 000	20 000	
Liikuntapalvelut	11	140 000	140 000	140 000	
YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA					
Ympäristönsuojelu	12	3 000	3 000	3 000	
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
Liikenneväylät ja venesatamat	13	160 000	160 000	160 000	
KAIKKI AVUSTUKSET YHTEENSÄ		2 131 316	3 089 816	3 089 816	0

- 1 Hissiaavustukset 30 00 euroa, KH:n päätöksen mukaan jaettavat avustukset 8 000 euroa.
- 2 Tapahtumatuki yrityksille ja yhdistyksille.
- 3 Kunnan maksuosuus työttömyysturvasta, yritystuet sekä kotouttamiseen ja työllistämiseen liittyvät avustukset
- 4 Tuetaan toiminta-avustuksilla saaristoalueilla toimivien yhdistysten ja järjestöjen toimintaa.
- 5 Lakisääteiset päivähoitotuet ja vapaaehtoiset kuntalisät (ei yhteisöavustuksia).
- 6 Oppivelvollisuuslain muutos ja toisen asteen maksuttomuus
- 7 Avustukset hyvinvointia ja terveyttä edistäville yhdistyksille ent. sote-yhdistykset.
- 8 Avustukset yksityisille ja yhteisöille lautakunnan päätöksin 22 000*
- 9 Naantalin Musiikkijuhlasäätiö r.s. 168 000 euroa
- 10 Lautakunnan päätöksin: avustus yhteisöille 15 000. MLL avustus 5000.
- 11 Lautakunnan päätöksin: avustus yksityisille 2 000, avustus yhteisöille 138 000*
- 12 Avustus yhteisöille lautakunnan päätöksen mukaan*
- 13 Avustukset tiehoitokunnille lautakunnan päätöksen mukaan*

* = Näitä varauksia koskee täytöntöönpanomääräysten kohta 7.

2 Jäsenmaksut

JÄSENMAKSUT	TP2023	TA2024	TE2025	KJ2025	TA2025
HALLINTO-JA PÄÄTÖSENTEKOPALVELUT	52 546,31	53 150	55 400	55 400	0
Hallinto					
Panssarilaivojen Perinneyhdistys	0	50	50	50	
Societas Birgitta Europa	0	100	100	100	
Turun kauppakamari	5 948,40	6 000	6 250	6 250	
Yhteensä	5 948,40	6 150	6 400	6 400	0
Suomen kuntaliitto *	46 597,91	47 000	49 000	49 000	
KONSERNIPALVELUT					
Henkilöstöhallinto	11 526,42	12 000	12 000	12 000	0
Kunta- ja hyvinvointityönantajat KT *	11 526,42	12 000	12 000	12 000	
KEHITTÄMISPALVELUT					
Saaristolautakunta	18 554	17 450	16 750	16 750	0
Varsin hyvä ry *	15 204	13 900	15 200	15 200	
V-S liitto, saaristoyhteistyö *	1 350	1 350	1 350	1 350	
Suomen saaret Föss ry	0				
I samma båt rf - Samassa veneessä ry *	1 800	2 000	200	200	
L-S Kalatalouskeskus ry	200	200	0	0	
KOULUTUSLAUTAKUNTA	3 312	3 572	3 687	3 687	0
Perusopetus					
Koululiikuntaliitto ry	195	570	570	570	
Naantalin musiikkiopisto					
Suomen Musiikkioppilaitosten liitto	1 772	1 734	1 772	1 772	
Naantalin opisto					
Kansalais- ja työväenopistojen liitto	1 345	1 268	1 345	1 345	
HYVINVOINTILAUTAKUNTA	410	680	680	680	0
Kulttuuripalvelut					
Suomen Museoliitto	410	570	570	570	
Varsinais-Suomen Museoyhdistys	0	60	60	60	
Nuorisotoiminta					
Nuorisovaltuustojen Liitto - Nuva ry	0	50	50	50	
YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA	2 422	2 500	2 500	2 500	0
Ympäristönsuojelu					
Lounais-Suomen Vesisuojeluyhdistys	2 422	2 500	2 500	2 500	
TEKNINEN LAUTAKUNTA	1 560	1 560	1 560	1 560	0
Asemakaavoitus					
Elävä Kaupunkikeskusta ry**	930	930	930	930	
Suomen historialliset kaupungit	250	250	250	250	
Maankäyttö					
Suomen tieyhdistys	380	380	380	380	
YHTEENSÄ	90 330,73	90 912	92 577	92 577	0
VESIHUOLTOLAITOS					
Suomen Vesilaitosyhdistys ry	8 975	9 200	9 200	9 200	

Liitteeseen on merkitty niiden yhdistysten ja yhteisöjen varsinaiset jäsenmaksut ja kannatusjäsenmaksut, joiden jäsenenä kaupunki on.

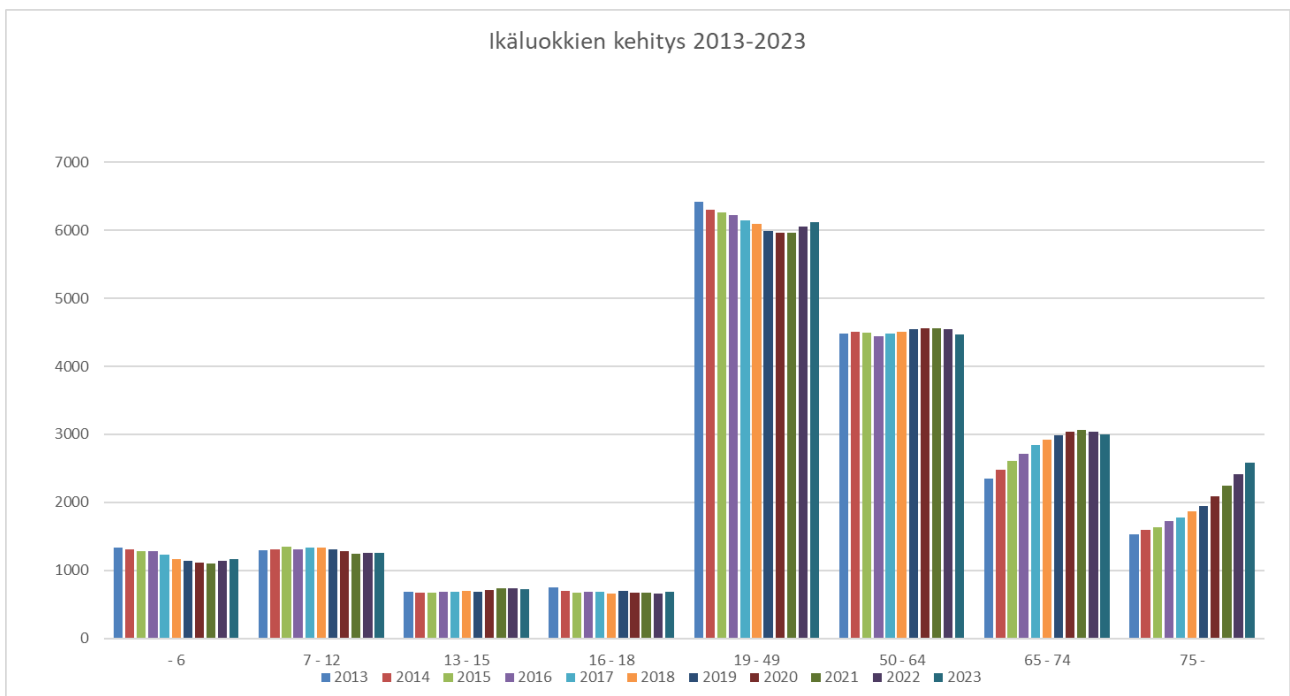
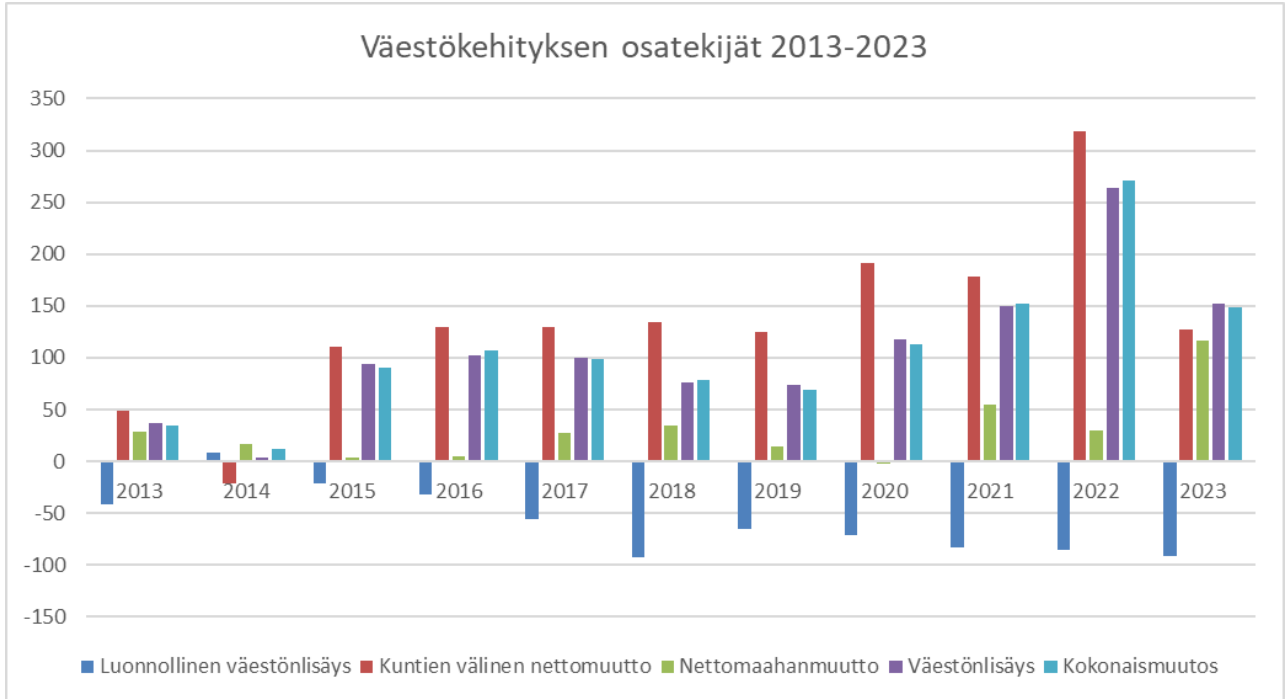
* = Yhteistoimintaosuuksina:

KH:n päätös § 536 9.12.13 osallistumisesta Varsin Hyvä ry:n toimintaryhmyöskentelyyn vuosina 2014 - 2020

** = Jäsenyydestä kaupunginvaltuusto on päättänyt 15.12.2008 § 16.

3 Grafiikat ja taulukot

Väestötietoja 2013-2023 / Naantali

4 Käyttötalouden tehtävälueiden yhdistelmät

Käyttötalouden tulosalueet yhteensä (ml vesihuoltolaitos)

	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATUOTOT	45 059 826	46 446 268	47 704 002	47 704 002	0	2,7 %	2,7 %	0
Myyntituotot	18 123 392	19 233 717	19 376 326	19 376 326	0	0,7 %	0,7 %	0
Maksutuotot	2 367 075	2 285 700	2 367 828	2 367 828	0	3,6 %	3,6 %	0
Tuet ja avustukset	1 380 033	587 950	474 740	474 740	0	-19,3 %	-19,3 %	0
Vuokratuotot	21 327 485	23 185 701	23 618 008	23 618 008	0	1,9 %	1,9 %	0
Muut tuotot	1 861 840	1 153 200	1 867 100	1 867 100	0	61,9 %	61,9 %	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	420 488	599 500	503 500	503 500	0	-16,0 %	-16,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-88 400 367	-92 464 715	-99 132 475	-99 583 130	0	7,2 %	7,7 %	0
Henkilöstökulut	-39 522 072	-40 035 782	-42 463 010	-42 413 665	0	6,1 %	5,9 %	0
Palvelujen ostot	-23 199 391	-25 078 155	-28 145 324	-28 645 324	0	12,2 %	14,2 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 805 260	-9 307 500	-9 326 168	-9 326 168	0	0,2 %	0,2 %	0
Avustukset	-2 138 868	-2 131 316	-3 119 816	-3 119 816	0	46,4 %	46,4 %	0
Vuokrakulut	-14 411 336	-15 818 133	-15 982 528	-15 982 528	0	1,0 %	1,0 %	0
Muut kulut	-323 440	-93 829	-95 629	-95 629	0	1,9 %	1,9 %	0
TOIMINTAKATE	-42 920 053	-45 418 947	-50 924 973	-51 375 628	0	12,1 %	13,1 %	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-11 354 040	-10 813 222	-11 189 617	-11 189 617	0	3,5 %	3,5 %	0
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-54 266 529	-56 080 169	-61 962 590	-62 413 245	0	10,5 %	11,3 %	0

Ulkoiset	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATUOTOT	23 186 739	21 983 715	22 741 468	22 741 468	0	3,45 %	3,45 %	0
TOIMINTAKULUT	-66 527 280	-68 002 162	-74 169 941	-74 620 596	0	9,07 %	9,73 %	0
TOIMINTAKATE	-42 920 053	-45 418 947	-50 924 973	-51 375 628	0	12,12 %	13,11 %	0

Sisäiset	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATUOTOT	21 873 087	24 462 553	24 962 534	24 962 534	0	2,04 %	2,04 %	0
TOIMINTAKULUT	-21 873 087	-24 462 553	-24 962 534	-24 962 534	0	2,04 %	2,04 %	0
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0	0,00 %	0,00 %	0

Käyttötalouden budjettirahoitteiset tulosalueet yhteensä

	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATUOTOT	11 572 892	9 829 726	10 655 380	10 655 380	0	8,4 %	8,4 %	0
Myyntituotot	1 920 153	2 013 615	1 955 255	1 955 255	0	-2,9 %	-2,9 %	0
Maksutuotot	2 367 075	2 285 700	2 367 828	2 367 828	0	3,6 %	3,6 %	0
Tuet ja avustukset	1 326 308	559 150	438 740	438 740	0	-21,5 %	-21,5 %	0
Vuokratuotot	4 127 185	3 878 061	4 100 457	4 100 457	0	5,7 %	5,7 %	0
Muut tuotot	1 832 171	1 093 200	1 793 100	1 793 100	0	64,0 %	64,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-65 098 102	-68 223 249	-74 202 925	-74 153 566	0	8,8 %	8,7 %	0
Henkilöstökulut	-33 142 807	-33 368 740	-35 487 533	-35 438 174	0	6,3 %	6,2 %	0
Palvelujen ostot	-16 001 390	-17 583 658	-20 152 902	-20 152 902	0	14,6 %	14,6 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 545 482	-2 561 050	-2 662 013	-2 662 013	0	3,9 %	3,9 %	0
Avustukset	-2 138 868	-2 131 316	-3 119 816	-3 119 816	0	46,4 %	46,4 %	0
Vuokratulut	-10 976 805	-12 510 686	-12 712 762	-12 712 762	0	1,6 %	1,6 %	0
Muut kulut	-292 750	-67 799	-67 899	-67 899	0	0,1 %	0,1 %	0
TOIMINTAKATE	-53 379 930	-58 245 023	-63 399 045	-63 349 686	0	8,8 %	8,8 %	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 143 864	-5 469 548	-5 564 743	-5 564 743	0	1,7 %	1,7 %	0
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
LASKENNALLISET ERÄT	2 959 036	130 704	193 376	193 376	0	47,9 %	47,9 %	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-55 462 264	-63 472 867	-68 659 412	-68 610 053	0	8,2 %	8,1 %	0

Käyttötalouden kohderahoitteiset tulosalueet yhteensä

	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATUOTOT	27 110 166	29 815 732	30 298 123	30 298 123	0	1,6 %	1,6 %	0
Myyntituotot	9 828 872	10 423 292	10 674 572	10 674 572	0	2,4 %	2,4 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	51 326	24 800	32 000	32 000	0	29,0 %	29,0 %	0
Vuokratuotot	17 200 300	19 307 640	19 517 551	19 517 551	0	1,1 %	1,1 %	0
Muut tuotot	29 669	60 000	74 000	74 000	0	23,3 %	23,3 %	0
TOIMINTAKULUT	-18 657 823	-19 248 799	-19 746 380	-20 246 395	0	2,6 %	5,2 %	0
Henkilöstökulut	-5 764 276	-6 036 600	-6 242 333	-6 242 348	0	3,4 %	3,4 %	0
Palvelujen ostot	-5 337 213	-5 632 930	-6 017 406	-6 517 406	0	6,8 %	15,7 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 202 348	-4 397 524	-4 342 029	-4 342 029	0	-1,3 %	-1,3 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulut	-3 342 198	-3 168 575	-3 129 742	-3 129 742	0	-1,2 %	-1,2 %	0
Muut kulut	-11 787	-13 170	-14 870	-14 870	0	12,9 %	12,9 %	0
TOIMINTAKATE	8 697 228	10 917 933	10 806 743	10 306 728	0	-1,0 %	-5,6 %	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 913 339	-4 020 375	-4 275 915	-4 275 915	0	6,4 %	6,4 %	0
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
LASKENNALLISET ERÄT	-2 959 036	-130 704	-193 376	-193 376	0	47,9 %	47,9 %	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	861 804	6 807 854	6 378 452	5 878 437	0	-6,3 %	-13,7 %	0

Käyttötalouden tulosalueet yhteensä (pl. vesihuoltolaitos)

	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	39 073 223	40 144 958	41 357 003	41 357 003	0	3,0 %	3,0 %	0
Myyntituotot	11 749 024	12 436 907	12 629 827	12 629 827	0	1,6 %	1,6 %	0
Maksutuotot	2 367 075	2 285 700	2 367 828	2 367 828	0	3,6 %	3,6 %	0
Tuet ja avustukset	1 377 633	583 950	470 740	470 740	0	-19,4 %	-19,4 %	0
Vuokratuotot	21 327 485	23 185 701	23 618 008	23 618 008	0	1,9 %	1,9 %	0
Muut tuotot	1 861 840	1 153 200	1 867 100	1 867 100	0	61,9 %	61,9 %	0
Valmistus omaan käyttöön	390 166	499 500	403 500	403 500	0	-19,2 %	-19,2 %	0
TOIMINTAMENOT	-83 755 925	-87 472 048	-93 949 305	-94 399 961	0	7,4 %	7,9 %	0
Henkilöstökulut	-38 907 083	-39 405 340	-41 729 866	-41 680 522	0	5,9 %	5,8 %	0
Palvelujen ostot	-21 338 603	-23 216 588	-26 170 308	-26 670 308	0	12,7 %	14,9 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 747 831	-6 958 574	-7 004 042	-7 004 042	0	0,7 %	0,7 %	0
Avustukset	-2 138 868	-2 131 316	-3 119 816	-3 119 816	0	46,4 %	46,4 %	0
Vuokratulot	-14 319 004	-15 679 261	-15 842 504	-15 842 504	0	1,0 %	1,0 %	0
Muut kulut	-304 537	-80 969	-82 769	-82 769	0	2,2 %	2,2 %	0
TOIMINTAKATE	-44 682 702	-47 327 090	-52 592 302	-53 042 958	0	11,1 %	12,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-10 057 204	-9 489 923	-9 840 658	-9 840 658	0	3,7 %	3,7 %	0
Satunaiset erät	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-54 600 461	-56 665 013	-62 280 960	-62 731 616	0	9,9 %	10,7 %	0

Ulkoiset	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	17 450 995	15 931 215	16 661 798	16 661 798	0	4,59 %	4,59 %	0
TOIMINTAMENOT	-62 322 041	-63 512 598	-69 490 075	-69 940 731	0	9,41 %	10,12 %	0
TOIMINTAKATE	-44 871 046	-47 581 383	-52 828 277	-53 278 933	0	11,03 %	11,97 %	0

Sisäiset	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	21 622 229	24 213 743	24 695 205	24 695 205	0	1,99 %	1,99 %	0
TOIMINTAMENOT	-21 433 884	-23 959 450	-24 459 230	-24 459 230	0	2,09 %	2,09 %	0
TOIMINTAKATE	188 345	254 293	235 975	235 975	0	-7,20 %	-7,20 %	0

Hallinto- ja päätöksentekopalvelut yhteensä

	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	220 259	308 368	7 700	7 700	0	-97,5 %	-97,5 %	0
Myyntituotot	169 349	259 268	7 700	7 700	0	-97,0 %	-97,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	50 091	49 000	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Vuokratuotot	619	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	200	100	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 646 583	-3 281 490	-2 865 482	-2 865 478	0	-12,7 %	-12,7 %	0
Henkilöstökulut	-1 268 412	-1 544 470	-1 284 854	-1 284 850	0	-16,8 %	-16,8 %	0
Palvelujen ostot	-903 492	-1 186 627	-1 058 097	-1 058 097	0	-10,8 %	-10,8 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-41 755	-49 880	-38 298	-38 298	0	-23,2 %	-23,2 %	0
Avustukset	-10 000	-43 000	-38 000	-38 000	0	-11,6 %	-11,6 %	0
Vuokratulut	-398 330	-428 913	-417 633	-417 633	0	-2,6 %	-2,6 %	0
Muut kulut	-24 594	-28 600	-28 600	-28 600	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-2 426 324	-2 973 122	-2 857 782	-2 857 778	0	-3,9 %	-3,9 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-18 065	-10 839	-11 836	-11 836	0	9,2 %	9,2 %	0
Satunaiset erät	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 136 604	-2 655 388	-2 318 602	-2 318 598	0	-12,7 %	-12,7 %	0

Ulkoiset	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	103 635	174 100	7 200	7 200	0	-95,86 %	-95,86 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 114 353	-2 691 725	-2 303 579	-2 303 575	0	-14,42 %	-14,42 %	0
TOIMINTAKATE	-2 010 719	-2 517 625	-2 296 379	-2 296 375	0	-8,79 %	-8,79 %	0

Sisäiset	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	116 625	134 268	500	500	0	-99,63 %	-99,63 %	0
TOIMINTAMENOT	-532 230	-589 765	-561 903	-561 903	0	-4,72 %	-4,72 %	0
TOIMINTAKATE	-415 605	-455 497	-561 403	-561 403	0	23,25 %	23,25 %	0

Konsernipalvelut yhteensä

	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	6 031 487	5 126 617	5 480 363	5 480 363	0	6,9 %	6,9 %	0
Myyntituotot	2 507 946	2 427 617	2 666 363	2 666 363	0	9,8 %	9,8 %	0
Maksutuotot	-1 463	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	191 460	129 000	230 000	230 000	0	78,3 %	78,3 %	0
Vuokratuotot	1 545 962	1 600 000	1 600 000	1 600 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	1 787 581	970 000	984 000	984 000	0	1,4 %	1,4 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-3 795 093	-3 871 071	-4 614 907	-4 614 907	0	19,2 %	19,2 %	0
Henkilöstökulut	-1 203 689	-1 429 786	-1 565 697	-1 565 697	0	9,5 %	9,5 %	0
Palvelujen ostot	-1 529 822	-1 757 812	-2 400 570	-2 400 570	0	36,6 %	36,6 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 083	-43 067	-47 867	-47 867	0	11,1 %	11,1 %	0
Avustukset	-54 460	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-826 294	-636 516	-595 283	-595 283	0	-6,5 %	-6,5 %	0
Muut kulut	-153 746	-3 890	-5 490	-5 490	0	41,1 %	41,1 %	0
TOIMINTAKATE	2 236 394	1 255 546	865 456	865 456	0	-31,1 %	-31,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-224 012	-208 254	-681 180	-681 180	0	227,1 %	227,1 %	0
Satunaiset erät	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	6 145 984	1 165 653	319 711	319 711	0	-72,6 %	-72,6 %	0

Ulkoiset	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	3 752 027	2 702 060	2 817 060	2 817 060	0	4,26 %	4,26 %	0
TOIMINTAMENOT	-3 448 600	-3 499 398	-4 301 945	-4 301 945	0	22,93 %	22,93 %	0
TOIMINTAKATE	303 427	-797 338	-1 484 885	-1 484 885	0	86,23 %	86,23 %	0

Sisäiset	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	2 279 461	2 424 557	2 663 303	2 663 303	0	9,85 %	9,85 %	0
TOIMINTAMENOT	-346 494	-371 673	-312 962	-312 962	0	-15,80 %	-15,80 %	0
TOIMINTAKATE	1 932 967	2 052 884	2 350 341	2 350 341	0	14,49 %	14,49 %	0

Kehittämispalvelut yhteensä

	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	227 899	292 500	131 600	131 600	0	-55,0 %	-55,0 %	0
Myyntituotot	106 392	3 500	120 600	120 600	0	3 345,7 %	3 345,7 %	0
Maksutuotot	20 610	16 000	11 000	11 000	0	-31,3 %	-31,3 %	0
Tuet ja avustukset	100 898	273 000	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 219 658	-2 885 674	-5 502 359	-5 502 359	0	90,7 %	90,7 %	0
Henkilöstökulut	-598 325	-1 064 740	-1 110 432	-1 110 432	0	4,3 %	4,3 %	0
Palvelujen ostot	-947 587	-1 087 863	-2 639 062	-2 639 062	0	142,6 %	142,6 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 011	-9 688	-14 134	-14 134	0	45,9 %	45,9 %	0
Avustukset	-596 800	-660 000	-1 653 500	-1 653 500	0	150,5 %	150,5 %	0
Vuokratulot	-61 744	-63 383	-85 231	-85 231	0	34,5 %	34,5 %	0
Muut kulut	-1 192	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-1 991 759	-2 593 174	-5 370 759	-5 370 759	0	107,1 %	107,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-8 028	-8 028	-8 028	-8 028	0	0,0 %	0,0 %	0
Satunaiset erät	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 822 474	-2 422 531	-5 073 689	-5 073 689	0	109,4 %	109,4 %	0

Ulkoiset	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	227 899	292 500	131 600	131 600	0	-55,01 %	-55,01 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 116 891	-2 794 240	-5 382 353	-5 382 353	0	92,62 %	92,62 %	0
TOIMINTAKATE	-1 888 991	-2 501 740	-5 250 753	-5 250 753	0	109,88 %	109,88 %	0

Sivistyspalvelut yhteensä

	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	3 157 157	2 226 925	2 236 253	2 236 253	0	0,4 %	0,4 %	0
Myyntituotot	500 905	636 125	636 125	636 125	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	1 624 870	1 493 500	1 502 828	1 502 828	0	0,6 %	0,6 %	0
Tuet ja avustukset	972 727	50 000	50 000	50 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	40 463	41 000	41 000	41 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	14 600	6 300	6 300	6 300	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	3 592	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-48 882 372	-49 537 524	-52 107 518	-52 107 513	0	5,2 %	5,2 %	0
Henkilöstökulut	-26 838 932	-25 876 396	-27 584 792	-27 584 787	0	6,6 %	6,6 %	0
Palvelujen ostot	-9 457 705	-9 716 022	-10 339 379	-10 339 379	0	6,4 %	6,4 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 588 866	-1 520 324	-1 595 372	-1 595 372	0	4,9 %	4,9 %	0
Avustukset	-1 325 742	-1 265 316	-1 265 316	-1 265 316	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-9 596 435	-11 127 447	-11 290 640	-11 290 640	0	1,5 %	1,5 %	0
Muut kulut	-74 693	-32 019	-32 019	-32 019	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-45 725 215	-47 310 599	-49 871 265	-49 871 260	0	5,4 %	5,4 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-656 125	-808 243	-545 708	-545 708	0	-32,5 %	-32,5 %	0
Satunaiset erät	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-46 780 107	-48 507 126	-51 043 379	-51 043 374	0	5,2 %	5,2 %	0

Ulkoiset	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	3 154 859	2 226 925	2 236 253	2 236 253	0	0,42 %	0,42 %	0
TOIMINTAMENOT	-32 880 410	-31 705 643	-33 819 262	-33 819 257	0	6,67 %	6,67 %	0
TOIMINTAKATE	-29 725 551	-29 478 718	-31 583 009	-31 583 004	0	7,14 %	7,14 %	0

Sisäiset	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	2 298	0	0	0	0	0,00 %	0,00 %	0
TOIMINTAMENOT	-16 001 963	-17 831 881	-18 288 256	-18 288 256	0	2,56 %	2,56 %	0
TOIMINTAKATE	-15 999 665	-17 831 881	-18 288 256	-18 288 256	0	2,56 %	2,56 %	0

Tekniset palvelut yhteensä
(ml. vesihuoltolaitos)

	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	35 843 510	39 091 358	40 351 586	40 351 586	0	3,2 %	3,2 %	0
Myyntituotot	14 838 800	15 907 207	15 945 538	15 945 538	0	0,2 %	0,2 %	0
Maksutuotot	723 058	776 200	854 000	854 000	0	10,0 %	10,0 %	0
Tuet ja avustukset	64 858	86 950	194 740	194 740	0	124,0 %	124,0 %	0
Vuokratuotot	19 740 441	21 544 701	21 977 008	21 977 008	0	2,0 %	2,0 %	0
Muut tuotot	59 459	176 800	876 800	876 800	0	395,9 %	395,9 %	0
Valmistus omaan käyttöön	416 895	599 500	503 500	503 500	0	-16,0 %	-16,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-30 856 659	-32 888 956	-34 042 209	-34 492 874	0	3,5 %	4,9 %	0
Henkilöstökulut	-9 612 715	-10 120 390	-10 917 235	-10 867 900	0	7,9 %	7,4 %	0
Palvelujen ostot	-10 360 786	-11 329 831	-11 708 216	-12 208 216	0	3,3 %	7,8 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 133 545	-7 684 541	-7 630 497	-7 630 497	0	-0,7 %	-0,7 %	0
Avustukset	-151 866	-163 000	-163 000	-163 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokrakulut	-3 528 533	-3 561 874	-3 593 741	-3 593 741	0	0,9 %	0,9 %	0
Muut kulut	-69 215	-29 320	-29 520	-29 520	0	0,7 %	0,7 %	0
TOIMINTAKATE	4 986 851	6 202 402	6 309 377	5 858 712	0	1,7 %	-5,5 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-10 447 810	-9 777 858	-9 942 865	-9 942 865	0	1,7 %	1,7 %	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ ALIJÄÄMÄ	-9 673 328	-3 660 777	-3 846 631	-4 297 296	0	5,1 %	17,4 %	0

Ulkoiset	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	16 368 808	17 187 630	18 052 855	18 052 855	0	5,03 %	5,03 %	0
TOIMINTAMENOT	-25 967 027	-27 311 156	-28 362 802	-28 813 467	0	3,85 %	5,50 %	0
TOIMINTAKATE	-9 598 219	-10 123 526	-10 309 947	-10 760 612	0	1,84 %	6,29 %	0

Sisäiset	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	19 474 703	21 903 728	22 298 731	22 298 731	0	1,80 %	1,80 %	0
TOIMINTAMENOT	-4 889 632	-5 577 800	-5 679 407	-5 679 407	0	1,82 %	1,82 %	0
TOIMINTAKATE	14 585 070	16 325 928	16 619 324	16 619 324	0	1,80 %	1,80 %	0

Tekniset palvelut yhteensä
(pl. vesihuoltolaitos)

	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	29 436 420	32 190 548	33 501 087	33 501 087	0	4,1 %	4,1 %	0
Myyntituotot	8 464 432	9 110 397	9 199 039	9 199 039	0	1,0 %	1,0 %	0
Maksutuotot	723 058	776 200	854 000	854 000	0	10,0 %	10,0 %	0
Tuet ja avustukset	62 458	82 950	190 740	190 740	0	129,9 %	129,9 %	0
Vuokratuotot	19 740 441	21 544 701	21 977 008	21 977 008	0	2,0 %	2,0 %	0
Muut tuotot	59 458	176 800	876 800	876 800	0	395,9 %	395,9 %	0
Valmistus omaan käyttöön	386 574	499 500	403 500	403 500	0	-19,2 %	-19,2 %	0
TOIMINTAMENOT	-26 212 217	-27 896 289	-28 859 039	-29 309 705	0	3,5 %	5,1 %	0
Henkilöstökulut	-8 997 725	-9 489 948	-10 184 091	-10 134 757	0	7,3 %	6,8 %	0
Palvelujen ostot	-8 499 998	-9 468 264	-9 733 200	-10 233 200	0	2,8 %	8,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 076 116	-5 335 615	-5 308 371	-5 308 371	0	-0,5 %	-0,5 %	0
Avustukset	-151 866	-163 000	-163 000	-163 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokrakulut	-3 436 201	-3 423 002	-3 453 717	-3 453 717	0	0,9 %	0,9 %	0
Muut kulut	-50 312	-16 460	-16 660	-16 660	0	1,2 %	1,2 %	0
TOIMINTAKATE	3 224 203	4 294 259	4 642 048	4 191 382	0	8,1 %	-2,4 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-9 150 974	-8 454 559	-8 593 906	-8 593 906	0	1,6 %	1,6 %	0
Satunaiset erät	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-10 007 260	-4 245 621	-4 165 001	-4 615 667	0	-1,9 %	8,7 %	0

Ulkoiset	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	10 212 575	10 535 630	11 469 685	11 469 685	0	8,87 %	8,87 %	0
TOIMINTAMENOT	-21 761 788	-22 821 592	-23 682 936	-24 133 602	0	3,77 %	5,75 %	0
TOIMINTAKATE	-11 549 213	-12 285 962	-12 213 251	-12 663 917	0	-0,59 %	3,08 %	0

Sisäiset	TP 2023	TA 2024	TAE 2025	KJE 2025	TA 2025	TAE25/ TA24	KJ25/ TA24	TA25/ TA24
TOIMINTATULOT	19 223 845	21 654 918	22 031 402	22 031 402	0	1,74 %	1,74 %	0
TOIMINTAMENOT	-4 450 429	-5 074 697	-5 176 103	-5 176 103	0	2,00 %	2,00 %	0
TOIMINTAKATE	14 773 415	16 580 221	16 855 299	16 855 299	0	1,66 %	1,66 %	0

5 Henkilöstösuunnitelma

KAUPUNGINHALLITUS	2023			2024			2025		
	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	18	27	45	20	28	48	21	26	47

Toimielin	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
HALLINTO- JA PÄÄTÖKSENTEKOPALVELUT									
Toimistosihteerin toimen siirto Teknisen toimen toimistopalveluista.								1	
Toimistosihteerin toimen lakkautusta.								-1	
Hallinnon suunnittelijan toimen perustamista.								1	
KONSERNIPALVELUT									
Neljän järjestelmäasiantuntijan toimen lakkautusta.								-4	
KEHITTÄMISPALVELUT									
Kehitysjohtajan viran perustamista.								1	
Matkailupäällikön toimen perustamista.								1	
Toimielimen esitys yhteensä							1	-2	-1

Esitetään:

Teknisen toimen palvelukeskuksesta siirtyvän toimistosihteerin toimen nimikemuutosta hallintosihteeriksi.

Controllerin viran nimikemuutosta hankintapäälliköksi.

Toimistosihteerin toimen nimikemuutos taloussihteeriksi.

Toimistosihteerin toimen nimikemuutos taloussuunnittelijaksi.

SAARISTOLAUTAKUNTA	2023			2024			2025		
	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	1	0	1	1	0	1	1	0	1

Toimielin ei esitä muutoksia.

HALLINTOPALVELUT	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä
PALVELUKSESSA OLLEET HENKILÖLUKUMÄÄRÄ 31.12.	40	5	45
HENKILÖTYÖPANOS	38	13	51

KOULUTUSLAUTAKUNTA	2023			2024			2025		
	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	195	209	404	196	230	426	196	233	429

Toimielin	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
VARHAISKASVATUS									
Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimen perustaminen								1	
Varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimen perustaminen								1	
Varhaiskasvatuksen sosionomin toimen perustaminen								1	
Toimielimen esitys yhteensä							0	3	3

Lisäksi toimielin esittää:

Vapaa-aikapalvelupäällikön viran nimikkeenmuutosta palvelupäälliköksi.

Varhaiskasvatuksen esimiehen viran nimikkeenmuutosta varhaiskasvatuspäälliköksi.

Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja/päivähoitajan toimen nimikkeenmuutosta varhaiskasvatuksen sosionomiksi.

HYVINVOINTILAUTAKUNTA	2023			2024			2025		
	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	5	26	31	5	26	31	5	27	32

Toimielin	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
OPPILAAN TUKIPALVELUT									
Koulunuorisotyöntekijän toimen perustaminen								1	
Toimielimen esitys yhteensä							0	1	1

SIVISTYSPALVELUT	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä
PALVELUKSESSA OLLEET HENKILÖLUKUMÄÄRÄ 31.12.	407	159	566
HENKILÖTYÖPANOS	369	178	548

YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA	2023			2024			2025		
Vakanssit	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
		6	0	6	6	0	6	7	0

Toimielin									
YMPÄRISTÖSUOJELU									
Ympäristösuunnittelijan viran perustaminen.							1		
Toimielimen esitys yhteensä							1	0	1

TEKNINEN LAUTAKUNTA	2023			2024			2025		
Vakanssit	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
		28	162	190	27	163	190	28	162

Toimielin									
TEKNISEN TOIMEN TOIMISTOPALVELUT									
Toimistosihteerin toimen siirto hallinto- ja päätöksentekopalveluihin *.								-1	
LIIKENNEVÄYLÄT JA VENESATAMAT									
Infra-insinöörin viran perustaminen.							1		
Toimielimen esitys yhteensä							1	-1	0

Toimielin esittää infra-insinöörin viran perustamista.

Kaupunginjohtaja päätti toimistosihteerin toimen siirrosta hallinto- päätöksentekopalveluihin *.

TEKNISET PALVELUT	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä
PALVELUKSESSA OLLEET HENKILÖLUKUMÄÄRÄ 31.12.	181	23	204
HENKILÖTYÖPANOS	175	26	200

6 Talousarvion täytäntöönpanomääräykset

1 Yleistä

Kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion täytäntöönpanossa on noudatettava näitä ohjeita, joita sovelletaan sekä kaupunkiin että taseyksikköön.

2 Talousarvion jakautuminen osiin

2.1 Tulosalueen määräraha on käyttötalousmenojen yhteissumma (toimintamenot) ottaen huomioon talousarvion hyväksymisen jälkeen tehdyt muutokset.

2.2 Investointiosassa määrärahat jaetaan päätöksellisesti kahteen ryhmään:

- hankemäärärahoihin eli kohteisiin, joille valtuusto myöntää sitovan kokonaisu-määrärahan riippumatta siitä, mille vuosille toteutuminen käytännössä jaksot-tuu (määrärahan käyttö tai sen käytön aloittaminen edellyttää, että talousarvio-vuoden tai aiemmassa talousarviossa on määrärahaa myönnetty).
- vuosikohdemäärärahat, millä tarkoitetaan sitovia määrärahoja, jotka on käsitel-tävä uudestaan, mikäli suunniteltu toteuttamisvuosi ei päde. Mikäli kohde on merkitty vuosikohdemäärärahaksi ja sille on merkitty suunnitelmavuosille rahoit-tusta, ne ovat kunkin vuoden osalta sitovia.

Rahoitusosassa sitovia eriä ovat antolainaukseen varatut määrärahat.

2.3 Tulosalueen tuloarvio on käyttötaloustulojen yhteissumma (toimintatulot) ottaen huomioon talousarvion hyväksymisen jälkeen tehdyt muutokset.

Tuloarvio on tarkoitettu toimielimelle ja tilivelvolliselle asetetuksi tavoiteltavaksi ao. toiminnon tuottokertymäksi, mihin pyritään voimassa olevaan maksupolitiikkaan perustuvien tulomuodoin, kun kyseessä on säännöllinen palvelutoiminta ja muilta osin talousarviossa esitetyin perustein.

3 Säännösten soveltamisjärjestys

- Kaupunginvaltuuston päättämä velvoittava perustelu mukaan lukien sitovat tavoitteet
- Kaupunginhallituksen ohje
- Muut kirjalliset perustelut, ml. toimielimen oma ehdotus talousarvioksi. Mikäli tulosalueen kirjalliset perustelut ja henkilöstösuunnitelman sisältö ovat ristiriidassa, noudatetaan henkilöstösuunnitelman sisältöä.

4 Talousarvion sitovuus ja määrärahamuutokset

4.1

Sitovuustason osalta noudatetaan pääosin samaa käytäntöä kuin vuonna 2024. Sitovuustaso valtuustoon nähden on käyttötaloudessa toimielimen toimintakate eli tulojen ja menojen erotus. Hallintopalvelujen jakaantuessa kolmeksi toimialaksi sitovuustaso uusilla toimialoilla on kaupunginhallitus yhteensä -taso. Lautakunnat sekä hallinnon toimialojen osalta kaupunginhallitus voivat päättää alaiensa tulosalueiden välisistä määrärahasiirroista.

Toimielin-tasoinen toimintakatesitovuus valtuustoon nähden on muuttanut talouden ajattelua ja antaa lautakuntatasolle vallan sekä vastuun oman toimialansa talouden seurannassa ja ennakkoinnissa. Mikäli ylitykset uhkaavat, on lautakunnan ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin talouden

vakauttamiseksi. Toimialaa katsotaan kokonaisuutena, ja vain aidot ylitystarpeet, joita ei voida omin toimenpitein välttää, viedään valtuuston hyväksyttäväksi. Näin kokonaisnäkemys talousarvion aidosta pitävyydestä tulee paremmin näkyville.

Sitovuustason positiivinen poikkeama ei anna oikeutta päättää uusista toiminnoista.

4.2

Käyttötalouden määrärahaa saadaan toimielimen, ja hallintopalveluissa kaupunginhallituksen, päätöksellä ylittää tulojen ylittymistä tai uusia tuloja vastaavalla määrällä, mikäli samanaikaisesti toteutuvat seuraavat edellytykset:

- tulot ovat valtionosuuksia, EU-rahoitusta tai niihin verrattavaan ulkopuoliseen tilaukseen perustuvia tuloja,
- menon lisäys tulee täysin katetuksi tulojen lisäyksellä ja tulon kertyminen on varmaa
- ylittyvillä tuloilla ja menoilla on suora, perusteltu syy-yhteys
- toimintaan mahdollisesti tarvittava omarahoitusosa voidaan osoittaa toimielimen talousarviosta ja se tulee katettua edellä mainitulla tulolla.

Tähän kohtaan perustuvat talousarvionmuutokset on aina toimielimen päätöksenteon yhteydessä perusteltava kaikilla tässä kohdassa mainituilla perusteilla.

Toimielin, jonka alaisuudessa on useita talousarvion tulosalueita, voi tulosalueiden vastuuhenkilöiden suostumuksella siirtää määrärahan tai sen osan toiselle tulosalueelle, kun muutokset ovat yhtä suuria ja perusteena on säästyvän määrärahan käyttäminen ylitystarpeen kattamiseen.

Mikäli tulosalueen määrärahoista ja / tai tuloarvioista osa käytöstä on sidottu esim. kaupunginhallituksen päätöksentekoon, tarkastellaan sitovuus ilman näitä määrärahan ja / tai tuloarvion osia.

4.3

Investointiosassa sitovuustaso valtuustoon nähden on kohteelle osoitettu vuosi- tai hankemääräraha. Sitovuustaso on sama kuin aiempina vuosina.

Toimielin, jolla on investointimäärärahoja talousarviossa, voi käyttää valmistuneiden investointikohteiden säästöjä varsinaisessa talousarviossa nimettyjen ja talousarviovuonna valmistuvien vuosi-kohteiden mahdollisen ylityksen kattamiseen.

Talousarvion muuttamista koskevat toimielimen päätökset on lähetettävä tiedoksi rahatoimelle, joka ylläpitää voimassa olevaa talousarviota.

5 Talousarvion muut muutokset

Tilivelvollisten tulee hyvissä ajoin tilivuoden aikana ryhtyä toimenpiteisiin talousarvion muuttamiseksi, mikäli on ilmeistä, että määrärahat tulevat ylittymään perustellusta syystä, ja muista toimenpiteistä huolimatta. Mikäli tilivuoden lopputulemana on ennakoimattomia ylityksiä, ne käsitellään tilinpäätöksen yhteydessä.

6 Raportointi

Raportoinnissa noudatetaan valtakunnallista sykliä neljännesvuosittain. Valtuustolle raportoidaan neljännesvuosikatsaukset 31.3. ja 30.9. tilanteesta sekä puolivuotiskatsaus. Puolivuotiskatsaukseen

liitetään edellisten vuosien tapaan konserniohjeen saaneiden tytäryhtiöiden välitilinpäätökset ja katsaukset tilivuoden toimintaan.

Muusta raportoinnista päättää kaupunginhallitus.

7 Avustukset

Avustus-liitteeseen merkityt yhteisöavustusmäärärahat ovat enimmäismäärärahoina toimielimiä sitovat. Mikäli toimielin ei käyttösuunnitelmassa varaa yhteisöavustuksiin liitteeseen merkittyä enimmäismäärärahaa, ei erotusta saa käyttää muiden menojen kattamiseen, vaan se on siirrettävä kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Muut kuin nimetyt toimielimet eivät saa varata määrärahoja yhteisöavustuksiin.

8 Jäsenmaksut

Jäsenmaksun suorittaminen edellyttää kaupunginvaltuuston tekemää jäsenyyspäätöstä, mikäli jäsenyydestä syntyy kaupungille rekisteröidyn yhteisön jäsenyyttä seuraavat oikeudet ja velvoitteet. Jäsenmaksuista on erillinen liite.

9 Avoimien virkojen ym. täyttäminen

Avoimeksi tulevat virat ja toimet, jotka ovat luonteeltaan esimiestehtäviä, tulosvastuullisia tehtäviä tai yksittäisiä erityisasiantuntijatehtäviä, täytetään kaupunginhallituksen luvalla. Kaupunginjohtajan täyttöluvan piiriin kuuluu vakinaisesti täytettävät hallinto- ja hallinnon tukipalvelutehtävät, mikäli tehtävien hoitoa ei voida muulla tavoin järjestää. Toimialajohtajan täyttölupa tarvitaan asiakas – ja peruspalvelutehtäviin sekä lain mukaisten mitoitusten vaatimiin tehtäviin. Toimialajohtajan täyttöluvalla täytetään myös siivous- ja ateriapalveluiden, kiinteistönhoidon tukipalvelu- ja peruspalvelutehtävät.

Organisaation uudistamiseen ja tähän liittyvien selvitysten takia tehtävien täyttäminen tulee arvioida erityisen huolellisesti.

10 Käyttösuunnitelmat ja maksut

Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä talousarvion on toimielinten ensi tilassa vahvistettava tulosalueiden meno- ja tulolajitasoiset käyttösuunnitelmat.

”Käyttösuunnitelma on toimielimen hyväksymä asiakirja, joka sisältää tulosalueen tai investointikohteen määrärahojen, tuloarvioiden ja tavoitteiden jaon toimintayksiköittäin, kustannuspaikoittain tai kohteittain.”

Toimielimen on vähintään kerran vuodessa käsiteltävä voimassa olevat maksut ja taksat. Käsitteystä on raportoitava kaupunginhallitukselle vuosittain talousarvion käsittelyn yhteydessä.

11 Yleishyödyllisten hankkeiden tilapäisrahoitus

Talusojohtajalla on oikeus myöntää kassavaroista korotonta lainaa naantalilaisten rekisteröityjen yhteisöjen yleishyödyllisiin investointi- ja kehittämishankkeisiin, kun kyse on väliaikaisesta rahoitustarpeesta ennen hankkeeseen kuuluvan taloudellisen tuen saamista. Lainan määrä ei voi ylittää jäljellä olevan maksamattoman tuen määrää.

Laina-aika on enintään 12 kuukautta ja laina on maksettava takaisin välittömästi, kun lainan saaja on saanut tililleen hankkeen loppumaksatuksen. Laina-aikaa voidaan pidentää enintään 6 kk, jos se

on tarpeen hankkeen loppuselvityksen tekemiseksi ja avustuksen maksatuksen saamiseksi.

Hankkeesta pitää ennen lainan myöntämistä olla hankkeen rahoittajan myönteinen päätös. Hakija sitoutuu kirjallisesti lainan takaisin maksamiseen.

12 Muita säännöksiä

Kaupunginhallituksella on oikeus määrärahojen rajoissa poiketa määrärahojen käyttöperusteista tavoitteen pysyessä entisellään.

Vahvistaessaan omia yksityiskohtaisia talousarvioitaan toimielimet eivät saa muuttaa talousarvion rakennetta eivätkä talousarviotilien sisältöä.

Koska investointiosan määrärahoilla hankittavan omaisuuden euromääräiseksi alarajaksi on päätetty 10 000 euroa (muu irtaimisto tai laitteisto hankitaan käyttötalouden määrärahoilla), voi toimitin omalla päätöksellään siirtää kohteen arvoa vastaavan määrärahan investointiosasta käyttötalouteen tai päinvastoin, jos hankittavan kohteen arvo käyttäytyy odotuksista poiketen sillä edellytyksellä, että nettorahoitustarve ei muutu. Aura-käsikirjan määritelmä investoinneista tulee kuitenkin täyttyä.

Mikäli määrärahaan tai sen perusteluun on liitetty merkintä KV, KH tms., on määrärahan käyttö alistettu merkinnässä tarkoitetulle toimielimelle eikä sen osaakaan saa käyttää ilman ko. toimielimen lupaa.

13 Rahoitus – lainanotto ja maksuvalmiusjärjestelyt

Hallintosäännön 22 §:n mukaisesti kaupunginhallitus päättää pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen ottamisesta sekä muidenkin vieraan pääoman eriin luettavien rahoitussopimusten tekemisestä mukaan lukien koronvaihto- tai muut sellaiset johdannaissopimukset¹. Kaupunginhallitus voi harkintansa mukaan poiketa rahoituslaskelmaan merkittyjen pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen keskinäisestä suhteesta. Tätä kohtaa ei sovelleta, mikäli rahoitusjärjestely on sovittu valtuuston päättämän sopimuksen osana tai se johtuu muutoin pakottavasta syystä, esim. lainsäädännöstä.

Yläviite 1: Kun johdannaissopimuksia käytetään vieraan pääoman korko- tai koronluonteisen kustannuksen hallintaan, kohteena on kaupungin taseessa oleva korollinen, rahoituslaitoksilta otettava vieras pääoma. Korkojohdannaissopimusten käytön tarkoituksena on tämän vieraan pääoman koron ja koronluonteisten kustannusten hallinta. Samanaikaisten sopimusten kohteena olevien pääomien määrä ei saa ylittää kaupungin tosiasiallista vieraan pääoman määrää.

Kaupunginhallituksella on oikeus harkintansa mukaan korvata olemassa olevia lainoja uusilla lainoilla (= konvertointi) sekä tarvittaessa irtisanoa lainoja ja rahoitussopimuksia.

Kaupunginhallituksella on oikeus ottaa lainaa talousarvion rahoitusosassa merkittyyn määrään asti, jolla määrällä tarkoitetaan talousarviovuoden lopussa olevaa, tulos- ja rahoituslaskelman osoittamaa määrää. Tämä määrä muuttuu kaupunginvaltuuston hyväksymin tai kaupunginvaltuuston antamiin ohjeisiin perustuvien talousarvion muutoksiin.

Kaupunginhallituksella on oikeus harkintansa mukaan tehdä käyttöpääomarahoitukseen ja kassanhallintaan liittyviä järjestelyjä ja rahoitussopimuksia ja siten turvata kaupungin maksuvalmius. Näillä järjestelyillä voidaan myös korvata edellisessä kohdassa tarkoitettua lainanottoa.

Kaupunginhallituksen hyväksymän kuntatodistusohjelman mukaisten kuntatodistuslainojen

ottamisesta päättää talousjohtaja, ja niistä raportoidaan kaupunginhallitukselle maksuvalmiusraportoinnin yhteydessä.

Kaupunginhallitus voi tehdä maksuvalmiutta turvaavia sopimuksia ja järjestelyjä lainanotosta riippumatta siten, että niiden käytössä oleva määrä on kulloinkin enintään 50 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallitus voi kassavaroista antaa kaupungin ehdottomassa määräysvallassa olevalle yhteisölle enintään vuodeksi vakuudetonta lainaa, josta tulee periä käypä korko. Korottomia sijoituksia ei saa tehdä kassavaroista, mutta kaupunginhallitus saa myöntää korotonta ennakkoa kaupungin ehdottomassa määräysvallassa oleville yhteisöille. Korkoa määrättäessä on otettava huomioon valtiotukisäännökset.

Tässä kohdassa tarkoitetuille lainoille ja perintäkuluille on vaadittava vakuus.

14 Leasing-rahoitus

Leasing-rahoitus on yksi rahoitusvaihtoehto, jonka käyttäminen kuuluu kaupunginhallituksen päätösvaltaan. Yksittäisiä laitteita ei ole tarkoituksenmukaista hankkia erillisillä leasing-sopimuksilla, vaan rahoitus hankitaan koko kaupungin kattavilla leasing-puitesopimuksilla esim. laiteryhmäkohtaisesti.

Vanhoja leasingrahoitus sopimuksia saa jatkaa, mikäli kyse on alkuperäisen sopimuksen jatkovuosista.

Mikäli käyttöön hankitaan tarvikkeita, koneita, laitteita yms. oston sijasta vuokraamalla, on vuokrasopimukseen sisällytettävä irtisanomisehto tai vaihtoehtoisesti on tehtävä määräajan, enintään yksi vuosi, voimassa oleva sopimus, joka ei saa jatkua automaattisesti.

7 Maksupolitiikka

JOHDANTO

Yleistä maksupolitiikasta

Maksupolitiikan voidaan määrittellä sisältävän ne periaatteet, joita toimielimet noudattavat tehdesään maksujen perusteita ja maksujen tasoja koskevia päätöksiä.

Maksupoliittisia tavoitteita ja toimintalinjoja laajalti tarkasteltaessa tulee ottaa kantaa mm. seuraaviin seikkoihin:

- rahoitustarpeen kattaminen (maksuilla katettava osuus tuloista, taksojen rakenne ja sen vaikutus tuloihin jne.);
- maksujen vaikutus palvelusten kysyntään yleensä ja erityisesti eri kausina (kuukaudet, vuorokauden ajat jne.);
- maksujen vaikutus tilojen (kapasiteetin) käyttöasteeseen (mm. kilpailunäkökohdat);
- tarkoituksenmukaisuusnäkökohdat (verkkokaupan kautta palvelun maksaminen/ laskuttaminen / käteismaksu / luottotappioiden ehkäisy / rahavarojen hallussapidon riski / perintätoimien kannattavuus jne.);
- arvonlisäverollisuus. Tällä on erityinen merkitys kiinteistöjen käyttöluovutusten kohdalla; (mikäli kiinteistö vuokrataan arvonlisäverottomalla sopimuksella, ei kaupunki saa vähentää investointi- ja käyttömenojen arvonlisäveroa)
- maksujen kohdistuminen eri käyttäjäryhmiin (ansiotason mukaiset ryhmät, lapset, vanhukset, vieraskuntalaiset jne.), mitkä kaupungin viranomaiset päättävät maksuista, yleisvaltakunnalliset ja eri sektoreiden toimintaa ja rahoitusta koskevat tavoitteet (mm. taksojen yhtenäistäminen, kustannusvastaavuus);
- paikalliset, maksupolitiikkaan vaikuttavat erityistekijät;
- Naantalin kaupunkistrategia.

Maksupolitiikan seurannan tulee tapahtua jatkuvan raportoinnin ja talousarvion perusteluihin liitettävien katsausten muodossa. Tarvittavia tulkintoja voidaan antaa esim. talousarvion täytäntöönpano-oheissa. Ylimpänä valvovana viranomaisena toimii kaupunginhallitus.

Käsitteistö

Osa kunnallisista maksuista on julkisoikeudellisia maksuja, joiden kantaminen perustuu nimenomaisesti säännöksiin laissa.

Joskus organisaatiomuodon valinta itsessään ratkaisee tarkastelutavan. Mikäli kunta esim. perustaa jonkin toiminnon operointiin osakeyhtiön eikä sen suhteen päästä mistään erityisrahoituksesta eikä laista tms. muuta johdu, on se tulkittava siten, että osakeyhtiö on perustettu tuottamaan voittoa.

Kirjanpitolaki antaa mallin siitä, miten esim. tietyn yksikön tulos-käsite määräytyy. Toisaalta kustannus- eli sisäisen laskennan sektorille on tullut uusia näkemyksiä sekä metodin (esim. toimintolaskenta) että näkemyksen puolelle (esim. elinkaariajattelu, jota voisi edustaa kaatopaikan jälkihoitokulut).

Kaupunki voi periä myös yksityisoikeudellisia maksuja. Näiden maksujen kantamisessa kaupungin asema on sama kuin vastaavan laitoksen omistavan tai vastaavia palveluksia tarjoavan yksityisen yhteisön.

Kuntaliitto antaa suosituksia ja malleja erilaisten maksujen, taksojen ja tariffien määraamisestä.

Maksun käsite on tässä ohjeistossa ymmärretty varsin laajasti ja siihen sisältyy sellaisiakin tuloeria kuin vuokria ja korvauksia, koska ne voidaan mm. kustannusten kattavuuden, kohtaannon ja perinnän vuoksi rinnastaa varsinaisiin maksuihin.

Pääsääntöisesti markkinoilla toimivat palvelut on yhtiöitettävä, ja jo siten ne asetetaan samaan asemaan muiden markkinatoimijoiden kanssa.

Huomautus 1

Maksuja määrättäessä päätetään siitä tulosta, joka tulee kaupungille. Sen lisäksi kaupunki voi ja usein joutuukin kantamaan arvonlisäveroa valtiolle. Maksun perusteella kannettava arvonlisävero ei siis ole kaupungin tuloa vaan se on osa veronkantojärjestelmää. Siksi päätöksenteossa on päätettävä ensin kaupungille kuuluva tulo ja sitten todettava, onko maksu arvonlisäverojärjestelmän piiriin kuuluva ja jos on, niin mitä verokantaa maksuun sovelletaan.

On mahdollista, että maksun yhteydessä kannetaan myös muita veroja tai veronluonteisia maksuja, jotka tilitetään edelleen. Nämä on pidettävä erillään kaupungille kuuluvasta tulosta myös päätöksenteossa.

Päätöksenteossa on siten

- ensin päätettävä kaupungille suoritettava maksu ja
- sen jälkeen todettava, mitä muita maksuja kannetaan kaupungille tulevan maksun ohella sekä
- näytettävä asiakkaan kokonaismaksu.

Huomautus 2

Joissakin tapauksissa maksun määrää kuntaa sitovasti esim. valtio, mutta kunnalle jää liikkumatilaa sen suhteen, minkälaista maksua peritään eri palvelukäyttäjiltä, esim. varhaiskasvatuksen maksut kuuluvat tällaiseen maksuryhmään. Tällöin tulee tätä ohjeistoa soveltaa maksun sijasta siihen päätöksentekoon, jolla päätetään maksun kohdentumisesta eri palvelukäyttäjien kesken.

SUORITTEIDEN KUSTANNUKSET JA NIIDEN LASKEMINEN

Yleistä

Suoritteiden hinnoittelu edellyttää suoritteiden omakustannushinnan selvittämistä. Suoritekohtaisesti laskettavia maksuja määrättäessä on selvitettävä kunkin yksittäisen suoritteen kustannukset erikseen. Kuntien ja kuntayhtymien kustannuslaskentaa säätelee valtakunnallinen ohjeistus JHS 203 eli julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan suositus. Ohjeistus liittyy kiinteästi Kuntatieto-uudistukseen, joka pyrkii yhtenäistämään mm. kuntien ja kuntayhtymien tilirakenteita ja kustannuslaskentaa sekä sitä kautta taloustiedon vertailukelpoisuutta.

Mikäli sisäisen laskentatoimen soveltamisessa esiintyy tulkintaa vaativia kohtia, on niiden ratkaiseminen suoritettava yhteistyössä rahatoimen kanssa.

PÄÄSÄÄNTÖ

Otettaessa käyttöön uusia maksuja tai tarkistettaessa jo olemassa olevien maksujen suuruutta, on pyrittävä suoritteiden omakustannushintaan, ellei palvelun luonne, markkinaolosuhteet tai muut sellaiset tekijät erityisesti edellytä omakustannushintaa alempia tai korkeampia maksuja.

Omakustannushintaa alemmat maksut

Omakustannushintaa alempi maksu tulee kysymykseen, mikäli tätä puoltavat sosiaali- ja koulutuspolitiikkaan liittyvät tai muut näihin verrattavat perusteet. Lakisääteisten palvelujen asiakasmaksujen taso on määritelty lainsäädännössä.

Harvoille käyttäjille tarkoitetut sekä erityispalvelukset on yleensä hinnoiteltava omakustannushinnan mukaisesti.

Omakustannushintaa korkeammat maksut

Kun toimielimet tuottavat samanlaisia suoritteita kuin esimerkiksi yksityiset yritykset tai henkilöt, tulee kaupungin hinnoitella tuote markkinaperusteisesti. Mikäli kunta toimii jossakin toiminnassa markkinoilla, on kyseinen toiminta eriytettävä siten, että kilpailullinen toiminta voidaan erottaa kaupungin muusta toiminnasta, todentaa hinnoittelun perusteet sekä se että kilpailullista toimintaa ei tueta verovaroin. Kilpailullista toimintaa ja sen eriyttämisvelvoitetta valvoo kilpailu- ja kuluttajavirasto, ja vuodesta 2023 alkaen tästä on raportoitava muun kuntaraportoinnin yhteydessä valtiokonttorille.

MAKSUJEN MÄÄRÄÄMIS- JA TARKISTAMISMENETTELY

Ensisijainen velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin maksujen määräämiseksi ja tarkistamiseksi on suoritteita tuottavalla toimielimellä. Toimielinten on selvitettävä, sisältyykö niiden suoritustuotantoon sellaisia suoritteita, jotka tulisi asettaa maksullisiksi ja seurattava, ovatko maksuja koskevat ohjeet tarkoituksenmukaisia, sekä ryhdyttävä tarvittaessa asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Maksujen taso on tarkistettava vuosittain tai olosuhteissa tapahtuvien muutosten perusteella. Mikäli maksulle vahvistetaan kaava (esim. kaukolämpö), on samassa yhteydessä määrättävä, miten kaavan soveltaminen suoritetaan (kuka / aikataulu, minkä mukaan tarkistus suoritetaan / ulkoinen muutos, joka laukaisee arviointiprosessin jne).

Maksujen suuruuden tarkistaminen kustannusten muutosten perusteella on pääsääntöisesti suoritettava ennen talousarvio käsittelyä. Toimielinten on pidettävä luetteloa voimassa olevista maksuista. Luetteloa käsitellessään tulee toimielinten tarkistaa vuosittain, vastaavatko kannettavat maksut niitä kustannuksia, jotka aiheutuvat kyseisen suoritteiden tuottamisesta.

Toimielimen tulee talousarvioesityksensä käsittelyn yhteydessä käsitellä maksuluettelo, johon liittyy suunnitelma maksuihin tehtävistä muutoksista perusteluineen sekä seurausvaikutuksineen.

MAKSUJEN PERIMINEN

Maksujen periminen suoritteiden vastaanottajalta tulee ensisijaisesti pyrkiä järjestämään siten, että periminen tapahtuu joko suoritteiden tuottamiseen ryhdyttäessä tai heti suoritteiden tuottamisen jälkeen riippuen ensi sijassa siitä, miten maksun periminen voidaan käytännöllisemmin ja varmimmin toteuttaa. Maksujen perimisessä tulee ottaa huomioon luottotappioiden ehkäiseminen sekä käteisen rahan hallussapitoon liittyvä turvallisuusriski. Maksutapojen ja –välineiden kehittyminen sekä suoritteiden luovuttamisen sähköiset toimintatavat (esim. verkkokauppa) tulee ottaa maksamisen välineeksi. Sähköiseen palveluun kuuluva maksu tulee suorittaa samassa prosessissa sähköisesti. Viranomaispalvelujen sähköistämisen valtakunnallisena alustana toimii suomi.fi-verkkopalvelu, ja siihen kytketty maksamisen prosessia hallinnoi valtiokonttori.

Maksujen periminen suoritteiden tuottamiseen ryhdyttäessä tulee kysymykseen lähinnä kiinteiden maksujen yhteydessä. Milloin maksu peritään jälkikäteen, on sen tapahduttava yleensä siinä vaiheessa, jolloin valmis suorite tai todiste suoritteesta luovutetaan vastaanottajalle.

MAKSUPOLITIIKAN PÄÄPERIAATTEET

Maksupolitiikan toteuttaminen

Maksuja, jotka ovat kaupungin toimivallan piirissä, käsitellään kahdesta eri näkökulmasta: yleensä poliittinen päätöksentekijä päättää perusteet, jota maksuun sovelletaan ja sen pohjalta valmistellaan varsinainen päätös maksusta. Usein nämä kaksi eri näkökulmaa yhdistyvät yhdeksi ja samaksi prosessiksi, jolloin ne eivät erotu prosessin eri vaiheina.

Talousarvio ja taloussuunnitelma ovat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen taloudenohjauksen välineitä. Käsitellessään talousarvion ja -suunnitelman on kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston sisällytettävä päätöksentekonsa piiriin myös maksujen määräytymisperusteet, jotka sitten toimivat ko. tulosalueen ja/tai tulosyksikön yksityiskohtaisen valmistelun perusteena.

Maksun määräytymisperusteet

Tarkasteltaessa kaupungin maksupolitiikkaa kokonaisuudessaan, on siinä noudatettava seuraavia hinnoitteluperiaatteita

- Maksu vastaa vähintään palveluksista aiheutuneita kustannuksia.
- Maksuilla katetaan tuntuva osa palvelumuodon aiheuttamista kustannuksista.
- Vain vähäinen osa tuotantotoiminnasta aiheutuvista menoista katetaan maksutulolla.
- Palvelu hinnoitellaan yleisten markkinahintojen mukaisesti (eriytetty palvelu).
- Palvelu hinnoitellaan lähinnä harkinnanvaraisten, usein Naantalin paikallisista olosuhteista johtuvien tekijöiden perusteella.
- Maksun päättää joku muu, esim. valtio.
- Mikäli suoritteiden luovuttaminen on järjestetty useammalla kuin yhdellä tavalla, on suoritteelle tarvittaessa määrättävä useampi hinta, joiden tasossa on otettava huomioon mahdollinen lisäkustannus lisävaihtoehdon järjestämisestä.
- Lisäkustannus voidaan periä myös palvelumaksuna, jolloin varsinainen suoritehintaa on yhtenäinen.

Maksun määräytymisperuste ilmaistaan maksuluokkien 1, 2, 3, M, H ja V avulla, joiden tarkempi kuvaus seuraavassa:

Maksuluokka 1

Maksun suuruus asetetaan vastaamaan vähintään suoritteiden omakustannushintaa.

Maksun suuruuden tarkoituksena on toiminnan menojen kattaminen palvelujen käyttäjiltä perityillä maksuilla käyttömäärän mukaisessa suhteessa. Tällöin ne kaupunkilaiset, jotka eivät käytä kyseistä palvelua, eivät joudu vero- tai muin varoin tukemaan palvelumuodon ylläpitoa.

Maksuluokka 2

Maksun suuruus edustaa palvelun omakustannushintaan nähden tuntuva korvausta suoritetusta suoritteesta, mutta on kuitenkin suoritteiden omakustannushintaa alhaisempi.

Maksuilla pyritään siten kattamaan tuntuva osa palvelun aiheuttamista kustannuksista, mistä syystä on katsottu, että tähän maksuluokkaan lukeutuvilla maksuilla tulisi kattaa esim. puolet tai enemmän suoritteiden omakustannushinnasta. Maksuja peritään palveluista, joita ei ole katsottava välttämättömiksi palveluiksi, mutta joista omakustannushintaa vastaavaa maksua ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista periä.

Maksuluokka 3

Maksun suuruutta pidetään omakustannushinnan kannalta usein vähäisenä eikä maksun osuutta palvelun rahoituksessa ole siten pidettävä useinkaan merkittävänä.

Maksun katsotaan lukeutuvan tähän maksuluokkaan, mikäli sen suuruus palvelun omakustannushintaan nähden on vähäinen tai esim. enintään puolet omakustannushinnasta. Maksuja peritään palveluista, jotka on katsottava lähinnä välttämättömiksi peruspalveluiksi ja joiden sijoittamista tähän maksuluokkaan voidaan useissa tapauksissa perustella esim. sosiaali- ja koulutuspoliittisilla syillä. Vaikka tähän maksuluokkaan sijoitetuilla maksuilla ei olekaan kaikissa tapauksissa mainittavaa merkitystä palvelun rahoituksessa, on kuitenkin katsottu maksujen perimisellä olevan eräissä tapauksissa merkitystä suoritteiden kysynnän ohjaamisessa.

Maksuluokka M

Markkinaolosuhteet määräävät maksun tai korvauksen suuruuden.

Tilanteissa, joissa suoritteella on markkinahinta, hinnoitellaan suorite eräissä tapauksissa yleisillä markkinoilla vallitsevan hintatason mukaisesti. Siten suoritteesta perittävä maksu tai korvaus ei ensisijaisesti määräydy maksuluokissa 1, 2 tai 3 noudatettujen periaatteiden mukaan. Käytännössä markkinatilanteesta johtuen maksu saattaa kuitenkin sijoittua joko maksuluokkaan 1, 2 tai 3 huolimatta erilaisesta määräytymisperusteesta.

Maksuluokka H

Maksut ovat harkinnanvaraisia ja niiden asettaminen sekä suuruudesta päättäminen määräytyy Naantalin kaupungin paikallisten olosuhteiden mukaan.

Palvelun hinnoittelu suoritetaan tähän maksuluokkaan lukeutuvien maksujen osalta kaupungissa vallitsevien olosuhteiden perusteella, jolloin maksun tai korvauksen suuruus ei määräydy tässäkään tapauksessa maksuluokissa 1, 2 tai 3 noudatettujen periaatteiden mukaan. Käytännössä, paikallisista olosuhteista riippuen maksu kuitenkin sijoittuu joko maksuluokkaan 1, 2 tai 3 huolimatta erilaisesta määräytymisperusteesta.

Maksuluokka V

Valtion viranomaisen tai muu toimivaltainen taho määrää maksun suuruuden.

Useiden palvelujen osalta on valtion viranomaisten taholta määrätty palveluista perittävien maksujen suuruus tai niiden vaihtelurajat, eikä kaupungilla siten ole vapaata harkintavaltaa näiden palvelujen hinnoittelussa. Useissa tapauksissa kyseiset maksut edustavat palvelun omakustannushintaan nähden vähäistä suuruusluokkaa, mikä johtuu hinnoittelevan viranomaisen yhteiskuntapoliittisista tavoitteista.

MAKSUPOLITIIKAN VALVONTA JA TULKINTA

Jokainen toimielin valvoo omalla toimialallaan maksupolitiikan noudattamista.

Tulkinnoista vastaa tarvittaessa kaupunginhallitus.

8 Rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet

LÄHTÖKOHDAT

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tehtävänä on päättää varallisuuden hoidon sekä ja rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Kuntalain säännöksen tarkoituksena on korostaa valtuuston roolia kunnan varallisuuden hoitoa ja sijoitustoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Tämä liittyy valtuuston taloudellisen vallan käyttöön ja periaatteiden on perustuttava kuntastrategiaan ja palveltava sen tavoitteiden toteutumista.

Tämä asiakirja jakautuu kahteen pääosaan eli rahoituksen perusteisiin ja sijoitustoiminnan perusteisiin. Rahoituksen perusteissa on määritelty kunnan ottolainaukseen ja antolainaukseen liittyvät käytännöt sekä periaatteet takausten myöntämiseen ja riskien hallintaan. Sijoitustoiminnan perusteissa on määritelty sijoitustoiminnan periaatteet ja riskien hallinta.

Tytäryhtiöt vastaavat itse käytännön rahoitustoiminnastaan huomioiden konserniohjeen ja sen neuvotteluvuorotteet sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet. Kuntakonsernissa ei ole käytössä konsernitiliä, johon konsernin tyttäret olisi säännönmukaisesti yhdistelty.

RAHOITUSTOIMINTA

Rahoitustoiminnalla tarkoitetaan kunnan rahoituksen hankintaa ja siihen liittyvää riskienhallintaa sekä rahoituksen tai takausten myöntämistä. Kunnan rahoitustoimintaa ohjaavat valtuuston hyväksymät rahoituksen perusteet ja talousarvio. Naantalın kaupungin hallintosäännön 74 §:n mukaan valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolanojen ja vieraan pääoman muutoksista. Kaupungin rahoitustoimintaa hoidetaan pitkäjänteisesti ottaen huomioon kaupungin ja kaupunkikonsernin yhteisöjen toiminnan luonne.

Rahoitustoiminnan ensisijainen tehtävä on tukea kuntakonsernin toimintaa valtuuston asettamien strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisessa. Tavoitteena on rahoituksen varmistaminen, rahoituskustannusten minimointi ja vaihtelun tasaaminen pitkällä aikavälillä sekä rahoitusriskien hallinta.

Vaikka hankintalaki ei velvoita kilpailuttamaan rahoituksen hankintaa, kaupunki kilpailuttaa kaikki merkittävät rahoitustarpeensa markkinoilla. Tavoitteena on riippumattomuus ja tasapuolisuus eri palveluntarjoajiin nähden.

Käytettävät lainainstrumentit

Vieraan pääoman hankinta voidaan jakaa lyhytaikaiseen ja pitkäaikaiseen rahoitukseen. Lyhytaikainen rahoitus käsittää alle vuoden pituiset lainat, kaikki tätä pidemmät lainat ovat pitkäaikaisia. Lyhyt- ja pitkäaikaista rahoitusta tasapainottamalla turvataan kunnan rahoituksen riittävyys muuttuvissa olosuhteissa. Sitoutuminen pitkiin laina-aikoihin ja kiinteisiin korkoihin vähentää riippuvuutta markkinakorkojen muutoksista, mutta samalla se myös heikentää mahdollisuuksia hyötyä alhaisista lyhytaikaisista koroista tai markkinakorkojen laskusta. Sitoutuminen lyhyisiin laina-aikoihin ja muuttuviin korkoihin lisää riippuvuutta markkinakorkojen muutoksista ja kasvattaa korko- ja jälleenrahoitusriskiä, mutta samalla parantaa mahdollisuuksia hyötyä korkojen laskusta.

Kaupungin lyhytaikaisen (alle vuoden) vieraan pääoman hankintaan käytetään ensisijaisesti

kuntatodistuksia. Kunnalla on voimassa sopimukset eri rahoituslaitosten kanssa liittyen kuntatodistusten käyttöön. Kunnalla on mahdollisuus hankkia lyhytaikaiseen lainanottoon myös alle vuoden pituisia velkakirjoja tai pankkien luotto- tai tililimiittejä.

Kaupungin pitkäaikaisen (yli vuoden) vieraan pääoman hankinta järjestetään ensisijaisesti velkakirjalainoilla. Myös joukkovelkakirjalainoja tai leasingrahoitusta voidaan käyttää. Leasingrahoitusta voidaan käyttää lähinnä irtaimistohankinnoissa ja erikseen päätettävissä rakennushankkeissa.

Pitkäaikaisen ja lyhytaikaisen rahoituksen suhdetta arvioidaan osana lainasalkun kokonaisuutta.

Varainhankinnan riskit ja niiden hallintakeinot

Rahoitukseen liittyviltä riskeiltä pyritään suojautumaan hajauttamalla rahoitusta mm. laina-ajan pituuden, lyhennystavan, rahoituslähteen ja korkoperusteen mukaan. Riskienhallinta ja sen keinot ovat tasapainottelua tavoitellun lainarahoituksen hinnan ja riskien välillä.

Hintariski

Hintariski muodostuu rahan hinnasta eli korosta ja riskilisästä eli lainan marginaalista. Rahan kokonaishintaan vaikuttaa merkittävästi yleinen taloudellinen tilanne, pankkijärjestelmän tilanne ja rahoitusmarkkinoiden toimivuus.

Hallintakeino: Hintariskiä hallitaan laina-aikajakaumalla ja suojuuksilla eli johdannaissopimuksilla.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan markkinakorkojen mahdollisten muutosten vaikutusta kaupungin rahoituskustannuksiin.

Hallintakeino: Korkoriskiä hallitaan hajauttamalla lainasalkkua kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin lainoihin, laina-aikajakaumalla sekä korkosuojuuksilla.

Saatavuusriski

Saatavuusriski muodostuu talous- ja markkinatilanteen aiheuttamista rahan saatavuusvaihteluista. Huonossa markkinatilanteessa rahan saatavuus vaikeutuu, jolla on vaikutusta toteutuvaan laina-aikajakaumaan. Saatavuusriski realisoituu pitkäaikaisen rahoituksen hinnan noustessa ja rahoituksen saatavuuden heikentyessä.

Hallintakeino: Saatavuusriskiä hallitaan eri rahoitusvaihtoehtoja monipuolisesti hyödyntämällä.

Jälleenrahoitusriski ja maksuvalmiusriski

Jälleenrahoitusriski liittyy erääntyvään rahoitukseen, joka on rahoitettava vieraalla pääomalla edelleen. Se liittyy edellä mainittuihin hinta- ja saatavuusriskeihin ja realisoituu esimerkiksi tilanteissa, joissa investoinnin kesto on pidempi kuin laina-aika. Maksuvalmiusriski on uhka siitä, että omat varat yhdistettynä tuleviin lisärahoitusmahdollisuuksiin eivät riitä tuleviin menoihin ja uhkana on maksukyvyttömyys.

Hallintakeino: Jälleenrahoitus- ja maksuvalmiusriskiä hallitaan kassasuunnittelulla sekä laina-aikoja hajauttamalla ja pidentämällä. Pitkät laina-ajat lisäävät kassavirtojen ennustettavuutta, mutta nostavat kustannuksia, joten optimaalinen rahoitus rakentuu normaalisti edullisemmän lyhytaikaisen ja kalliimman pitkäaikaisen rahoituksen yhdistelmästä.

Keskeinen rahoitusriskin hallintakeino on investointitason mitoittaminen kunnan tulorahoitusta vastaavaksi sekä kunnan velkaantumistasen rajoittaminen. Jälleenrahoitusriskiä jää kuitenkin aina avoimeksi, eikä sitä ole taloudellisesti järkevää poistaa kokonaan. Pelkästään pitkän rahoituskannan ylläpitäminen on kustannuksiltaan kallista. Avoin jälleenrahoitusriski pidetään sellaisella tasolla, jota pystytään hallitsemaan.

Valuuttariski

Valuuttariskiä hallitaan käyttämällä euromääräisiä instrumentteja varainhankinnassa.

Suojaamisen periaatteet

Kunta voi ottaa pitkäaikaiset lainat vaihtuvakorkoisina tai kiinteäkorkoisina huomioiden kunnan kokonaislainasalkun korkoriski ja ennustettu kehitys.

Johdannaissopimukset: Kunta voi käyttää koronvaihtosopimuksia ja korko-optiosopimuksia pienentääkseen markkinakorkoihin liittyvää riskiä. Koronvaihtosopimuksia on mahdollista muokata (eli purkaa ja korvata uudella sopimuksella) mikäli se on korkomarkkinatilanteen vuoksi perusteltua.

Lainasalkun suojausaste (kiinteäkorkoisten lainojen osuus lainasalkusta): Tavoitteena on, että suojausaste on 20-80 % välillä. Suojatuksi katsotaan kiinteäkorkoisten lainojen lisäksi vaihtuvakorkoiset lainat, jotka on muutettu johdannaissopimuksilla kiinteiksi. Kaupunginhallitus arvioi suojausasteen sopivuutta lainaa nostettaessa tai suojaussopimusta tehtäessä kulloisenkin markkina- ja riskitilanteen mukaan.

Antolainaus ja takaukset

Antolainojen ja takausten myöntämisessä noudatetaan Kuntalain 129 §:ää, jonka mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Antolainan ja takauksen myöntäminen harkitaan aina tapauskohtaisesti. Takauksia myönnettäessä huomioidaan EU:n valtiontukea koskevat säännökset. Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa.

Kunta järjestää EU-rahoitteisten kehittämishankkeiden väliaikaisrahoitusta tarvittaessa tiettyjen talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa määritellyin ehdoin.

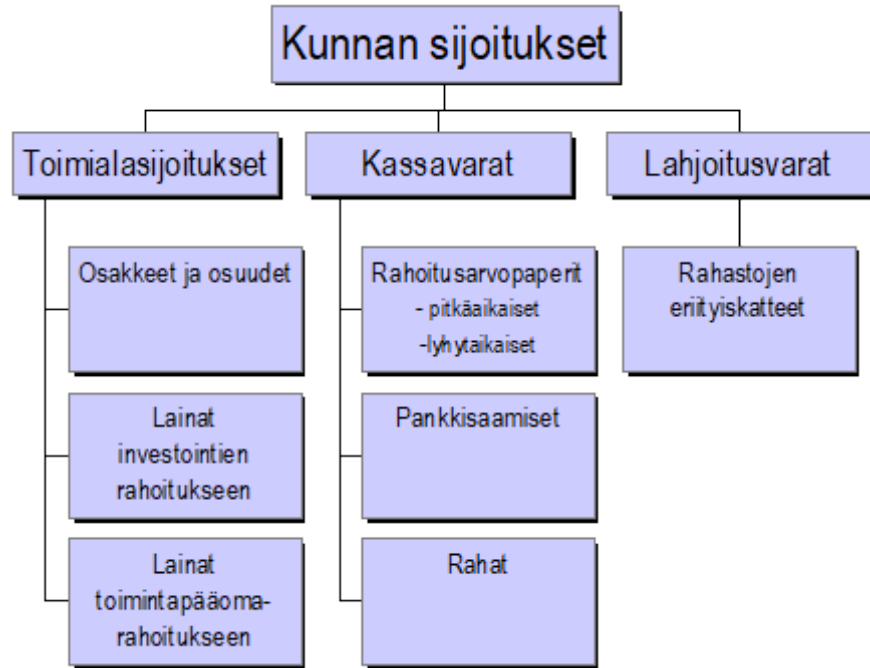
SIJOITUSTOIMINTA

Kuntalain 14 § 6. kohdan mukaan ”valtuusto päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista”.

Sijoitustoiminnalla tarkoitetaan kunnan toimialaan liittyvää sijoittamista ja kassavarojen sijoittamista. Lisäksi kunnalla voi olla toimeksiantona sijoitettavia lahjoitusrahavaroja.

Toimialasijoittamisella tarkoitetaan sijoituksia, joilla edistetään kunnan tehtäviin kuuluvia päämääriä kuten palvelutuotannon järjestämistä, elinkeinorakenteen muutosta tai työllisyyden turvaamista kunnan tai seutukunnan alueella. Sijoitus voidaan tehdä oman tai vieraan pääoman ehdoin. Kassavarojen sijoittamisella tarkoitetaan maksuliikennevarojen ja kassaylijäämän sijoittamista.

Kunnan sijoitustoiminnan tulee lähtökohtaisesti olla taloudellisesti tuottavaa. Vähimmäisvaatimuksena voidaan pitää sijoituksen reaaliarvon säilyttämistä. Sijoitusten tuoton tulisi kattaa myös sijoitustoiminnan hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Sijoitustoiminnassa on otettava huomioon kunnan maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaaminen.

Sijoitustoiminta jakaantuu kunnan toimialaan liittyvään sijoittamiseen ja kassavarojen sijoittamiseen. Mikäli kunnalla on hallussaan esim. lahjoituksina saatuja varoja, kuuluvat myös niiden erityiskatteiset varat sijoitustoiminnan piiriin.

Toimialasijoitukset

Toimialaan liittyvällä sijoittamisella edistetään kunnan tehtäviin kuuluvia päämääriä. Näitä ovat esimerkiksi asuntotuotannon tukeminen, elinkeinorakenteen muutoksen edistäminen taikka työllisyyden turvaaminen alueella tai paikkakunnalla.

Toimialaan liittyviä sijoituksia ovat antolainat, takaukset, toimitilarahoitusjärjestelyt, osake- ja osakepääomasijoitukset sekä muut pääomasijoitukset kuten sijoitukset kuntayhtymiin, joilla rahoitetaan kunnan toimialaan liittyvien tai sitä palvelevien yhteisöjen toiminnan käynnistämistä tai sen jatkumista.

Kassavarojen sijoittaminen

Kassavarojen sijoittamisella tarkoitetaan tilapäisten maksuvalmiusyli jäämien sijoittamista rahoitusarvopapereihin, pankkitalletuksiin ja muihin rahoitusomaisuuden instrumentteihin. Kunnan rahavarat on sijoitettava turvaavasti ja tuottavasti instrumentteihin.

Lahjoitusvarat

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus päättää lahjoitusten ja testamenttien vastaanottamisen ja varojen käytön perusteista.

Valtuuston tehtävä sijoituspolitiikassa

Valtuuston on päätettävä sijoitustoiminnan perusteista siten, että sijoittamisessa noudatetaan suunnitelmallisuutta ja että sijoittamiseen liittyvät riskit ovat hallittavissa.

Valtuuston tulee määritellä enimmäismäärät sijoituksissa, joissa luottoriski on olemassa. Valtuuston tulee myös päättää periaatteista, joilla kunnan kassavaroja sidotaan vuotta pidemmäksi ajaksi.

Toimialaan liittyvä sijoittaminen

Toimialaan liittyvät sijoituspäätökset ovat yleensä erittäin mittavia ja luonteeltaan yksilöllisiä. Siten ne vaativat yleensä kaupunginvaltuuston päätöksen, joten niiden osalta ei ehdoteta vahvistettavaksi yleisiä perusteita.

Tavanomaisesti tällaiset asiat ratkaistaan talousarviossa tai sitten erilaisina neuvotteluprosesseina, joissa pyritään arvioimaan valmistelun kohteena olevan asian eri näkökulmat. Tällöin yleensä myös arvioidaan kaupungin osallistuminen erilaisiin sijoituksiin, niihin liittyvät riskit ja tuotot sekä vakuudet.

Kassavarojen sijoittaminen

Maksuliikennevaroille (=pankkitileillä olevat varat) saadaan kilpailutetun sopimuksen mukainen korko. Voimassa oleva sopimus on kilpailutettu keväällä 2024.

Maksuvalmiuden hoito edellyttää lähivuosina jatkuvaa vieraan pääoman käyttöä.

Taloustilanteen ja tarpeen mukaisen vieraan pääoman käytön vuoksi ei sijoitustoiminnalle ole olemassa perusteita.

Maksuliikennetilit

Taseyksikön maksuliikenne on eriytetty omalle pankkitililleen, mutta kaupungin koko maksuliikennettä tarkastellaan kokonaisuutena ja siten kaupungin ja taseyksiköiden korkohyödyt ovat yhteneväiset. Kaupunki hankkii vieraan pääoman, ja taseyksikön vieraan pääoman tarve hoidetaan sisäisellä lainauksella. Lainoituksesta peritään korkoa päätösten mukaan.

Rahalaitostilien lisäksi kaupungilla on kuntatodistuksia, joilla saadaan nopeasti varmistettua maksuvalmius.

Maksuvalmiusvaroihin kuuluvat

- tuottava pitkäaikainen kassasijoitus
- maksuvalmiustilien varat, joille tulee saada korkoa
- ostolaskujen rahoitussopimukset
- kuntatodistukset
- muut korkoinstrumentit, jotka ovat nopeasti ja ilman lisäkuluja poismaksettavissa rahoituksen ottajan toimesta.

Kaupungin konsernitiliin on liitetty Naantalin Musiikkijuhlasäätiö, jolla on 50 000 euron limiitti kaupungin tilin kassavarojen käyttöön. Järjestelyllä tasataan säätiön kassan vaihtelua vuoden aikana, mutta sen kautta ei anneta pysyvää lainaa säätiölle. Limiitin käytöstä peritään korkoa. (KH 20.6.2022 § 200)

Maksuvalmiuden hoitamisen tavoite

Ottaen huomioon taloussuunnitelman rahoitustarve ja muut maksuvalmiustarpeet, kaupunki pyrkii kassatoimen hoitamisessa sellaiseen tilanteeseen, että ottolainausta hankitaan kuntatodistuksin sen verran kuin velvoitteiden hoitaminen edellyttää. Rahamarkkinatilanteen ja korkotason mukaan voidaan käyttää muitakin kuntatodistusjaksoja kuin 1 kk mittaisia. Pitkäaikaisen lainan ottamista harkitaan osana lainasalkun hallintaa lainamäärän kasvaessa.

Mikäli kaupungin kassavarojen määrä kasvaa merkittävästi ja muutos arvioidaan pysyväisluonteiseksi tai anto- ja ottolainauksen koron suhde muuttuu, johtaa se sijoituspolitiikan uudelleen arviointiin.

Toimintaperiaatteet

Kaupunginhallituksella on oikeus käyttää ulkoista varainhoitoneuvontaa.

Kaupunki käyttää kassavarojen sijoituskohteena eurosijoituksia, joissa ei ole pääomariskiä.

Kaupunginhallitus voi sijoittaa kassavaroja seuraaviin kohteisiin Suomessa:

- valtion velkasitoumukset
- kuntien takauskeskuksen takaamat obligaatiot ja muut vastaavat sitoumukset
- Suomessa toimivien rahalaitosten korkotalletukset
- kuntatodistukset
- muihin korkosijoituksiin, kun liikkeeseenlaskijana tai takaajana ovat suomalaiset kunnat ja kuntayhtymät ja muut julkisoikeudelliset yhteisöt

Talusojohtaja päättää korkotalletuksista Suomessa toimiviin rahalaitoksiin seuraavasti:

- Talletuksen tuotto voidaan etukäteen kilpailuttaa.
- Talletuksen tuotto todennäköisesti ylittää maksuliikennetilin ylimmän saldorajan korkotuoton.
- Talletukselle ei vaadita vakuutta.
- talletuksia voidaan tehdä, jos ei poismaksettavia maksuvalmiuslainoja ole ja on todennäköistä, ettei niitä talletusaikana tarvita.
- Yksittäinen sijoitus tehdään enintään vuodeksi. Talletukset on keston suhteen hajautettava.

Nollakorkojen olosuhteissa kassavaroja ei ollut hyödyllistä sijoittaa, mutta korko-olosuhde on muuttunut, joten tilannetta tarkkaillaan.

Toimivalta ja valtasuhteet

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kassavarojen sijoittamisen yleiset peruseriaatteet.

Kaupunginhallitus vastaa

- sijoitustoiminnan käytännön toimintaperiaatteista,
- niistä sijoituspäätöksistä, joita ei ole annettu pääkassalle ja
- sijoitustoiminnan valvonnasta.

Kassavarasijoitusten seuranta

Kaupunginhallitukselle raportoidaan kassavarasijoitukset kuukausittain maksuvalmiusraportin yhteydessä.

Sijoitusten allokaatio

Sijoitusten suunnitelmallisella allokaatiolla eli kohdentamisella pyritään yleensä ennalta määrittämään sijoitusten jakautuminen eri tyyppien (osake / lyhyet korkosijoitukset / pitkät korkosijoitukset / kiinteistöt jne.) kesken. Tämänkaltaisella ennakkosuunnittelulla yritetään hajauttaa riskiä ja vakauttaa keskimääräistä tuottoa.

Allokaation rajat määritellään silloin, kun kaikkia sijoituksia ei voida etukäteen määrittää ja toimivalta

kuitenkin on delegoitu. Allokaatio tulee periaatteessa tarkastella siten, että siinä otetaan huomioon kaikki sijoitustoiminta.

Kun näissä ohjeissa toimialasijoittaminen todetaan aina erikseen päätettäväksi ja kassavaroissa ei haeta toimivaltaa pääoma- tai valuuttariskisijoituksiin, ei allokation määrittelylle ole erityistä tarvetta yli sen, mitä edellä on määrätty eri organisaatiotasojen toimivallasta.

9 Mittarit

TOIMINTAAN LIITTYVIÄ MITTAREITA 2025

Kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumisen arvioinnin avuksi on seuraavaan taulukkoon valmisteltu mittarit ja tavoitearvot keskeisille toimenpiteille:

Tavoite	Mittari	TP 2023	Tavoite 2025
1. Maltillinen kasvu	Asukasluvun kehitys (31.12.2023 19 993 asukasta)	143 68,2	150 69
	Elinvoima-, pitovoima- ja vetovoima (EPV-indeksi)	180	150
	Valmistuneet asunnot	12	20–25
	Luovutetut tontit:	3	4–5
	omakotitontit (kpl)	2	1–2
	rivitalotontit (kpl)	138	170
	kerrostalotontit (kpl)		
	Myönnetyt rakennusluvat (asunnot)		
2. Elinkeinot	Aloittaneet yritykset	118 (2022)	125
	Yrittäjämysteisyysarviointit	1–3	1–3
	Oman yrityskyselyn tulokset (NPS)	50	50
	Työllisyysaste (työllisyysaste on parempi kuin kehyskuntien)	Kyllä/79,6	Kyllä/80
	Työpaikkaomavaraisuuden kehitys (%) (Kuntakortti 2022)	62,5	62
3. Sujuvat palvelut	Asukastyytyväisyys Kuntalaistutkimus 2020/ 2024	4,04 (ka 3,81)	4,1
	Yhdyskuntatekniset palvelututkimus/ asiakastyytyväisyys, keskeisillä osa-alueilla (katujen kunnossapito, viheralueet, liikuntapaikat) sijoitus parhaassa kolmanneksessa	Kyllä	Kyllä
	Joukkoliikenteen käyttäjämäärä (kpl)	Fölin nousumäärät 484 665, josta sisäisillä linjoilla 126 631	+ 5 %
4. Perheystävällisyys	Kuntarekry hakijapalaute (NPS)	uudet mittarit/ei vertailutietoa	50–100 100

	Täytetyt vakanssit (%)		Suhdeluvun toteutuminen k/e
	Tukea tarvitsevien suhde avustajaresurssiin		
5. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	HYTE-kerroin	74	75
	HYTE-kerroin	21,2	21,2
	TEA-viisarin pistemäärä	80	yli 80
6. Saaristokaupunki	Taloustutkimus: Kaupungit ja kunnat matkailukohteena (sijoitus)	1–3	1–3
	Tunnetuin, houkuttelevin ja arvostetuin matkailukohde	32	40
	Naantalin imago ja kiinnostavuus matkailukohteena (NPS)	9	1–5
	Matkailutulotutkimus		
	Välitön matkailutulo (m€)	42,4	44
	Matkailun Kokonaisvaikutukset (m€)	62,4	64
	Pienen rengastien kävijämäärä	25 000	27 000
	Rengastien kävijämäärä	21770	23 000
	Saariston asukasmäärän kehitys (asukasmäärä)	4291	4320
Kestävä elämäntapa	Vähennämme Naantalin hiilijalanjälkeä (kasvihuonekaasupäästöt, tonnia hiilidioksidiekvivalenttia/asukas (tCO _{2e}))	4,4 (v.2022)	3,96
Vahvan talouden Naantali	Investointien tulorahoitus (%) tulorahoituksella 3 vuoden aikana)	60	60
	Tuloveroprosentti (%)	6,4	6,4
	Lainamäärä/asukas on alle kuntien keskiarvon	Kyllä	Kyllä
	Henkilöstön sairauspoissaolot (lkm, %)	5,1 %	4,8
Henkilöstö	Työhyvinvointikysely 2025 henkilöstölle, mittarit:		

Stressin tunne (1-5) 1 = ei lainkaan	3,28	3,00
Työyhteisön ilmapiiri 1-5) 5 = erittäin hyvä	3,87	4,00